



שינויים במבנה
הארגוני של
משטרת ישראל

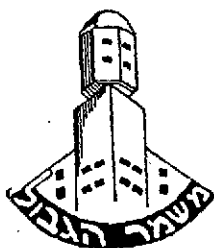
1948-2004



4.18
(14)

משטרת ישראל 1948 – 2004

שינויים במבנה הארגוני, בפריסת
המחוזות, במג"ב ובמשא"ז



עורך ראשי: ד"ר אלי הוד, נצ"מ

מחקר וכתיבה: ד"ר אלי הוד, נצ"מ

ד"ר אבי הראל, רפ"ק

סיוע טכני: ליאון זוננבליק

גרפיקה: הילה נוימן

סדר-מחשב: אסתר ששון, הפקות דפוס

הוצאה לאור: דפוס יובל, ירושלים 2005

פתח דבר

בספר שלפניך מוצגים שינויי הארגון והפריסה, שחלו במרוצת חמישים ושש שנות קיומה של משטרת ישראל, כולל אלה שהתבצעו במסגרת משמר הגבול והמשמר האזרחי. השינויים מוצגים באמצעות טבלאות ועצי מבנה של המטה הארצי עד לרמת מחלקה ושל המחוזות עד לרמת מרחבים, תחנות אזוריות ונפות, מלווים בהערות והבהרות. סקירה היסטורית תמציתית על התפתחות המשטרה לתקופותיה, המחוזות, מג"ב ומשא"ז, נמצאת לנוחיותו של הקורא בספרנו "תקופות במשטרת ישראל, 1948-2002".

בדפי הספר הקדשנו פרק נפרד בו הונצח רצף כרונולוגי של מפקדים, החל בדרג מפכ"ל וכלה בדרג של ראשי אגפים ומפקדי מחוזות, מג"ב ומשא"ז ולצידם שרי הממשלה, שהיו ממונים על תיק המשטרה, החל מעת הכרזת המדינה ב-14 במאי 1948 ועד לשנת 2004 (נכון ל-1.6.04).

במבוא לספר מוגשת סקירה קצרה על תהליך התארגנותה של המשטרה, כולל הקמת הכוח המשטרתי הראשון לאחר כיבוש הארץ על ידי בריטים בדצמבר 1917 והצעדים השונים שנקטו כדי להפכה לארגון מודרני. כן מתוארת התארגנות "משטרת היישובים העבריים" וחטיבות ה"נוטרים" האחרות, שצמחו במקביל למשטרה הבריטית ונועדו לשמש כוח מגן של היישוב העברי טרם הקמת המדינה.

הסקירה מסתיימת בתיאור ההכנות לקראת הקמתה של משטרת ישראל, הכנות שהחלו עוד בטרם הוקמה המדינה, עם מינוי צוות תכנון, שנאלץ להתמודד עם הבעיות המיוחדות שנוצרו בעת המעבר ממשטרה מנדטורית למשטרה ישראלית. בראש הצוות עמדו יחזקאל סהר (סחרוב), שמונה למפכ"ל הראשון של משטרת ישראל עם הקמתה ויוסף נחמיאס, שמונה לסגנו (ולימים המפכ"ל השני של המשטרה).

אני תקווה כי הספר ישפוך אור על עשייתה המורכבת של משטרת ישראל, על התמקצעותה ויכולתה לבצע שינויים מבניים וארגוניים בכדי לתת מענה הולם לצרכים הדינאמיים המשתנים בחלוף הזמן. כמו כן בטוחני כי הספר ישמש מאגר מידע ובסיס חשוב לכל העוסקים בחקר משטרת ישראל ותולדותיה.

ד"ר אלי הוד, ניצב-משנה

ראש יחידת היסטוריה

תוכן העניינים

5	מבוא – שלבי התארגנותה של משטרת ישראל
14	הצעה להקמת משטרה במדינה העברית
22	מבנה המטה הארצי – טבלה
51	הערות לטבלת מבנה המטה הארצי
79	פריסת מחוזות המשטרה, מג"ב ומשא"ז – טבלה
97	הערות לטבלת פריסת מחוזות המשטרה, מג"ב ומשא"ז
	שרים ומפקדים במשטרת ישראל, בדרג מפכ"ל,
117	מפקד אגף, מפקד מתוז ומפקד מג"ב ומשא"ז
132	הערות לטבלת המפקדים
135	תרשים ארגוני של משטרת פלשתינה ושירות בתי הסוהר, 1937
138	תרשים ארגוני של המטה הארצי, המחוזות, מג"ב ומשא"ז
154	פירוט המחוזות, מג"ב ומשא"ז – עד לרמת מרחב/גפה
155	מחוז צפוני
164	מחוז תל אביב
170	מחוז מרכז
173	מחוז דרומי
179	מחוז ירושלים
184	מחוז ש"י
189	משמר הגבול
196	המשמר האזרחי

התארגנות משטרת ישראל

במהלך החודשים נובמבר-דצמבר 1917, נכבשה ארץ ישראל על ידי הבריטים. מאותה עת ועד אמצע חודש מאי 1948, היום בו עזבו סיר אלן קנינגהאם (1945-1948), והמפקח הכללי האחרון, וויליאם גרי (1946-1948) את נמל חיפה, הייתה הארץ בשליטה בריטית ונוהלה בתחילה על ידי ממשל צבאי, שבראשו עמד מושל צבאי ולצידו מנגנון אדמיניסטרטיבי, הכפוף ישירות למפקד הצבא. ברם, עם מתן האישור שהמנדט על ארץ ישראל יינתן לבריטניה בועדת סן-רמו, בתאריך 1 ביולי 1920, התחלף הממשל הבריטי במינהל אזרחי ואת מקומו של המושל הצבאי תפס הנציב העליון, ששימש רשות מחוקקת ורשות מבצעת כאחד.

עם כניסתו לארץ ישראל בראש "חיל המשלוח המצרי", נוכח גנרל אדמונד אלנבי (General Edmund Allenby), שהפקידות הטורקית נמלטה והשאירה אחריה אי סדר מוחלט. השלטון הבריטי בארץ נאלץ לבנות תשתית שלטונית, כולל מוסדות מינהל, משפט וגם משטרה מקצועית, אשר ברבות הימים היוותה בסיס ולו חלקי, להקמת חיל המשטרה של מדינת ישראל.

ראשיתה של המשטרה הארצישראלית הייתה בקיץ 1918, כאשר המושלים הצבאיים החלו להקים משטרות מקומיות. בכל מחוז גויסו והועסקו שוטרים מקומיים, בפיקוחו ובהדרכתו של המושל הצבאי המחוזי. שוטרים אלו הופעלו על בסיס הסכמים והוראות מקומיות, ללא פיקוח וביקורת מרכזיים.

עם התארגנות תחנות המשטרה במרכזים עירוניים, כמו בתל אביב, ירושלים וטבריה, השתלבו בהן שוטרים יהודיים, בעידוד מוסדות היישוב העברי. בחלק מהתחנות היוו השוטרים היהודיים את כולו או מרביתו של הכוח המשטרתי. במקביל, נעשו ניסיונות לארגן קבוצות שוטרים יהודיים במסגרת שני איגודים מקצועיים: האחד באזור הגליל והשני באזור יפו.

בשנת 1918, הוקמה בתל אביב תחנת משטרה ראשונה, שהייתה שלוחה של המשטרה ביפו. בטבריה בשנה זו פעל ארגון ה"שומר" להקמתה של משטרת מחוז, שכללה מספר גדול יחסית של שוטרים יהודיים, בעיקר בני יישובים מהגליל.

ארגון ה"שומר" שנוסד ב-12 באפריל 1909, במושבה הגלילית מסחה, הכריז על עצמו כגרעין של המשטרה העברית וז'נדרמריה עברית בארץ ישראל. ארגון זה קבע לעצמו מצע אידיאולוגי ובו מספר עקרונות פעולה וקווים מנחים חשובים.

על פיקוד המשטרה הארצית והקצונה הבכירה שלה, נמנו שוטרים בריטיים בלבד ואילו השוטרים בדרגות הנמוכות היו יהודים ו/או ערבים. השוטרים ובכללם השוטרים היהודיים, הועסקו במשימות של פיקוח על הסדר, שמירת רכוש ושלום הציבור, שליחויות, אבטחת בנייני ציבור, זקיפויות במוסדות ציבור וגביית מיסים. הטיפול בחקירות פליליות היה מסור בידי תובעים ציבוריים ובתי המשפט ולא בידי השוטרים המקומיים.

מוסדות היישוב היהודי ראו חשיבות רבה בקיום המשטרה ובכך שיהודים נמנים על המשרתים בה, הן מבחינה ביטחונית והן מבחינה לאומית. השוטרים היהודיים פעלו, מיד עם הצטרפותם למשטרה הבריטית, לכונן הסתדרות שוטרים עבריים, שתדאג להרחבת שורותיהם.

ביולי 1919, התמנה קולונל פרסי ברוך בראמלי (P.B. Bramley 1920-1923), כמפקח הכללי הראשון של המשטרה הבריטית בארץ וכמנהל מחלקת הביטחון הציבורי במטה הממשל הצבאי. במסגרת תפקידו, הוטלה עליו המשימה הקשה לארגן את כל כוחות המשטרה בארץ ישראל למסגרת אחת, דהיינו, למשטרה ארצית מרכזית. במרוצת שנת 1920, מונו קצינים בריטיים כמפקדי משטרה בארבעה מחוזות משטרתיים ולשוטרים החלו לנפק מדים וכלי נשק תקניים. כוח המשטרה המתארגן, שמנה באותה עת כ-1,300 קצינים ושוטרים, החל דרכו תוך קשיים רבים, תוך קיצוץ חד בתקציבו, שכתוצאה מכך נשרו רבים משורותיו, לרבות שוטרים יהודיים.

בתאריך 1.7.1920, התחלף הממשל הצבאי במינהל אזרחי ולארכי הגיע, כנציב העליון הראשון, סר הרברט סמואל (Colonel Herebert Samuel 1920-1925), אשר עם מינויו לתפקיד, שאף למסד ללא דיחוי, משטרה ארצישראלית. במהלך שנת 1921, חוקקו הבריטים שלוש פקודות עיקריות המסדירות את פעולות המשטרה בארץ ישראל ואת סמכויותיה והם: "פקודת המשטרה", "פקודת גאפירי הכפרים" ו"פקודת הז'נדרמריה הפלשתינאית". הנציב העליון מינה מפקח כללי למשטרה ולבתי הסוהר והמשטרות המקומיות אוחדו לכלל ארגון ארצי.

"פקודת המשטרה 1921", שפורסמה בתאריך 22 לפברואר 1921, הייתה למעשה הפקודה הראשונה שקבעה את דפוסי התנהגותה של המשטרה (מצבת כוח האדם, גיוס, משכורת, מדים ועוד). הפקודה מיסדה והגדירה את המבנה הארגוני ואופן הפעולה המבצעי של המשטרה המנדטורית בארץ, על פי ניסיונם של הבריטים בשאר הקולוניות. בפקודה זו הונח היסוד לכמה עקרונות מנחים למשטרת המנדט וביניהם:

- המשטרה כפופה לממשלת פלשתינה והנציב העליון הוא הממנה את המפקח הכללי של המשטרה ובתי הסוהר וסגנו.
- המשטרה היא מסגרת ארצית, הכפופה לפיקודו של המפקח הכללי.
- המפקח הכללי יהא רשאי לגייס קצינים נוספים לצרכים מיוחדים, בכל מקום ולכל תקופה שימצא לנכון.
- כל מגויס חדש יושבע ויצהיר אמונים למפקח הכללי, לחוקי פלשתינה ולממשלה.
- חובות השוטר ותפקידיו הם: לאכוף את החוקים והתקנות; לציית לכל הוראה הניתנת על-ידי הממונים כדין; לאסוף מידע הנוגע לשלום הציבור; לפעול למניעת עבירות והפרות סדר; לגלות עבריינים, לתופסם, לעוצרם ולהביאם לדין; לטפל באבידות ובמציאות; לשמור על הסדר בדרכים ציבוריות, ברחובות ולמנוע התקהלויות.

הפקודה אסרה על השוטרים עבודה נוספת והבחינה בין ארבעה סוגי מועסקים במשטרה: שוטר מן המגנין, גאפיר, שוטר מוסף זמני ושוטר לתפקידים מיוחדים.

סיר הרברט סמואל, סיים את כהונתו כנציב עליון בשנת 1925 ובמקומו מונה הפילדמארשל הנערץ – לורד א. פלומר (Lord A. Plumer, 1925-1928), שבימיו החלה תקופה חדשה למשטרה הארצישראלית. האחרון הטביע את חותמו, כשביצע בתקופתו ארגון מחדש בתחום הביטחון והמשטרה בארץ. למעשה, בבסיסו של דבר, מגמתו הייתה להקים כוח שיטור אזרחי ובכך להפחית

עד למינימום את הסמכות והתדמית של ההיבטים הצבאיים בארגונה מחדש של המשטרה הבריטית. לורד פלומר כאמור, ארגן את המשטרה מחדש וכצעד ראשון פרסם בתאריך 1.4.1926, פקודת משטרה חדשה – "פקודת המשטרה 1926", שעל פיה פועלת, למעשה, משטרת ישראל גם כיום.

בעוד שהפקודה הקודמת, הגדירה את חובות השוטר כפרט, הרי שבפקודה החדשה הוגדרו תפקידי המשטרה כארגון ייעודי בעל משימות ייחודיות. התפקידים העיקריים כפי שגובשו בסעיף 4 לפקודה, כללו: מניעת עבירות, לחימה בפשיעה, שמירת הסדר הציבורי, שמירת אסירים ועצירים ושמירת שלום הציבור ורכושו.

אולם, מערכת הביטחון כולה הייתה רופפת ובתקופת כהונתו של הלורד פלומר כנציב עליון אף ירד כוחה: בוטלו הז'נדרמריות, צומצם חיל המצב הבריטי והוקטן מספרם של השוטרים עקב צמצום בתקציב המשטרה, כך שלא ניתן היה למנוע את התסיסה הערבית שבאה מאוחר יותר.

בסתיו 1928, מונה סיר ג'ון צנסלור לנציב העליון במקומו של הלורד פלומר, אך בדומה לקודמו, גם הוא לא היטיב למצוא נוסחה להסדר ארוך טווח בין היהודים לערבים. התרופפות מערכת הביטחון והתסיסה הערבית, הביאו במהלך חודש אוגוסט 1929, להתפרצויות של פרעות אלימות וקשות שזיעזעו את היישוב היהודי, בהיותם מלווים בטבח אכזרי. מאורעות תרפ"ט (1929), פגעו בסמכותו ויוקרתו של המנדט הבריטי בארץ ישראל והציגוהו כשלטון שאין ביכולתו להשליט סדר.

בינואר 1930, הגיע לארץ המפקח הכללי של משטרת ציילון (סרילנקה) סיר הרבט ליארד דאוביגין (Sir Herbert Dowbiggin), כשליח מטעם משרד המושבות הבריטי. תפקידו היה לחקור ולבצע בדיקה יסודית אודות ארגונה של המשטרה הפלשתינית ומעמדה ולהתוות תוכנית ארגונית מפורטת לשיפור תיפקודה. בדו"ח שפורסם בתאריך 6.5.1930, דאוביגין הציע בין היתר להגדיל את תקן כוח האדם המשטירתי ולתגבר אותו בשוטרים בריטיים. בעזרת פיקוד המשטרה, חילק דאוביגין את היישובים העבריים, כ-120 במספר, ל-73 אזורים שמירה והציע להציב בכל אזור גרעין של שוטרים בריטיים, אשר ירכזו את המאמץ הביטחוני. כמו כן הציע סיר דאוביגין לחלק למתיישבים נשק, כדי שיוכלו להדוף תוקפים ולהתגונן, עד להגעת כוח משטרת.

בתאריך 28 בנובמבר 1931, הגיע לארץ נציב עליון חדש, סיר ארתור ווקופ (Sir Arthur Wauchope, 1931-1938). סיר ארתור ווקופ, על פי המלצתו של סיר דאוביגין, מינה מפקח כללי חדש, רוי גודפרי בולן ספייסר (R.G.B. Spicer, 1931-1937), ששימש עד אז כמפקח המשטרה הקולוניאלית בקניה. במרוצת שש שנות כהונתו, סיר ארתור ווקופ חולל שינויים ארגוניים משמעותיים ומהותיים במשטרת פלשתינה. תקופת פעילותו אופיינה בהתמקצעות המשטרה, בהעלאת רמת הכשרתו של השוטר, בהקפדה על שיבוץ וקידום בהתאם לכישורים, בפיתוח נושא החקירות והמודיעין ובטיפוח המשמעת וההדרכה. יחד עם זאת, היה זה רוי ספייסר שתבע לבטל את משטרת תל-אביב העברית העצמאית ולמזגה עם המשטרה הכללית.

ראשיתה של הנוטרות העברית החלה בחודש יולי 1936, עם התערערות הביטחון הפנימי והאישי בארץ בעקבות פרוץ "המרד הערבי", שאחד מדרכי הביטוי שלו הייתה פגיעה באזרחים יהודיים, בדרכים, ברכוש ובנפש.

בחודש אוגוסט 1936, הגיע הטרור הערבי לשיאו. ממשלת המנדט, שנוכחה כי אין בכוחה להגן על היהודים ועל רכושם, סיפקה נשק לכל השוטרים היהודיים. הכוח היהודי התארגן במסגרת חוקית וממוסדת, תחת השם "חיל נוטרים ארצי" ("Supernumeraries Force"), שהיוותה הסוואה לפעילות ארגון "ההגנה" בצעדיו הראשונים. הייתה זו אמנם מסגרת חוקית לנוטרי הכפר ולשוטרים המוספים, אך בפועל הייתה זו הסוואה לפעילות ארגון ה"הגנה". תלבושתם של המגויסים כללה חליפת חאקי וכובע קולפאק ולעתים פריטים נוספים, כמו כובעים אוסטרליים, כאפיות, חולצות בהירות ועוד. נשקם היחיד היה רובה עם מלאי כדורים מצומצם, שלא תמיד הספיק לביצוע תפקידם.

לבד מ"משטרת היישובים העבריים" (Jewish Settlement's Police), שהייתה היחידה הגדולה והחשובה ביותר, כלל "חיל הנוטרות", חטיבות נוטרות נוספות ובכללן: משמר הרכבות, פלוגות לילה מיוחדות, נוטרי מחנות העצורים, נוטרי הצבא, נוטרי הצי והנמל, נוטרי גדר הצפון, נוטרי שדות התעופה, נוטרי משמר החוף ונוטרים בתפקידים מיוחדים. המגויסים החדשים כונו בשם "נוטרים" ומשימותיהם הוגדרו, ב"פקודת הקבע של משטרת היישובים העבריים", שעיקרן היה לעסוק בתחילה בשמירה על יישובים יהודיים. למעשה, "הנוטר" היה חייל בתחפושת של שוטר.

ערביי ארץ ישראל נותרו ללא מנהיגות פוליטית רשמית, ועל רקע זה הפכו הכנופיות המזוינות לגורם דומיננטי במחנה הערבי. הן החלו להפעיל טרור בכפרים ובערים. רצח, שוד וביזה היו מנת חלקם של מי שלא שיתף עמם פעולה.

כדי למנוע זרימת תגבורות ונשק לכנופיות הערביות, נמתחה לאורך גבול הצפון גדר תיל וניבנו במהלך שנת 1938, מגדלי שמירה ("פילבוקסים"), בהתאם להצעותיו של המומחה הבריטי לאבטחה בכנופיות ומפקד משטרת כלכותה, המהנדס, סיר צ'ארלס טגארט (Sir Charles Tegart), שהוזמן על ידי מפכ"ל המשטרה בארץ, אלן סונדרס (Major A. Saunders, 1937-1943) ושעל שמו נקראים מבצרי הטגארט.

ככל שהקשר עם הציבור התרופף, פחת כוחן של היחידות המקומיות ומשטרת המנדט חיזקה את המבנה הארצי שלה. הארץ חולקה לשבעה מחוזות משטריים, כשבראשם עמדו מפקדי מחוזות, הכפופים למושלי המחוזות המינהלתיים. המחוזות חולקו לנפות והנפות לתחנות ולנקודות. תחנות המשטרה, שמוקמו ברובן בבנייני הטגארט, חלשו על צמתים ועל דרכים ראשיות והיו בסיסים בעלי חשיבות ביטחונית וצבאית ממדרגה ראשונה.

במחוזות ובנפות שירתו בעיקר שוטרים בריטיים ואילו בתחנות שירתו בעיקר שוטרים מקומיים, ערבים ויהודים, תחת פיקוח בריטי. שוטרי התחנות עסקו בחקירות פליליות ובסיוור, כשעיקר הדגש מושם על עבודת ניירת, הנעשית בין כותלי המשרד. הנפה הייתה ממונה על תחומי ביטחון פנים ותנועה.

השלטון הבריטי בנה ופיתח את המשטרה מבחינה ארגונית ומבחינת מבנים, ציוד, רכב, קשר, הכשרה, פריסה, נהלים ופקודות קבע. אולם, היעילות והפיתוח לא נועדו, אלא כדי לשמור על האינטרסים הבריטיים בארץ ועל הנצחת סדר חברתי, שהאוכלוסייה המקומית לא הייתה מעוניינת בו. לכן גם הציבור היהודי וגם הציבור הערבי, ראו במשטרה הבריטית גוף זר, מנוכר ומנותק, המייצג את האימפריה הבריטית ופועל על פי האינטרסים שלה.

בתקופת מלחמת העולם השנייה, התרחב שיתוף הפעולה עם בריטניה וההכרה שהאויב הנאצי הוא האיום האמיתי, הפכה לנחלת מרבית היישוב. גורמי היישוב היהודי שותפו במאמץ המלחמתי נגד גרמניה הנאצית: הפלמ"ח, הבריגדה היהודית וארגוני המחתרת השונים.

המסגרות השונות של "הנוטרות", "משטרת היישובים היהודיים" ו"השוטרים המוספים", נטלו על עצמן את תפקיד ההגנה על היישוב. מסגרות אלה היו כפופות פיקודית למשטרה, אלא, שאת האימון הסדיר למחצה, קיבלו בדרך כלל מהמדריכים של הצבא הבריטי.

לאחר מלחמת העולם השנייה גברו המהומות, הפרות הסדר התחזקו ואת משטרת המנדט אפיינו בעיקר פעילויות שנועדו להגן על עצמה. הציבור היהודי (וגם הערבי), החל בתקופה זו לראות במשטרה הבריטית אויב. יהודים רבים זוכרים עד היום, כיצד גירשה המשטרה הבריטית את פליטי השואה ומנעה מהם לעלות לחופי ארץ ישראל וכיצד ערכו הבריטים חיפושים ומעצרים, כדי למצוא נשק בלתי ליגאלי, ששימש את היישוב היהודי להגנה מפני פורעים ערבים.

בכ"ט בנובמבר 1947, התקבלה בעצרת האו"ם החלטה על הפסקת המנדט הבריטי, חלוקת ארץ ישראל לשתי מדינות נפרדות – מדינה יהודית ומדינה ערבית והפיכת ירושלים לעיר בינלאומית. שמחה עצומה אחזה את היישוב היהודי. החלום של מדינה עברית עמד להתגשם. ברם, מיד למחרת היום פרץ מאבק עקוב מדם שנמשך כשנה ושבמהלכה עזבו הבריטים את הארץ.

הפינוי הבריטי נעשה באופן הדרגתי ונמשך מחודש דצמבר 1947 ועד מאי 1948. ביום שישי, ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948), יום סיום הפינוי, הכריז דוד בן גוריון בבנין מוזיאון תל אביב על הקמת מדינת ישראל ריבונית ועצמאית. ואולם, עוד בטרם הסתיים הפינוי, החלה ב"סוכנות היהודית" פעילות קדחתנית והוקמו צוותים מיוחדים שעליהם הוטל להכין תשתית לארגון המוסדות הממלכתיים של המדינה שבדרך, כשכל צוות התרכז בתחום ממלכתי אחר.

על אחד הצוותים – "ועדת משנה ב", הוטל להכין תוכנית להקמת משטרה. דוד בן גוריון (י"ר הסוכנות דאז) זאב שרף (מזכיר ועדת המצב), מינו כראש הצוות את יחזקאל סחר (סחרוב), שהיה באותה עת קצין קישור של הסוכנות בממשלת המנדט [לימים המפכ"ל הראשון של משטרת ישראל] וכעוזרו – את יוסף נחמיאס, ששירת במחלקה המדינית של הסוכנות [לימים המפכ"ל השני]. שאר חברי הצוות היו אישים, בעלי רקע וניסיון צבאי. ועדת המצב הנחתה את הצוות להגיש הצעה לארגון ופריסה של המשטרה, שתכלול גם את היקף כוח האדם והתקציבים הדרושים.

"...את המשטרה הכינו קודם לכן. יחזקאל סחרוב ויוסף נחמיאס היו מטפלים, מטעם המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית, בכוחות החוקיים תחת שלטון המנדט, כגון: משטרת היישובים, הנוטרים וכי"ב. משנתכוננה ועדת המצב והחלה להכין את השירותים, טבעי היה כי יקבלו על עצמם את הכנת המשטרה..."

זאב שרף, "שלושה ימים", הוצאת עם עובד, ת"א, 1959, ע' 122

הצוות נפגש עם אנשים שונים, שהייתה להם זיקה כלשהי למשטרה המנדטורית, לרבות שופט השלום הראשי בתל אביב, בכור שלום שטרית (לימים שר המשטרה הראשון של מדינת ישראל), כדי ללמוד מניסיונם. במהרה התברר כי ישנן שתי בעיות עקרוניות: חוסר מידע מספיק העומד לרשות האנשים השונים שאליהם פנו ומחסור חמור בצידוד ובמשאבים אחרים.

הידע בנושאי משטרה, הן של אלה ששירתו במשטרת המנדט והן של אלה שהיו קשורים אליה בדרכים שונות, היה מועט ביותר והצטמצם לתחום עיסוקם בלבד. הדבר נבע מכך, שהבריטים לא שילבו יהודים במטות, לא בצוותי החלטה ולא בתפקידי פיקוד – לא בדרג מטה ארצי, לא בדרג מחוז, לא בדרג מרחב, או נפה ואפילו לא בדרג של תחנה. מטרתם הייתה למנוע מאנשי המשטרה היהודיים להכיר את המבנה הכללי של המשטרה ולהבין את דרכי פעולתה. מסיבה זו לא היה למעשה, מי שיוכל ליעץ לתברי הצוות המכין.

המחסור באמצעים נבע מכך, שהבריטים נטלו עמם את כל הציוד התקין, שאפשר היה לקחת ואת השאר השמידו. הנשק נלקח לא רק מהתחנות ומהמטות, אלא גם מהמחסנים והכמות שנותרה הספיקה רק לחלוקת רובה אחד לכל שוטר ואקדח אחד לכל קצין. נלקחו גם אמצעי התחבורה, פרט לכלי רכב הרוסים ושבורים. הציוד והמכשירים של סדנאות התחבורה, הנשק והקשר נלקחו אף הם. הסוסים נמכרו בחלקם והיתר הומתו. צילומי מסמכים הועברו בארונות פלדה לאנגליה והמקורות נשרפו. רישומים אחרים, תיקי פשעים חמורים ומוצגים חשובים הושמדו ואבדו. בנוסף לכל אלה, גם שוחררו בהמוניהם אסירים, ביניהם פושעים מסוכנים, רוצחים, שודדים פורעים וחולי רוח. אכן מדיניות "האדמה החרוכה" של משטרת המנדט, הותירה את רישומה הארגוני השלילי על משטרת ישראל בשנותיה הראשונות.

חברי הצוות נאלצו, לכן, להיעזר בתומר הדל, שעמד לרשותם ולבסס את תוכניתם בעיקר על פקודות המשטרה 1926/9, המגדירות את סמכויות המשטרה ותפקידיה, על פקודות הקבע ועל הנהלים. את הצעתו גיבש צוות ההקמה במסמך שכונה "הצעה להקמת משטרה במדינה העברית" מה-21 בדצמבר 1947. בהצעה פורט מבנה כוחות הביטחון הפנימיים, שכללו שני חילות: האחד – ג'נדרמריה, שתעסוק בתפקידי שמירה וביטחון באזורים שמחוץ לערים ובגבולות, והשני – משטרה רגילה, שתתמסר לבעיות גילוי ומניעת פשעים.

הג'נדרמריה, להוציא את הפיקוד הבכיר והזוטר (כוח קטן של אנשי קבע), תהיה מורכבת מכוח אדם בלתי קבוע, הבא ממאגר של אנשי "שנת השירות הלאומי". כוח זה יקבל אימון צבאי ולא אימון משטרי רגיל (חקירות, בילוש ותנועה), כדי שיהיה מסוגל לקיים סיורים בכפרים, במסילות הברזל ובגבולות, להגן על יישובים כפריים וערים, לסייע למשטרה להשליט סדר ולהוות כוח מחץ לדיכוי מהומות. כלומר, הג'נדרמריה נועדה להוות המשך למסגרת ה"נוטרות", כשהפיקוד נתון, אמנם, בידי המשטרה, אך שיטת הפעולה שלו – צבאית (בדומה למג"ב כיום).

המשטרה, שתפקידה תואר כשמירה על הסדר הציבורי, נועדה לכלול, כפי שפורט בהצעה:

א. מטה המשטרה (המורכב ממספר מחלקות משנה), ב. מחלקות מקצועיות: מחלקת ביטחון ומחלקה לחקירת פשעים (המורכבת מענף פלילי וענף פוליטי). המשטרה תתארגן במבנה של

ארבעה מחוזות (גליל, חיפה, שרון ונגב), כשכל מחוז מחולק לנפות וכל נפה מחולקת לתחנות, הפועלות לאכיפת החוק והסדר באזורים הקרובים אליהן. חקירת עבירות פליליות וטיפול בבעיות ביטחון הפנים הוטלו, על פי ההצעה, על יחידות מרכזיות, לפי הדגם הבריטי.

הצוות הציע להתחיל, ללא דיחוי, בגיוס אנשים, הרואים בשירות במשטרה את ייעודם ולמנות מיד מפקדים וקצינים, כדי שלא ייווצר חלל ריק בעת פינוי הבריטים מהארץ וכדי שיימצאו כוחות, שיוכלו למלא את מקומם בשמירת הסדר ביישוב. ההצעה אף כללה תיאור של הפרופיל הרצוי של השוטר וכן הערה בדבר הצורך להעלות את שכר השוטרים, כדי למשוך כוח אדם מתאים וכדי להבטיח את הארגון מפני נגע השוחד (סעיף ה' ל"הנחות היסוד" בהצעה). על בסיס הצעה זו, עיבד צוות ההקמה הצעת תקן למשטרה והכין הצעת תקציב.

בתאריך 18 במרס 1948, הציג זאב שרף את התוכנית שהושלמה בפני יו"ר הנהלת הסוכנות דאז, דוד בן גוריון, שכתב ביומנו:

"זאב שרף: לקיום ביטחון משטרה פנימי דרושים 2,600 שוטרים. יש עכשיו בשטח המדינה 700 שוטרים. דרושה מפקדה למשטרה, דרוש הסדר עם ארגון "ההגנה". כל מפקד משטרה יהיה כפוף למפקד המקומי של "ההגנה". דרוש בארגון "ההגנה" פיקוד ארצי למשטרה. מציע את יחזקאל סחרוב (סתר) למטה. אם המשטרה תאורגן, יש להוציא את תפקידי המשטרה מארגון "ההגנה", והגיוס יכלול את הגיוס למשטרה. אילו היו מוסיפים 1,200 איש היה זה מספיק. ליחזקאל (סתר) יש תוכניות מפורטות".

דוד בן גוריון, "זכרונות", הוצאת עם עובד, ת"א, 1971, עמ' 309

כדי להתגבר על בעיית המחסור החמור במפקדים, הן ברמת התחנות והן ברמות גבוהות יותר, קיבל הצוות המארגן את אישור ועדת המצב, לקיים קורס ראשון לקציני משטרה. לאחר מיון, שכלל בחינות ומבדקים פסיכוטכניים, נבחרו 24 צעירים, מבין המועמדים הרבים, שהגישו את מועמדותם בעקבות פרסום מודעה בעיתונות. הקורס, שנפתח בתאריך 14.3.1948, בבית הספר לפעילי ההסתדרות בתל אביב, בפיקודו של יוסף ברנר ועוזריו רם לוסטיג ויוסף ארגז, הסתיים לאחר הקמת המדינה, בתאריך 1.6.1948.

אולם, מספר המגויסים לא ענה על הצרכים והצבא התבקש להפריש למשטרה אנשים לתפקידי פיקוד על מרחבים ועל נפות וגם לתפקידי שוטרים מן השורה. נקבע שלרשות המשטרה יופרשו 1,200 איש מתוך המגויסים בני 35 ומעלה, בנוסף ל-700 השוטרים, ששירתו במשטרה הבריטית והיו מוכנים להמשיך ולשרת במשטרה הארצישראלית.

26 מרץ, 1948

לרמ"א

לרמטכ"ל

לפי החלטת ההנהלה (הנהלת הסוכנות), הוטל על יחזקאל סחרוב לארגן מיד משטרה יהודית בשטח המדינה היהודית, מתוך מגויסים, לפחות 1,200.

המשטרה תהיה כפופה לפיקוד העליון, אולם תהיה אבטונומית בשטח פעולתה. יחזקאל סחרוב ישמש מפקדה, כמנהל אגף המשטרה במטה הכללי.

דוד בן גוריון

המטה הארצי, שהחל מתארגן במתכונת צבאית, קיבל שלושה מבנים בקרייה (שרונה) בת"א. בשנת ההתארגנות הראשונה (תקופת המלחמה), הוכפפה המשטרה כחיל לפיקוד העליון של הצבא (שגם הוא התארגן במקביל) ופעלה במתכונת של חטיבה בצה"ל. כמפקח הארצי של המשטרה מונה, כאמור, יחזקאל סחרוב וכסגנו, האחראי לתכנון ולארגון המשטרה, מונה יוסף נחמיאס. המטה הארצי הורכב משלושה אגפים עיקריים: אגף החקירות, אגף האפסנאות ואגף המינהלה. ברם עם הכרזת המדינה ב-14 במאי 1948, הורכב המטה הארצי משני אגפים: אגף חקירות פשעים ואגף המינהלה, כשמחלקת התנועה הוכפפה ישירות למפק"ל. באותה שנה מונתה גם ועדת תקן, בראשותו של סגן מפקח מחוזי, יוסף בן פורת, שהחלה לבחון את תחומי העשייה המשטרית, כדי להציע למשטרת ישראל תקן ריאלי.

בשנת 1949, המטה הארצי הורכב משלושה אגפים: אגף המינהלה, אגף חקירת פשעים ואגף ההדרכה (אגף חדש) בראשות עמוס בן גוריון, שכלל את בסיס האימונים (בית הספר הארצי) ושירות הכלבים. קצין התנועה הראשי וקצין העתונות, היו כפופים ישירות ללשכת המפק"ל. בשנת 1950, אגף ההדרכה בוטל ובמקומו הוקם אגף הארגון, שכלל את המחלקות: תכנון, הדרכה, תנועה ומחלקת קשר.

ההתארגנות בתחנות הייתה על פי השיטה המנדטורית: הטיפול בתיקים הפליליים והסיוור המשיכו להתנהל כבעבר. כלי הרכב שהושבתו תוקנו והוחזרו לשירות ובמטה הארצי תרגמו את פקודות הקבע המנדטוריות לעברית, בהתאמות קלות לצרכים החדשים. בעיצומה של המלחמה נערכו הכשרות מזורזות למגויסים החדשים – שוטרים וקצינים, בהתאם למקצועותיהם (שיטור כללי, חקירות, קשר ועוד).

מבחינת המשטרה, חולק שטח מדינת ישראל בשנת 1948, למרחבים מינהלתיים משני סוגים: מחוזות ונפות. היחידות התפרסו בארבעה מחוזות: ירושלים, תל אביב, חיפה וטבריה אשר חולקו לנפות כדלקמן:

מחוז ירושלים - בפקודו של ישורון שיף	- ללא נפות (ומשנת 1950 - נפת הבירה, נפת הכפרים ונפת השפלה).
מחוז תל אביב - בפקודו של נחום זיו אב	- נפת תל אביב, נפת שרון ונפת השפלה.*
מחוז חיפה - בפקודו של נעמן סתוי	- נפת חיפה, נפת חדרה ונפת זבולון.
מחוז טבריה - בפקודו של מתתיהו סלע	- נפת צפת.

לסיכום, את הגרעין הראשון של משטרת ישראל, היוו שוטרים וקצינים יהודים ששירתו במשטרת המנדט, אליהם הצטרפו שוטרים, שגויסו באמצעות הקלט הצבאי המרכזי. כל מפקדי המחוזות, הנפות וראשי האגפים במטה הארצי, היו בעלי רקע צבאי אך חסרי כל הכשרה משטרתית ונאלצו ללמוד את עבודת המשטרה, תוך כדי פעילותם כמפקדים בכירים. על חוסר הידע חיפו הרצון העז ותחושת השליחות. הם היו דור ראשון למפקדי המשטרה העברית, שראו עצמם כחלק מהעם ובניגוד למפקדי המשטרה הבריטית, שמטרתם הייתה להגן על הממשל, ראו המפקדים החדשים את עיקר תפקידם כמשרתי הציבור ומגיניו.

בישיבת מועצת המדינה הזמנית שהתקיימה בתאריך 14.10.1948, כבר ניתן היה לדווח על התארגנות המשטרה. באותה ישיבה אמר שר המשטרה בכור שטרית:

"אתם יכולים להתפאר אם במשך חודשים אחדים קמה לנו משטרה כזאת, ואני מוסיף משטרה בעלת כושר ויעילות, למרות מספרה הזעום. אני שהתחלתי את הקריירה שלי בתור שוטר, יכול להעיד שהמשטרה הקיימת כיום עולה על משטרת המנדט, לרמה שעליה עומדת היום משטרת מדינת ישראל, לא הגיעה משטרת המנדט אפילו בשנת 1929 (עד אותה שנה הייתה משטרת המנדט בעליה, ומשנת 1933 התחילה ירידתה), ואני יכול להעיד שהמשטרה עומדת כעת ברמה גבוהה יותר ובוודאי לא פחותה מאשר משטרת המנדט בשנים 1929 עד 1933".

* מתאריך 14.5.1948, הורכבה נפת השרון מנפות נתניה ופתח תקוה. בתאריך 5.12.1948, אוחדו שתי הנפות לנפה אחת - נפת השרון

הצעתה של ועדת המצב להקמת משטרה במדינה העברית, דצמבר 1947

ירושלים, י"ח כמנח תשי"ח
31.12.47

אל: הנב' ג. מאירסון
מאת: מוזכרות ועדת המשנה ב'

הגנו ממצייאים לך את ההצעה להקמת משטרה במדינה העברית שבמענות לא
צורפה לפרמיכל של ישיבת ועדת המשנה ב' מיום 23.12.47, שהומצא לך ביום 25.12.47.

העתקים:

ד. בן-גוריון
ג. מאירסון
ד. רמז
בי"כ מאירוביץ
מ. גרבוסקי
ש. איזנברג
ז. שרף

21.12.47

הצעת להקמת משטרה במדינה העברית*

תנחות יסוד

- א. אין ספק כי בעיות הכמחון בראשית הקמת המדינה תהיינה המורות ויתכן אפילו כי מצב המתיחות יתמיד במשך תקופת ארוכה.
- ב. הסכנה יכולה לבוא גם מתוך הארץ וגם מחוצה לה וצריך על כן שידי הצבא לכשיוקם תהיינה פנויות לפגוש את הסכנה מבחוץ.
- ג. הקמת הצבא תמשך ממילא תקופת מה ומוכר שלא יאבד את זמנו על בעיות הכמחון השומף.
- ד. יתכן והקמת הצבא תורשה רק לאחר צאת הצבא הבריטי מן הארץ, חיינו 1 לאוקטובר 1948.
- ה. יש להעלות את משכורתו של השומר והקצין בכדי למשוך למשמרת מפוס אנוש מתאים וכן להבטיח בפני נגע השוחד מאידך.

ת ת צ ע ת

על כן -

- א. לשחרר את המשמרת מתפקידי הבמחון השומף בכדי שתוכל להתמסר לבעיות גלוי ומניעת פשעים.
- ב. להקים ג'נדרמריה אשר תקבל עליה את תפקידי השמירת ותבמחון כאזורים שמתוך לערים ובנבולות.
- ג. שני הכוחות גם יחד ימצאו תחת אותו הפקוד והמנהלה.
- ד. המשמרת תהיה כח קבוע ואנשית יראו בת את מקצעים.
- ה. לעומת זאת הג'נדרמריה תהיה כח חולף ופרט לחבר הממלים והקצינים שיהיו קבועים כל המוראים יהיו אנשי שנת שרות לאומי, אשר לא יקבלו משכורת. פרט זה חשוב מאד מבהינה תקציבית כי מספר אנשי הג'נדרמריה יהיה כפלים כמספר אנשי המשמרת ורק בדרך זו אפשר יהיה למנוע שתקציב הבמחון יבלע את מרבית תקציב המדינת.
- ו. עם השתפר מצב הבמחון אפשר יהיה להעביר פלוגות של הג'נדרמריה לצבא ובמופו של דבר ישאר כח קטן כלכד לתפקידי שמירת כפרים ונבולות.

ח ט ש פ ר ת

המשמרת תהיה מורכבת משני חלקים:

- א. מחלקת הבמחון (או האדמיניסטרציה)
 - ב. המחלקה לחקירת פשעים
- בראש כל מחלקה יעמוד עוזר לספק הכללי. לכל אחד מהם ספק כסנן לאדמיניסטרציה.

א. מחלקת הבמחון

1. מחלקת הבמחון תהיה אחראית בעקר עבור:

- (1) עבודת המנהלת הכללית
- (2) קיום הבמחון הצבורי
- (3) מניעת פשעים
- (4) חקירה ראשונה של פשעים ונילוים

2. היא תתחלק לארבעה מחוזות:

- (1) הנליל
- (2) חיפה
- (3) השרון
- (4) הנגב

3. בראש כל מחוז יעמוד פקח אשר יהיה אחראי עבור כל עניני המשטרה במחוז. הוא יהיה נתון ישר לפקודו של המפקח הכללי.

4. לרשות כל פקח מחוז יעמוד סגן-פקח אשר מתפקידו יהיה לפקח על ולאחד את כל העבודה של גלוי פשעים והקירתם והבאתם של העבריינים להן. הוא יהיה גם המקשר בענינים אלה בין מחוזו וקציני המחלקה לחקירת פשעים האחראים לגלוי פשעים.

5. מחוזות הגליל, חיפה והנגב יתחלקו לשתי נפות כל אחת פרט למחוז השרון אשר יתחלק לשני מחוזות-משנה ואלה לשתי נפות כל אחת. מחוז השרון יתחלק על כן לארבע נפות.

6. בראש כל נפת יעמוד עוזר-פקח ולעזרתו אינספקטור. תפקידו של האינספקטור יהיה הנחלת הקירות וגלוי פשעים בנפתו. ובענינים אלה ימצא קשר ישיר עם סגן-הפקח של מחוזו.

7. הנפות תתחלקנה למספר תחנות אחריות בהתאם לשטח ולמספר התושבים. בראש כל תחנת יעמוד אינספקטור ולרשותו סמלים ושומרים. הוא יהיה אחראי עבור האדמיניסטרציה בתחנתו וכן עבור הבטחון ומניעת מעשי פשע באזורו. בשמח החקירות יעמוד לרשותן סמל ומספר שומרים מוסחים.

8. על מספר שומרים בתחנת יומל תפקיד לפקח על התנועה. והם יעמדו ישר תחת פקודו של סמל התנועה בנפת. הלז יהא אחראי עבור הפקוח והכוונת התנועה וכן עבור התביעות נגד עברייני התנועה, ויעמוד תחת פקודתו של קצין התנועה במחוז.

9. קצין התנועה במחוז בצרף חבר סמליו ושומריו יהא אחראי לתנועה ולמתן הרשימות למכוניות במחוז. הוא יעמוד ישר תחת פקודתן של משרד התנועה במטה.

10. משרד התנועה המרכזי יעמיד לרשות היחידות וההמיכות כלי רכב, יפקח על המפול בהן ועל התקנים. מספר קצינים (אינספקטורים) יהיו אחראים לחלוקת פקות ומפול במכוניות, נהגים ומכונאים. יחולקו ע"י קצין הקשר של המטה. בראש כל מחלקת יעמוד אינספקטור אשר יהיה אחראי לפעולה ולהתחזקת יחידות הקשר במחוז.

11. לכל מחוז תצורף יחידת גשקים מורכבת מקצין ומספר מוראים נשקי המחוזות יעמדו תחת פקוח הנשק הראשי במטה.

12. אם כי עבודת הקירת פשעים תעשה בעקר ע"י המחלקה המיוחדת לכך, הרי מספר קצינים, סמלים ושומרים מן המשטרה תרנילה יתמחו בחקירת פשעים ויעסקו בעקר בצעדים הראשונים של החקירת. במקרים של פשעים קלים או כשהפושעים נתפשו ויש יכולת לתבעם על סמך עדות ראשונית ישלימו אנשי התחנה את פעולת החקירת.

13. אולם בכל מקרה של מעשה פשע חמור על אנשי החקירה בתחנה להודיע לאינספקטור בנפת והלז יוציא הוראות על סחלך החקירת או יעמוק בזה עצמו. עליו יהיה למסור את פרטי מהלך החקירה לסגן הפקח של המחוז.

14. סגן הפקח בכל מחוז יהיה אחראי לקשר עם המחלקה לחקירת פשעים. בכל מקרה של פשע רציני או מסוכן העלול להשפיע על בטחון הארץ או יציבותה הפוליטית או הדורש ידיעת מוסחים (כלכליים, רפואיים, הימיים וכו'), או הנוגע למחוזות או מדינות אחרים עליו יהיה לתודיע את הפרטים למחלקה לחקירת פשעים וכן את סחלך החקירה הראשונה והעזרה הנדרשת מקצינים מוסחים.

ב. המחלקה לחקירת פשעים

16. מחלקה זו תתחלק לשניים: "הענף הפלילי" ו"הענף הפולימי". בראש כל אחד מהענפים יעמוד פקח.

בראש המחלקה יעמוד עוזר ספקה הכללי ומננו יהא פקח סמה. האחרון יהיה אחראי לאדמיניסטרציה של המחלקה לחקירת פשעים ופקח על מחלקות הרשום והמשלוח המשרתות את הענפים הפלילי והפולימי.

17. לעזרתו של פקח הענף הפלילי יעמוד סגן פקח אשר יהיה אחראי להחזקת הקשר עם סגני הפקחים במחוזות.

18. ה ע נ ג פ ה פ ל י ל י יכלול:

(א) אנף העליה, הפקוח על הנבולות והנרשום, יעסק בכל בעיות התאורחות, העבירות על הזקי העליה, והנבולות. אנף זה יארנן וינהל בשותף עם מחלקת התצירה שימה יעילה של פקוח על הנבולות של רשימות תנועה ורשימה שחורה.

בראש אנף זה יעמוד עוזר פקח ולרשותו 12 אינספקטורים ומספר סמלים ושומרים. בראש נקודת גבול יעמוד אינספקטור.

(ב) אנף הפקוח תתביעות והחקירות המיוחדות (כולל יחידת משמרה כלכלית), אשר יפקח, ייעץ ויעזור להמיכות המשמרה במניעת פשעים ובחקירתם. כמו כן יעסוק אנף זה בחקירת מקרים מסובכים אשר הם למעלה מיכלתם של המחוזות. לשם כך יהא מורכב מספר קבוצות של מומחים, הבקאים בסוגים השונים של חקירת פשעים. אנף זה יכין גם את התביעות במקרים מסובכים וכן יבצע את התביעות עצמן.

בראש האנף יעמוד עוזר פקח ולרשותו 10 אינספקטורים ו-60 סמלים ושומרים. לאנף זה יצורף מספר עורכי-דין וזה יעסוק בתביעות עצמן

(ג) אנף ארכיון מעשי הפשע, מביעת האצבעות והמשרד לסמים משכרים ולמכריחים, בראשו יעמוד עוזר פקח ולשותו 5 אינספקטורים והבר עובדים של 80 סמלים ושומרים (מומחים לתביעת אצבעות, רשום פשעים, צלום, סמים משכרים וכו'). תפקידם יהיה אסוף והחזקת רשימות פשעים, מביעת אצבעות, המעבדה לחקר פשעים וצלום, וכן שיי ומתן עצה למשמרה בפעולתה נגד הכרהה וסמים משכרים.

(ד) משרד הרשום המרכזי, יעמוד תחת הפקוח המשותף של הענפים הפולימי והפלילי, ולשותם של הללו ושל המחוזות ומחלקות הממשלת.

בראשו יעמוד עוזר פקח ולרשותו 5 אינספקטורים ו-30 סמלים ושומרים. סניף למשרד זה ימצא בכל סחוז בראשות אינספקטור ולו מספר סמלים ושומרים וכן פקידים אורחים.

המפקח המחוזי יעמוד תחת פקוח המשרד המרכזי אבל ימצא בקשר עם הפקוח המחוזי.

19. הענף הפולימי יכלול:

- (א) האגף הערבי
- (ב) האגף היהודי
- (ג) אגף הורים והמיעוטים

בראש כל אגף יעמוד עוזר-פקח ולרשותו 6 אינספקטורים ו-30 סמלים ושומרים. אחד האינספקטורים יהיה סגנו של ראש האגף ויתר הארבעה עם חבר עובדים מתאים יצורפו למחוזות השונים. תפקידיהם יהיו אסוף חומר וכן בדיקת חומר המועבר אליהם מן המטה והקירות פולימיות, את החומר שלהם יעבירו יום יום ישיר לעוזר-הפקח של אגפם כמפת. בכל אחד משלושת האגפים ימצאו סמל ושני שומרים אשר תפקידם יהיה לקרוא את כל העתונות היומית והאזרחית.

תפקידיו העקריים של כל אגף של הענף הפולימי יהיו פקוח והשגת ידיעות על:

- (א) מפלגות פולימיות, תנועות חרמים
- (ב) פעולות מרי
- (ג) דעת הקהל
- (ד) פעולות רגול של זרים ומעצמות זרות
- (ה) תנועותיהם, פעולותיהם וקשריהם של אנשים חשובים
- (ו) כל ענין העלול לנרוד אחריו הפרעת הבחון הצבורי
- (ז) כל ענין העלול להשפיע על במדון המדינה
- (ח) שגרירים דיפלומטיים וקונסולריים וכתבים זרים

רשום תוצאות החקירות והפקוח יעשה ע"י האגפים וראשיהם יהיו אחראים על הגשת סכומים לעתים קבועות לפקח הענף הפולימי, והלו יעביר לממונים עליו כל ענין חשוב אשר לדעתו יש להביא לידיעת הממשלה.

20. יש להניח שבתקופת הראשונה למדינה יהא צורך ממעמי במחון בקיום צנזורה על הדאר התלגרף והמלפון, ויתכן גם על העתונות. כאם יהיה כן תצטרך המחלקות הללו להסצא בקשר אמיץ עת הענף הפולימי של המחלקת לחקירת פשעים.

21. מטה המשפחה

המטה יהא מורכב מן המחלקות דלקמן:

- (א) משרד התשלומים והפקח על הבנינים, מושתת כולו על עובדים אזרחיים.
- (ב) משרד הרשום האישי והסעד, מושתת על עובדים אזרחיים, חלק הסעד יבנת על יסודות הועדה הישובית למפול בשופר.
- (ג) מחלקת הסכסנים והנשק, בראשה יעמוד סגן-פקח ולרשותו עוזר פקח, 6 קצינים נשקים ו-20 סמלים ושומרים. בתפקידי סוכסנאים לבלרים וכ"י ישמשו אזרחים. אחד מחמשת הקצינים יעבוד במטה ויתר הארבעה יצורפו למחוזות כרבי-נשקים. לכל מחוז יהיה מחסן משלו. בראשו יעמוד סמל ולרשותו מספר שומרים ועובדים אזרחיים.
- (ד) מחלקת הקשר, בראשה סגן-פקח, עוזרו: עוזר פקח ו-4 קצינים, ארבעת הקצינים ימצאו במחוזות ויהיו אחראים לקשר בהם, ברשותם ימצאו מספר סמלים מכנאים ושומרים.

(ה) מחלקת הניומים והאימונים, בראשה יעמוד סגן-פקח ולרשותו עוזר-פקחים, 2 קצינים ו-15 סמלים ושומרים. ארבעה סמלים יצורפו למחוזות כניסים. חיתר ישמשו יחד עם הקצינים כסדריכים בבית הספר המרכזי לשומרים.

(ו) מחלקת ההובלה ותתנועה, בראשה פקח ומחולקת לשניים:

א. מחלקת ההובלה של הכח - אשר יעסוק ברכישת, החזקת ותקון כלי הרכב של המשמרה והגנדרמריה. בראשה סגן-פקח ולרשותו עוזר פקח, 6 קצינים וחבר סמלים, נהנים מכונאים, השמלאים וכו'. ארבעת הקצינים יצורפו למחוזות ויהיו אחראים להובלה בהם. לרשותם תעמודנה המכונות והם יהיו אחראים להחזקת ותקון כלי הרכב במחוזות.

ב. משרד התנועה אשר יעסוק בפקוח על התנועה האזרחית, ובמתן רשיונות נהיגה. בראשו יעמוד סגן פקח ולרשותו עוזר-פקח, 6 קצינים וחבר סמלים ושומרים (50 לערך), 4 קצינים וחבר עובדים מתאים יצורפו למחוזות ויהיו אחראים למשרדי התנועה ב

א.א.א. 101

- * המקור נמצא בארכיון הציוני בירושלים.
- ** המסמך טובא כלשונו, לא בוצעו על עריכת או שינוי במקום המקורי.

מכתב בנושא תקן 13/48 - חטיבת המשטרה בצה"ל

מטכ"ל/מחמ
 מחמ/35/א/י
 15 אפריל 1948

אגא/שרות הספקה וציוד (3)
 אגא/שרות חמוש
 אגא/שרות אכסון
 חטיבת המשטרה

מטכ"ל/אגם
 מטכ"ל/אכא (5)
 מטכ"ל/אגא
 מטכ"ל/אגא-חכנון (2)
 מטכ"ל/אכס
 מטכ"ל/גהד

16/4	מחמ/ל
	למנוע

רמא
 חטיבות (אחד לגדוד)
 טנא
 חיק (10)

הנדון: תקן מס. 13/48 - חטיבת המשטרה

1. החקן חצ"ל יכנס להקפו מתאריך מכתב זה.
 2. חקן של ציור, חמוש ותחבורה יפורסם ע"י מטכ"ל/אגא.
 3. חטיבת המשטרה תהיה יחידת חשבון עצמאית ומטכ"ל/אגא יפרסם הודעה על כך, בפקודות אגא.
 4. כמפקד חטיבת המשטרה מחמנה יחזקאל סחורב.
 5. למשך החקופה הקרובה יוקמו שני מחוזות אשר ישתרעו מהגבול הצפוני של הנגב עד הגבול הדרומי של כרמלי. . הירקון יהווה אח הגבול בין שני המחוזות.
- על המחוזות וחפלוגות הנוספים, אשר יוקמו בעתיד - תבוא הודעה מיוחדת.

שמ
 202 ר מ ט כ ל.

בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלכליים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי.

לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פוזרו ולא חדל מתפלה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית.

מיתר ייחודתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז

מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיומם גלוייה תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה, תהא מושתתה על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור הזונם של נביאי ישראל, תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין, תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, הינוך ותרבות, תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות, ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מערכת האומות המאוחדות.

יזת ישראל תהא מוכנה לשחיה

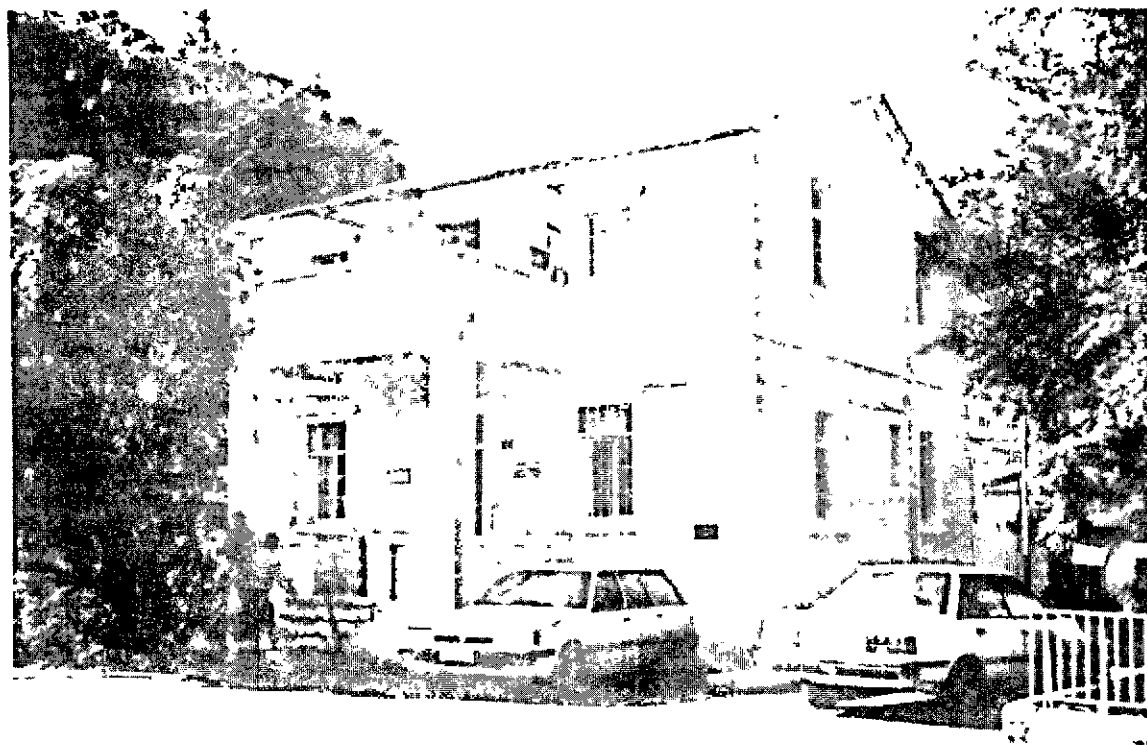
מתוך בטחון בעור ישראל הננו הותמים בהתמדת זדינו לעדות על הכרזה זו, במושב מועצת המדינה הזמנית על אדמת המולדת, בעיר תל-אביב, היום הזה, ערב שבת ה' אייר תשי"ח, 14 במאי 1948.

Handwritten signatures and notes in Hebrew, including names like "מ. ס. ארלוזורוב" and "ד. ג. בן-גוריון", and dates like "10.7.48".

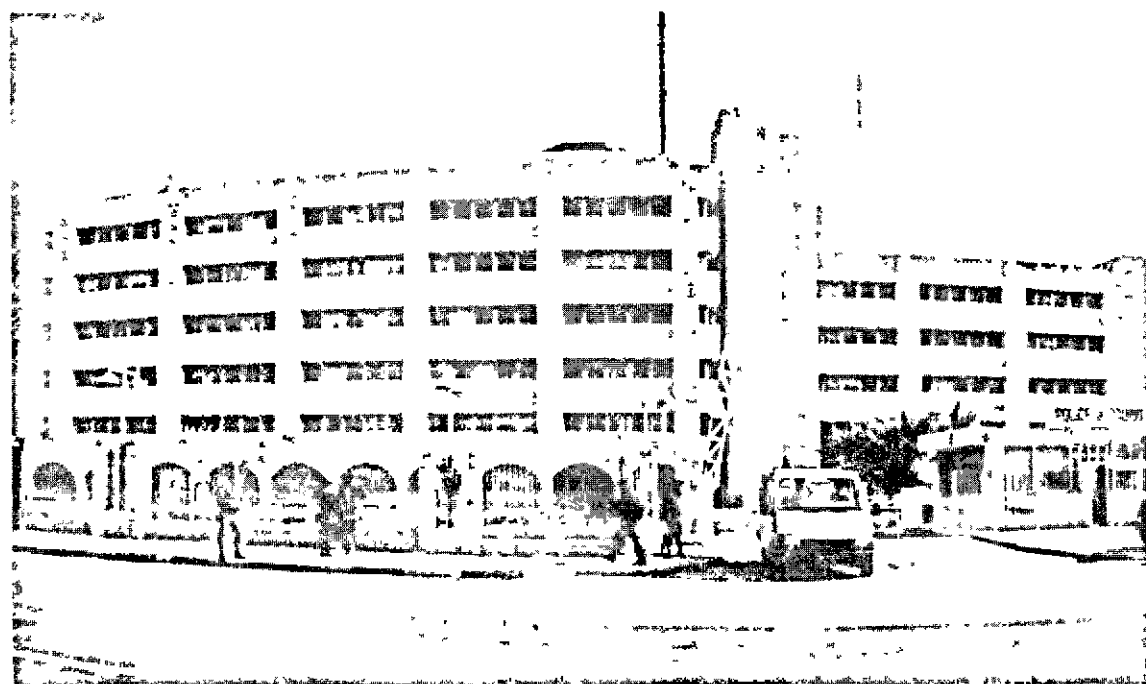


מבנה המטה הארצי

טבלה



בנין המטה הארצי, שרונה, תל אביב 1948



בנין המטה הארצי, ירושלים 2004

מבנה המטה הארצי 1948 - 1957

1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	1950	1949	1948	השנה האגף
מפכ"ל לשכת המפכ"ל	מפכ"ל לשכת המפכ"ל	מפכ"ל לשכת המפכ"ל	מפכ"ל לשכת המפכ"ל (8)	מפכ"ל עוזר למפכ"ל (5) לשכת המפכ"ל (א5)	מפכ"ל סמפכ"ל המזכירות הכללית (3)א	מפכ"ל סמפכ"ל המזכירות הכללית	מפכ"ל סמפכ"ל מזכירות המטה (3)	מפכ"ל	מפכ"ל סמפכ"ל	לשכת המפקח הכללי
מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' בינוי ונכסים	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' בינוי ונכסים (8)א	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' הבניינים	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' הבניינים	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מדור קניית מדור לפיקוח משקי	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מדור קניית חוליית ביקורת המשק	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה קצין גיוס ראשי קצין סעד ראשי ק' הוצאה לאור	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' גיוס ואמונים קצין סעד ק' הוצאה לאור	מח' כוח אדם מח' אפסנאות מח' תשלומים מחלקת תחבורה מחלקת קשר מח' גיוס ואמונים קצין סעד	אגף המינהלה
							אגף ההדרכה בוטל ושמו הוחלף לאגף הארגון	בסיס האימונים הארצי שירות הכלבים (1)א		אגף ההדרכה (1)
								כפופה ישירות למפכ"ל	כפופה ישירות למפכ"ל	מחלקת התנועה

מבנה המטה הארצי 1948 - 1957

1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	1950	1949	1948	השנה האגף
מחלקת ההדרכה מחלקת התנועה מח' לשיטור ולתפקידי מטה מח' לתפקידים מיוחדים מפקדת משמר הגבול	מחלקת ההדרכה מחלקת התנועה מח' לשיטור ולתפקידי מטה מח' לתפקידים מיוחדים מפקדת משמר הגבול	מחלקת ההדרכה מחלקת התנועה מח' לשיטור ולתפקידי מטה(9) מח' לתפקידים מיוחדים מפקדת משמר הגבול	מחלקת תכנון מחלקת הדרכה מחלקת תנועה מח' לתפקידים מיוחדים מפקדת משמר הגבול	מחלקת תכנון מחלקת הדרכה מחלקת תנועה מח' לתפקידים מיוחדים (6) מפקדת משמר הגבול (7)	מחלקת תכנון (4) מחלקת הדרכה מחלקת תנועה מחלקת קשר	מחלקת תכנון מחלקת הדרכה מחלקת תנועה מחלקת קשר	מחלקת תכנון (2) מחלקת הדרכה מחלקת תנועה מחלקת קשר			אגף הארגון (2)
							שם האגף הוחלף לאגף החקירות	מח' החקירות, הפליליות והפיקוח מחלקת הזיהוי, הרישום והחקר הפלילי המח' המיוחדת המח' הכלכלית קצין הארגון והפיקוח	מח' החקירות, הפליליות מחלקת הזיהוי, הרישום והחקר הפלילי המח' המיוחדת המח' הכלכלית מחלקת ההדרכה והשתלמות מחלקת חופים וגבולות (א7)	אגף חקירות פשעים
מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כלכלית המחלקה לזיהוי פלילי (א9)	מחלקה פלילית מחלקה כללית מחלקה כלכלית המדור לזיהוי ולחקר פלילי	מחלקה פלילית מחלקה כללית מחלקה כלכלית			אגף החקירות

מבנה המטה הארצי 1958 - 1967

השנה האגף	1958 (10)	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
לשכת המפקח הכללי	מפכ"ל סמפכ"ל (11)	מפכ"ל סמפכ"ל (13)	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל
עוזר המפקח הכללי	מחלקת התכנון דובר המשטרה (המשמש גם קצין ליחסי ציבור) היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים (14) המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים (16) המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים (17) המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים (18) המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי	מחלקת התכנון והמבצעים המח' ליחסי ציבור היועץ המשפטי
אגף הארגון	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים	מח' כוח אדם מח' סיוור ותנועה מחלקת ההדרכה בי"ס הארצי בכירים בכירים
אגף מינהלה	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים מח' החולייה לביקורת משקית	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים מח' החולייה לביקורת משקית	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים	מח' האפסנאות מח' התשלומים מח' התחבורה מחלקת הקשר מח' בינוי ונכסים

מבנה המטה הארצי 1958 - 1967

1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	1958	השנה האגף
<p>עוזר ראש אה"ק</p> <p>מחלקת התקירות</p> <p>מח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>עוזר ראש אה"ק (19)</p> <p>מחלקת החקירות (19)</p> <p>מח' לתפקידים מיוחדים (20)</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות</p> <p>מח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p> <p>מחלקה לחקירות כלכליות</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות</p> <p>מח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p> <p>מחלקה לחקירות כלכליות</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות (17)ב</p> <p>מח' לחקירות מיוחדות</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p> <p>מחלקה לחקירות כלכליות</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות</p> <p>מח' לחקירות מיוחדות</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p> <p>מחלקה לחקירות כלכליות</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות</p> <p>מח' לחקירות מיוחדות</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות (15)</p> <p>מח' לחקירות מיוחדות</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>מחלקת חקירות פליליות</p> <p>מח' לחקירות מיוחדות</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>מחלקה פלילית מח' כלכלית (12)</p> <p>מח' לתפקידים מיוחדים (11)א</p> <p>המח' לזיהוי פלילי</p>	<p>אגף החקירות</p>
<p>מח' סיור ותנועה</p> <p>מח' ההדרכה</p> <p>בית הספר הארצי</p> <p>בי"ס לקצינים בכירים</p>	<p>מח' סיור ותנועה</p> <p>מח' ההדרכה</p> <p>בית הספר הארצי</p> <p>בי"ס לקצינים בכירים</p>	<p>מח' סיור ותנועה</p> <p>מח' ההדרכה</p> <p>בית הספר הארצי</p> <p>בי"ס לקצינים בכירים</p>								<p>אגף השיטור וההדרכה</p>

מבנה המטה הארצי 1968 - 1977

1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	השנה האגף
מפכ"ל עוזר המפכ"ל	מפכ"ל סמפכ"ל	מפכ"ל סמפכ"ל	מפכ"ל סמפכ"ל מח' כוח אדם (27)	מפכ"ל סמפכ"ל מח' כוח אדם	מפכ"ל סמפכ"ל מח' כוח אדם (26ב)	מפכ"ל מח' כוח אדם	מפכ"ל מח' כוח אדם	מפכ"ל (21) מח' כוח אדם	מפכ"ל	לשכת המפקח הכללי
הממונה על הביקורת ועל תלונות הציבור	הממונה על הביקורת הפנימית	הממונה על הביקורת הפנימית (32)	הממונה על הביקורת הפנימית (27א)	הממונה על תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור (26ג)	מחלקה ליחסי ציבור	מחלקה ליחסי ציבור	מחלקה ליחסי ציבור (22)		
יחידת הביקורת יחידת תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור	הממונה על תלונות הציבור	דוברות ארכיון מטא"ר	דוברות ארכיון מטא"ר	דוברות ארכיון מטא"ר - יח' מחנה המטה		
דובר המשטרה	דובר המשטרה	דובר המשטרה	דובר המשטרה	דובר המשטרה	דובר המשטרה					
היועץ המשפטי בית דין למשמעת	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי					
קצין מטה למשימות מיוחדות										
המח' לעיבוד נתונים אוטומטי (39)										
								הפונקציה עוזר המפכ"ל בוטלה (23)	מח' התכנון והמבצעים המחלקה ליחסי ציבור היועץ המשפטי מדור שירותי המטה	עוזר המפקח הכללי (22)

מבנה המטה הארצי 1968 - 1977

1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	השנה האגף
ארכיון המטה מחלקת כוח אדם	מחלקת כוח אדם מחלקת הסברה מדור למדעי ההנהגות	הוקם מינהל כ"א (מנכ"א) (33) מחלקת כוח אדם מחלקת ההסברה מדור למדעי ההתנהגות								מנהל כוח אדם
								האגף בוטל והוקם במקומו אגף הארגון (23)	מדור תנועה וסיור מח' ההדרכה	אגף השיטור וההדרכה
		האגף בוטל ובמקומו הוקם אגף המבצעים (אג"מ)	מחלקת התכנון מחלקת התנועה מחלקת הסיור והמבצעים מחלקת ההדרכה	מחלקת התכנון מחלקת התנועה מחלקת הסיור והמבצעים מחלקת ההדרכה	מחלקת התכנון מחלקת התנועה מחלקת הסיור והמבצעים מחלקת ההדרכה	מחלקת התכנון מחלקת התנועה מחלקת הסיור והמבצעים מחלקת ההדרכה (25)	מחלקת התכנון מחלקת התנועה מחלקת הסיור והמבצעים (25) מחלקת ההדרכה (מדור פרסומים)	הקמת האגף (24)		אגף הארגון
			בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	בית הספר הארצי ביה"ס לקצינים בכירים יח' מרחב שלמה	

מבנה המטה הארצי 1968 - 1977

1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	השנה האגף
מח' המבצעים	מח' המבצעים	הקמת אגף המבצעים (34) מח' המבצעים (35)								אגף מבצעים
מחלקת הסיור	מחלקת הסיור	מח' הסיור (35)								
מחלקת התנועה	מחלקת התנועה	מחלקת התנועה								
מחלקת ההדרכה	מחלקת ההדרכה	מחלקת ההדרכה								
מח' תקנים וארגון	מח' תקנים וארגון	מח' תקנים וארגון (34)								
היח' למחקר ולפיתוח קצין חבלה ואב"כ ארצי										
יח' מרחב שלמה	יח' מרחב שלמה	יח' מרחב שלמה (36)								
מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	מח' החקירות	אגף החקירות
מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים (28)	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	מח' לתפקידים מיוחדים	
מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי (29)	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	מח' זיהוי פלילי	
מח' חקירות הונאה	מח' חקירות הונאה	מח' חקירות הונאה (37)				היועץ המשפטי	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי (26)	היועץ המשפטי	
	מדור לעבריינות נוער	מדור לעבריינות נוער				(ביטול המדור לחקירת פשעי הנאצים)				

מבנה המטה הארצי 1968 - 1977

1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	השנה האגף
סגן ראש אגף מינהלה	סגן ראש אגף מינהלה	סגן ראש אגף מינהלה	סגן ראש אגף מינהלה (30)							
מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות	מח' אפסנאות
			מדור תקציבים							
מח' כספים	מח' כספים	מח' כספים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים	מח' תשלומים
מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה
מח' הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה
מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים	מח' בינוי ונכסים
מח' רכישות ומכירות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות	מדור הקניות
				מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית	מדור לביקורת משקית
מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה	מדור שירותי המטה (הועברה מלשכת המפכ"ל)	מדור שירותי המטה (הועברה מלשכת המפכ"ל)	מדור שירותי המטה (הועברה מלשכת המפכ"ל)	מדור שירותי המטה (הועברה מלשכת המפכ"ל)
									מח' כוח אדם	

מבנה המטה הארצי 1968 - 1977

1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	1969	1968	השנה האגף
המינהל בוטל (40)	מחלקת עיבוד נתונים אוטומטי יח' מחקר ופיתוח מדור תכנון	הקמת מינהל (38) מחקר, תכנון ופיתוח, הכולל: מחלקת עיבוד נתונים אוטומטי יח' מחקר ופיתוח מדור תכנון								מינהל מחקר, תכנון ופיתוח
ראש משא"ז סגן ראש משא"ז יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	הקמת המשא"ז במערך פיקודי המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה (31) הפונקציות במשא"ז: ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ							המשמר האזרחי (משא"ז)
			הקמת אגף הביטחון (מג"ב) (א31)							אגף הביטחון (מג"ב)

מבנה המטה הארצי 1978-1986

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	השנה האגף
מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת קצין חינוך ראשי	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת קצין חינוך ראשי (143)	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	השנת המפקח הכללי
המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון (143) היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	מינהל תכנון וארגון

מבנה המטה הארצי 1978-1986

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	השנה האגף
						ביטול האגף (44)	מינהל כוח אדם מחלקת ההדרכה מח' תקנים וארגון מענ"א המכללה לקציני משטרה ביה"ס הארצי	הקמת האגף (41) מינהל כוח אדם מחלקת ההדרכה מח' תקנים וארגון (42) מח' עיבוד נתונים אוטומטי (מענ"א) המכללה לקציני משטרה ביה"ס הארצי	אגף המטה
								המינהל בוטל, והועבר לאגף המטה (41)	מינהל כוח אדם
מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	הקמת האגף (44) מנהל כוח אדם מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית			אגף כוח אדם (אכ"א)

מבנה המטה הארצי 1978-1986

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	השנה האגף
								האגף בוטל ובמקומו הוקם אגף שיטור וביטחון (41א)	אגף מבצעים
מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה מח' החבלה מח' הקשר והאלקטרוניקה	מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה	מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה ק' שיטור ימי ארצי	מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה ק' שיטור ימי ארצי	מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה ק' שיטור ימי ארצי (47) יחידת מרש"ל	מח' סיור ומבצעים מחלקת התנועה מח' המבצעים ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה יחידת מרש"ל	מחלקת סיור מחלקת התנועה מח' המבצעים ק' חבלה ארצי מח' הקשר והאלקטרוניקה יחידת מרש"ל	מחלקת סיור מחלקת התנועה מח' המבצעים ק' חבלה ארצי יחידת מרש"ל	מחלקת סיור מחלקת התנועה מח' המבצעים ק' חבלה ארצי יחידת מרש"ל	אגף שיטור וביטחון
ראש משא"ז סגן ראש משא"ז מח' מתנדבים (+ מזור הדרכה) קצין הסברה ילק"מ קצין כוח אדם ק' בקרה ופיקוח	ההתארגנות הראשונית הסתיימה בשנת 1986.	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ ילק"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ ילק"מ (46)	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	ראש משא"ז סגן ראש משא"ז קצין כוח אדם יחידת הסברה קצין אג"מ	המשמר האזרחי

מבנה המטה הארצי 1987 - 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	השנה האגף
<p>מפכ"ל ראש המטה עוזר המפכ"ל חשב המשטרה היועץ המשפטי (58) דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור (59) בית הדין למשמעת בית הדין לערעורים</p>	<p>מפכ"ל ראש המטה (55) עוזר המפכ"ל חשב המשטרה היועץ המשפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת בית הדין לערעורים</p>	<p>מפכ"ל חשב המשטרה היועץ המשפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת בית הדין לערעורים</p>	<p>מפכ"ל סמפכ"ל חשב המשטרה היועץ המשפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור (52) בית הדין למשמעת (53) בית הדין לערעורים</p>	<p>מפכ"ל סמפכ"ל (50) חשב המשטרה (50) היועץ המשפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת בית הדין לערעורים</p>	<p>מפכ"ל חשב המשטרה היועץ המשפטי דובר המשטרה הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת</p>	<p>לשכת המפקח הכללי</p>
<p>מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לפרסום פקודות המשטרה יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לפרסום פקודות המשטרה יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לפרסום פקודות המשטרה יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לפרסום פקודות המשטרה (54) יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>אגף תכנון וארגון: (51) מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>מינהל תכנון וארגון: מחלקת תכנון וארגון מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי יחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות</p>	<p>אגף תכנון וארגון (אג"ת)</p>

מבנה המטה הארצי 1987 - 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	השנה האגף
<p>ע' ר' אכ"א לנושאי שכר קצין חינוך ראשי</p> <p>קצין רפואה ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת פרט</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>ע' ר' אכ"א לנושאי שכר קצין חינוך ראשי</p> <p>קצין רפואה ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת פרט</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>ע' ר' אכ"א וקצין חינוך ראשי</p> <p>ע' ר' אכ"א לנושאי שכר</p> <p>קצין רפואה ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת פרט</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>ע' ר' אכ"א וקצין חינוך ראשי</p> <p>ע' ר' אכ"א לנושאי שכר</p> <p>קצין רפואה ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת פרט</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>ע' ר' אכ"א וקצין חינוך ראשי</p> <p>ע' ר' אכ"א לנושאי שכר</p> <p>קצין רפואה ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת פרט</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה (49)</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>קצין חינוך ראשי</p> <p>מחלקת הסגל</p> <p>מחלקת תכנון כוח אדם</p> <p>מחלקת ההדרכה</p> <p>מדור פסיכולוגיה</p> <p>יחידת היסטוריה (49)</p> <p>ביה"ס הארצי</p> <p>המכללה לקציני משטרה</p> <p>ביה"ס לכושר מבצעי</p>	<p>אגף כוח אדם (אכ"א)</p>
<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>מחלק לחקירות פנים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>מחלק לחקירות פנים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>מחלק לחקירות פנים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>מחלק לחקירות פנים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>המחלקה לזיהוי פלילי</p> <p>היחידה הארצית לחקירות פשעים</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>מחלק לחקירות פנים</p>	<p>אגף לחקירות וללוחמה בפשיעה (אח"ק)</p>

מבנה המטה הארצי 1987 - 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	השנה האגף
מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	מחלקת אספקה מחלקת תחבורה מחלקת בינוי ונכסים מחלקת רכישות ומכירות מחלקת שירותי המטה	אגף האמסנאות
מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה ר' מחקר ופיתוח אמצעים משטרת תנועה ארצית יחידת מסוקים (60)	מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה ר' מחקר ופיתוח אמצעים משטרת תנועה ארצית (56)	מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה קצין מחקר ופיתוח אמצעים	מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה קצין מחקר ופיתוח אמצעים	מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה קצין מחקר ופיתוח אמצעים	מחלקת סיוור ומבצעים מחלקת התנועה מחלקת הקשר והאלקטרוניקה מחלקת החבלה	אגף שיטור וביטחון
מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) ק' הסברה (+ יח' הפקות) ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) ק' הסברה (+ יח' הפקות) (57) ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) קצין הסברה ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) קצין הסברה ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) קצין הסברה ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	מחלקת מתנדבים (+ מדור הדרכה) קצין הסברה ילק"מ קצין כוח אדם קצין בקרה ופיקוח	המשמר הארצי (משא"ז)

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	השנה האגף
מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	מפכ"ל	לשכת המפקח הכללי
סגן המפכ"ל	סגן המפכ"ל	סגן המפכ"ל	סגן המפכ"ל (89)	ראש המטה	ראש המטה	ראש המטה	
עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	עוזר המפכ"ל	
חשב המטרה	חשב המטרה	חשב המטרה	חשב המטרה	חשב המטרה	חשב המטרה	חשב המטרה	
דובר המטרה	דובר המטרה	דובר המטרה	דובר המטרה	דובר המטרה	דובר המטרה	דובר המטרה	
היועץ המשפטי למטרה	היועץ המשפטי למטרה	היועץ המשפטי למטרה	היועץ המשפטי למטרה	היועץ המשפטי למטרה	היועץ המשפטי	היועץ המשפטי	
בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	בית הדין לערעורים	
בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת	בית הדין למשמעת (61)	
היחידה לתלונות הציבור	היחידה לתלונות הציבור	היחידה לתלונות הציבור	היחידה לתלונות הציבור	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור	
					יועץ לענייני ערבים	יועץ לענייני ערבים	
	היחידה לפיתוח טכנולוגי (108)	היחידה לפיתוח טכנולוגי	היחידה לפיתוח טכנולוגי	היחידה לפיתוח טכנולוגי	היחידה לפיתוח טכנולוגי (67)		
היחידה הארצית לביקורת	היחידה הארצית לביקורת	היחידה הארצית לביקורת	היחידה הארצית לביקורת	היחידה הארצית לביקורת			
מחלקת הבטיחות	מחלקת הבטיחות	מחלקת הבטיחות היחידה לשיטור קהילתי	מחלקת הבטיחות (91) היחידה לשיטור קהילתי	מחלקת הבטיחות (90) היחידה לשיטור קהילתי	היחידה לשיטור קהילתי (66) (א76)		

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	השנה האגף
מחלקת תקינה וארגון	מחלקת תקינה וארגון	מחלקת ארגון מחלקת תוא"ר	מחלקת ארגון מחלקת תוא"ר (92)	מחלקת תכנון וארגון (77)	מחלקת תכנון וארגון	מחלקת תכנון וארגון	אגף תכנון וארגון (א"ת)
מינהל טכנולוגיות (120) (136)	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	מרכז לעיבוד נתונים אוטומטי	
היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה (121)	היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה	היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה	היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	
היחידה לתכנון אסטרטגי	היחידה לתכנון אסטרטגי	היחידה לתכנון אסטרטגי	היחידה לתכנון אסטרטגי (93)				
היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	
הקמת אתר האינטרנט המשטרתי (122)							
מחלקת הקשר (ראה הערה 137)							

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

השנה	1993	1994	1995 (78)	1996	1997 (96)	1998	1999 (123)
האגף	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר	ע' ר' אכ"א לנושאי שכר ולתפקידים מיוחדים
	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי
	קצין חינוך ראשי	קצין חינוך ראשי	קצין חינוך ראשי	קצין חינוך ראשי	קצין חינוך ראשי	קצין רפואה ראשי	קצין רפואה ראשי
	מחלקת ההדרכה	ראש מה"ד וקח"ד (68)	מחלקת ההדרכה (79)	מחלקת ההדרכה	מחלקת ההדרכה (97)	מח' ההדרכה והחינוך	מח' מדעי התנהגות (124)
	מחלקת הסגל (62)	מחלקת הסגל	מחלקת הסגל	מחלקת הסגל	מחלקת הסגל	מחלקת הסגל	מחלקת הסגל
	מחלקת תכנון כוח אדם	מחלקת תכנון כוח אדם	מחלקת תכנון כוח אדם	מחלקת תכנון כוח אדם	מחלקת תכנון כוח אדם	מח' תכנון כוח אדם	מח' תכנון כוח אדם
	מחלקת משטר ומשמעת	מחלקת משטר ומשמעת (69)	מחלקת משמעת	מחלקת משמעת	מחלקת משמעת	מחלקת משמעת	מחלקת משמעת
	מחלקת פרט	מחלקת פרט	מחלקת פרט	מחלקת פרט	מחלקת פרט	מחלקת פרט	מחלקת פרט
	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה	יחידת היסטוריה
	מדור פסיכולוגיה (70)	מדור פסיכולוגיה (80)	מדור פסיכולוגיה (80)	יחידת הפסיכולוגיה	יחידת הפסיכולוגיה	יחידת הפסיכולוגיה	יחידת היסטוריה
	יחידת הרבנות	יחידת הרבנות	יחידת הרבנות	יחידת הרבנות	יחידת הרבנות	יחידת הרבנות	יחידת היסטוריה
	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי	ביה"ס הארצי
	המכללה לקציני משטרה	המכללה לקציני משטרה	המכללה לקציני משטרה	המכללה לקצינים בכירים	המכללה לקצינים בכירים	המכללה לקצינים בכירים	המכללה לקצינים בכירים
	ביה"ס לכושר מבצעי	ביה"ס לכושר מבצעי	בסכ"מ	בסכ"מ	בסכ"מ	בסכ"מ	בסכ"מ
					לשכת גיוס מרכזית (98)		

אגף כוח אדם/
אגף משאבי
אנוש (משנת
1999)

מבנה המטה הארצי 1978-1986

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	השנה האגף
מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל חשב המשטרה יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל עוזר המפכ"ל יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	מפכ"ל עוזר המפכ"ל יועץ משפטי דובר המשטרה היחידה למחקר ולפיתוח	לשכת המפקח הכללי
הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת קצין חינוך ראשי	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת קצין חינוך ראשי (43)	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת היחידה לקשרי קהילה משטרה (46)	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת	הממונה על הביקורת ותלונות הציבור בית הדין למשמעת	
המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון (43)	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תכנון וארגון	המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי מח' תקנים וארגון		מינהל תכנון וארגון
היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות	היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות		

מבנה המטה הארצי 1978-1986

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	1979	1978	השנה האגף
						ביטול האגף (44)	מינהל כוח אדם מחלקת ההדרכה מח' תקנים וארגון מענ"א המכללה לקציני משטרה ביה"ס הארצי	הקמת האגף (41) מינהל כוח אדם מחלקת ההדרכה מח' תקנים וארגון (42) מח' עיבוד נתונים אוטומטי (מענ"א) המכללה לקציני משטרה ביה"ס הארצי	אגף המטה
								המינהל בוטל, והועבר לאגף המטה (41)	מינהל כוח אדם
מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	מחלקת הסגל מח' תכנון כ"א מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית	הקמת האגף (44) מנהל כוח אדם מחלקת ההדרכה ביה"ס הארצי המכללה לקציני משטרה ביה"ס לכושר מבצעי ביה"ס לנהיגה משטרתית			אגף כוח אדם (אכ"א)

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998 (110)	1997	1996	1995	1994	1993	השנה האגף
<p>מחלקת חקירות ותביעות (126)</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>היחידה לחקירות פשיעה חמורה ופשיעים בין-לאומיים</p> <p>מדור לנפגעי עבירות (127)</p> <p>יאח"ס</p> <p>מרכז להכשרות אח"ק (128)</p>	<p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>היחידה לחשיפת פשיעה חמורה ובין-לאומית</p> <p>היחידה הארצית לחקירות סוהרים (110) (יאח"ס)</p>	<p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה (99)</p> <p>היחידה לחשיפת פשיעה חמורה ובין-לאומית (100)</p>	<p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>היחידה הארצית לחקירת פשיעים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות (81)</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>היחידה הארצית לחקירת פשיעים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>יחידת סמים (71)</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות (72)</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה</p> <p>היחידה הארצית לחקירת פשיעים</p>	<p>מחלקת מודיעין</p> <p>מחלקת חקירות ותביעות</p> <p>מז"פ</p> <p>היחידה הארצית לחקירות הונאה (64)</p> <p>היחידה הארצית לחקירת פשיעים (63)</p>	<p>אגף לחקירות וללוחמה בפשיעה (אח"ק)</p>
<p>מח' מחקר (129)</p> <p>מח' איסוף וטכנולוגיה</p> <p>המח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>יחידת ביטחון שדה</p>	<p>מחלקת מחקר</p> <p>מח' איסוף וטכנולוגיה</p> <p>המח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>יחידת ביטחון שדה</p> <p>יחידת ת"ל והדרכה (111)</p>	<p>מחלקת מחקר (101)</p> <p>מח' איסוף וטכנולוגיה</p> <p>המח' לתפקידים מיוחדים</p> <p>יחידת ביטחון שדה</p>					<p>אגף מודיעין (אמ"ן)</p>

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998	1997	1996	1995 (82)	1994	1993	השנה האגף
מח' האספקה (130)	מחלקת אספקה	מחלקת אספקה	מחלקת אספקה	מחלקת אספקה	מחלקת אספקה	מחלקת אספקה	אגף אפסנאות/ אגף תמיכה לוגיסטית - (אר"ל) (משנת 1995)
מחלקת התחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	מחלקת תחבורה	
מינהלת בינוי	מחלקת בינוי (112)	מחלקת בינוי ונכסים (102)	מחלקת בינוי ונכסים	מחלקת בינוי ונכסים	מחלקת בינוי ונכסים	מחלקת בינוי ונכסים	
מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	מחלקת רכישות ומכירות	
יחידת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	מחלקת שירותי המטה	
	יחידה לפיקוח על מוסכי חוץ (113)						
	יחידה לגיתוב כלכלי (114)	יחידה להכנון כלכלי (103)					
יח' פרויקטים לבינוי	יחידת פרויקטים לבינוי	יחידת פרויקטים לבינוי	יחידת פרויקטים לבינוי	יחידת פרויקטים לבינוי	יחידת פרויקטים (73)		
		יחידה לבקרת מפרטים (104)		יחידת פיקוח ובקרה (82)			

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	השנה האגף
מחלקת מבצעים ובט"פ	מחלקת מבצעים ובט"פ (115)	מחלקת מבצעים ובט"פ	מחלקת סיוור ושיטור	מח' סיוור ושיטור (מדור חירום) (83)	מחלקת סיוור ומבצעים (74)	מחלקת סיוור ומבצעים	אגף שיטור וביטחון
	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת הקשר והאלקטרוניקה	מחלקת התנועה	מחלקת התנועה	מחלקת התנועה	מחלקת התנועה	
מחלקת סיוור ושיטור	מחלקת סיוור ושיטור	מחלקת סיוור ושיטור	מחלקת מבצעים ובט"פ	מחלקת מבצעים ובט"פ	מחלקת מבצעים ובט"פ	מחלקת מבצעים ובט"פ	
מחלקת חבלה	מחלקת חבלה	מחלקת חבלה	מנהל התנועה	מנהל התנועה (84)	מחלקת חבלה (75)	מחלקת חבלה	
			מחלקת חבלה	מחלקת חבלה (ביה"ס לחבלה) (85)			
			מערך תנועה ארצי (כולל מתנ"א)	מערך תנועה ארצי (כולל מתנ"א)	ר' מחקר ופיתוח אמצעים	ר' מחקר ופיתוח אמצעים	
יחידת מסוקים	יחידת מסוקים	יחידת מסוקים	יחידת מסוקים	יחידת מסוקים	משטרת תנועה ארצית	משטרת תנועה ארצית	
יחידת משא ומתן	יחידת משא ומתן	ראש יחידת מו"מ	ראש צוות מו"מ	ראש צוות מו"מ (86)	יחידת מסוקים	יחידת מסוקים	
מחלקת האבטחה	מחלקת האבטחה	מחלקת האבטחה (מדור אבטחת מוסדות חינוך ותחבורה ציבורית) (106)	יחידת האבטחה	יחידת האבטחה (87)			
יחידת אתגר מדור בט"מ (131)	יחידת אתגר (116)		יחידה לטיפול בעובדים זרים (94)				

מבנה המטה הארצי 1993 - 1999

1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	השנה האגף
<p>מתנ"א (132)</p> <p>מחלקת תנועה</p> <p>מח' תכנון ופיתוח תנועה</p> <p>מדור מבצעי תנועה</p>	<p>מתנ"א</p> <p>מחלקת תנועה</p> <p>מח' תכנון ופיתוח תנועה</p> <p>מדור מבצעי תנועה</p> <p>היחידה לחקירות הונאה בתאונות (117)</p> <p>יחידת הבטיחות (118)</p>	<p>משטרת תנועה ארצית (107)</p> <p>מחלקת תנועה</p> <p>מח' תכנון ופיתוח תנועה</p> <p>מדור מבצעי תנועה</p>					<p>אגף התנועה (אד"ן)</p>
<p>מח' מתנדבים, שיטור ומניעה (133)</p> <p>המחלקה ליישום שיטור משולב</p> <p>מחלקת מחקר הסברה ותקשורת קהילתית (134)</p> <p>זק"א</p> <p>מרכזי שיטור קהילתי (135)</p>	<p>מחלקת מתנדבים (119)</p> <p>שיטור ומניעה</p> <p>המחלקה ליישום שיטור משולב</p> <p>מחלקת הסברה ותקשורת קהילתית</p> <p>זק"א</p>	<p>מחלקת מתנדבים (כולל מדור הדרכה)</p> <p>קצין כוח אדם</p> <p>קצין בקרה ופיקוח זק"א</p>	<p>מחלקת מתנדבים (כולל מדור הדרכה)</p> <p>קצין כוח אדם</p> <p>קצין בקרה ופיקוח זק"א (95)</p> <p>יחידת טרקטורונים, יחידת חילוץ</p>	<p>מחלקת מתנדבים (כולל מדור הדרכה) (88)</p> <p>קצין כוח אדם</p> <p>קצין בקרה ופיקוח</p>	<p>מחלקת מתנדבים (כולל מדור הדרכה)</p> <p>ק. הסברה (+ יח' הפקות) ילק"מ (76)</p> <p>קצין כוח אדם</p> <p>קצין בקרה ופיקוח</p>	<p>מחלקת מתנדבים (65) (כולל מדור הדרכה)</p> <p>ק. הסברה (+ יח' הפקות) ילק"מ</p> <p>קצין כוח אדם</p> <p>קצין בקרה ופיקוח</p>	<p>המשמר האזרחי/ אגף קהילה ומשא"ז - (אק"מ) (משנת 1999)</p>

מבנה המטה הארצי 2000 – 2003

2003	2002	2001	2000	השנה האגף
<p>מפכ"ל (167)</p> <p>סגן המפכ"ל, עוזר המפכ"ל</p> <p>דובר המשטרה</p> <p>היועץ המשפטי למשטרה</p> <p>חשבות המשטרה</p> <p>בית הדין למשמעת</p> <p>בית הדין לערעורים</p> <p>היחידה הארצית לביקורת</p> <p>היחידה לתלונות הציבור</p> <p>מחלקת הבטיחות (168)</p> <p>היחידה לקשרי חוץ</p> <p>מינהלת שיפור השירות</p>	<p>מפכ"ל</p> <p>סגן המפכ"ל, עוזר המפכ"ל</p> <p>דובר המשטרה</p> <p>היועץ המשפטי למשטרה</p> <p>חשבות המשטרה</p> <p>בית הדין למשמעת</p> <p>בית הדין לערעורים</p> <p>היחידה הארצית לביקורת</p> <p>היחידה לתלונות הציבור</p> <p>מחלקת הבטיחות</p> <p>היחידה לקשרי חוץ</p> <p>מינהלת שיפור השירות (159)</p>	<p>מפכ"ל</p> <p>סגן המפכ"ל, עוזר המפכ"ל</p> <p>דובר המשטרה</p> <p>היועץ המשפטי למשטרה</p> <p>חשבות המשטרה</p> <p>בית הדין למשמעת</p> <p>בית הדין לערעורים</p> <p>היחידה הארצית לביקורת</p> <p>היחידה לתלונות הציבור</p> <p>מחלקת הבטיחות</p> <p>היחידה לקשרי חוץ (148)</p>	<p>מפכ"ל</p> <p>סגן המפכ"ל, עוזר המפכ"ל</p> <p>דובר המשטרה</p> <p>היועץ המשפטי למשטרה</p> <p>חשבות המשטרה</p> <p>בית הדין למשמעת</p> <p>בית הדין לערעורים</p> <p>היחידה הארצית לביקורת</p> <p>היחידה לתלונות הציבור</p> <p>מחלקת הבטיחות</p>	<p>לשכת המפקח הכללי</p>
<p>מחלקת תקינה וארגון (169)</p> <p>מינהל טכנולוגיות (מנ"ט)</p> <p>היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה</p> <p>היחידה לפרסום פקודות המשטרה</p> <p>היחידה לתכנון אסטרטגי</p> <p>היחידה לתכנון תקציבי</p> <p>מינהלת ההגירה</p>	<p>מחלקת תקינה וארגון (160)</p> <p>מינהל טכנולוגיות (מנ"ט)</p> <p>היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה</p> <p>היחידה לפרסום פקודות המשטרה</p> <p>היחידה לתכנון אסטרטגי</p> <p>היחידה לתכנון תקציבי</p> <p>מינהלת ההגירה (160)</p>	<p>מחלקת תקינה וארגון (149)</p> <p>מינהל טכנולוגיות (מנ"ט)</p> <p>היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה</p> <p>היחידה לפרסום פקודות המשטרה</p> <p>היחידה לתכנון אסטרטגי</p> <p>היחידה לתכנון תקציבי</p>	<p>מחלקת תקינה וארגון</p> <p>מינהל טכנולוגיות (מנ"ט)</p> <p>היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה</p> <p>היחידה לפרסום פקודות המשטרה</p> <p>היחידה לתכנון אסטרטגי</p> <p>היחידה לתכנון תקציבי</p> <p>יחידת פיתוח תשתית (136)</p> <p>מחלקת הקשר (137)</p>	<p>אגף תכנון וארגון (אג"ת)</p>

מבנה המטה הארצי 2000 – 2003

השנה האגף	2000	2001 (150)	2002 (161)	2003 (170)
אגף משאבי אנוש (אמ"ש)	ע' ראש אמ"ש לנושאי שכר מחלקת פרט קצין רפואה ראשי מחלקת מדעי התנהגות מחלקת ההדרכה וקח"ר (138) מחלקת הסגל מחלקת תכנון כוח אדם מחלקת משמעת יחידת היסטוריה רבנות המשטרה המרכז ללימודי משטרה (מלמ"ש) המכללה לקצינים בכירים בית הספר לכושר מבצעי (בסכ"מ)	ע' ראש אמ"ש לנושאי שכר מחלקת פרט קצין רפואה ראשי מחלקת מדעי התנהגות (151) מחלקת ההדרכה וקח"ר מחלקת הסגל מחלקת תכנון כוח אדם מחלקת משמעת יחידת היסטוריה רבנות המשטרה המרכז ללימודי משטרה המכללה לקצינים בכירים בסכ"מ	ע' ראש אמ"ש לנושאי שכר מחלקת פרט קצין רפואה ראשי מחלקת מדעי התנהגות מחלקת ההדרכה וקח"ר מחלקת הסגל מחלקת תכנון כוח אדם מחלקת משמעת יחידת היסטוריה רבנות המשטרה המרכז ללימודי משטרה המכללה לקצינים בכירים בסכ"מ	ע' ראש אמ"ש לנושאי שכר מחלקת פרט קצין רפואה ראשי מחלקת מדעי התנהגות מחלקת הדרכה וקח"ר מחלקת הסגל מחלקת תכנון כוח אדם מחלקת משמעת יחידת היסטוריה רבנות המשטרה המרכז ללימודי משטרה המכללה לקצינים בכירים בסכ"מ
	אגף לחקירות וללחימה בפשיעה (אח"ק)	מחלקת חקירות ותביעות מחלקת זיהוי פלילי (מז"פ) היחידה הארצית לחקירות הונאה היחידה הארצית לחקירות פשיעה חמורה ופשעים בין לאומיים היחידה הארצית לחקירות סוהרים – (יאח"ס) (139)	מחלקת חקירות ותביעות מז"פ היחידה הארצית לחקירות הונאה היחידה הארצית לחקירות פשיעה חמורה ופשעים בין לאומיים היחידה הארצית לחקירות סוהרים יחידת קניין רוחני (152)	מחלקת חקירות ותביעות מז"פ היחידה הארצית לחקירות הונאה היחידה הארצית לחקירות פשיעה חמורה ופשעים בין לאומיים היחידה הארצית לחקירות סוהרים יחידת קניין רוחני

מבנה המטה הארצי 2000 – 2003

2003	2002	2001	2000	השנה האגף
<p>מחלקת מחקר (172) מחלקת איסוף וטכנולוגיה המחלקה לתפקידים מיוחדים יחידת ביטחון שדה מדור מעברים (172) בית ספר למודיעין</p>	<p>מחלקת מחקר מחלקת איסוף וטכנולוגיה המחלקה לתפקידים מיוחדים יחידת ביטחון שדה דסק אישי ציבור מאויימים (163) בית ספר למודיעין</p>	<p>מחלקת מחקר מחלקת איסוף וטכנולוגיה המחלקה לתפקידים מיוחדים יחידת ביטחון שדה חוליית מחקר פשיעת ערבים (153) בית ספר למודיעין</p>	<p>מחלקת מחקר מחלקת איסוף וטכנולוגיה המחלקה לתפקידים מיוחדים יחידת ביטחון שדה (יחב"ש) בית ספר למודיעין (140)</p>	<p>אגף מודיעין (אמ"ן)</p>
<p>מחלקת האספקה (173) מחלקת התחבורה מינהלת בינוי יחידת פרויקטים לבינוי מחלקת רכישות ומכירות יחידת שירותי המטה היחידה לתכנון לוגיסטי</p>	<p>מחלקת האספקה מחלקת התחבורה מינהלת בינוי יחידת פרויקטים לבינוי מחלקת רכישות ומכירות יחידת שירותי המטה היחידה לתכנון לוגיסטי</p>	<p>מחלקת האספקה מחלקת התחבורה מינהלת בינוי יחידת פרויקטים לבינוי מחלקת רכישות ומכירות יחידת שירותי המטה היחידה לתכנון לוגיסטי (154)</p>	<p>מחלקת האספקה (141) מחלקת התחבורה מינהלת בינוי יחידת פרויקטים לבינוי מחלקת רכישות ומכירות יחידת שירותי המטה</p>	<p>אגף תמיכה לוגיסטית (אור"ל)</p>
<p>מחלקת מבצעים ובט"פ (174) מחלקת סיור ושיטור מחלקת חבלה יחידת אתגר יחידה אורית מחלקת האבטחה יחידת משא ומתן מחלקת כוחות מיוחדים מדור מאויימים (174)</p>	<p>מחלקת מבצעים ובט"פ (164) מחלקת סיור ושיטור מחלקת חבלה יחידת אתגר יחידה אורית מחלקת האבטחה יחידת משא ומתן מחלקת כוחות מיוחדים (מחלקת תכנון וחירום) (164)</p>	<p>מחלקת מבצעים ובט"פ (155) מחלקת סיור ושיטור מחלקת חבלה יחידת אתגר יחידה אורית מחלקת האבטחה יחידת משא ומתן</p>	<p>מחלקת מבצעים ובט"פ מחלקת סיור ושיטור מחלקת חבלה יחידת אתגר יחידה אורית (142) מחלקת האבטחה יחידת משא ומתן</p>	<p>אגף שיטור וביטחון (מבצעים)</p>

מבנה המטה הארצי 2000 – 2003

2003	2002	2001	2000	השנה האגף
<p>מתנ"א (175) מחלקת תנועה מחלקת תכנון ופיתוח תנועה מדור מבצעי תנועה יחידת כוח אדם מדור נפגעי תאונות דרכים - (175) יה"ל</p>	<p>(165) מתנ"א מחלקת תנועה מחלקת תכנון ופיתוח תנועה מדור מבצעי תנועה יחידת כוח אדם יה"ל</p>	<p>מתנ"א מחלקת תנועה מחלקת תכנון ופיתוח תנועה מדור מבצעי תנועה יחידת כוח אדם יחידה להיסעים לא חוקיים (יה"ל) (156)</p>	<p>משטרת תנועה ארצית מחלקת תנועה מחלקת תכנון ופיתוח תנועה מדור מבצעי תנועה יחידת כוח אדם (143) יחידת הלוגיסטיקה והבקרה (144)</p>	<p>אגף התנועה (את"ז)</p>
<p>מחלקת מתנדבים (176) המחלקה לשיטור קהילתי המחלקה לתקשורת מידע ואינטרנט זק"א בית ספר לאק"מ</p>	<p>מחלקת מתנדבים (166) המחלקה לשיטור קהילתי המחלקה לתקשורת מידע ואינטרנט זק"א בית ספר לאק"מ</p>	<p>מחלקת מתנדבים, שיטור ומניעה (157) המחלקה ליישום שיטור משולב מחלקת מחקר הסברה ותקשורת זק"א בית ספר לאק"מ (158)</p>	<p>מחלקת מתנדבים, שיטור ומניעה (145) המחלקה ליישום שיטור משולב (146) מח' מחקר הסברה ותקשורת קהילתית (147) זק"א</p>	<p>אגף קהילה ומשא"ז (אק"מ)</p>
<p>ראה הערה מספר 177</p>	<p>ראה הערה מספר 160</p>			<p>מינהלת ההגירה</p>

מבנה המטה הארצי 2004

לשכת המפקח הכללי	אגף תכנון וארגון (אג"ת)	אגף משאבי אנוש (אמ"ש)	אגף לחקירות וללחימה בפשיעה (אח"ק)	אגף מודיעין (אמ"ן)
מפכ"ל	מחלקת חקירה וארגון	ע' ראש אמ"ש למשאבי שכר	מחלקת חקירות ותביעות	מחלקת מחקר
רמ"ט, עוזר המפכ"ל	מינהל טכנולוגיות (מז"ט)	מחלקת פרט	מז"פ	מחלקת איסוף וטכנולוגיה
דובר המשטרה	היחידה לחקר ביצועים וסטטיסטיקה	קצין רפואה ראשי	היחידה הארצית לחקירות הונאה	המחלקה לתפקידים מיוחדים
היועץ המשפטי	היחידה לפרסום פקודות המשטרה	מחלקת מדעי התנהגות	היחידה הארצית לחקירת פשיעה	יחידת ביטחון שדה
חשבות המשטרה	היחידה לתכנון אסטרטגי	מחלקת הדרכה וקו"ר	חמורה ופשעים בין-לאומיים	מדור מעברים
בית הדין למשמעת	היחידה לתכנון תקציבי	מחלקת הסגל	היחידה הארצית לחקירת סוהרים	בית ספר למודיעין
בית הדין לערעורים		מחלקת תכנון כוח אדם	יחידת קניין רוחני	
היחידה הארצית לביקורת		מחלקת משמעת		(במהלך חודש דצמבר 2003 החליט
היחידה לתלונות הציבור		יחידת היסטוריה		המפכ"ל על איחוד אגף המודיעין
מחלקת הבטיחות		רבנות המשטרה		עם האגף לחקירות וללחימה
היחידה לקשרי חוץ		המרכז ללימודי משטרה		(בפשיעה)
מנהלת שיפור השירות		המכללה לקצינים בכירים		
מנהלת ההגירה (160)		בסכ"מ		

מבנה המטה הארצי - 2004

אגף קהילה ומשא"ז (אק"מ)	אגף התנועה (את"ן)	אגף שיטור וביטחון (מבצעים)	אגף תמיכה לוגיסטית (את"ל)
<p>מחלקת מתנדבים שיטור ומניעה</p> <p>המחלקה ליישום השיטור הקהילתי</p> <p>מחלקת מחקר, הסברה ותקשורת קהילתית</p> <p>זק"א</p> <p>בית ספר לאק"מ</p>	<p>מתנ"א</p> <p>מחלקת תנועה</p> <p>מחלקת תכנון ופיתוח תנועה</p> <p>מדור מבצעי תנועה</p> <p>יחידת כוח אדם</p> <p>מדור מתנדבים</p> <p>מדור נפגעי תאונות דרכים</p> <p>יחידת מודיעין</p> <p>יחידת לוגיסטיקה</p> <p>יחידת חקירות</p> <p>יה"ל</p>	<p>מחלקת מבצעים ובט"פ</p> <p>מחלקת סיור ושיטור</p> <p>מחלקת חבלה</p> <p>יחידת אתגר</p> <p>יחידה אורית</p> <p>מחלקת האבטחה</p> <p>יחידת משא ומתן</p> <p>מחלקת כוחות מיוחדים</p> <p>מדור מאוימים</p>	<p>מחלקת האספקה</p> <p>מחלקת התחבורה</p> <p>מינהלת בינוי</p> <p>יחידת פרויקטים לבינוי</p> <p>מחלקת רכישות ומכירות</p> <p>יחידת שירותי המטה</p> <p>היחידה לתכנון לוגיסטי</p>

מבנה המטה ארצי, 1948 – 2003

(הערות לטבלה)

* המטה הארצי שהחל מתארגן בחודשים הראשונים של שנת 1948 במתכונת צבאית, קיבל שלושה מבנים ב"קרייה" (שרונה) בת"א. המטה הורכב משלושה אגפים: אגף החקירות, אגף האפסנאות ואגף המנהלה.

ברם, עם הכרזת המדינה ב-14 במאי 1948, הורכב המטה הארצי משני אגפים: אגף החקירות ואגף המנהלה, כשמחלקת התנועה הוכפפה ישירות למפק"ל. נציין שתפקידה הראשון של משטרת התנועה, היה להביא לידי רישום ורישוי מחדש של כל כלי הרכב והנהגים במדינת ישראל.

בשנת ההקמה, הוכפפה המשטרה כחיל לפיקוד העליון של הצבא ופעלה במתכונת של חטיבה בצה"ל.

1. בשנת 1949, המטה הארצי הורכב משלושה אגפים: אגף המנהלה, אגף חקירת פשעים ואגף ההדרכה (אגף חדש שהוקם בשנה זו), שכלל את בסיס האימונים (בית הספר הארצי) ושירות הכלבים. קצין התנועה הראשי וקצין העיתונות, היו כפופים ישירות ללשכת המפק"ל.

כבר בשנת 1948, מונתה ועדת תקן ראשונה, שהחלה לבחון את תחומי העשייה המשטרתית כדי להציע למשטרת ישראל תקן דיאלי. בשנת 1949 הוכן על ידי המטה הארצי תקן שאותה עשה שיקף את ארגונו של החיל והתאים לצרכיו הממשיים, אך תקן זה לא קיבל אישור.

א1 באוקטובר 1948, הונח היסוד לשירות כלבים במשטרת ישראל, בתחילה בבסיס האימונים בקריית חיים. בנובמבר 1949, נפתח בסיס האימונים בבית דגון, אשר בו בין שאר הקורסים הופעל בית הספר לנוהגי כלבים ומרכז לאילוף כלבי המשטרה (בתחילה כפוף לאגף חקירת פשעים ואח"כ לאגף ההדרכה). בשנת 1950, נפתחו מסגרות נוספות וביניהן בית ספר לרכיבה ולאילוף סוסים (לאחר שהוקמה משטרת הרוכבים בשנת 1948 בנפת זבולון, הועברו הסוסים לתחנת עכו ומשנת 1950 מוסד הטיפול בסוסים בבית דגון). בשנת 1968, הוסב שמו של המדור לבעלי חיים למנהלת בעלי חיים ונוספו לה שני בסיסים לכלבי גישוש, האחד בשומרון והשני ביהוד. בשנת 1970, הועברה מנהלת בעלי חיים ממה"ד למחלקת האפסנאות ושמה הוסב שוב למדור בעלי חיים. בשנת 1982, הוכפף המדור למחלקת סיור ומבצעים של האג"מ. בשנת 1989, הוקמה יחידת פרשים בבא"ר, בכפיפות למחוז הצפוני ובסמוך לה מרכז לאימון והכשרת פרשים וסוסים, בכפיפות למדור ב"ח.

2. בשנת 1950, אגף ההדרכה בוטל ובמקומו הוקם אגף הארגון, שכלל 4 מחלקות: מחלקת הדרכה; מחלקת תנועה (שהועברה מכפיפותו הישירה של המפק"ל לאגף הארגון); מחלקת קשר ומחלקת תכנון. על מחלקת התכנון הוטל לבצע מחקרים בנושאי ארגון ושיטות עבודה, לאסוף סטטיסטיקות על פעילות המשטרה, לתכנן ולארגן את הפריסה המשטרתית.

- בנוסף לכך, הוטלה על האגף, האחריות על מבצעים בין מחוזיים ועל כל הנושאים הקשורים בתקני המשטרה ובארגון מבנה היחידות.
3. בסוף שנת 1950, הוקמה מזכירות המטה, שעסקה, בנוסף לתפקידים הרגילים של מזכירות (תיוק, ארכיון, רישום והנהלת מכתבים), גם בפיקוח על עבודת אנשי המטה הארצי, בהוצאה לאור של פרסומי המשטרה וביחסי ציבור (עיתונות, בירור תלונות נגד אנשי משטרה ועוד).
- א3. בשנת 1952, נוספו למזכירות הכללית, לשכת המפקח הכללי והיחידה לרישום ביקורת גבולות, שהועברה ממשרד הפנים. זאת, בנוסף ליחידות הקיימות – מפקדת מחנה מטא"ר והיחידות הרשומות בהערה מס' 1 לעיל. כן הוכפף ללשכת המפקח"ל קצין לתפקידים מיוחדים, שהיה אחראי לקשרי המשטרה עם הגופים הצבאיים והבטחוניים השונים.
4. בשנת 1952, פורסמו לראשונה, פקודות המטה הארצי וקובץ פקודות הקבע בנושאי ארגון תחנות המשטרה וניהולן. כן פורסמה פקודת המשטרה, שהסדירה את הסמכויות והתפקידים של משטרת ישראל, המבנה הארגוני שלה ונושאי המשמעת.
5. בשנת 1953, בוטלה דרגת סגן המפקח הכללי וראשי האגפים של המטה מונו כסגנים למפקח"ל.
- א5. לשכת המפקח הכללי כללה את ארכיון המטה, המטפל בתפקידי מזכירות (תיוק, ארכיון, רישום והנהלת מכתבים). את המדור ליחסי ציבור (עיתונות, בירור תלונות נגד אנשי משטרה); את הפיקוח על עבודתם של עובדי המטה הארצי, וכן את ההוצאה לאור של פרסומי המשטרה. נוסף על כך, הוחזקה בלשכת המפקח הכללי, כרטסת הרישום של ביקורת הגבולות.
6. בשנת 1953, עם הקמתה של המחלקה לתפקידים מיוחדים באגף הארגון, בוטלה כפיפותו הישירה של הקצין לפקידים מיוחדים למפקח"ל. תפקידה של המחלקה היה לקיים את הקשר בין המשטרה ובין המוסדות הביטחוניים. כמו כן טיפלה בעניינים המתייחסים למגזר המיעוטים.
7. בשנת 1953, ניתן למשמר הגבול מעמד רשמי. מפקד משמר הגבול קיבל מעמד של ראש מחלקה והוכפף לראש אגף הארגון. יחד עם זאת, ניתנו לו תפקידים וסמכויות עצמאיים והוא שימש יועץ למפקח"ל בכל נושאי הגנת יישובים, לחימה במסתננים, פיתוח, מחקר וייצוג. מפקד משמר הגבול ייצג את המשטרה בפני המוסדות הצבאיים, בדיונים על בעיות הנוגעות לביטחון השוטף ולהגנת יישובי הספר.
- א7. מחלקת חופים וגבולות, הינה מחלקה אוטונומית באגף חקירות פשעים, אשר החלה את פעילותה עם צאת הכוחות הבריטיים את ארץ ישראל.
8. בין השנים 1954-1957, כללה לשכת המפקח"ל את היחידות הבאות: - מזכירות, מדור ליחסי ציבור, מפקדת מחנה מטא"ר ויחידת רישום ביקורת הגבולות.
- א8. בשנת 1956, שונה שמה של מחלקת הבנינים למחלקת בינוי ונכסים.

9. בשנת 1955, בוטלה מחלקת התכנון ובמקומה הוקמה מחלקה חדשה – המחלקה לשיטור ולתפקידי מטה. מחלקה זו הוקמה כדי לשמש מכשיר לפיקוח על התקנים של כלל היחידות, להגדרת תפקידים ולהנהגת אחידות ויעילות מקסימאלית בתכנון עבודת החיל.
- 9א. במהלך חודש יוני 1952, הוקמה המחלקה לזיהוי פלילי. המחלקה הוקמה על בסיס שהיה קיים עד אז בשם מדור לזיהוי ולחקר פלילי.
10. בשנת 1958, בוצעו שני שינויים ארגוניים מהותיים במשטרה:
- א. תפקידי המטה הארצי, המחוזות והמרחבים הוגדרו מחדש, תוך חלוקת אחריות ברורה: האחריות לתפקידי שירות, פיקוח והנחיה מקצועית הוטלו בלעדית על המטה הארצי ואילו האחריות לפעילות המבצעית האזורית, הוטלה על המחוזות והמרחבים.
- שחרור מן האחריות לפעולות המינהליות ולשירותים, הקלה על המרחבים להתרכז בשטח האופרטיבי. השינויים הללו הגבירו את אחריותם ועצמאותם של המרחבים. עם זאת, הודק התיאום בין המרחבים ובין המטה הארצי.
- ב. מספר המחוזות המשטרתיים, הופחת מחמישה לשלושה: המחוז הצפוני, המחוז הדרומי ומחוז תל אביב. מחוז חיפה מוזג עם מחוז הצפון למחוז חדש – המחוז הצפוני, שמושב מטהו היה בחיפה. מחוז ירושלים אוחד עם מחוז המרכז והפך למחוז הדרומי, שמטהו ישב בירושלים. רק מחוז תל אביב, שבעיותיו בהיבט המשטרתי, היו ייחודיות, הושאר במתכונתו הקודמת.
11. בשנת 1958, בוטלו תפקידי סגני המפק"ל ובמקומם מונה עוזר למפק"ל (פירוט המחלקות, שעליהן הייתה לעוזר המפקח הכללי אחריות על – ר' טבלה). עמוס בן-גוריון מונה כסמפק"ל, בנוסף על תפקידו כממ"ז ת"א, ובשלהי אותה שנה דרגת סגן המפק"ל בוטלה.
- 11א. מחלקת כוח אדם, הועברה מאגף המנהלה לאגף הארגון. המחלקה לתפקידים מיוחדים הועברה מאגף הארגון לאגף החקירות. בית הספר לקצינים בכירים הוכפף במישרין לראש אגף הארגון.
12. בסוף שנת 1958, בוטלה המחלקה הכלכלית באגף החקירות. תפקידי המטה שלה הועברו למחלקה לחקירות פליליות והתפקידים הייעודיים – למרחבים.
13. בשנת 1959, בוטלה לשכת המפק"ל ותפקידיה הועברו, עם חלק מתפקידי אגף הארגון לשעבר, לעוזר המפקח הכללי (פירוט תפקידי עוזר המפק"ל – ר' טבלה).
14. בשנת 1959, הועברה מחלקת התכנון לאחריותו של עוזר המפקח הכללי. מחלקת השיטור והמבצעים בוטלה. תפקידי המבצעים הועברו למחלקת התכנון ותפקידי הסיור אוחדו עם תפקידי התנועה במחלקה חדשה: מחלקת תנועה וסיור. על האיחוד הוחלט בעקבות העברת חלק ניכר מסמכויות הפיקוח על התנועה לידי סיירי מקוף.
15. בשנת 1960, הוקם מדור לחקירת פשעי הנאצים, שהוכפף למחלקת חקירות פליליות, אגף החקירות.

16. בשנת 1962, פורסם קובץ מעודכן של פקודות הקבע (פה"ק). בכך הושלם ביטול פקודות הקבע המנדטורית במשטרה.
17. בשנת 1963, הוקמו במחלקת התכנון והמבצעים, הכפופה לעוזר המפק"ל, שני מדורים חדשים: מדור תקנים וארגון ומרכז לרישום ממוכן.
- א.17 משנת 1965, שם אגף הארגון הוחלף לאגף השיטור וההדרכה.
- ב.17 בשנת 1963, נקבעה חלוקה חדשה של המדורים במחלקה לחקירות פליליות. בנוסף, צורף אליה המדור לחקירת פשעי הנאצים.
18. בשנת 1966, הוקם מרכז הרישום והמיכון (מר"מ), לצורך עיבוד נתונים סטטיסטיים לצורכי מחקר. המרכז הוקם במסגרת מחלקת התכנון והמבצעים, שהייתה כפופה לעוזר המפק"ל.
19. בשנת 1966, נוסף באגף החקירות תפקיד חדש של עוזר ראש אגף חקירות, פונקציה שהתבטלה בשנת 1972. כמו כן אוחדו המחלקה לחקירות פליליות והמחלקה לחקירות כלליות למחלקה אחת – מחלקת חקירות.
20. בשנת 1966, הופרד המודיעין ממחלקת החקירות והועבר למחלקה לתפקידים מיוחדים. למחלקה זו הועברה גם היחידה לביקורת גבולות, שפעלה קודם לכן במדור שירותי המטה.
21. בשנת 1969, עבר המטה הארצי של משטרת ישראל מתל אביב (שרונה) לירושלים (שכונת שיח ג'ארח).
22. בשנת 1969, הועברה המחלקה ליחסי ציבור, מאחריותו של עוזר המפק"ל ללשכת המפק"ל – גוף חדש, שהוכפף ישירות למפק"ל ואשר בתחום אחריותו נכללו גם: המדור ליחסי ציבור, דוברות המשטרה, הארכיון של המטה הארצי ויחידת מחנה המטה הארצי.
23. בשנת 1969, בוטל תפקיד עוזר המפק"ל ובוטל אגף השיטור וההדרכה.
24. בשנת 1969, הוקם אגף הארגון (אגא"ר), שכלל את המחלקות: מחלקת תכנון, מחלקת הדרכה, מחלקת התנועה, מחלקת סיור ומבצעים (מחלקה חדשה). זרוע המבצעים נותקה ממחלקת תכנון והמבצעים.
25. בשנת 1969, הוקם במסגרת מחלקת סיור ומבצעים, מרכז דיווח ובקרה, לריכוז מידע שוטף, הנוגע לעבודה המבצעית של המשטרה.
- א.25 בשנת 1970, החלה לפעול יחידת משטרה חדשה במרחב שלמה (יח' מרש"ל), כשהקמתה הייתה בצמוד להחלטה המדינית להקמת יישובים באזור דרום סיני. היחידה הורכבה משתי נקודות, הממוקמות באבו-רודס ובשארם א-שייח'. למפקדה הראשון מונה פקד גוהר ניסים.
- היחידה הוכפפה לאגף הארגון במטה הארצי והופעלה באמצעות ראש מס"מ (מחלקת סיור ומבצעים). אנשי היחידה, שכולם היו שוטרים ישראלים, הועסקו בכל תפקידי המשטרה היעודיים בתנאים המיוחדים של המרחב, כשהדגש הושם על סיורים ממונעים מאולחטים ועל נוכחות משטרתית.

- לימים, עם איכלוס האזור, בשנת 1974, היחידה התרחבה והקימה נקודות נוספות בנביעות ובסנטה-קתרינה (הר סיני).
- בעקבות הסכם השלום עם מצרים ועם פינוי סיני, נתבטלה יחידת מרחב שלמה בתאריך 26.4.1982, כשמפקדה האחרון היה נצ"מ שמעון שרביט.
25. במחלקת ההדרכה צומצמו מספר המדורים מ-4 ל-2 והם – מדור אימונים ומדור פרסומים.
26. בשנת 1969, צורף היועץ המשפטי למשטרה, שתפקידו נכללו בעבר בתחום תפקידו של עוזר המפק"ל, לאגף החקירות והוא תואם על ידי ראש אגף החקירות.
26. בשנת 1972, הוכפפה מחלקת כוח אדם ישירות לסגן המפקח הכללי, ששימש גם כראש אגף המינהלה.
26. בשנת 1973, מונה נציב תלונות הציבור במטה הארצי, בירושלים, ומונו קת"צים במחוזות.
27. בשנת 1974, פיתחה החולייה לבניית מבחנים פסיכולוגיים ופסיכומטריים של המדור למדעי התנהגות במחלקת כוח אדם, מערך חדש למבדקי מיון לגיוס מועמדים למשטרה.
27. באגף המינהלה הוקמה יחידה חדשה – לשכת הממונה על הביקורת הפנימית.
28. בשנת 1974 הוקמו, במסגרת המחלקה לתפקידים מיוחדים שבאגף החקירות, יחידות ללחימה בסמים ויחידות איסוף נושאי.
29. בשנת 1974, בוטל המדור לקרימינליסטיקה שבמחלקה לזיהוי פלילי, אגף החקירות ובמקומו הוקם מדור מעבדות. כמו כן בוטל המדור לחקירות התנהגות ובמקומו הוקם מדור לסיוע מרחבי. במדור זה רוכזו כל תפקידי הסיוע, הפיקוח, ההכוונה והשירות.
30. בשנת 1974, באגף המינהלה נוסף תפקיד סגן ראש אגף מינהלה, שאליו הוכפפו: מדור קניות, מדור שירותי המטה ומדור תקציבים.
31. בשנת 1974, חלו מספר שינויים ארגוניים חשובים בעקבות דוח "ועדת חורב" (שדן בשרשרת פיגועים ששיאם היה בפיגוע במעלות). במסגרת זו קבעה והגדירה הממשלה בחודש אפריל 1974 (החלטה מספר 411), את תחומי האחריות של צה"ל ושל משטרת ישראל בלחימה בפעילות חבלנית עויינת, בעת רגיעה ובזמן חירום. במסגרת החלטה זו, הטילה הממשלה את האחריות לביטחון פנים בתחומי הקו הירוק על משטרת ישראל ובכך תישא היא בחלק מן העול הביטחוני.
- בעקבות ההחלטה, הוקם המשמר האזרחי, שהחל להתארגן בכל רחבי הארץ, כגוף עצמאי, בתהליך שנמשך גם בשנת 1975. מבנה המשא"ז הותאם למבנה הארגוני של המשטרה ומפקדיו הוכפפו למפקדי היחידות הטריטוריאליות. הפעילות הושתתה על סגל של אנשי קבע, שגויסו למשטרת ישראל כשוטרים מן המניין ואשר ביצעו את תפקידם באמצעות שלד של מפקדות ערים, רבעים ושכונות. באזורים, שבהם פעל מערך הביטחון השוטף של משמר הגבול, הופעל המשא"ז במסגרת מערך זה. דפוסי הארגון, התפעול והלוגיסטיקה של

המשא"ז, עוגנו בדפוס המשטרה ונשענו על שירותיה. מטה המשא"ז נקבע בבניין המטה הארצי בירושלים.

31. החלטת הממשלה חייבה גם ארגון מחדש של מג"ב. בדרג המטה הארצי, קיבל החיל מעמד של אגף – האגף לביטחון פנים ואילו במחוזות ובמרחבים הוקמו ענפים ולשכות לביטחון פנים, שקציניהם טיפלו בכל התחומים הקשורים לבט"פ, תוך תיאום עם יחידות המשטרה ועם גופי ביטחון אחרים (הסדר זה בוטל בשנת 1975).

במשך שנת 1975, חלו במבנה משטרת ישראל שינויים אירגוניים חשובים, תפקודיים במהותם, שמטרתם הייתה להתאימה לביצוע משימותיה בהיקפן החדש. מימושה של מגמה שהפכה את מ"י לגוף דו-תכליתי (לוחמה בפשיעה ובקיום הסדר הציבורי ואחריות לביטחון הפנים מפני פעילות פח"עית), העמידה בפני בעיות בתחום התפעול שלא התנסתה בעבר.

32. בשנת 1975, הוכפפה לשכת הממונה על הביקורת הפנימית לסמפכ"ל.

33. בשנת 1975, הוקם גוף חדש – מינהל כוח האדם (מנכ"א), שכלל את מחלקת כוח אדם, מחלקת הסברה (מה"ס) והמדור למדעי ההתנהגות.

המשימות שנוספו למשטרת ישראל בשנת 1975 בתחום ביטחון הפנים והמעבר לשיטת תיפעול מבצעית, חייבו שינויים פרסונאליים באיוש פונקציות וקליטתם של אנשים רבים בעלי מיומנויות מיוחדות, היישר לרמות הפיקוד השונות. תהליך מעין זה לא יכל להתממש בלי זעזוע במערכות כוח האדם. בשנת 1975, הוקם כאמור גוף חדש – מינהל כוח אדם (מנכ"א), שהציב לעצמו השגתם של מספר יעדים וביניהם:

* לקבוע מדיניות לאיוש תפקידים ודרגים חדשים.

* לבחון את נוהלי הקידום הקיימים, כדי לאפשר את איוש הפונקציות למיניהן באנשים הראויים לכך מבין שורות החיל, ולקבוע כללי קידום של אנשים במיגזרים השונים של כוח האדם.

להשגת יעדים אלה, בוצעו שינויים מבניים במחלקת כוח האדם: הוגברה פעילותו של מערך קליטת כוח האדם ומיונו: גובש והופעל מערך רווחה יוזם ופעיל במטה וביחידות השדה, והורחבה פעילותו של מדור למדעי ההתנהגות. הוכנה תשתית לניהול מתקדם של כוח האדם: הוכנו והפעלו נוהלי קליטה ומיון של מועמדים לתפקידים השונים, נקבעו ואוישו פונקציות של סוציולוגים מחוזיים ונקבעה ופורסמה פקודת קידום חדשה.

בשנת 1977, הטיפול בנושאי ההסברה ותחומי מדעי ההתנהגות שטופלו במינהל כוח אדם, הועברו לאחרייתה של מחלקת ההדרכה, שבאגף המבצעים.

34. בשנת 1975, החליף אגף המבצעים (אג"מ) את אגף הארגון. במסגרת החדשה הוקמה המחלקה לתקנים וארגון, שעליה הוטל לארגן את תקני כוח האדם והאמצעים במשטרה.

35. בשנת 1975, הופרדה מחלקת סיור ומבצעים, באגף המבצעים, לשתי מחלקות נפרדות: מחלקת סיור (מס"ר) ומחלקת מבצעים (מב"צ).

36. בשנת 1975, ליחידת המשטרה במרחב שלמה, נוספו נקודות חדשות: נביעות וסנטה קתרינה (הר סיני).
37. בשנת 1975, הוקמה באגף החקירות מחלקת חקירות הונאה, שמתפקידה להילחם בפשע הכלכלי המתוחכם ובעבירות הונאה, מירמה ועושק.
38. בשנת 1975, הוקם באגף המינהלה המינהל למחקר, תכנון ופיתוח (ממת"פ), שכלל את היחידה למחקר ופיתוח (יחידה משותפת למשטרת ישראל ולמשרד המשטרה), מחלקת עיבוד נתונים אוטומטי (מענ"א) ומחלקת תכנון. ברם, בתאריך 1.5.1975, בוטלה מחלקת תכנון.
39. בשנת 1977, הועברה מחלקת עיבוד נתונים אוטומטי (מענ"א), מהמינהל למחקר, תכנון ופיתוח, לאחריות לשכת המפכ"ל לידי עוזר המפכ"ל. יתר מחלקות המינהל הועברו לאגף המבצעים. במקביל, שונה תקן הסמפכ"ל לעוזר המפכ"ל.
40. בשנת 1977, בוטל המינהל למחקר ופיתוח (ממת"פ) ומחלקותיו פוזרו בין יחידות קיימות. מענ"א – הועברה לאחריות לשכת מפכ"ל ויתר המחלקות – לאגף המבצעים.
41. בשנת 1978, הוקם אגף המטה, שכלל את היחידות: מינהל כוח אדם, מחלקת תקנים וארגון, מחלקת הדרכה והמחלקה לעיבוד נתונים אוטומטי. האגף הוקם בעקבות המלצת "ועדת שימרון" אשר הדגישה את הצורך בריכוז מחלקות נותנות שירותים באגף נפרד, כדי להבטיח את אי תלותן באינטרסים אגפיים.
- 41א. בשנה זו בוטל אגף המבצעים ובמקומו הוקם אגף שיטור וביטחון, שכלל את המחלקות: סיוור, תנועה, מבצעים וקצין חבלה.
42. בשנת 1978, הוכפף מדור חקר ביצועים למחלקת תקנים וארגון, שבאגף המטה.
43. בשנת 1980, עם מינויו של רב ניצב הרצל שפיר למפכ"ל המשטרה, הוחל בעיבוד וגיבוש תכנית "תירוש", תכנית עבודה רב-שנתית ראשונה של משטרת ישראל, לשנים 1980 – 1985. לצורך כך מונה צוות משימתי מיוחד בראשות תנ"צ גבי עמיר ונצ"מ גבריאל נגל. במסגרת יישום התכנית, בסוף שנת 1980, הוקם מינהל תכנון וארגון (מנת"א). המטרה בהקמת המינהל החדש הייתה כפולה: השאיפה שפעילות משטרת ישראל תתבסס באופן קבוע על תכנון רב שנתי; והמגמה להגיע לקבלת החלטות על בסיס עבודת מטה מתואמת ומסודרת. המינהל כלל את היחידות הבאות: מחלקת תכנון וארגון (תוא"ר), שעסקה בביצוע עבודות מטה מקיפות בנושא ארגון המשטרה, המחלקה לעיבוד נתונים אוטומטי (מענ"א) והיחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות (יח"ן), שעסקה בעריכת מחקרים וסקרים. על מנת"א הוטלה האחריות לתכנון את תקציב המשטרה, בתיאום עם החשבות ומשרד הפנים.
- 43א. בשנת 1984, הוחל בהכנת טיוטה של תוכנית "רשת" – תוכנית עבודה רב-שנתית נוספת לשנים 1985-1991, שהתבססה על לקחי תוכנית תירוש. בשנת 1985, הוכנה תוכנית נוספת – "רשת ב'", שעל בסיסה נגזרו תוכניות עבודה לשנים 1986-1991.

43. במהלך חודש אוגוסט 1985, הוקמה יחידת קצין חינוך ראשי. בין יעדיה המרכזיים היו – פיתוח תורה והנחיות התנהגותיות, בתחום האתיקה המשטרית והמנהיגות, לכלל אנשי המשטרה והדרכתן.
44. במהלך שנת 1980, במבנה מינהל כוח אדם נעשו שינויים. בחודש ספטמבר, הפך אגף המטה להיות "אגף כוח אדם" ובכך ניתן ביטוי נוסף להחלטה לחזק את הגורם המטפל בכוח אדם. המחלקות: תקנים וארגון ומענ"א שהיו באגף המטה, הועברו למנהל תכנון וארגון שהוקם בשנה זו.
45. בשנת 1980, בעקבות יישוב תוכנית "תירוש", אגף המנהלה בוטל ובמקומו הוקם אגף תאפסנאות. מחלקת האספקה החליפה את מחלקת התאפסנאות ומחלקת קשר ואלקטרוניקה הועברה לאגף שיטור וביטחון.
46. בשנת 1981, הוקמה היחידה לקשרי קהילה-משטרה (ילק"מ) שהוכפפה ישירות למפק"ל, מתוך מגמה לטפח את יחסי המשטרה עם הציבור. בשנת 1983, הוכפפה הילק"מ למשא"ז. בשנה זו הוקמו גם יחידות זבולון בנמלי האוויר והים.
47. בשנת 1982, נעשה רה-ארגון במסגרת המשטרה והיא הועברה לכפיפות מטא"ר/אג"מ – קצין שיטור ימי. בכך נתאפשרה הפעלתה בהיקף רחב וביעילות יתר.
48. בראשית שנת 1986 הסתיים השינוי המבני והארגוני ששילב את המשמר האזרחי בתוך מערך הכוחות והפיקוד הטריטוריאלי של משטרת ישראל בכלל רמות הארגון (מחוז, מרחב תחנה). מטה המשא"ז במטא"ר הפך לאגף חילי מקצועי, במסגרת אגפי המטה.
49. בתחילת שנת 1987, החלה בעבודתה מחלקת היסטוריה באגף כוח אדם (זאת בהמשך לפקודת הארגון הראשונה מ-1986/8), במטרה לפעול בשלושה מישורי עשייה: א. תיעוד והנצחת אירועים בולטים ופרשיות חשובות, שבהם השתתפה ו/או סייעה מ"י. ב. חקר העבר – כתיבת המחקר ההיסטורי של מורשת המשטרה משחר הקמתה ואילך. ג. סיוע לגורמי פנים וחץ משטרתיים – סיוע בדבר השגת חומר היסטורי אודות מורשת משטרת ישראל.
50. בשנת 1988, הוכפפו לחשב המשטרה שתי מחלקות: מחלקת הכספים ומחלקת השכר. במקביל, בתאריך 1.4.1988, מונה ניצב גבריאל עמיר לסמפ"ל.
51. בשנת 1988, קיבל מינהל תכנון וארגון מעמד של אגף הנקרא אגף תכנון וארגון (אג"ת). ברם, לא חל שינוי בשלוש היחידות הכוללות אגף זה. גובשה תוכנית "אתגר", שעסקה בויסות כוחות משטרת ישראל לאבטחת הסדר הציבורי וגובשה תוכנית "עצמה", שהציבה קווי מדיניות לפיתוח סד"כ למשטרה.
52. בשנת 1989, הוכפפו לממונה על הביקורת ותלונות הציבור היחידות הבאות: מחלקת תלונות הציבור, יחידת הביקורת והיחידה לחקירת אלימות שוטרים.
53. בשנת 1989, הוקם בית דין למשמעת בפתח תקווה, בנוסף לבית הדין שפעל במטה הארצי בירושלים.

54. בשנת 1989 הוקמה, במסגרת אגף תכנון וארגון, היחידה לפרסום פקודות המשטרה (יפ"ח), שעליה הוטלה האחריות לכתיבה מחדש של פקודות המשטרה, פרסומן והפצתן. עם הקמת היחידה מוחשבו כל פקודות המשטרה. בשנה זו ריכזה היחידה לחקר ביצועים וניתוח מערכות את עבודת המטה של תוכנית "מנוף", שנועדה לבדוק את מערך הפריסה וההיערכות החדשה של מ"י.
55. בשנת 1991, הוחלט שלעזרת המפכ"ל ימונה סמפכ"ל או ראש מטה – בהתאם לנסיבות.
56. במסגרת המלחמה בתאונות הדרכים, הוקמה בחודש ספטמבר 1991, משטרת תנועה ארצית כניסיון לתקופה מוגדרת. במסגרת זו סוכם שמתנ"א תפקח על התנועה בכבישים הבינועירונים שבתחומי מחוזות הצפון והמרכז וכביש מספר 1 (ירושלים-תל אביב).
57. בשנת 1991, הוכפפה יחידת ההפקות של משטרת ישראל, לקצין הסברה במשא"ז.
58. בשנת 1992, הוקמה יחידת הסגוריה המשטרתית, בכפוף ליועץ המשפטי למשטרה.
59. בשנת 1992, הועברה היחידה לחקירות פנים של משטרת ישראל (כולל היחידה לתלונות נגד שוטרים על אלימות ושימוש בכוח), מהממונה על הביקורת ותלונות הציבור למשרד המשפטים. ביחידת הממונה על הביקורת נותרו שתי יחידות: היחידה לביקורת והיחידה לתלונות הציבור.
60. הכנסת שני מסוקים לפעילות משטרתית באוקטובר 1992, מסמלת את סיום הנדבך הראשון בהקמת יחידת מסוקים משטרתית.
- לראשונה, טייסת המשטרה פעלה בין השנים 1952-1956. נציין שמשנת 1952, התבצעו טיסות סיור על פי בקשת מחוזות משטרת ישראל, במטוסי חיל האוויר או במטוסים חכורים. לטייסת המשטרה היה בתחילה מטוס משטרת אחד מסוג פיפר. החל משנת 1971, לשירות המשטרה הוכנס מסוק המשמש בעיקר למטרות פיקוח על התעבורה בדרכים, חיפוש נעדרים, פיקוח על חופי הרחצה ונתיבי מבריחים.
61. בשנת 1993, במסגרת ארגון מחדש, הוכפף בית הדין למשמעת (ביד"מ) לראש המטה. הרכבי בתי הדין הוחלפו ומערך נציגי הציבור הורחב, לצורך שיפור התפקוד.
62. במרץ 1993, החליטה ממשלת ישראל להוסיף תקנים למשטרה, במטרה להגביר את יכולתה להתמודד עם אירועי האינתיפאדה. בעקבות כך נערך "מבצע גיוס אלפיים" – מבצע גיוס, קליטה והכשרה, שבו נטלו חלק כל המחוזות ואגפי המטה הארצי. סה"כ גויסו 1,790 שוטרים חדשים.
63. בשנת 1993, התבצע רה-ארגון של יאח"פ, תוך איזון תקני של 4 המפלגים הקיימים והקמת מפלג חדש – מפלג רכב – לטיפול בתופעה הגוברת של גניבות, פירוק וזיוף כלי רכב.
64. בשנת 1993, אורגנה מחדש יאח"ה. במסגרת זו, הוקם במחוז הדרומי מפלג חקירות הונאה, כשלוחה של היחידה הארצית, לצורך חקירת פשעים חמורים ועבירות הונאה בתחום המחוז.

65. בשנת 1993, בוצעו שינויים ארגוניים משמעותיים במשמר האזרחי. סגל המשא"ז במחוזות תוגבר בתקני כוח אדם ורכב; גובשה תוכנית להקמת בסיסים חדשים; חלק מן היישובים שהיו בעבר בטיפול מג"ב, עברו לאחריות המשא"ז; הוקמו יחידות משא"ז חדשות בכפרי הצפון וכן יחידות מיוחדות, כגון: יחידה למניעת עבריינות נוער (ימע"ן) ויחידת צוללנים. כן הוחל בהקמת משא"ז ביישובים העירוניים בתחומי יהודה, שומרון ועזה.
- מערך המתנדבים במדים של משמר הגבול (מתמי"ד), שהחל לפעול ככוח סיוע ליחידות הסיור בגזרות משמר היישובים, למניעת חבלות חקלאיות, תוגבר בתקני כוח אדם ורכב, וכתוצאה מכך גדל מספר הגילויים בפרשיות על רקע לאומני.
66. בשלהי שנת 1994, התבצעה עבודת מטה על ידי תנ"צ דני גמשי להקמת יחידה חדשה, שיעודה לפתח וליישם מודל "שיטור קהילתי במשטרת ישראל". הכוונה לתהליך של שינוי אסטרטגי, שיתבטא בקביעת יעדי המשטרה, הדרכים והאמצעים להשגתה, תפיסת התפקיד הבסיסית של השוטרים והמפקדים במשטרת ישראל (ראה הרחבה בהערה מס' 76א).
67. עקב השימוש המואץ של משטרת ישראל בטכנולוגיה המתפתחת, הוחלט על הקמת היחידה לפיתוח טכנולוגי (יל"ט), במקום הפונקציה של ראש מחקר ופיתוח אמצעים. היחידה שעברה מכפיפות האג"מ לכפיפות ישירה למפק"ל, היוותה גורם מטה מרכזי לריכוז עבודות המטה בנושאי פיתוח טכנולוגיים בתוך המשטרה וכלפי גורמי חוץ משטרתיים.
68. הפונקציה קצין חינוך ראשי כפונקציה עצמאית הוקפאה. היחידה מוזגה עם מחלקת ההדרכה, והוכפפה לרמ"ח הדרכה.
69. בחודש ספטמבר 1994, הוחלט על העלאת דרג מדור משטר ומשמעת למחלקה עצמאית – מחלקת משטר ומשמעת הכפופה לראש אגף כוח אדם.
70. באפריל 1994, דרגת התקן של ראש מדור פסיכולוגיה הועלה לדרגת ניצב-משנה והמדור הפך ליחידה – יחידת פסיכולוגיה. נציין כי הקמת מדור פסיכולוגיה הייתה באוקטובר 1983, ומטרתו – מיסוד המערך הפסיכולוגי במשטרת ישראל וריכוז כל מרכיבי הפסיכולוגיה בתחומי המיון, ההנחייה וההדרכה תחת כפיפות מקצועית אחת.
71. בעקבות ההחלטה לתת עדיפות לאומית למלחמה בהתפשטות נגע הסמים, תוגבר מערך המודיעין ביחידת סמים. היחידה שמוקמה במטא"ר, התבססה על מדור סמים (הקיים) וכללה תגבור משמעותי בתקנים ובמשאבים. מטרתה – לשמש גורם מטה המרכז את גורמי המודיעין המחוזיים בתחום המלחמה בסמים.
72. לאור אירועי הפשיעה החמורה במחוז הצפוני ולאור העלייה בפשיעה הפלילית והביטחונית שמקורה במגזר המיעוטים, הוחלט על הקמת מחלק לחקירות מיעוטים ופשעים חמורים במטה המחוז הצפוני. הקמת המחלק איפשרה התמודדות עם פרשיות פשיעה מורכבות בין מרחביות וכן איפשרה את הגברת הפעילות המשטרתית כנגד הפשיעה שמקורה במגזר המיעוטים במחוז הצפוני. המחלק השתייך מקצועית למחלקת חקירות ותביעות באח"ק.

73. לאור החלטת משרד האוצר לאפשר למשטרת ישראל להקים מתקני משטרה מודרניים, הוקמה יחידת הפרוייקטים, שתפקידה לרכז ולפקח על תנופת הבנייה במתקני המשטרה.
74. בשלהי שנת 1994, מחלקת סיור ומבצעים פוצלה לשתי מחלקות נפרדות: מחלקת מבצעים, כוננות ואבטחה ומחלקת סיור וסיוע. הקמתן של המחלקות נבעה מהצורך בשיפור וקיצור מוטת השליטה בתחום הסיור והמבצעים ולתפקוד יעיל וממצא של פונקציות אלה בעיקר לאור ההתפתחויות במישור המדיני והביטחוני.
75. במסגרת תוכנית "קשת צבעים", תוגר מערך החבלה במספר רב של תקנים, דבר שהעלה את הצורך בהעסקת "בית הספר לחבלה" מבא"ח/מג"ב לתחנת בית שמש ובניית מערך חבלה מחודש ומורחב, שיתאים לצרכים המתחייבים.
76. במרוצת השנים גילתה משטרת ישראל פתיחות הולכת וגוברת כלפי הציבור אותו היא משרתת. מדיניות זו התבטאה בהקמת "המשמר האזרחי" ו"היחידה לקשרי קהילה-משטרה". למרות זאת, לא נוצרה תפיסה כוללת ותרבות ארגונית המבטאת שותפות אמיתית ויחסי גומלין איכותיים בין המשטרה והציבור ובמיוחד לא ברמת הקהילה המקומית. בעקבות זאת, החליט המפק"ל אסף חפץ, בשנת 1994, על תחילתו של מהלך ארגוני המיועד לשנות את יחסי הגומלין הללו, כדי ליצור שיתוף פעולה הדוק יותר עם הקהילה. החלטה זו הביאה להקמת "היחידה לשיטור קהילתי" (יש"ק). בתאריך 28.9.1994, הוציא הרמ"ט כתב מינוי לתנ"צ דני גימשי, והטיל עליו להכין תוכנית להקמת יחידת השיטור הקהילתי במטא"ר. במהלך שנת העבודה 1995, הוקם היש"ק שכלל שלוש מחלקות:
- המחלקה לתקשורת קהילתית – ובה מדור הסברה, יחידת הפקות, עיתון מראות ותזמורת המשטרה.
 - המחלקה לפיתוח שיטור קהילתי – ובה מדור פיתוח שיטור קהילתי ומדור פיתוח תורות.
 - מדור מחקר והערכה.
- כחלק מהתהליך, היש"ק תיכננה וביצעה מספר סדנאות בשיתוף גורמים קהילתיים, ציבוריים ופרטיים, לצורך גיבוש עקרונות ותוכנית הפעולה, ליישום בתחנות משטרה שנבחרו. לאחר מכן, נבחרו שש תחנות ליישום המודל הקהילתי (תחנות – ראשון לציון, אשדוד, בית שמש, נצרת עילית, אשקלון, ותחנת השכונות בת"א). לכל "תחנת מודל" מונה איש קשר מהיש"ק, אשר ליווה את העשייה והנחה אותה מקצועית. כפועל יוצא מעשייה זו נפתחו בתחנות האמורות מרכז שירות, אליו מגיע האזרח להגשת תלונה או קבלת שירות משטרת, בשימת דגש על שירות יעיל מרכזי ואיכותי. כן פותח מודל לטיפול באלימות בין בני זוג, מודל לטיפול באלימות בקרב בני הנוער ושיתוף פעולה עם אמצעי התקשורת המקומיים.
- ליחידת היש"ק הוקצו בתחילת הדרך, 52 תקני כוח אדם ושמונה תקני כלי רכב. עוד נקבע, כי היש"ק תהיה יחידה על-אגפית, וראש יש"ק יהיה כפוף ישירות למפק"ל.

77. בשנת 1995, נערך אגף תכנון וארגון לפעילות מואצת בהתאם להתקדמות התהליך המדיני. באותה שנה, הושלמה היערכות במסגרת תוכנית "קשת צבעים א" (עזה ויריחו תחילה) והחלה ההיערכות במסגרת תוכנית "קשת צבעים ב" (יציאה ממרכזי הערים ביהודה ושומרון). בנוסף, אורגנו יחידות משטרתיות לטיפול בנושא אבטחת מוסדות החינוך, בעקבות החלטת הממשלה, שהטילה את השמירה על מוסדות אלו על משטרת ישראל. בעקבות שינוי החקיקה בכנסת, שוטרי חובה כחולים (שח"מ), החלו להשתלב במגוון תפקידים משטרתיים ביחידות השונות. במהלך שנת 1995, הושלמה עבודת המטה להיערכות מחדש בשטחי איר"ש, שכללה תיגבור מחוז ש"י וירושלים, תוך היערכות מוגברת במרחב התפר.
78. במהלך חודש אוגוסט 1995, נכנס לתוקפו התיקון לחוק שירות ביטחון – תיקון מספר 7 והוראת שעה – שירות שוטרי חובה במשטרה (שח"מ). התיקון לחוק איפשר את גיוסם של חיילי חובה למשטרה הכחולה. באכ"א הוקם מדור מיוחד לטיפול בשוטרי החובה, תנאי שירותם ורווחתם האישית.
79. בשנת 1995, נמשך פיתוח ההדרכה באמצעות מחשב. הוחל בתהליך פיתוח קורס הפ"מ, קורס עיבוד והערכה וקורס חוקרים. בוצע תהליך שיפור לקורס קצינים ייעודי ותוכנן ובוצע קורס חדש – משק"י כוח אדם בכירים.
80. במגמה לשפר את תהליכי המיון והקידום, נבנתה הערכת מפקד חדשה, והשימוש בה החל בשלהי שנת 1995. בנוסף, נבנה מרכז הערכה לקצונה בכירה, המיועד לקצינים בדרגות רפ"ק מהמגזר הייעודי ושונתה מתכונת הערכת עמיתים.
81. בשנת 1995, נתקבלה החלטה (שבוצעה רק כשנה לאחר מכן), להקים במחלקת החקירות והתביעות, מדור שיטפל בנפגעי עבירות פליליות וזאת ממספר סיבות:
- ריבוי התלונות בגין אלימות בין בני הזוג.
 - המודעות הגוברת לנפגעי עבירות, מעלה את הצורך לקדם את מעמדם בהליך הפלילי.
 - הצורך לטפל בקורבנות עבירות מין, עבירות כנגד קטינים וכן עבירות שבוצעו כנגד חסרי ישע שאינם קטינים.
- המדור החדש החל לעבוד במספר מישורי עשייה וביניהם:
- קביעת מדיניות משותפת, יחד עם גורמים חוץ משטרתיים.
 - הדרכה פנים משטרתית, תוך ייעוץ מקצועי ליחידות השטח הרלוונטיות.
 - שותפות עם גורמים בקהילה.
 - שותפות בחקיקה, כשהדגש הושם בתחילה על נושאי אלימות במשפחה ו בנושאי נפגעי עבירות מין.
 - שותפות במחקרים שונים, כדוגמת מחקר הערכה בנושא אלימות במשפחה.

82. בשנת 1995, שונה שמו של אגף האפסנאות לאגף תמיכה לוגיסטית. זאת מתוך ייעודו – גיהול משק המשטרה, תוך הפעלת הסיוע הלוגיסטי של כלל משטרת ישראל בכל הדרגים והרמות. בין השאר דאגו מחלקות את"ל, לספק שירותים לוגיסטיים ליחידות המשטרה בתחומי התחבורה, הדלק, האפסנאות, פיתוח, בינוי, תחזוקה ורכישות ומכירות. כפועל יוצא מעבודה זו, הוקמה באת"ל יחידה לפיקוח ובקרה אודות התהליכים והשירותים אותם מספק האגף, הוקמה סדנת רכב משוכללת בעטרות ונמשך פיתוח פרויקט T.Q.M, במגמה לשפר את תהליך השירות בכל מחלקות האגף.
83. בשנת 1995, מוסדו מחלקות חדשות באג"מ וביניהם – מחלקת סיור ושיטור ומחלקת מבצעים ובט"פ, זאת, נוכח הגידול בפשיעה החמורה והפעילות החבלנית העויינת. הקמת המחלקות החדשות, שיפרה את השליטה של המטא"ר מול יחידות השטח, בכל הנוגע לפשיעה החמורה ופעילות פחעי"ת. הוקם מדור חירום, שתפקידו – היערכות משטרת ישראל לזמן חירום – תרגול המחוזות, והיערכות מ"י לטיפול בחומרים מסוכנים.
84. במהלך שנת 1995, צעד מערך התנועה באג"מ צעד חשוב קדימה. בין השאר, הוקם מינהל תנועה, המרכז את כל נושא התנועה העירונית והבין עירונית ומפקח על פעילות השוטרים בשטח; נרכשו מצלמות רמזור חדשות ומדי מהירות לייזר; בוצע סיווג חדש ואחיד לנושאי תאונות הדרכים והוכנה תוכנית חומש של המשטרה למלחמתה בתאונות הדרכים. בנוסף, המשיכה מחלקת התנועה בעבודתה השוטפת – מתן הנחיות, עדכונים ונהלים ליחידות השטח, פיקוח ובקרה על עבודת היחידות הללו, מתן ייעוץ מקצועי, ועוד.
85. בשנת 1995, אירעו בישראל 713 פיגועים חבלניים. הפעילות החבלנית העויינת התאפיינה במהלך אותה שנה, בפיגועי מתאבדים באמצעות מכוניות תופת ומטעני גוף. הפיגועים כונו כנגד התחבורה הציבורית וכנגד ריכוזי קהל. מחלקת החבלה, נתנה את הדגש בעבודתה בשנה זו, על התאמת הציוד הנדרש לאור הצרכים המבצעיים, ועל הכשרות מעמיקות ואיכותיות. בשל כך, הורחב מערך החבלה בתקני כוח אדם מקצועי ובאמצעים טכנולוגיים שפותחו, תוך הקמת בית הספר לחבלה, במטרה לרכז את כלל ההדרכה של המחלקה במקום אחד, איכותי ונגיש.
86. נוכח העלייה בנפח הפשיעה החמורה, והתגברות מעשי הפח"ע, נולד הצורך למסד נוהלי עבודה סדורים לטיפול בפיגוע מיקוח, או בחטיפה על רקע פלילי. לצורך כך מוסדה היחידה למשא ומתן, שרוב אנשיה עברו השתלמות מיוחדת בנושא, והם נקראים על פי הצורך בנוסף על תפקידם.
87. בשנת 1995, החליטה ממשלת ישראל (החלטה מספר 5719), להטיל על משטרת ישראל את האחריות לאבטחת מוסדות החינוך. לצורך מילוי משימה זו, הוקמה יחידת האבטחה באג"מ, הוקצו 105 ניידות משטרה לפיקוח ולפעילות מבצעית, ותוקננו 323 תקני כוח אדם למערך אבטחת מוסדות החינוך. בנוסף, נכתבו נהלים ופקודות, נערכו תרגולים רבים, הוקצו אמצעי מיגון שונים (גדרות, שערים ומיגון אלקטרוני היקפי), תוך הכשרתם של אלפי שומרים ומאבטחים אזרחיים.

88. בשנת 1995, נכנס המשמר האזרחי לשנת ה-21 לפעילותו. במהלך אותה שנה מוחשבו נושאי המשא"ז ביחידות עד דמת התחנה, הופצו נוהלי משא"ז חדשים ומעודכנים עד רמת בסיס הפעלה, הורחבה פעילות המשא"ז בתחום המועצות האזוריות ביהודה, שומרון, בקעת הירדן ומגילות, מוסד תהליך של פיקוח ובקרה, במטרה להגיע לאחידות שיטות הפעולה ביחידות המשא"ז השונות והקמת בסיסי משא"ז ביישובים ערביים (בקה אל-גרביה, דיר אל אסד ותרשיחא).
89. החל מתאריך 15.12.1996, בוטל התפקיד של ראש המטה, ובמקומו תוקנן מחדש תפקיד הסמפכ"ל. הסמפכ"ל אמור לטפל בכל המדרגים שהיו בתחום אחריותו של תפקיד הרמ"ט שבוטל, ופרויקטים נוספים אשר המפכ"ל יטיל עליו.
90. בד בבד עם החתימה על הסכם אוסלו א', הוחלט על ידי פיקוד המשטרה על הקמת מחוז ש"י (1994). במסגרת מחוז ש"י, הוקם המנגנון המשטרתי לתיאום ושיתוף פעולה עם המשטרה הפלשתינאית (הממת"ש). בעקבות החתימה על הסכם אוסלו ב', וההיערכות המחודשת בשטחי אי"ש, הוחלט על הקמת ממת"ש ארצי. הממת"ש נועד להוות את המנגנון המשטרתי לתיאום ושיתוף פעולה, בין משטרת ישראל לבין המשטרה הפלשתינאית, לצורך יישום ההסכמים שנחתמו. ברמת המטא"ר, פועל ראש ממת"ש בכפופות למפכ"ל באמצעות הסמפכ"ל. ברמת השטח, ראש ממת"ש המחוזי (של מחוז ש"י), כפוף פיקודית למפקד המחוז ומקצועית לראש ממת"ש הארצי.
91. היקף התאונות במשטרת ישראל וחומרתן, ומודעות הארגון לצורך בהקפדה על בטיחות השוטרים, הביאו להקמת גוף מטה אחראי לנושאי בטיחות במשטרה. מחלקת הבטיחות, שהוקמה במהלך שנת 1996, אמונה על שני נושאים מרכזיים: בטיחות בתעבורה – מניעת תאונות דרכים, על ידי הדרכת הנוהגים והטיפול ברכב ובטיחות בעבודת המשטרה, המתחלקת לשניים: - בטיחות מבצעית – במהלך פעילות מבצעית, ובטיחות וגיהות – בטיחות מבנים, מתקנים משטרתיים, בטיחותם של עובדי המעבדות הסדנאות ועוד.
92. בשנת 1996, אורגן אגף תכנון וארגון מחדש, תוך התמקדות במיסוד תהליכי עבודה וחלוקה מחודשת של אחריות בין מחלקות האגף. בשל כך הוחלט על הקמת מחלקה חדשה באגף, מחלקת תוא"ר, על פי הצרכים החדשים של הארגון המשטרתי ודרישת השטח המבצעי.
93. בשנת 1996, ביוזמת המפכ"ל דאז, רנ"צ אסף חפץ, החלה במשטרת ישראל עבודת מטה המרכזת תכנון ארגוני כולל בראייה אסטרטגית מקצועית משטרתית. במסגרת ההיערכות בנושא, הוקמה באג"ת, היחידה לתכנון אסטרטגי, במגמה להתניע את התהליך, לקדמו, ללוותו ולפקח על ביצועו.
94. במהלך שנת 1996, הוקמו באגף שיטור וביטחון שלוש יחידות חדשות:
- ליווי עצורי פח"ע בתחום הקו הירוק, בבתי מעצר קישון, שרון וירושלים.
 - ליווי עצורי פח"ע החוצה את תחום הקו הירוק – במג"ב אי"ש.

- יחידה לטיפול בעובדים זרים השוהים בארץ שלא כחוק – המונה 37 תקני כוח אדם, ותפקידה טיפול במיועד לגירוש מתפיסתו ועד הוצאתו מגבולות ישראל.

95. בשנת העבודה 1996, הוקמו במשא"ז מספר יחידות חדשות וביניהן:

- זק"א (זיהוי קורבנות אסון) – יחידה הכפופה למז"פ, שעיקר פעילותה באיסוף חלקי גופות ובזיהויין בעת פיגוע או אסון המוני.

- יחידת טרקטורונים – עיקר עיסוקן בכיסוי שטחים באזורים טופוגרפיים הקשים למעבר כלי רכב משטרתיים רגילים.

- יחידת חילוץ – הקמתה של יחידת חילוץ בגליל המערבי, שתהווה את יחידת החילוץ השנייה המוקמת בצפון הארץ, ותתווסף לשש יחידות החילוץ הפועלות במסגרת המשא"ז.

96. במהלך שנת 1997, החלה עבודת מטה מעמיקה להקמתו של מרכז ההדרכה הארצי של משטרת ישראל. הכוונה – ריכוז מתקני ההדרכה המתפתחים של משטרת ישראל. המרכז החדש, שאמור להיבנות באזור בית שמש, יחליף את בית הספר לשוטרים ולקצינים בשפרעם, וישתרע על פני כ-230 דונם ויכלול בחובו את המסגרות הבאות: - הכשרת שוטרים, הכשרת קצינים ברמות הכשרה שונות, והכשרות מקצועיות מגוונות (חבלה, משא"ז, בעלי חיים, ביקורת גבולות ועוד). באתר יוקמו גם מרכז מורשת אשר יכלול מוזיאון ואנדרטה, מרכז פיתוח הדרכה ומרכז לבדיקות רפואיות.

97. במהלך שנת 1997, אוחדו מה"ד וקח"ד ויחידת ההיסטוריה לגוף אחד. האיחוד נבע מהצורך של חשיבה מערכתית ולראייה אחידה של נושאי ההדרכה החינוך והמורשת, תוך נתינת דגש לנושאים המשיקים שבין התחומים במגמה לשפרם ולייעלם בראייה כוללת.

98. במשטרת ישראל פועלות חמש לשכות גיוס אזוריות, הכפופות למדור גיוסים במחלקת הסגל באכ"א. לאחר בחינת נושא הגיוס לעומקו, הוחלט במהלך שנת 1997, כי יש להקים לשכת גיוס מרכזית למשטרת ישראל בת"א, זאת כדי לפשט את תהליכי הגיוס, לשפר את מיון המגוייסיים, איכותם והתאמתם למקום בו יוצבו תוך קיצור תהליך הגיוס בכללותו.

99. במהלך שנת 1997, עברה היחידה הארצית לחקירות הונאה מיפו, למשכן חדש מודרני ומותאם לצרכי היחידה בעיר בת-ים. התיכנון והבינוי שהותאמו מראש, איפשרו מתן סביבת עבודה הולמת לאנשי היחידה, ומיקומה במרכז הארץ איפשר נגישות אופטימלית למוקדי העשייה של חוקריה. בנוסף, הוקם ביחידה מפלג חדש שיעודו – מתן מענה חקירתי הולם לעבירות כלכליות רחבות היקף, לנוכח המגמה של התרחבות הפשיעה הכלכלית והפיכתה למתוחכמת ובעלת היקף חובק עולם.

100. בשנת 1997, החלה היחידה הארצית לחקירות פשעים להתארגן לייעודה החדש כיחידת חשיפה של פשיעה בינלאומית חמורה, כפי שהוחלט בידי השר לבט"פ דאז, אביגדור קהלני והמפכ"ל דאז רנ"צ אסף חפץ. במסגרת ההתארגנות, בוצעה עבודת מטה מעמיקה למיקוד

האיסוף המודיעיני ליעדים החדשים שבהם אמורה היחידה לטפל. בנוסף, עברו כל אנשי היחידה השתלמויות מקצועיות, כמתחייב מארגונה מחדש של היחידה.

101. בתאריך 11.2.1997, הוקם אגף מודיעין עצמאי במשטרת ישראל בנפרד מכור מחצבתו הרגיל אגף החקירות. ייעוד האגף החדש הוא: אחריות מטה לנושאי מודיעין, בילוש וביטחון שדה, לרבות הנחייה ופיקוח על פעולות המשטרה בתחום המודיעין. באגף החדש הושם דגש על מחקר והערכה, איסוף וטכנולוגיה. באגף קיימות מספר מחלקות וביניהן:

- מחלקת מחקר – שאחראית לביצוע המחקר המודיעיני ולמתן תמונת מצב כוללת ועדכנית לפיקוד הבכיר, בכל תחומי הפשיעה והסד"צ; ניתוח ועיבוד המודיעין ברמה הארצית, לקביעת ציון ידיעות חשובות ואחריות מקצועית לפעילות מערך ההערכה ברמות השונות.

- מחלקת איסוף וטכנולוגיה – שבאחריותה תיאום כולל של הפעלת המקורות החיים והטכניים במשטרת ישראל, הפעלת סוכנים סמויים, איסוף אודות אסירים ומודיעין שדה.

- מחלקת תפקידים מיוחדים – שבאחריותה ניהול מערך האיסוף המודיעיני והפעילות המבצעית של משטרת ישראל בחו"ל וקישור בין משטרת ישראל לגורמי אכיפה בחו"ל.

- יחידת ביטחון שדה (יחב"ש) – שמתפקדה אבטחת מהימנות ואבטחת מידע, באמצעות בדיקות סינון ביטחוני, פסילת מתנדבי משא"ז, או מועמד לשירות משטרת.

102. בהמשך לפיזור תחזוקת מבנים למחוזות ולמג"ב, נערכה עבודת מטה לריכוז גורמי הבינוי במטא"ר תחת קורת גג אחת, במגמה לייעל את העבודה בנושאי הבינוי. לצורך כך, הוחלט על איחוד מב"ן ויחידת הפרוייקטים למנהלת הבינוי.

103. בשל גידול ניכר בפעילות את"ל, נולד הצורך להקים באגף גוף כלכלי מרכזי שיעסוק בתכנון, בקרה תקציבית, נתוחי כדאיות ומבחני עלות מול תועלת. לצורך כך הוקמה באת"ל במהלך שנת 1997, היחידה לתכנון כלכלי, שאמורה לתת מענה הולם לפעילותו התקציבית של האגף.

104. משטרת ישראל ממפרסמת מידי שנה כ-250 מרזים לקניית טובין ושירותים. מרזים אלו כוללים כ-450 מפרטים טכניים שונים. לאחר בדיקת הנושא, הוחלט בשנת 1997, על הקמת יחידת מפרטים ובקרת איכות, שמתפקדה להנחות ולבדוק מפרטים טרם פירסומם, תוך ביצוע בקרות איכות למוצרים אותם רוכשת המשטרה.

105. במהלך שנת 1997, הושאל למשרד לאיכות הסביבה קצין אשר מתפקידו להסביר ולהדריך תוך הבאת המודעות לנושא חוק צער בעלי חיים (צב"ח). פעילותו הביאה להגברת המודעות והטיפול בתחנות בנושא צב"ח וליצירת כתובת מקצועית מנחה.

106. בתאריך 9.6.1997, החליטה ממשלת ישראל להעביר את האחריות לאבטחת התחבורה הציבורית למשטרת ישראל. עקב החלטה זו, הוקם מערך אבטחה משטרתי נייד הפועל בשילוב מתנדבי משא"ז. מערך זה יחד עם המערך לאבטחת מוסדות החינוך כולל 170 ניידות, 515 תקני כוח אדם ואלפי שומרים ומאבטחים אזרחיים, שעברו הכשרה יחודית.

107. בחודש אוקטובר 1997, החליט השר לבט"פ דאז אביגדור קהלני, על ניתוק נושא התנועה במשטרה מהאג"מ ועל הקמת אגף תנועה נפרד (את"ן). עד אותו זמן, עסקו בנושאי התנועה במשטרה מחלקת התנועה ובהמשך מינהל התנועה שהיו כפופים לאג"מ.
- מטרתו המרכזית של את"ן היא צמצום מירבי של מספר ההרוגים, הנפגעים ותאונות הדרכים במדינת ישראל, ועל מנת לממשה נבנה אגף התנועה ונגזרו יעדיו ותוכניות העבודה שלו. מבנה האגף החדש כלל יחידה מבצעית – מתנ"א, שאחראית על ההכוונה, ההזרמה והאכיפה בכבישים הבין עירוניים, ושלוש יחידות מטה מקצועיות – מחלקת התנועה, העוסקת במענה המקצועי היום יומי, ומחלקה חדשה שהוקמה – מחלקת תכנון ופיתוח, האחראית על כל נושא המכשור, הדוחות האוטומטיים, כוח האדם, המחקר של תאונות הדרכים האכיפה ועוד ומדור מבצעים של האגף הכולל מוקד ממוחשב ומשוכלל השולט על הפעילות המבצעית של האגף.
108. היחידה לפיתוח טכנולוגי (יל"ט), הינה גורם מטה מרכזי בנושאי פיתוח טכנולוגי, הובלת פרויקטים כלל משטריים, וקידום צרכי המשטרה המבצעיים בתחום הטכנולוגי. במהלך שנת 1998, נערכה עבודת מטה, שמטרתה איחוד מחלקות, העוסקות בעיבוד נתונים ובפיתוח טכנולוגי, תחת קורת גג אחת של מינהל טכנולוגיות (מנ"ט). (ראה הערה מס' 120).
109. בעקבות ההחלטה על אזרוח משרות במשטרת ישראל, נולד הצורך בהקמת יחידה נפרדת אשר תטפל בעובדים אלה. לצורך כך הוקמה החוליה לניהול האזרוח באכ"א/סגל, שתפקידה לנהל את השמת כוח האדם האזרחי במשטרת ישראל, ולקיים קשר עם חברות להשמת כוח אדם, ניהול התקציב המוקצה לכך, ניהול תהליכי קליטה והפעלת אזרחים וניהול מאגרי מידע על אזרחים.
110. במהלך שנת העבודה 1998, הושלמה התארגנותה מחדש של היחידה הארצית לחשיפות פשעים ועבירות בין לאומיות, והושלמה הקמתו של מפלג לחקירות כלכליות ביחידה הארצית לחקירות הונאה. בנוסף, הוקמה יחידה חדשה – יחידה ארצית לחקירות סוהרים וייעודה – חקירת עבירות שבוצעו על ידי אנשי שב"ס במהלך ביצוע תפקידם עד זרגת גנ"מ.
111. במהלך שנת 1998, הוחל בהיערכות בתחום תורות, נהלים והדרכה באמ"ן. במסגרת זו, בוצעה פעילות עניפה לפיתוח תורות, כתיבתם ועדכון נהלים, פיתוח השתלמויות וקורסים חדשים תוך סיוע לקורסים הקיימים.
112. בשנת 1998, הושלמה הקמתה של מנהלת בינוי על ידי איחוד כל גורמי הבנייה תחת קורת גג אחת, תוך שמירה על אוטונומיה בתחומי העיסוק. אחריותה של מינהלת הבינוי הינה: תחזוקת מתקני משטרה, פיקוח על פרויקטים בהיקף גדול, איתור מקרקעין ונכסים ורישומם.
113. במסגרת תהליך האזרוח, הוחלט כי כלי רכב קטנים (עד 2,000 סמ"ק), יוצאו לטיפול במוסכי חוץ במסגרת הסכם תחזוקה. שאר כלי הרכב יטופלו בתחזוקת פנים. היחידה לפיקוח על

- מוסכי חוץ שהחלה בהתארגנות עוד בשנת 1997, החלה מפקחת על תחזוקת כלי-רכב משטרתיים המטופלים במוסכי חוץ ברחבי הארץ.
114. במהלך שנת 1998, הוקם מדור לניטוב כלכלי באת"ל, המאחד את היחידה לתכנון כלכלי עם היחידה למפרטים ובקרת איכות. המדור עוסק בניתוחים כלכליים וארגוניים שלא"ל יש פעילות משותפת עמם, וכן בודקת היחידה מפרטים מסובכים ואחראית על בניית מכרזים "חכמים".
115. בשנת 1998, הוקם מטה הולם למערך השיטור הימי, ובוצע ארגון מחדש של מערך הבסיסים. נרכשו ספינות חדשות, נערך ניסוי באופנועי ים, נערכה בחינת כדאיות כלכלית (באמצעות חברת ייעוץ חיצונית) לאזורח המספנה המשטרתית והוקם מערך הדרכה לשיטור הימי.
116. בשנת 1998, הוקמה יחידת אתג"ר לטיפול מערכתי בתופעת גניבות הרכב. היחידה מורכבת מזרוע חקירות ומזרוע מודיעין. פעילות היחידה כוללת טיפול ממוקד במרכיבי התופעה, במטרה לצמצם באופן משמעותי את תופעת גניבות הרכב. בשנת 1998, ביצעה היחידה 331 מבצעים, שבעקבותיהם נעצרו 491 חשודים, ונתפסו עשרות כלי רכב גנובים וחלקי חילוף רבים. יחידת אתג"ר פועלת בתיאום מלא על כל המחוזות של משטרת ישראל ובשיתוף פעולה רצוף עימם.
117. בשלהי שנת 1998, הוקמה באגף התנועה יחידה חדשה, שמטרתה העיקרית צימצום דיווחים לא אמינים, לגבי מעורבות בתאונות דרכים, תוך מתן מענה להיבטים הפליליים של פגיעה בסדרי שלטון ומשפט בעבירות המרמה למיניהן (בעיקר כלפי חברות הביטוח).
118. בשנת 1998, הוקמה יחידת הבטיחות באת"ן. זאת על מנת לטפל בצורה טובה יותר בתאונות דרכים, שבהן מעורבים שוטרים וכלי רכב משטרתיים, וכן בעבירות תעבורה המבוצעים על ידי אנשי משטרה. היחידה עוסקת בשלושה תחומים עיקריים:
- הכשרת הנהגים המשטרתיים ושיפור מיומנויות הנהיגה שלהם.
 - חקירת תאונות דרכים משטרתיות.
 - אכיפת תקנות התעבורה כנגד נהגים משטרתיים.
119. בתאריך 1.1.1999, הוקם רשמית אגף קהילה ומשא"ז (אק"מ), במתכונת חדשה המשלבת את השיטור הקהילתי עם המשמר האזרחי. השילוב האמור, יצר אגף בעל עוצמה ובעל ראייה מערכתית חדשה, המלווה את כניסת משטרת ישראל לשנות ה-2000.
- התארגנות האגף החדש החלה בשליש האחרון של שנת 1998, ובין השאר הוקמו בו מחלקות חדשות וביניהן – שיטור ומניעה, המחלקה ליישום שיטור משולב ומחלקת הסברה ותקשורת קהילתית.

120. במהלך שנת 1999, הוקם באגף תכנון וארגון, מינהל טכנולוגיות (מנ"ט), הנושא באחריות לפיתוח מערכות מידע באמצעים טכנולוגיים במערכות קשר ואלקטרוניקה וטכנולוגיות עתידיות ולטיפול השוטף בהם.
- המינהל מאחד את תחומי פיתוח תשתיות, מערכות מידע, קשר ואמצעים טכנולוגיים, תפעול המיחשוב והקשר, כולל: שירות, תחזוקה והדרכה.
121. בשנת 1999, פיתחה היחידה לסטטיסטיקה את מערכת הקומפסטט, המאפשרת איחזור מידע סטטיסטי רב מתחומי הפעילות השונים של המשטרה (פשיעה, מודיעין, כוח אדם, זיהוי פלילי, תאונות דרכים ועוד). באמצעות המערכת ניתן לקבל מידע טבלאי, גרפים לניתוח תופעות ומגמות ומפות ממוחשבות.
122. במהלך שנת העבודה 1999, הוקם אתר האינטרנט הרשמי של משטרת ישראל. האתר אמור לשמש כערון תקשורת חדש, לדו-שיח עם האזרחים. באמצעות האתר, ניתן יהיה לשפר את השירות הניתן לאזרחים, כמו גם לייעל תהליכים בעבודת המשטרה. האתר יכלול מידע כללי אודות המשטרה, מידע שימושי לאזרח, הכולל כתובות של יחידות משטרה והנחיות לפעולה, וכן, מערכות מידע ומערכות אינטראקטיביות לתחקור נתונים סטטיסטיים.
123. החל מתאריך 1.6.1999, הוסב שמו של אגף כוח אדם לאגף משאבי אנוש (אמ"ש).
124. בשנת 1999, שונה המבנה הארגוני של יחידת פסיכולוגיה באמ"ש, ושמה שונה למחלקת מדעי התנהגות. בין השאר ערכה המחלקה סקרים ומחקרים, שלהם השלכות להמשך הטמעת תהליכים ארגוניים וביצוע התאמות ושינויים במדיניות הפיקוד (שביעות רצון מהשירות, אקלים ארגוני ועוד). במקביל, טיפלה המחלקה בנושאים הרגילים הקשורים לגיוס מועמדים למשטרת ישראל, הפעלת מרכזי הערכה (גיבושון, מרכז לקצונה הזוטרה והבכירה) ועוד.
125. בשנת 1999, שונה שמו של בית הספר הארצי (בא"ר), למרכז ללימודי משטרה (מלמ"ש). השם החדש בא להדגיש את האופי הלימודי הכשרתי של הבסיס, תוך הטמעת חומר תורתי באמצעות כלי הדרכה מתקדמים.
126. במסגרת הרה-ארגון מחדש של מחלקת חקירות ותביעות, הוכפלו במהלך שנת 1999, התקנים במדור חקירות, במגמה להגביר את השירות היזום ליחידות השטח. המדור המשיך לרכז את הטיפול בהפקת התוכנית "בשידור חוקר". במהלך השנה, שודרו חמש תוכניות, שהביאו לכידתם של עבריינים רבים, ותרמו להעלאת קרנה של המשטרה בעיני הציבור.
127. בתחילת שנת 1999, החל לפעול מערך האלמ"ב (אלימות בין בני זוג) בתחנות המשטרה, לאחר שהושלמה הכשרת השוטרים.
- עם הפעלת המערך, נערך מדור נפגעי עבירות לביקורים ולבקורות בחוליות האלמ"ב בתחנות השונות. במהלך שנה זו, נערכו 26 ביקורים ובקורות בהשתתפות נציגי האח"ק.
128. מרכז הכשרות אח"ק, נחנך בתאריך 9.9.1999, בבית השוטר בתל-אביב. במרכז, שבאחריות מחלקת חקירות ותביעות, כיתת השתלמויות וכיתת מיחשוב, המשמשות להכשרת מגזר

החקירות והתביעות במשטרת ישראל. עד סוף 1999, השתלמו במרכז החדש 410 חניכים במקצועות השונים (טיפול בנוער, אלמ"ב, עבירות מין, זירת עבירה, נעדרים, קניין רוחני ועוד).

129. בהמשך למכלול המשמעויות והשינויים התפיסתיים, הארגוניים, המבניים והאחרים שנגזרו מההחלטה בדבר הפיכת מחלקת המודיעין לאגף (בשנת 1997), נמשכו במהלך שנת 1999, תהליכי עבודה רצופים ושיטתיים. זאת במטרה ליישומה בפועל של תפיסת המודיעין כמערך עצמאי, למיסוד אוטונומיה זו ולעיצוב מערך המודיעין המשטרתי, מרמת המטה ועד רמת התחנה, במתכונת החדשה. כפועל יוצא מכך, הדגשים בפעולות אגף המודיעין ומחלקותיו, התמקדו בהמשך בניין הכוח המודיעיני, בשיפורו ובהתייעלותו.

130. במסגרת הנחיות מפכ"ל לביצוע רכש על ידי גורם אחד, שיאפשר חיסכון בעלות ברכוש, החל מדור ציוד ברכש עבור אג"ת/מנ"ט, אח"ן מק"ש ועוד. במקביל, הופרטו מרבית המטבחים במשטרת ישראל. תהליך זה, שבוצע במדור מזון, הביא לשיפור רמת הכלכלה בצד התייעלות וחיסכון.

131. על פי החלטת ממשלת ישראל, הועברה האחריות על ביטחון מעברי הגבול למשטרת ישראל. בשל כך, הוקם במחלקת האבטחה, מדור בט"מ (ביטחון מעברים), ונעשתה עבודת מטה מקיפה למיסוד ההנחייה לפיקוח ולבקרה בתחום רגיש זה.

132. משטרת התנועה הארצית, אחראית על כל הנעשה בכבישים הבין עירוניים במדינת ישראל. במהלך שנת 1999, הוקמה יחידה חדשה – מתנ"א תל-אביב, אשר נטלה ממחוז ת"א את האחריות על כבישיו – כביש גהה ונתיבי איילון, וכך נוצר לראשונה רצף אחריות טריטוריאלית בפיקוח מתנ"א מצפון הארץ לדרומה.

133. עליית המודעות לשירות איכותי והחשיפה הגוברת לאמצעי התקשורת, חייבו את משטרת ישראל להתאים את דפוסי עבודתה לתהליכים החברתיים המתרחשים בסביבה שבה היא פועלת. תהליכים אלו היוו את הרקע לחשיבה האסטרטגית, שבמסגרתה הוחלט על הקמת אגף קהילה ומשא"ז. האגף החדש שהחל בהתארגנותו עוד במהלך שנת 1998, החל את דרכו המקצועית בתאריך 1.1.1999.

134. המחלקה לתקשורת קהילתית באק"מ, עברה מספר שינויים בעקבות הקמת האגף החדש. השינוי המשמעותי ביותר היה הכפפת מדור הערכה ומחקר למחלקה.

135. במהלך הרבעון האחרון של שנת 1999, הוכפפו מרכזי השיטור הקהילתיים (מש"קים), לאגף קהילה ומשא"ז.

136. מחלקת מחקר, הסברה ותקשורת סביבתית, עוסקת בפיתוח תשתיות חומרה ותוכנה, שנועדו לאפשר פיתוח יישומים חדשים ומתקדמים, ולאפשר זמינות גבוהה של כל המערכות הישנות והחדשות. המחלקה אחראית לתחזוקה של תשתיות תמסורת ותקשורת, כדי לאפשר הפצת מידע וזמני תגובה טובים לכלל משטרת ישראל. המחלקה אורגנה במינהל הטכנולוגיות, שהוקם במהלך שנת העבודה 1999.

137. במהלך שנת 1999, עברה מחלקת הקשר לאג"ת, בעקבות רה-ארגון טכנולוגי מעמיק. במהלך השנה, הופעלה מערכת "יובל" – מערכת קשר קווי חדשה המביאה לחיסכון בעלויות, מערכת רישום שיחות, שדרוג מערכת המברקה ועוד. בשנת 2000, שודרגו הטלפונים הסלולאריים במשטרת ישראל, הותקנו מערכות קשר מתקדמות, עודכנו נוהלים, שופרה התחזוקה של מערכות הקשר במסוקי המשטרה ושודרגו מרכזיות משטרתיות רבות.
138. במהלך שנת 2000, נמשך תהליך פיתוח השתלמויות במסגרת מסלולי ההכשרה. בוצע מיפוי של ההשתלמויות המקצועיות הקיימות במשטרה, כדי לאתר אוכלוסיות שלא ניתן להן עד כה מענה במסגרת ההשתלמויות הקיימות.
139. היחידה לחקירת סוהרים הוקמה בשנת 1998, בכפיפות לסגן ראש אח"ק. עד שנת 2000, נחקרו ביחידה אנשי שב"ס (עד דרגת גנ"מ), שבמהלך תפקידם היו מעורבים בעבירות שונות. החל מתאריך 1.6.2000, הועברו ליחידה גם חקירות בעבירות אלימות. החקירות נגד קציני שב"ס מדרגת גנ"מ ומעלה נערכות ביאח"ה. במהלך שנת 2000, נפתחו ביאח"ס 138 תיקים, רובם בגין עבירות אלימות.
140. בחודש דצמבר 2000, נחנך בית הספר למודיעין, הממוקם בבנין שבו שוכנת תחנת חולון. בית הספר מונה שלוש כיתות (מתוכן כיתת מיחשוב אחת), חדרי סגל ופינת המתנה. בבית הספר, יועברו כל הכשרות אגף המודיעין, ובכללן קורסים ארוכי טווח (קורס סוכנים, הערכה), לצד השתלמויות קצרות טווח (בילוש, רכזים ועוד).
141. בשנת 2000, החל את"ל בתהליך אסטרטגי כולל במערך הלוגיסטי במשטרה. בבסיסו של התהליך – השפעת המערך הלוגיסטי על היכולת האסטרטגית של משטרת ישראל. בתכנון ישנה כוונה להקים מחלקת תכנון לוגיסטי, אשר תאחד תחת קורת גג אחת שלושה מדורים קיימים (תכנון, מערכות מידע ומדור בקרת איכות), תוך שדרוג פעילותם.
142. במהלך שנת 2000, פיתחה היחידה האווירית יחד עם חברה אזרחית, מערכת מפה נעה. לאחר כניסת המערכת לפעילות מבצעית, ירד עומס הפעילות על צוותי הטייסים, ובו זמנית עלתה היכולת המבצעית של המסוק.
143. בשנת 2000, הופרדה יחידת כוח אדם ממערך ההדרכה באת"ן, ועסקה בגיוס ובוויסות כוח אדם. כמו כן, נערכו על ידי אנשי היחידה ביקורי חולים וטופלו בעיות רווחה של מאות שוטרים.
144. כבעבר, עסקה יחידת הלוגיסטיקה במתן שירותי מטה ליחידות האגף. הוחלפו עשרות כלי רכב ישנים בחדשים והוכנסו לשימוש אופנועי "הונדה" מתקדמים. במסגרת פרויקט "נהלל", שופץ מבנה המשטרה ההיסטורי של נהלל ואויש ביחידות השטח של את"ן.
145. במסגרת מדור מתנדבים באק"מ, הוקמו 40 "משמרי שכונה" חדשים בשכונות, לפתרון בעיות של פשיעה ופח"ע. בנוסף בוצעה פעילות משותפת לאק"מ, לרשויות המקומיות ולמועצה למלחמה בתאונות-דרכים, לשם הגברת מערך התנועה. הוכנסו 49 ניידות חדשות ונוספו 1,214 מתנדבים חדשים למערך.

146. בשנת 2000, קיבל התחום של פריסת מרכזי שיטור קהילתיים (מש"קים) תנופה רבת, שעה שברחבי ישראל נפרסו באותה שנה 133 מש"קים. בסוף שנת 2000, היו פרוסים כ-291 מש"קים, מהם כ-50 מש"קים ניידיים, כ-30 מש"קים במגזר הכפרי, וכ-21 מש"קים במגזר הערבי.
147. בשנת 2000, עברה המחלקה לתקשורת מספר שינויים ארגוניים וביניהם: התווסף תקן שתורגם לארבעה שוטרי חובה, שהצטרפו ליחידת ההפקות, והרחיבו באופן משמעותי את יכולת ההפקה, התייעוד והעריכה של היחידה. אתר אינטרנט של המשטרה הועבר עם שני תקנים למדור מחקר ואינטרנט במחלקה. בנוסף, הוקם מרכז פרסום ומולטימדיה, והוקמו ארכיון צילומים ממוחשב, ארכיון וידאו וארכיון ידע.
148. תפקידה של היחידה לקשרי חוץ הוא, לתאם את קשרי העבודה ויחסי הגומלין בין משטרת ישראל לבין משטרות וסוכנויות לאכיפת חוק ברחבי העולם, לתאם עם נציגי משטרת-ישראל במדינות השונות השתלמויות של משלחות, היוצאות לביקורי עבודה בחו"ל, ולתאם עם היחידות השונות במשטרת ישראל השתלמויות של משלחות המגיעות מחו"ל. במהלך שנת 2001, נערכו 63 ביקורי עבודה של קצינים ושוטרים במשטרות שונות בעולם. לביקורי עבודה במשטרת ישראל הגיעו 51 משלחות של קציני משטרה ממדינות שונות.
149. במהלך שנת 2001, נהרס בניין המטה הארצי ביפו, ויחידותיו הועברו למבנה שכור ברמלה. במקום הבניין שנהרס, הולך ומוקם מבנה חדש, שיאגור תחת קורת גג אחת את משרדי מטא"ר שהועברו לרמלה ויחידות נוספות של מחוז ת"א. במקביל, הוחל בבניית מבנה חדש ומודרני למרחב חוף ולתחנת חיפה, באזור חוף שמן.
150. במהלך שנת 2001, נכתבו עבודות מטה בסוגיות מרכזיות באמ"ש וביניהן: העסקת עובדים שאינם שוטרים במשטרה, תאונות דרכים במשטרת ישראל, התפטרויות שוטרים, הערכה תקופתית, מימוש חופש שנתית, קידום לדרגות סנ"צ ונצ"מ, גודל המאגר לקצינים ועוד. במהלך השנה נערכה עבודת מטה, שבסיומה הוחלט על הצבת מרבית השוטרים ביחידת המילואים של המשטרה, למעט 1,500 שוטרים המוגדרים כחיוניים לצה"ל. עם התגברות אירועי "גיאאות ושפל", ביטל צה"ל את רוב צווי המילואים שנשלחו לשוטרים, בשל נחיצותם למערך הפעילות המשטרתית. בנוסף, הופעל קו פתוח לשוטרים בשל דיוני "ועדת אור", לצורך חיזוק החוסן האישי והמערכתי.
151. במהלך 2001, מוסד תחום הפסיכולוגיה בשירות המשטרה, כדי לתרגם יישומים פסיכולוגיים לעבודתה המבצעית של משטרת ישראל – בניית כלי ממוחשב לשימוש חוקרי אלמ"ב, ובניית מאגר עברייני מין וניתוח משתני אישיות בשיתוף עם אמ"ן.
152. יחידת הקניין רוחני באגף החקירות, החלה בהתארגנות עוד במהלך שנת 2000. ליחידה הוקצו אז תשע תקנים – מפקד, משפטנית, קצין מודיעין, עובדי צמ"מ ועובדת הערכה. המפקד"ל אישר בסוף שנת 2001, תוספת של שלושה חוקרים לשם הקמת צוות חקירות ביחידה. בין פעולותיה בשנת 2001: - תיאום פעילות בין יחידות הקניין הרוחני; גיבוש מדיניות אכיפה מערכתית, תוך תיאום עם הגרמים הממשלתיים השותפים באכיפה; השתתפות בתהליכי החקיקה בנושא; איסוף הידע כנגד יצרנים ומפיצים גדולים שפעילותם

- חוצה מחוזות ואיסוף ראיות כהכנה לחקירה גלויה; הזנת החומר המודיעיני, עיבודו והערכתו.
153. בשנת 2001, הוקמה במדור מחקר פלילי של מחלקת מחקר באמ"ן, חולייה חדשה, שתפקידה לעקוב אחר הפשיעה של האוכלוסייה הערבית ושל תושבי הרש"פ. החוליה החלה עוקבת אחר מאפייני הפשיעה, ואחר הקשר עם גורמי טרור. במהלך השנה עסקה החוליה בתופעות פשיעה ייחודיות, ופרסמה מחקר בנושא התפרצויות לבתי מרקחת.
154. במחצית שנת 2001, הסתיים התהליך אסטרטגי באת"ל וכנגזרת ממנו נקבע החזון, שמדגיש את הצורך במקצועיות, באיכות ובחדשנות, זאת תוך הדגשת הגישה השירותית כמטרת על. הופצה אמנת שירות של האגף, הוקם מרכז מידע ותלונות לנושאי האת"ל (את"לפון), צומצמו פערי הרכבים ביחידות תוך הקטנת זמן הרכישה והוקמה היחידה לתכנון לוגיסטי – שהפכה לגוף מרכזי ומתאם בין מחלקות את"ל, שכולל את תחום הטכנולוגיה והמחשוב, את תחום האיכות והבקרה ואת תחום הארגון והכלכלה תחת קורת גג אחת.
155. בשנת 2001, החלה באגף שיטור וביטחון או בשמו החדש – אגף המבצעים- עבודת מטה לבחינת הפעלת מגזר הסיור והפיכתו בהמשך הדרך לאגף נפרד במטה הארצי. עבודת המטה בנושא זה נמשכה גם בשנת 2002. כמו כן, הוקמה יחידת מתנדבים ליחידה האוירית, ונכנס לפעילות מבצעית בלון תצפית לשליטה ובקרה על זירת אירוע בטווח קרוב.
156. במהלך שנת 2000, ביחידת הקשר באת"ן, החלה בהתארגנות היחידה להסעים לא חוקיים (יה"ל). היחידה הוקמה בתחילת דרכה עם 15 תקני כוח-אדם במימון משרד התחבורה. לקראת סוף שנת 2000, עברה היחידה למדור מבצעים. במהלך שנת 2001, נוספו ליחידה עוד שבעה תקני כוח-אדם, והיא המשיכה במלוא התנופה במיגור תופעת ההיסעים הבלתי חוקיים במדינת ישראל.
157. שנת 2001, הוכרזה כשנת ההתנדבות הבינלאומית. מטה אק"מ החליט, שהפעילות בשנה זו, תהייה תחת הכותרת "התנדבות בתנופה". השילוב בין המצב הביטחוני הרגיש למאמץ הסברה רחב היקף, הביא לעלייה רצופה במספר המתנדבים לשורות האק"מ. במהלך השנה נפרסו 95 מש"קים חדשים, ומצבת המש"קים הכללית עמדה על 347 מש"קים.
- בנוסף, הוקמו 28 מפקדות נוער בראשות מד"נים מצה"ל, הוקמו יחידות נוער מג"ב, ותלמידי כיתות י"א-י"ב – צורפו למתמ"די מג"ב. כמו כן, הופעל מודל "בית ספר הבטוח" ב-258 חטיבות ביניים ברחבי הארץ.
158. עיקר המהפכה בתחום ההדרכה בשנת 2001, היה תכנון בית ספר לאק"מ. עוד בטרם הקמתו, הוכפל מספר הקורסים שהעביר האגף ביחס לשנת 2000. בין ההכשרות של האגף היו: - קורס מפקדי מש"קים, השלמת אק"מ, קורס קצינים למתנדבים, קורס חילוץ, מטווחים, סדנאות לחוסן רגשי למתנדבי זק"א ועוד. כמו כן, נקבעו מסלולי קידום למתנדבים, ומתן אפשרות קידום לדרגת רס"מ לסגל קבע מתנדב.
159. במהלך חודש מאי 2002, הוקמה מנהלת השירות (משא"ב), כחלק ממדיניות המפכ"ל, לקידום יעדים אסטרטגיים. ייעודה של משא"ב – להניע את יחידות משטרת ישראל למתן

שירות איכותי לציבור. בנוסף פועלת משא"ב, לפיתוח תפיסת השירות האיכותי במשטרת ישראל וליישומה, בשיתוף אגפי המטה המקצועיים ויחידות השטח. המינהלת מונה שישה תקני כוח אדם, וממוקמת בלשכת הסמפכ"ל במטא"ר רמלה.

160. במהלך שנת 2002, קיבלה משטרת ישראל תוספת של אלף תקנים לפיתוח הסד"כ. באג"ת, נערכה עבודת מטה מקיפה עם כלל אגפי המשטרה המחוזות ומג"ב להקצאה אופטימלית של התקנים. בנוסף, הוחל בהקמתה של מינהלת ההגירה בראשות ניצב יעקב גנות, המונה כ-400 תקני כוח אדם – לצמצום כמות השוהים הבלתי חוקיים בישראל. במהלך שנת 2003 הוכפפה היחידה למפקח הכללי.

161. במהלך 2002, נבנתה מתכונת חדשה להערכה תקופתית של שוטרים על ידי מפקדיהם, שוכלל תחום הפסיכולוגיה בשירות המשטרה, כדי לתרגם יישומים פסיכולוגיים לעבודתה המבצעית של משטרת ישראל. בוצע מבחן ידע חלק ב', והוקמו 19 תתי-צוותים לשיפור המקצועיות, כבסיס להעלאת איכות השירות. הוקם מערך עזרה נפשית לשוטרים ולבני משפחותיהם בפריסה ארצית ובוצעה היערכות לאירועי "אפקט הדומינו", לאור החשש להשלכות אפשריות של המתקפה האמריקנית בעירק.

162. בשנת 2002, הסתיימה עבודת המטה הענפה, שנמשכה כשנה, ובחנה את תקינת מחלקי הזיהוי באגף החקירות. הכוונה הייתה לתגבר מערך זה ב-66 תקני כוח אדם וב-16 כלי רכב בתכנון רב שנתי. הוקמה מעבדה אנליטית בצפון (נצרת), האמורה לתת מענה לכ-6,000 תיקי קנבוס/חשיש. המעבדה החלה לפעול מבצעית בחודש פברואר 2003. בנוסף, הומלץ על תגבור מערך ההונאה ב-111 תקני כוח אדם בתכנון רב שנתי, זאת בסיומה של עבודת מטה ענפה שבחנה את מערך ההונאה ואת הדרכים לשידרוג במותאם להיקף הפשיעה.

163. במהלך שנת 2002, הוקם דסק חדש במחלקת המחקר באמ"ן, כחלק מהמלצות הצוות, שבחן את הטיפול המשטרתי בנושא אנשי ציבור מאוימים, לאחר רצח השר רחבעם זאבי. נקבעו דרכי פעולה, מוסדו קשרי עבודה עם גורמים משטרתיים ועם גורמי חוץ. רוכזו האיומים שהופנו כלפי אישי ציבור, נקבעו רמות האיום תוך הצגת תמונת מודיעין אינטגרטיבית, שמטרתה – לתת אבטחה טובה יותר לאישי ציבור מאוימים.

164. במהלך שנת 2002, בוצעו מספר שינויים ושידרוגים באגף מבצעים. מחלקת האבטחה שודרגה, בוצעו רה-ארגון ביחידת אתג"ר, הוקם מדור מאוימים במחלקת האבטחה והוקם מדור פיתוח ובקרה במחלקת מבצעים. בנוסף, הוקמה מחלקה חדשה – מחלקת תכנון וחירום שעיקר תעסוקתה – היערכות ל"אפקט הדומינו" ולמלחמה אפשרית בעירק; תכנון גרף להיערכות מחוזות משטרת ישראל; גיבוש תוכנית רכש שוטף ו"אפקט הדומינו"; מיפוי מבנים גבוהים בתיאום עם פיקוד העורף; ביצוע תרגילים משותפים למשטרת ישראל ופיקוד העורף. בנוסף, הופעלה בשנת 2002 באופן מבצעי, מחלקת כוחות מיוחדים, שבתחום אחריותה – ביצוע תו"לים בתחומי הפח"ע ועל הכנת פקודות ונוהלים בנושא זה. כמו כן, ביצעה בקרות ביחידות המיוחדות בתחום ההדרכה ובתחום האמל"ח.

165. בשנת 2002, הורחב מערך המהנדסים במדור הנדסה ותשתיות השייך למחלקת התנועה באת"ן, לפעילות גם ברמה המרחבית. נמשך הפיתוח של השתלמויות חדשות, נפרסו

משלטים חדשים, ונפתח מרכז שירות לאזרח (מש"ל), שמתפקידו – שיפור מתן השירות לפונים לאת"ן.

166. מצבת המתנדבים באק"מ בסוף דצמבר 2002 עמדה על 75,884 איש, גידול מרשים לעומת שנת העבודה 2001 (57,387 מתנדבים). עמותת "אור ירוק", העבירה במהלך השנה (2002), עוד 22 ניידות תנועה בנוסף ל-100 ניידות שהעבירה העמותה בשנת 2001. המשרד לאיכות הסביבה הקים, יחד עם אק"מ, חמש יחידות מתנדבים, העוסקות באכיפת חוקי איכות הסביבה.

בנוסף, החלו לפעול בשנת 2002, 260 מתנדבים בשלושה מרכזי שליטה ודיווח מחוזיים (משל"טים) – בזבולון, במחוז ת"א ובמחוז מרכז. כמו כן, החלו לפעול לראשונה מתנדבים פסיכיאטרים בשלושה מתקני מעצר משטרתיים (אבו כביר, קישון, מגרש הרוסים). הורחב מודל "בית הספר הבטוח", ל-314 בתי ספר בשנת 2002 (לעומת 258 בתי ספר בשנת 2001), ובני נוער שולבו בהצלחה במערך מתנדבי התנועה ובמג"ב. בסוף שנת העבודה 2002, היו פרוסים 356 מש"קים ברחבי הארץ, תוך דגש על פתיחת מש"קים במגזר הערבי (מ-15 מש"קים בשנת 1999, ל-57 מש"קים בשנת 2002, עלייה של 280%).

167. לשם היערכות משטרת ישראל לפרסום דוח "ועדת אור", הוקמו מספר צוותי עבודה שממציאיהם הוצגו בפני המפ"ל. בנוסף, רוכזה עובדת המטה בנושא "עבודת נמלים" (חקירת התנועה האיסלאמית בישראל, הפלג הצפוני), בשיתוף האגפים והמחוזות (צפון ות"א), השב"כ והפרקליטות, לתכנון המבצע ומתן סיוע מירבי ליאח"ה, לביצוע המשימה בפועל. כן גובשה תוכנית בשיתוף אג"מ, אג"ת, את"ל והמחוזות לארגון מחדש של מערך בעלי החיים ולהכפפתו למחוזות על פי שיוך הטריטוריאלי.

168. עד שנת 2003, הופעל מערך הבטיחות המשטרה במבנה ריכוזי – מחלקה, המשמשת כמנחה מקצועית. במהלך שנה זו, הוכנה עבודת מטה, על בסיס הנחת יסוד, שמבנה מבוזר, המושתת על קציני בטיחות מחוזיים ועל קציני בטיחות אגפיים בתקן מלא, יביא למעורבות רבה יותר, וירחיב את הפעילות להטמעת הבטיחות ברמת השטח. במחצית 2003, הופצה פקודת ארגון, הממליצה לפרק את היחידה לבטיחות בדרכים באת"ן, להקצות את התקנים למחוזות, לחזקם באמצעות קצין בטיחות מחוזי ולתגבר את מחלקת הבטיחות במספר תקנים נוספים. במקביל, הומלץ להעביר את האחריות לבטיחות בדרכים למחלקת הבטיחות ולהקצות תקן מלא לטיפול בנושא.

169. בשנת 2003, הוביל אג"ת התהליך של הערכות מצב במחוזות באגפים ובמג"ב, שבמרכזו שיפור התכנון במשטרת ישראל. במקביל, נערכו באג"ת דיונים והערכות מצב נוכח התוכנית הכלכלית של הממשלה. בנוסף, על רקע עלייה מדאיגה בחומרת העבירות הכלכליות, הוחלט להקים יחידה חדשה במשטרת ישראל, שתילחם בתופעה (היחידה ללחימה בפשיעה כלכלית). באג"ת רוכזה עבודת המטה למימוש ההחלטה ושכללה מיפוי של תופעת הפשיעה הכלכלית, המלצה על המבנה הארגוני, התקינה והאמצעים הטכנולוגיים הנדרשים מיחידה

זו. בד בבד, הוקמה מערכת חדשה למידע סטטיסטי רב-גוני, שהחליפה את הפקת דו"ח הננייר הסטטיסטי כפי שהיה מקובל בעבר.

ולבסוף, גיבשו באג"ת נוהל עבוד חדש של משטרת ישראל עם צה"ל, לקראת חידוש האמנה ביניהם.

170. בשנת 2003, טיפל אגף משאבי אנוש במספר מוקדי עשייה חשובים וביניהם: - שימוש ברמ"ה (ריאיון מיון ראשוני) – בלשכות הגיוס ככלי סינון ראשוני למועמדים; נערכה היערכות כוללת לגיוס מועמדים ליחידה הכלכלית לקראת הקמתה; הוחל בפרויקט "נחיתה רכה" – סדנת הצטרפות למשטרה – שמטרתה לספק למגוייס את המידע והכלים הנחוצים לו בעת היכנסו לתפקידו ביחידה; נבנה מודל לציון שיבוצים מרמת השטח עד פורום ספ"כ ארצי, לצורך מיסוד תהליך ברור ושקוף בנושא; הסתיימה עבודת המטה בנושא סנכרון מערך ההכשרות והוחל בפיילוט במחוז הדרומי; הוקם צוות היגוי בראשות ר' מה"ד וקח"ר בצל דיוניה של "ועדת אור". עבודת הצוות, במהלך דיוני הועדה, כללה, בין השאר, סיוע משפטי לעדים, קביעת סיוע כספי להגנת אנשי משטרה, כתיבת מנשרים ועוד. עם פרסום ממצאי "ועדת אור", הוקמו צוותים בראשות ר' מה"ד וקח"ר שעסקו בריכוז הדו"ח ומסקנותיו תוך גיבוש תכנית ליישום המלצות הועדה והמשמעויות הנגזרות ממנה בארגון. ולבסוף, בשל התוכנית הכלכלית שלה השלכה ישירה על שכר השוטרים והגימלאים, בוצעו פעולות לניתוב עיקר הקיצוץ למפעלי רווחה שהתקיימו ברמה הארגונית בצד ההקפדה שלא לפגוע במרכיבי סל הרווחה האישי של השוטרים.

171. בשנת 2003, הנהיג אגף חקירות מספר חידושים מרכזיים וביניהם: פיתוח כלי לאבחון מסוכנות לחוקרי נוער בשיתוף אוניברסיטת "בר אילן"; פיתוח מודל קבוצת דיון משפחתית (ק.ד.מ.), לנוער עובר חוק; הקמת מרכז הגנה לילד (אבחון, חקירה וטיפול בקורבנות קטינים) בשיתוף גורמי חוץ; יישום פרויקט "חוויה" ופרויקט מ"סיכון - לסיכוי" לנוער; הפעלת פרויקט ניסויי של תפעול עובדים סוציאליים בתחנות משטרה; הפעלה, בהיקף מלא, של המעבדה האנליטית הצפונית, בדומה למתכונת המעבדה הדרומית; שדרוג ציוד מעבדת פיתוח טביעות אצבעות, המאפשר פיתוח ט.א. על משטחים לא סופגים (שקיות פלסטיות); שדרוג מעבדת הצילום של מז"פ – כולל רכישת מצלמה דיגיטלית, המאפשרת טיפול מלא ועדכני בקבצים דיגיטליים ובכך מחליפה את מכונת הפיתוח וההדפסה של סרטי הצבע; הכנות ראשונות להקמת מאגר DNA במז"פ, שכללו – סיום תהליך הבינוי של המעבדה, איפיון הציוד והתחלת גיוס עובדים מתאימים למאגר.

172. בשנת 2003, עסק המדור בפיתוח מערכת "רשב"ג 2000" באמ"ן, בקליטתה ובהטמעתה. הושלמה הכנת המתווה והסליבוס להכשרות, שידרשו לקליטת המערכת. כמו כן, עסק המדור בהיערכות למעבר לטרמינל 3 בנתב"ג 2000. במקביל, הוחל בפרויקט "מלאכת מחשבת", שנועד להחליף את מערכת המודיעין הממוחשבת הקיימת, ויהווה כלי מרכזי אשר יאפשר למצות מידע ולנצלו. במהלך חודש יולי 2003, החלה עבודת הפיתוח של צוותים משותפים לחברה חיצונית ומשטרת ישראל; בוצעה באמ"ן עבודת מיפוי של ארגוני הפשיעה, והוצעו המלצות לטיפול מערכתי בהם; נכתבה "תורת המחקר והערכת המידע",

שפורסמה במהלך שנת 2004, תורה המעגנת את תהליכי המחקר וההערכה, שיתרמו להצלחת פעילות מערך המודיעין בפרט, ומשטרת ישראל בכלל; הועמק הסיוע לנציגויות ולארגונים הבינלאומיים בארץ, תוך חיזוק מדור האינטרפול והפעלה בחו"ל.

173. בשנת 2003, התמודד המערך הלוגיסטי עם גירעון מצטבר במשאביו, תוך שהוא מהווה כל העת עורך לוגיסטי תומך, המשחרר את הכוח המבצעי לעסוק במשימותיו. בין הפרויקטים המרכזיים שבהם עסק האגף אנו מוצאים את: - השלמת עבודות השלד והמשך ביצוע עבודות הגמר במטה מחוז ת"א/סלמה; ביצוע פרויקט "מצודת אדומים" ואיכלוסו במהלך שנת 2003; ביצוע עבודות מרתפים והתחלת שלד במטה מרחב חוף החדש; איחוד מכרזי הרכש – סוללות וחומרי צילום; ביצוע עמ"ט רב תחומי לגיבוש תהליכי עבודה, שידרוג מערך המיחשוב ואמנה להפעלת הסל התקציבי במשטרת ישראל והיערכות מצב בתחומי הרכב, הבינוי והאחסנה לקראת דיונים אסטרטגיים של פיקוד המשטרה.

174. במהלך שנת העבודה 2003, בוצעו מספר שינויים ארגוניים באג"מ וביניהם: הוחל בעמ"ט להקמת מערך הסברה לאוכלוסייה ותקנון פסיכולוגית/יועצת ארגונית לאגף; שדרוג מדורי מחלקת אבטחה והתאמתם למשימות, תוך הקמת מדור מאוימים. המדובר באישי ציבור המאוימים מסיבות לאומניות ופוליטיות כאחד; מדור הדרכה באגף, תוגבר בשלושה תקנים; התקבל אישור מפכ"ל להקמת בית ספר למקצועות האג"מ ולמיסוד מדור הדרכה; בוצע ארגון מחדש של יחידת אתג"ר והתאמתה לטיפול בתופעות פשיעה חמורה וסחר בנשים (הקמת מפלגים: רכב, מבצעים, פשיעה וסחר בנשים ומודיעין); פתיחת גף צפון של היחידה האוירית ברמת דוד; ארגונה מחדש של היחידה למשא ומתן, תוך בניית מבנה חדש ליחידה; שדרוג המרד"מ הארצי והפיכתו למשל"ט ארצי תוך שיפור הטכנולוגיה וסביבת העבודה; הקמת צוות ארצי בנושא העלאת המוכנות המבצעית של משטרת ישראל, והיערכות לנוכח אפשרות תקיפת ישראל באמצעות טילים על ידי עיראק ("שריקה-מזרחית").

175. בשנת 2003, המשיך אתג"ן בפעילות ענפה של אכיפה שתוצאותיה ניכרו במספר ההרוגים הנמוך זה 21 שנים: - 484 הרוגים. בין שאר פעולותיו הרבות של האגף, גוייסו למדור הנדסה ותשתיות מהנדסי תנועה מרחביים ונערכו תחקירי עומק של תאונות דרכים קטלניות, לצמתים ולקטעי דרך מרובי תאונות. כמו כן הוקם מדור נפגעי תאונות דרכים בשלהי שנת 2003. המדור הוקם על פי: "חוק נפגעי תאונות דרכים – סיוע לבני משפחה 2002". מטרתו – הכשרת קצינים למסירת הודעות לבני משפחות הרוגים בתאונות דרכים.

176. מצבת מתנדבי האק"מ, לסוף שנת 2003, עמדה על כ-74,000 מתנדבים. השנה האמורה, התאפיינה בהרחבת מסגרות ההכשרה לסגל האק"מ, בניית מסלול קידום לסגל, פיתוח מודל "אני והשוטר שלי", שבמסגרתו נכנס שוטר לגני ילדים, לצורך פעילות חינוכית, והופעל מערך תחנה ניידת כפיילוט במחוז ירושלים. נמשכה שותפות האגף עם עמותת "אור ירוק", והוחל בהיערכות לשנת 2004, שתעמוד בסימן של שלושים שנה להקמתו של המשא"ז. אתר האינטרנט המשטרתי המרכזי, שופר ושודרג ונוספו בו קישורים רבים, ושופר הטיפול בפניות הציבור, ולבסוף – הורחבו שותפויות עם מגזרי אוכלוסייה שונים, תוך פעילות ממוקדת במגזר החרדי, במגזר הערבי ובקרב בני הנוער.

177. בתאריך 18.8.2002, הוקמה מנהלת ההגירה (מנה"ג). זאת על פי החלטת הממשלה, כחלק ממדיניות כלכלית כוללת של ממשלת ישראל, להשבת אלפי ישראלים לשוק העבודה, וכחלק מהבראת המשק ויצירת מקומות תעסוקה לאזרחי המדינה. מנה"ג כפופה ישירות למפכ"ל. במהלך 2003, הוקמו במנה"ג – מטה המנהלת – פיקוד, אג"מ, חקירות, מודיעין, לוגיסטיקה ודוברות; גויסו 470 שוטרים תוך הכשרתם; נפרסו יחידות בצפון, ת"א, מרכז, ירושלים ודרום; אותרו מתקני משמורת; הוסב טרמינל בנתב"ג הייחודי לעובדים זרים; נקבעו עקרונות ההפעלה – מטרה, יעדים ומדדים ושיטות הפעלה; נוצר שיתוף פעולה הדוק עם משרדי הממשלה השונים (משרד העבודה ומשרד התמ"ת), במטרה לצמצם את מספרם של השוהים בארץ שלא כדין, על ידי עזיבתם מרצון את המדינה, תוך צמצום מספר השוהים הבלתי חוקיים בישראל.

פריסת מחוזות המשטרה,

מג"ב ומשא"ז

טבלה

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז הדרום	מחוז תל-אביב	מחוז חיפה	מחוז טבריה	חטיבת חופים וגבולות	מחוז הצפון	משמר הגבול
1948 (1)	ללא נפות		נפת ת"א נפת השרון* נפת השפלה	נפת חיפה נפת חדרה נפת זבולון	נפת צפת			
1949	ללא נפות	נפת השרון נפת השפלה (א1)	ללא נפות	נפת חיפה נפת חדרה נפת זבולון	ללא נפות	הגמלים ונקודות הגבולות באויר ביבשה ובים (ב1)		הקמת חיל הספר (ג1)
1950	נפת הבירה נפת הכפרים נפת השפלה (כולל הנגב)	מחוז הדרום פורק ונפותיו חוברו למחוזות אחרים	נפה צפונית נפה דרומית נפת פ"ת	נפת חיפה נפת זבולון נפת התיכון	נפת צפת	יחידת הנמלים חיפה (כולל ראש הנקרה) יח' הנמלים ת"א (כולל שדה תעופה לוד ומעבר מנדלבאום בי-ם) יחידת הימיה		
1951	נפת הבירה נפת הכפרים נפת השפלה נפת הנגב (2)		נפה צפונית נפה דרומית נפת פ"ת	נפת חיפה נפת זבולון נפת התיכון	נפת צפת נפת עמקים	יח' הנמלים צפון יח' הנמלים דרום משמר החופים		שלוש פלוגות (3); פלוגה א' פלוגה ב' פלוגה ג'
1952	נפת הבירה נפת הכפרים נפת השפלה נפת הנגב (2)		נפה צפונית נפה דרומית נפת פ"ת	נפת חיפה נפת זבולון נפת התיכון	נפת צפת נפת עמקים תת-נפת טבריה	יח' הנמלים צפון יח' הנמלים דרום משמר החופים		שלוש פלוגות פלוגה א' פלוגה ב' פלוגה ג'
1953	נפת הבירה נפת הכפרים נפת השפלה נפת הנגב		נפה צפונית נפה דרומית נפת פ"ת/שרון (4) תת-נפת רמת-גן תת-נפת שדה תעופה לוד	נפת חיפה נפת נמל חיפה (כולל משמר החופים) (5) נפת חדרה	ביטול מחוז טבריה והכללתו במחוז הצפון (4)	ביטול חטיבת חופים וגבולות (6)	הקמת מחוז הצפון (7) נפת צפת/כנרת (4) נפת יזרעאל (לשעבר נפת עמקים) נפת עכו (לשעבר זבולון)	מטה משמר הגבול (8)+(9) גדוד 1 גדוד 2 גדוד 3

* מתאריך 14.5.1948, הורכבה נפת השרון מנפות נתניה ופתח תקוה. בתאריך 5.12.1948, אוחדו שתי הנפות לנפה אחת - נפת השרון

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מסמך הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני (מחוז הצפון לשעבר)	מחוז חיפה	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי לשעבר (מחוז הדרום)	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מטה מג"ב ושלושה גדודים	הקמת מחוז המרכז (10) נפת רמלה/רחובות (שפלה) נפת פ"ת/השרון תת-נפת שדה תעופה לוד	נפת צפת/כנרת נפת יזרעאל נפת עכו	נפת חיפה נפת נמל חיפה (כולל משמר החופים) נפת חדרה	נפה צפונית נפה דרומית תת-נפת רמת-גן	/	נפת הבירה תת-נפת הכפרים נפת הנגב	1954
מטה מג"ב ושלושה גדודים	נפת רמלה/רחובות (שפלה) נפת פ"ת/השרון תת-נפת שדה תעופה לוד	נפת צפת/כנרת נפת יזרעאל נפת עכו	נפת חיפה נפת נמל חיפה (כולל משמר החופים) נפת חדרה	נפה צפונית נפה דרומית תת-נפת רמת-גן		נפת הבירה תת-נפת הכפרים נפת הנגב	1955
מטה מג"ב ושלושה גדודים	נפת רמלה/רחובות (שפלה) נפת פ"ת/השרון תת-נפת שדה תעופה לוד	נפת צפת/כנרת נפת יזרעאל נפת עכו	נפת חיפה נפת נמל חיפה (כולל משמר החופים) נפת חדרה	נפה צפונית נפה דרומית תת-נפת רמת-גן		נפת הבירה תת-נפת הכפרים נפת הנגב (נפת עזה (10א))	1956
מטה מג"ב ושלושה גדודים	נפת רמלה/רחובות (שפלה) נפת פ"ת/השרון תת-נפת שדה תעופה לוד	נפת צפת/כנרת נפת יזרעאל נפת עכו	נפת חיפה נפת נמל חיפה (כולל משמר החופים) נפת חדרה תת-נפת הקישון	נפה צפונית נפה דרומית תת-נפת רמת-גן		נפת הבירה תת-נפת הכפרים נפת הנגב	1957
מטה מג"ב ושלושה גדודים (13)	ביטול מחוז המרכז והכללתו במחוז דרומי	נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	ביטול מחוז חיפה והכללתו במחוז הצפוני	נפה צפונית (12) נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב	ביטול מחוז ירושלים והכללתו במחוז דרומי	1958 (11)

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מסמך הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב		1959
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב		1960 (14)
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב		1961 (A14)
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן (A15)	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד (15)		1962

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2003

מסמך הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה (16) נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל (16)	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן (א16)	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד		1963
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה (18) נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית (17) נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד		1964
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית (20) נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים (19) נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד		1965
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה (22) נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל	נפה צפונית (א21) נפה דרומית נפת רמת-גן	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד		1966 (21)

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מספר הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מטה מג"ב ושלושה גדודים		נפת חיפה נפת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל נפת שומרון (23)	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן נפת עזה וצפון סיני (23) (24)	נפת ירושלים (א23) נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד נפת יהודה (23)		1967
מטה מג"ב וארבעה גדודים (ב23)		נפת חיפה יחידת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל נפת שומרון	נפה צפונית נפה דרומית נפת רמת-גן נפת עזה וצפון סיני	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד נפת יהודה		1968
מטה מג"ב (26) וארבעה גדודים		נפת חיפה יחידת נמל חיפה נפת חדרה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת יזרעאל נפת שומרון	נפה צפונית (25) נפה דרומית נפת רמת-גן נפת עזה וצפון סיני	נפת ירושלים נפת רמלה/רחובות נפת פ"ת/השרון נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד (26) נפת יהודה		1969
מטה מג"ב (28) וארבעה גדודים בסיס האימונים - בית חורון		מרחב חיפה (27) נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת חדרה נפת יזרעאל נפת שומרון	מרחב הירקון (27) מרחב יפו (27) מרחב דן (27)	מרחב ירושלים (27) מרחב המרכז (א27) נפת הנגב יח' נמל תעופה לוד נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני		1970

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מספר הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מרחב צפון מרחב דרום מרחב תיכון בית חורון		מרחב חיפה נפת צפת/כנרת נפת עכו נפת תדרה נפת יזרעאל נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב יפו מרחב דן	מרחב ירושלים (29) מרחב המרכז (30) נפת הנגב (31) יח' גמל תעופה לוד נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני		1971
מרחב צפון (32) מרחב דרום מרחב תיכון בית חורון		מרחב חיפה צפת/כנרת נפת עכו נפת חדרה נפת יזרעאל נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב יפו מרחב דן	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב יח' גמל תעופה לוד נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני		1972
מרחב צפון (34) מרחב דרום מרחב תיכון בית חורון		מרחב חיפה מרחב גליל (33) מרחב עמקים (33) מרחב השרון (33) נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יח' גמל תעופה לוד		1973

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

משמר הגבול	המשמר האזרחי	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מרחב צפון מרחב דרום מרחב תיכון מפקדת ימ"מ (36) בית חורון	הקמת המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה (35)	מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר (היחידה המרכזית) (א36)	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יח' נמל תעופה בן-גוריון		1974
מרחב צפון מרחב דרום מרחב תיכון בא"ח/מג"ב (א37) מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במבנה פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה	מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יח' נמל תעופה בן-גוריון		1975 (37)
מחט"ב 1 (38) מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במבנה פיקודי, המקביל למערך הטריטוריאלי של המשטרה	מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יח' נמל תעופה בן-גוריון		1976

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מסמך הגבול	המשמר האזרחי	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
<p>מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ מחט"ב ירושלים (א38)</p>	<p>מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה</p>		<p>מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון</p>	<p>מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר</p>	<p>מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יחידת נתב"ג</p>		1977
<p>מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ</p>	<p>מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה</p>		<p>מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון</p>	<p>מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר</p>	<p>מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יחידת נתב"ג</p>		1978
<p>מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ</p>	<p>מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה</p>		<p>מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון</p>	<p>מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר</p>	<p>מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יחידת נתב"ג</p>		1979

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מספר הגבול	המשמר האזרחי	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה		מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים מרחב השרון נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב המרכז מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני יחידת נתב"ג		1980
מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה	(40)	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב לכיש (39) מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה וצפון סיני		1981
מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה		מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב יפו ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה (41)		1982
מחט"ב 1 מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה (43)		מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון (42) ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה		1983
מחט"ב 1 (א43) מחט"ב 2 מחט"ב 3 בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מערך המשא"ז במערך פיקודי, המקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה		מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון ימ"ר	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה		1984

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז דדומי	מחוז תל אביב	מחוז צפוני	מחוז המרכז	המשמר האזרחי	משמר הגבול
1985	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון ימ"ר	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	הפיכת המשא"ז לאגף במטא"ר (44) מחלקת מתנדבים היחידה לקשרי קהילה-משטרה	מפקדת מג"ב (44) מפקדת מג"ב צפון מפקדת גדוד אי"ש מפקדת מג"ב דרום מפקדת ימ"מ בא"ח/מג"ב	
1986	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון ימ"ר	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	סיום הפיכת משא"ז לאגף במטא"ר (45) (הושלם ב-1.2.1986)	מפקדת מג"ב (46) מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב דרום מפקדת גדוד אי"ש מפקדת ימ"מ בא"ח/מג"ב	
1987	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון ימ"ר	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	המשא"ז – כאגף במטא"ר	מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב ירושלים (46) מפקדת מג"ב דרום מפקדת גדוד אי"ש מפקדת ימ"מ בא"ח/מג"ב	
1988	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון ימ"ר	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	המשא"ז – כאגף במטא"ר	מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב דרום מפקדת גדוד אי"ש מפקדת ימ"מ בא"ח/מג"ב	

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

משמר הגבול	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
(ב46) מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב דרום מפקדת מג"ב איר"ש מפקדת מג"ב אזור חבל עזה בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון היחידה המרכזית (ימ"ר)	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה		1989
מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב דרום מפקדת מג"ב איר"ש מפקדת "קו התפר" מפקדת מג"ב אזור חבל עזה בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון היחידה המרכזית (ימ"ר)	מרחב ירושלים מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה		1990
מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב דרום מפקדת מג"ב איר"ש מפקדת מג"ב אזור חבל עזה בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	(ב48) מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	(א48) מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון היחידה המרכזית (ימ"ר)	(48) מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מטה מחוז ירושלים (47) בנוי על דרג תחנות בלבד: תחנת הבירה תחנת גילה תחנת נוה-יעקב תחנת בית-שמש יחידת העיר העתיקה יחידה מרכזית	1991

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז תל-אביב	מחוז צפוני	מחוז המרכז	מחוז ש"י	משמר הגבול
1992	מטה מחוז ירושלים בנוי על דרג תחנות: תחנת הבירה תחנת גילה (דרום) תחנת נוה-יעקב תחנת בית-שמש תחנת העיר העתיקה יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב לכיש (49) מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג		מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב דרום מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב איר"ש מפקדת מג"ב אזור חבל עזה בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ
1993	מטה מחוז ירושלים בנוי על דרג תחנות: תחנת הבירה תחנת גילה (דרום) תחנת נוה-יעקב תחנת בית-שמש תחנת העיר העתיקה יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב לכיש מרחב הנגב נפת יהודה נפת עזה	מרחב הירקון מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב גליל מרחב עמקים מרחב חיפה נפת שומרון	מרחב השפלה מרחב השרון יחידת נתב"ג	הקמת מפקדת ש"ש בתאריך 13.9.1993	מפקדת מג"ב מפקדת מג"ב צפון מפקדת מג"ב דרום מפקדת מג"ב ירושלים מפקדת מג"ב איר"ש מפקדת מג"ב אזור חבל עזה בא"ח/מג"ב מפקדת ימ"מ
1994	מטה מחוז ירושלים בנוי על דרג תחנות : הבירה דרום צפון בית שמש העיר העתיקה יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב לכיש מרחב הנגב מרחב שמשון (51)	מרחב ירקון מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	(52) מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים	מרחב שרון מרחב שפלה יח' נתב"ג	(53) מרחב שומרון מרחב יהודה יח' מעברים	(54) מפקדת מג"ב מג"ב צפון מג"ב ירושלים (54) מג"ב דרום מג"ב מרכז מג"ב איר"ש מג"ב אזח"ע ימ"מ בא"ח/מג"ב

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

מסמך הגבול	מחוז ש"י	מחוז המרכז	מחוז צפוני	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
מפקדת מג"ב (57) מג"ב צפון מג"ב ירושלים מג"ב דרום מג"ב ת"א/מרכז מג"ב אי"ש מג"ב אזח"ע ימ"מ בא"ח/מג"ב (58)	(57) מרחב שומרון מרחב יהודה יח' מעברים	מרחב שרון מרחב שפלה יח' נתב"ג	מרחב חיפה (56) מרחב גליל מרחב עמקים	מרחב ירקון (56) מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב לכיש מרחב הנגב מרחב שמשון יח' אילת (56)	מטה מחוז ירושלים בנוי על דרג תחנות : ת. הבירה ת. דרום ת. צפון ת. בית-שמש ת. העיר העתיקה הקמת יחידת אופנועים (55) יחידה מרכזית (ימ"ר)	1995
(62) מפקדת מג"ב מג"ב צפון מג"ב ירושלים מג"ב דרום מג"ב ת"א/מרכז מג"ב אי"ש מג"ב אזח"ע מג"ב ימ"מ בא"ח/מג"ב	(61) מרחב שומרון מרחב יהודה יח' מעברים / בקעה ממת"ש	מרחב שרון מרחב שפלה יח' נתב"ג ימ"ר מרכז (60)	מרחב חיפה (63) מרחב גליל מרחב עמקים יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב ירקון מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב לכיש מרחב הנגב מרחב שמשון יח' אילת	מטה מחוז ירושלים בנוי על דרג תחנות : הבירה (שלם) (59) ת. דרום ת. צפון ת. בית-שמש ת. העיר העתיקה (כולל יח' המקומות הקדושים) יחידה מרכזית (ימ"ר)	1996

פריסת מחוזות המטרה 1948 – 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז תל-אביב	מחוז צפוני (66)	מחוז המרכז (67)	מחוז ש"י (68)	משמר הגבול (69)
1997	מטה מחוז י-ם (64) תחנות המחוז: הבירה צפון דרום בית שמש יחידה 33 יחידה מרכזית	מרחב לכיש מרחב הנגב מרחב שמשון יח' אילת	מרחב ירקון מרחב דן מרחב איילון (יחידת האופנועים) (65) יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים (יחידת יואב (66)) יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב שרון מרחב שפלה יח' נתב"ג ימ"ר מרכז	מרחב שומרון מרחב יהודה יח' הבקעה ממת"ש	מפקדת מג"ב חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב אי"ש מג"ב אזח"ע מג"ב ימ"מ בא"ח/מג"ב (מתילן (69))
1998	מטה מחוז י-ם (70) תחנות אזוריות: ציון (הכוללת שתי תחנות משנה – שלם ושפט) מוריה (כוללת תחנת משנה עוז) דוד (הכוללת את יח' המקומות הקדושים) ת. בית שמש יחידה 33 יחידה מרכזית	מרחב לכיש מרחב נגב יח' המעברים תחנה אזורית שמשון (71) תחנת משנה – קטיף כולל נקודת כיסופים תחנת משנה – רפיח כולל נקודת סופה ונקודת נחל עוז יחידת אילת ימ"ר דרומי	מרחב ירקון מרחב דן מרחב איילון יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב חיפה מרחב גליל מרחב עמקים יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב שרון מרחב שפלה יחידת נתב"ג ימ"ר מרכז	תחנה אזורית (72) שומרון (כולל קדום גדיזים ודוּתן) תחנה אזורית חברון (כולל תחנת עציון) תחנת בנימין (גבעת זאב) תחנת הבקעה תחנת מעלה אדומים ממת"ש	מפקדת מג"ב חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב אי"ש מג"ב אזח"ע יח' "צבר" (מחוז מרכז) (73) יח' "רותם" (מחוז דרומי) יח' "לביא" (מחוז י-ם) יח' "אלון" (מחוז צפוני) יח' "ברק" (מחוז ת"א) מג"ב ימ"מ מג"ב/בא"ח

פריסת מחוזות המשטרה 1948 – 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז תל-אביב	מחוז צפוני (66)	מחוז המרכז (67)	מחוז ש"י (68)	משמר הגבול (69)	
1999	<p>מטה מחוז י-ם</p> <p>תחנות אזוריות:</p> <p>ציון (ת. שפט ושלם)</p> <p>מוריה (ת. עוז)</p> <p>דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים)</p> <p>הקמת יחידת גת שמנים, יחידת כנסיית הקבר, יחידת האריות (74)</p> <p>ת. בית שמש</p> <p>יחידה 33</p> <p>יחידה מרכזית</p>	<p>מרחב לכיש</p> <p>מרחב נגב</p> <p>תא"ז שמשון</p> <p>יח' המעברים (75)</p> <p>יח' אילת</p> <p>ימ"ר דרומי</p>	<p>מרחב ירקון (76)</p> <p>מרחב דן</p> <p>מרחב איילון</p> <p>יחידה מרכזית (ימ"ר)</p>	<p>מרחב חיפה (א76)</p> <p>מרחב גליל</p> <p>מרחב עמקים</p> <p>הקמת משטרת התיירות בתחנת טבריה.</p> <p>תחנות חדשות:</p> <p>- מגדל העמק</p> <p>- קצרין</p> <p>יחידה מרכזית (ימ"ר)</p>	<p>מרחב שרון</p> <p>מרחב שפלה</p> <p>יח' נתב"ג</p> <p>ימ"ר מרכז</p>	<p>תחנה אזורית שומרון (77)</p> <p>תחנה אזורית חברון</p> <p>תחנת בנימין</p> <p>תחנת הבקעה (77)</p> <p>תחנת מעלה אדומים</p> <p>ממת"ש ארצי</p>	<p>מפקדת מג"ב (78)</p> <p>חטמ"ר צפון</p> <p>חטמ"ר דרום</p> <p>חטמ"ר מרכז/ת"א</p> <p>מג"ב ירושלים</p> <p>מג"ב איור"ש</p> <p>מג"ב אזח"ע</p> <p>הקמת סמ"ג 7 (78)</p> <p>בא"ח/מג"ב</p> <p>מג"ב ימ"מ</p>	<p>מפקדת מג"ב (83)</p> <p>חטמ"ר צפון</p> <p>חטמ"ר דרום</p> <p>חטמ"ר מרכז/ת"א</p> <p>מג"ב ירושלים</p> <p>מג"ב איור"ש</p> <p>מג"ב אזח"ע</p> <p>מג"ב ימ"מ</p> <p>בח"ד-מג"ב</p>
2000	<p>מטה מחוז י-ם</p> <p>תחנות אזוריות:</p> <p>ציון (ת. שפט ושלם)</p> <p>מוריה (ת. עוז)</p> <p>דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים)</p> <p>ת. בית שמש</p> <p>יחידה 33</p> <p>יחידה מרכזית</p>	<p>מרחב לכיש (79)</p> <p>מרחב נגב</p> <p>יח' אילת</p> <p>תחנה אזורית שמשון</p> <p>ימ"ר דרומי</p>	<p>תחנות אזוריות: (80)</p> <p>דן</p> <p>ירקון</p> <p>יפת"ח</p> <p>איילון</p> <p>תחנות משנה:</p> <p>גלילות</p> <p>מסובים</p> <p>יחידה מרכזית (ימ"ר)</p>	<p>מרחב חוף (81)</p> <p>ת. אזורית חיפה</p> <p>מרחב גליל</p> <p>מרחב עמקים</p> <p>יחידה מרכזית (ימ"ר)</p>	<p>מרחב שרון</p> <p>מרחב שפלה</p> <p>יח' נתב"ג</p> <p>ימ"ר מרכז</p>	<p>תחנה אזורית שומרון (82)</p> <p>תחנה אזורית חברון,</p> <p>תחנת בנימין</p> <p>תחנת מעלה אדומים</p> <p>ממת"ש ארצי</p>	<p>מפקדת מג"ב (83)</p> <p>חטמ"ר צפון</p> <p>חטמ"ר דרום</p> <p>חטמ"ר מרכז/ת"א</p> <p>מג"ב ירושלים</p> <p>מג"ב איור"ש</p> <p>מג"ב אזח"ע</p> <p>מג"ב ימ"מ</p> <p>בח"ד-מג"ב</p>	

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2003

מספר הגבול (69)	מחוז ש"י (68)	מחוז המרכז (67)	מחוז צפוני (66)	מחוז תל-אביב	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	היחידה השנה
(88) מפקדת מג"ב חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב איו"ש מג"ב אזח"ע מג"ב ימ"מ בה"ד-מג"ב מפקדת מרחב התפר	תחנה אזורית: - שומרון - חברון תחנות רגילות: - בנימין - מעלה אדומים ממות"ש ארצי	מרחב שרון (87) מרחב שפלה יח' נתב"ג ימ"ר מרכז	מרחב חוף ת. אזורית חיפה מרחב גליל מרחב עמקים יחידה מרכזית (ימ"ר)	תחנות אזוריות: (86) דן ירקון יפת"ח איילון גלילות יח' יהל"ם ימ"ר ת"א	מרחב לכיש (85) מרחב נגב תחנה אזורית שמשון יח' אילת ימ"ר דרומי	מטה מחוז י-ם ציון (ת. שלם ושפט) מוריה (ת. עז) דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים) בית שמש יחידה 33 הקמת נקודות (84) (הדקל, קדמה, העופל) ימ"ר ירושלים	2001
מפקדת מג"ב חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב איו"ש מג"ב אזח"ע מפקדת "עוטף ירושלים" (94) מג"ב ימ"מ מפקדת "קו התפר" בה"ד-מג"ב	מרחבים: - שומרון - חברון תחנות: - בנימין - מעלה אדומים ממות"ש ארצי	מרחב שרון (92) מרחב שפלה מרחב נתב"ג ימ"ר מרכז	מרחב חוף ת. אזורית חיפה מרחב גליל מרחב עמקים יחידה מרכזית (ימ"ר)	מרחב דן (91) מרחב ירקון מרחב איילון מרחב יפת"ח תחנת גלילות תחנת מסובים ימ"ר ת"א	מרחב לכיש מרחב נגב מרחב שמשון מרחב אילת (90) ימ"ר דרומי	מטה מחוז י-ם המרחבים: (89) ציון (ת. שפט, שלם) מוריה (ת. עז) דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים) תחנת בית שמש יחידה 33 ימ"ר ירושלים	2002

פריסת מחוזות המשטרה 1948 - 2004

השנה היחידה	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז תל-אביב	מחוז צפוני (66)	מחוז המרכז (67)	מחוז ש"י (68)	משמר הגבול (69)
2003	מטה מחוז י-ם (95) המרחבים: (89) ציון (ת. שפט, שלם) מוריה (ת. עוז) דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים) תחנת בית שמש תחנת הר חומה (95) יחידה 33 ימ"ר ירושלים	מרחב לכיש (96) מרחב נגב מרחב שמשון מרחב אילת (90) ימ"ר דרומי	מרחב דן (97) מרחב ירקון מרחב איילון מרחב יפת"ח תחנת גלילות תחנת מסובים ימ"ר ת"א	מרחב חוף (98) ת. אזורית חיפה מרחב גליל מרחב עמקים ימ"ר צפוני	מרחב שרון (99) מרחב שפלה מרחב נתב"ג ימ"ר מרכז	מרחב שומרון (100) מרחב חברון תחנת בנימין ת. מעלה אדומים ממת"ש ארצי	מפקדת מג"ב (101) חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב איר"ש מג"ב אזח"ע מפקדת עוטף י-ם מג"ב ימ"מ מפקדת מרחב התפר בה"ד-מג"ב
2004	מטה מחוז י-ם המרחבים: ציון (ת. שפט, שלם) מוריה (ת. עוז) דוד (כוללת את יח' המקומות הקדושים) תחנת בית שמש תחנת הר חומה יחידה 33 ימ"ר ירושלים	מרחב לכיש מרחב נגב מרחב שמשון מרחב אילת ימ"ר דרומי	מרחב דן מרחב ירקון מרחב איילון מרחב יפת"ח תחנת גלילות תחנת מסובים ימ"ר ת"א	מרחב חוף ת. אזורית חיפה מרחב גליל מרחב עמקים ימ"ר צפוני	מרחב שרון מרחב שפלה מרחב נתב"ג ימ"ר מרכז	מרחב שומרון מרחב חברון תחנת בנימין ת. מעלה אדומים ממת"ש ארצי	מפקדת מג"ב חטמ"ר צפון חטמ"ר דרום חטמ"ר מרכז/ת"א מג"ב ירושלים מג"ב איר"ש מג"ב אזח"ע מפקדת עוטף י-ם מג"ב ימ"מ מפקדת מרחב התפר בה"ד-מג"ב

פריסת המחוזות, 1948 - 2003

(הערות לטבלה)

1. בשנת 1948, המשטרה אורגנה זמנית עד לגיבוש הסופי של התקן והמבנה, במסגרת מטה ארצי וארבעה מחוזות, כדלקמן: מחוז תל אביב ובו נפת תל אביב, נפת השרון ונפת השפלה (בשנת 1949, המחוז היה ללא נפות, שכן הנפות הועברו לאחריהן מחוז הדרום. בשנת 1950, הנפות החדשות החליפו את קודמיהן והן מעתה: נפה צפונית, נפה דרומית, ונפת פתח-תקווה); מחוז חיפה ובו נפת חיפה, נפת חדרה ונפת זבולון; מחוז טבריה ובו נפת צפת (בשנת 1951, נוספה נפת העמקים ובשנת 1952, נוספה תת נפת טבריה) ומחוז ירושלים ללא נפות, שמוקם בארבע תחנות שהוקמו באזור העברי של העיר (ומשנת 1950, נפת הבירה, נפת הכפרים ונפת השפלה).
- א1. בשנת 1949, הוקם מחוז הדרום ובו הנפות: שרון ושפלה, המחוז פורק בשלהי 1950, כשנפותיו חוברו למחוזות אחרים.
- ב1. ביום 15.7.1949, בוטלה מחלקת החופים והגבולות באגף חקירות הפשעים ובמקומה הוקמה "חטיבת חופים וגבולות". מתפקידה – לרכז את כל הנמלים ונקודות הגבול, שהופרדו לשם כך מהמרחבים שבשטחם הם נמצאים. החטיבה המפקחת על כניסתם ויציאתם של אנשים דרך תחנות הגבול, מבקרת את האוניות והמטוסים המגיעים למדינה והיוצאים ממנה, משגיחה על צוותי האוניות העוגנות בנמלים, עוסקת במניעת הברחות, בשמירה על המתקנים ובמניעת פשעים באזוריהם ובפיקוח על הדייג. מחלקת הימיה של החטיבה, כללה 2 ספינות משמר גדולות, ספינת עזר קטנה וכן סירת תחנה לביקורת שגרתית באוניות ולסירי ביטחון בנמל.
- ג1. בתאריך 10.10.1949 הוקם, במסגרת צה"ל, חיל הספר – יחידה צבאית, שנועדה לאבטח את גבולות המדינה, מפני חדירת מסתננים. כמפקדו הראשון מונה האלוף דוד שאלתיאל מוותיקי המפקדים בהגנה, ומפקד ירושלים במלחמת העצמאות ותחת פיקודו נוצרו, לראשונה, דפוסי שמירת הגבולות והלחימה במסתננים.
- חיל הספר שמנה כ-300 חיילים, נתקל בקשיים הולכים וגוברים לגייס אנשים נוספים. עקב כך התקבלה החלטה לפרקו ולהעביר את האחריהן לאבטחת הגבולות (פרט לגבול הדרומי) למשטרת ישראל.
2. בשנת 1951, נותק אזור הנגב ממחוז ירושלים והפך לנפה עצמאית – נפת הנגב, שהוכפפה ישירות למטה הארצי.
3. בשנת 1951, הקימה המשטרה שלוש פלוגות "משמר הגבול". כל פלוגה פעלה בנפרד והוכפפה לנפה המשטרתית, שבמסגרתה פעלה. הפעילות במסגרת אגא"ר תואמה על ידי קצין מטה לענייני משמר הגבולות – מפקד עליון מטעם המטה הארצי, סגן מפקח מחוזי מקסים כהן, שעסק בתיאום הנהלים, הוראות והאימונים של הגדודים.

- חלוקת האחריות הגזרתית של הפלוגות התנהלה כדלהלן: פלוגה א' – בפיקודו של אריה אלכסנדרוני, חלשה על חלקו המערבי של הר הכרמל (גזרת המשולש הקטן) ומוקמה בראש העין. פלוגה ב' – בפיקודו של דב אוגול, חלשה על בקעת עירון, אום אל-פחם, ערערה וכפר קרא (גזרת המשולש הגדול) ומוקמה במשטרת כרכור. פלוגה ג' – בפיקודו של שמואל איתן, חלשה על גזרת קו הגבול, מקיבוץ גשר עד ואדי ערה ושוכנה במשטרת עפולה.
4. בשנת 1953 אוחדו, מטעמי ייעול וחיסכון, שטחים שונים של מרחבים, שבהתאם לתכנית, נועדו להתקיים כיחידות אדמיניסטרטיביות נפרדות. כך, למשל, בוטל מחוז טבריה ונפותיו הוכללו במחוז הצפון; נפת צפת ונפת כינרת אוחדו כנפת צפת/כינרת, שמושבה בצפת; נפת פתח תקווה ממחוז ת"א ונפת שרון אוחדו לנפת פתח תקווה/שרון, שמושבה בפתח תקווה.
5. בשנת 1953, במחוז חיפה הוקמה נפת נמל חיפה, שאליה הוכפף גם משמר החופים.
6. בשנת 1953, בוטלה חטיבת החופים והגבולות ויחידותיה חולקו בין המחוזות השונים.
7. בשנת 1953, הוקם מחוז הצפון, שכלל את נפת צפת/כנרת, שטחי שתי נפות שאוחדו מטעמי חיסכון, ומקום מושבה היה בצפת; נפת יזרעאל (לשעבר נפת העמקים), שאליה צורפו חלקים מנפת חדרה (לשעבר התיכון); נפת עכו (לשעבר זבולון). נוסף לכך, הועברו למחוז הצפוני מספר נקודות, שנכללו קודם לכן בנפת התיכון.
8. באפריל 1953, הוקם חיל משמר הגבול וכמפקדו מונה סגן מפקח מחוזי פנחס קופל. לשכת מפקד מג"ב שוכנה במטה הארצי (באגף הארגון) ובה נכלל המדור ללחימה בהסתננויות, שהועבר בראשית 1954, לאחריות מדור מיעוטים במחלקה לתפקידים מיוחדים.
9. מיקום יחידות מג"ב בשנת 1953, היה כדלקמן: מטה משמר הגבול; מטה גדוד 1 (פלוגה א' – נפת הבירה; פלוגה ב' – נפת הכפרים); מטה גדוד 2 (פלוגה ג' 3 מחלקות) נפת השפלה – רמלה, פלוגות ד', ה' (3 מחלקות) – נפת פ"ת); מטה גדוד 3 (פלוגה ו' – נפת התיכון, פלוגה ז' – נפת העמקים, פלוגה ח' – הגבול הצפוני, פלוגה ט', שפורקה לאחר זמן קצר).
10. בשנת 1954, בעקבות התגברות ההסתננות וחדירה לתחומי מרכז הארץ, חלו שינויים בארגונה של משטרת ישראל, בפריסתה וחלוקתה הטריטוריאלית – ובעיקר עם הקמתו של מחוז המרכז החדש. במחוז החדש שמטוה נקבע ברמלה נכללו: נפת פתח תקווה/השרון, תת נפת שדה תעופה לוד ונפת השפלה. נפת פתח תקווה/השרון הורכבה לפני כן מנפת פתח תקווה ומשטחים שהיו שייכים למחוז חיפה ובהם נכללו תחנות נתניה וכפר יונה. לנפת השפלה, עם העברתה ממחוז ירושלים למחוז המרכז, ניתן השם נפת רמלה/רחובות ומטה הנפה הוקם ברחובות. במבנה זה התקיים מחוז המרכז עד שנת 1957 (כולל), כאשר בוטל המחוז עקב רה ארגון משטרת ישראל ונפותיו נכללו במחוז הדרומי.
- 10א. בשנת 1956, עם כיבוש רצועת עזה והקמת ממשל ישראלי, הוקמה ברצועה גם נפה משטרתית. הנפה – נפת עזה, הייתה כפופה תחילה למטה הארצי ולאחר מכן למחוז ירושלים. נפת עזה פעלה עד לפינוי הרצועה.
11. בשנת 1958, בוצעה במשטרה רפורמה ארגונית בשני משורים מרכזיים:

- א. נערכה הפרדה בין תפקידי המטה הארצי לבין תפקידי המחוזות והמרחבים: האחריות לתפקידי שירות, פיקוח והנחיה מקצועית הוטלו בלעדית על מטא"ר ואילו האחריות לפעילות המבצעית האזורית הוטלה על המחוזות והמרחבים.
- ב. מספר המחוזות המשטרתיים הופחת מחמישה לשלושה: המחוז הצפוני, המחוז הדרומי ומחוז תל אביב. מחוז ירושלים התמזג עם מחוז המרכז והפך למחוז הדרומי, שמושב מטהו בירושלים. מחוז חיפה מוזג עם מחוז הצפון למחוז הצפוני, שמושב מטהו בחיפה. מחוז תל-אביב בשל בעיותיו המיוחדות במינן, הושאר במתכונתו הקודמת.
- מטרותיה של הפחתה זו הייתה כפולה: יעול וחסכון. היעול התבטא בהקטנת הפיצול, בהנהגת אחדות של מדיניות ושל שיטות פעולה על פני שטחים גדולים יותר. החיסכון התבטא בביטולם של שני מטות מחוזיים על כל הכרוך בכך וכתוצאה מכך – בשיחרורם של עובדי המטות הללו לתפקידי משטרה ייעודיים.
12. בשנת 1958, הונהגו שינויים בארגון עבודת החקירה במרחבים, בייחוד במקומות שבהם הונהגה שיטת השיטור המקופי. במחוז תל אביב הוקמו יחידות חקירה נפתיות (שהמגמה הייתה לרכזן ביחידה מחוזית אחת). החידוש – בכל יחידה שכזאת אחד הקצינים שימש כקצין תלונות, עובדה שחסכה את הגעת האזרח ליומנאי התחנה לשם הגשת תלונה. בתאריך 8.3.1959, הוקם במחוז תל אביב מדור חקירות מטה ואיסוף, ובמאי 1959, הוקם המדור המרכזי, שהפך במרוצת שנת 1974, ליחידה המרכזית (ימ"ר ת"א).
13. בשנת 1958, בעקבות ההתארגנות החדשה של משטרת ישראל, נותק משמר הגבול מכפיפותו הארגונית לאגף הארגון במטה הארצי וקיבל מעמד של חיל עצמאי, שמפקדו כפוף ישירות למפק"ל.
14. בשנת 1960, התבצעו ביחידות המשטרה שינויים ארגוניים ונקבעו שלוש זרועות עיקריות: סיור, חקירות וניהול. יחידות הסיור עסקו בנוסף על תפקידם, גם בחקירת עבירות קלות ובחקירת תאונות דרכים שבהן נגרם נזק בלבד. זרוע הניהול ניהלה את כל הרישומים של היחידות, נוסף על עבודות המנהלה השגרתיות. עובדי החקירות התרכזו בחקירות כבדות משקל בלבד.
- 14א. במהלך שנת 1961, הוקמו במחוז הדרומי ובמחוז הצפוני יחידות עיקוב בדומה ליחידה דומה שפעלה כבר במחוז תל אביב.
15. בשנת 1962, קיבלה תחנת המשטרה שבנמל התעופה לוד, מעמד של יחידה עצמאית, הכפופה ישירות למטה המחוז הדרומי.
- 15א. בשנת 1962, הוקמה בנפת רמת גן, יחידה של שוטרות בדומה לקיים בנפה הצפונית והדרומית.
16. בשנת 1963, הוסב שמה של נפת נמל חיפה ל"יחידת נמל חיפה" והיא הוכפפה ישירות למטה המחוז הצפוני. בנוסף, מטה נפת יזרעאל, הועבר מעפולה לנצרת.

16. בשנת 1963 החל פינויו של בית המעצר המחוזי בתל אביב ממטה הנפה הדרומית למקום משכנו החדש באבו-כביר.
17. בשנת 1964, הושלמה העברת בית המעצר המחוזי בתל אביב ממתקן במטה הנפה הדרומית, שלא תאם את ייעודו, לבניין חדש באבו-כביר.
18. בשנת 1965, הועתק מקום מושבו של מטה המחוז הצפוני מחיפה לנצרת.
19. בשנת 1965, הוקמו ארבע נקודות משטרה עירוניות במחוז הדרומי בנפת ירושלים (רוממה, מחנה יהודה, קריית יובל ובית העם), ובנפת הנגב – נקודת משטרה כפרית (בנתיבות). לעומתן נסגרה נקודת המשטרה בתלפיות בירושלים.
20. בשנת 1965, בוצעו שינויים במבנה ענף החקירות של מחוז תל אביב: בוטלו לשכות התלונות והאירועים בנפות והמדור המרחבי במחוז. הטיפול בנושאי חקירות בשטחי הנפות, הוטל על לשכות חקירות נפתיות, שאורגנו לפי המתכונת המקובלת בנפות המשטרה האחרות.
21. במטות המחוזיים - הצפוני והדרומי, הופרדה הפונקציה של תפקידים מיוחדים מלשכות החקירות שבנפות והוקמו לשכות נפרדות לשם כך.
- 21א. בשנת 1966, הוקמו במחוז תל אביב שתי יחידות מחוזיות, אחת לנושאי אבידות ומציאות ואחת להוצאה לפועל.
22. בשנת 1966, הוקם בית הספר לצוערי משטרה בחיפה.
23. בשנת 1967, בעקבות השינויים הטריטוריאליים שנוצרו כתוצאה ממלחמת ששת הימים בכלל ושחרור ירושלים בפרט, הורחבה הנוכחות המשטרתית, תוך הקמת שלוש נפות חדשות בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה תחת פיקוד צה"ל: נפת יהודה במחוז הדרומי; נפת עזה וצפון סיני במחוז ת"א; ונפת שומרון במחוז הצפוני.
- 23א. בירושלים המזרחית נפתחו במהלך שנת 1967, הנקודות הבאות: העיר העתיקה, שיח-ג'ראח, ואדי ג'וז, בית חנינה, ראס אל עמוד, עטרות וגונן. הנקודות במעבר מנדלבאום וסנט קליר נסגרו.
- 23ב. "משמר הגבול", שנשאר בשטחי יהודה ושומרון לאחר סיום הלחימה, נהפך לזרוע המבצעית העיקרית שתפקידיה מרובים ומגוונים והעיקרי שבהם היה החזרת שגרת החיים למסלולם התקין באזורים אלו, תוך פעילות מבצעית נמרצת של חשיפת חוליות מחבלים, תפיסת אמצעי לחימה לא חוקיים ופיזור הפגנות.
- מטלות נוספות אלה, חייבו הגדלה ניכרת במצבת המשרתים בחיל. בכדי לתת מענה למכלול המשימות בצורה יעילה ומהירה, הוקם גדוד נוסף – גדוד מספר 4, ומטהו נקבע בבנין משטרת רמאללה. זאת, גם בכדי לשפר את השליטה האירגונית-טקטית, בכוחות הפרוסים והפועלים בשטחי יהודה ושומרון. כן הוקמו פלוגות נוספות בגזרות יהודה ושומרון ובתחומי ה"הקו הירוק", עת נתרבו מעשי החבלה בתחומי הגבול הישן.

24. בשלהי 1967, העמיקה משטרת ישראל את פריסתה באזור סיני והקימה נקודות משטרה נוספות: בשארם א-שייח, בנביעות, בדאהב, ברפיח, באל-עריש, בדיר אל-באלח, בג'בליה ובחאן יונס. בירושלים המזרחית, שצורפה לנפת ירושלים, נפתחו נקודות משטרה נוספות והנפה חולקה לשבעה אזורי סיור.
25. בשנת 1969, נוספו במחוז תל אביב בנפות הצפונית והדרומית אזורי סיור, להגברת תחושת הביטחון של הציבור. בנוסף לנפת רמת גן נוספה נקודת משטרה בגבעתיים.
26. בשנת 1969, עם ההחלטה להטיל על משמר הגבול את האחריות לביטחון נמל התעופה הבין-לאומי בלוד, הוצבה במקום יחידת מג"ב לביצוע אבטחה היקפית. יחידות מג"ב נוספות הוצבו, לצורך שמירה, על מתקנים בעלי חשיבות ביטחונית וחיילות חי"ב הוצבו לעזרת המשטרה.
27. בשנת 1970, הפכו הנפות העירוניות – נפת ירושלים, הנפה הדרומית, הנפה הצפונית, נפת רמת גן ונפת חיפה למרחבים, ושמשם הוסב למרחב ירושלים, מרחב יפו, מרחב ירקון, מרחב דן ומרחב חיפה, בהתאמה.
- 27א. בשנת 1970, במסגרת המחוז הדרומי, הוקם מרחב מרכז, אשר כלל בתוכו את הנפות רמלה/רחובות ופתח תקווה/השרון. המרחב התקיים במתכונת זו עד שנת 1981, כאשר הוקם מחוז מרכז מחדש.
28. בשנת 1970, החל משמר הגבול לפעול גם בנפת עזה וצפון סיני. משנת 1971, חל שינוי ארגוני במשמר הגבול והחלוקה הייתה על פני 3 מרחבים: צפון, דרום ותיכון.
- בשנת 1970, התמקמה פלוגה י"ד בבסיס בית חורון, כהכנה להקמת בסיס טירונים מרכזי של החיל. בשנת 1972 הוא הפך לבסיס הטירונים המרכזי של החיל. עד שנת 1971, היה בסיס הטירונים המרכזי של מג"ב בבסיס אייל שבשומרון.
- בשנת 1970, הוקמה יחידת מרחב שלמה (מרש"ל) שהורכבה משתי נקודות, הממוקמות באבו רודס ובשארם א-שייח. היחידה שהוכפפה לאג"מ והופעלה באמצעות ראש מס"מ, עסקה בכל תפקידי המשטרה כשהדגש הושם על סיורים ממונעים.
29. בשנת 1971, הוקמה במרחב ירושלים יחידת שוטרות סיירות, וכן הוקמה יחידת משמר במשכן נשיאי ישראל.
30. בשנת 1971, הוקם מרחב מרכז על ידי איחוד נפת רמלה עם נפת רחובות ונפת פתח תקווה עם נפת שרון. מטעם המרחב החדש מוקם בבניין המשטרה ברמלה.
31. בשנת 1971, קיבלה נפת נגב מעמד של מרחב.
32. בשנת 1972, העביר משמר הגבול את פלוגה י"ג מהעיר עזה למחוז תל אביב, לשם מתן סיוע במלחמה נגד הבריונות והפשע. כן הוקם בשנה זו בסיס מג"ב בגבול הלבנון. במהלך אותה שנה, בנמל התעופה הבין-לאומי בלוד הוצבו שוטרות, שסיימו את שירותן הסדיר בצה"ל

- וקיבלו הדרכה מתאימה למגוון תפקידים, כגון: ביקורת בשער הנמל, הכוונת תנועה בשערים, חיפוש בכלי רכב ואבטחת מחסומים.
33. בשנת 1973, בוטלו במחוז הצפוני הנפות הבאות: נפת עכו, נפת צפת/כינרת, נפת יזרעאל ונפת חדרה. במקומן הוקמו: מרחב גליל, מרחב עמקים ומרחב שרון.
34. בשנת 1973, הוטלה על משמר הגבול האחריות על הביטחון השוטף בגזרת לבנון וגזרת בית שאן. כן הוקם בצפון בסיס הדרכה לשוטרי משמר הגבול והוקמה יחידה למשימות מיוחדות.
35. בשנת 1973, בעקבות החלטת הממשלה (מספר 411), להטיל את האחריות לביטחון פנים בגבולות הקו הירוק על משטרת ישראל, הוקם המשמר האזרחי, שקיבל מעמד של גוף עצמאי והופעל בכל רחבי הארץ. מטה המשא"ז נקבע במטה הארצי ופעל במערך פיקודי מקביל למבנה הטריטוריאלי של המשטרה. מפקדי המשמר האזרחי במחוזות ובמרחבים, הוכפפו למפקדי היחידות הטריטוריאליות.
- הפעלת המשמר האזרחי הושתתה על סגל אנשי קבע, שגויסו למשטרה כשוטרים מן המניין וביצעו את תפקידם באמצעות שלד של מפקדות ערים, רבעים ושכונות. באזורים, שבהם פעל מערך הביטחון השוטף של משמר הגבול, הופעל המשמר האזרחי במסגרתו.
36. הטלת האחריות לביטחון פנים על משטרת ישראל בשנת 1974, חייבה התארגנות חדשה של משמר הגבול. מטה משמר הגבול במטא"ר, קיבל מעמד של אגף – האגף לביטחון פנים (הסדר שבוטל בשנת 1975). במחוזות ובמרחבים הוקמו ענפים ולשכות לביטחון פנים, שקציניהם עסקו בכל הנושאים הקשורים לביטחון פנים ותיאמו את פעילות כל הגופים במשטרת ישראל ומחוצה לה, בכל הקשור בתחום זה. כן הוקמה יחידה מיוחדת ללוחמה בטרור, יחידה משטרתית מיוחדת (ימ"מ), שנועדה לתת מענה לפעילות חבלנית עוינת.
- 36א. בשנת 1974, לאחר מלחמת יום הכיפורים, הורחב במחוז ת"א המדור המרכזי שהוקם במאי 1959, והפך ל"יחידה המרכזית" (ימ"ר). היחידה קלטה כוח אדם, ציוד וכלי רכב חדשים.
37. בשנת 1975, מונו בכל המטות המחוזיים סוציולוג, קצין רווחה וקצין הדרכה מחוזי. קציני הדרכה ורווחה, מונו גם במטות המרחביים. עוד שינוי שבוצע בשנת 1975, היה ביטול ענף סיור ומבצעים שבמטות המחוזות והקמת שני ענפים: ענף סיור וענף מבצעים. ענפים אלו תואמו על ידי פונקציה חדשה – קצין אג"מ מחוזי. חלוקה מקבילה בוצעה גם במרחבים. כמו כן, במטות המחוזות הצפוני והדרומי תוקנן תפקיד של קצין חקירות ותפקידים מיוחדים.
- 37א. בשנת 1975, הורחבו יעדי מג"ב. על משמר הגבול הוטלה האחריות לאבטחת נמלי האוויר והים במדינה ולביטחון השוטף של כ-120 יישובים, שאובטחו קודם לכן על ידי צה"ל. בנוסף לכך הוטל על מג"ב לשמש כוח משימה של המשטרה בתפקידי אבטחה ושמירה על הסדר הציבורי. לאור הצורך החיוני להעלות את הרמה המבצעית של שוטרי משמר הגבול, הורחב בבית חורון בסיס אימונים (הדרכה) חילי.

38. בשנת 1976, שינה מג"ב את דמותו ובחיל הוקמו שלושה מחט"בים, שכל אחד מהם כלל מספר פלוגות. חלקם היה חידות חדשות בכדי לענות על הצורך בכוח אדם מוגבר, נוכח המטלות המבצעיות החדשות שבהם עסק החיל. על שלושת המרחבים (מחט"בים) פיקד מפקד החיל ממטה משמר-הגבול, שהועבר לעיר לוד, במהלך השינויים הארגוניים שנעשו. היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור (הימ"מ), הוכפפה למפקד משמר הגבול.
- א.38 בשנת 1977, הוקמה בירושלים מפקדת מחט"ב מג"ב ירושלים, לשם הגברת העשייה במטלות של הבט"ש והלחימה בפשיעה.
39. בשנת 1981, הוקם במסגרת המחוז הדרומי מרחב לכיש על ידי פיצול מרחב הנגב. הדבר נבע מהעברת האחראיות לביטחון פנים בנגב למשטרת ישראל. באותה עת, תוגבר מערך ביקורת הגבולות בנמלי האוויר והים והוקמה נקודת מעבר גבול בין ישראל למצרים.
40. בשנת 1981 הוקם מחוז מרכז, כמחוז הרביעי של המשטרה. המחוז הוקם במטרה לייעל את הלחימה בפשיעה ולאפשר איזון מוטת השליטה. כוח האדם והמשאבים נלקחו מיחידות קיימות, בעיקר על ידי קיצוצים במגזר המינהלי.
41. בשנת 1982, בעקבות החזרת חצי האי סיני למצרים, הוחלף שם הנפה מ"נפת עזה וצפון סיני" ל"נפת עזה".
42. בשנת 1983, הוקם מרחב איילון כמרחב כפרי, שהיה אחראי על ארבע תחנות משטרה, מתוכן שתי תחנות חדשות: תחנת יפו ותחנת השכונות.
43. בשנת 1983, בעקבות המלצות ועדת קופל, הוכפפה היחידה לקשרי קהילה-משטרה (ילק"מ) לראש משא"ז במקום למפכ"ל.
- א.43 בשנת 1984, הופעלו אופרטיבית כסיוע למשטרה הכחולה, שתי סיירות מג"ב, שהוחל בהקמתן עוד בשנת 1983. הסיירות פעלו בעיקר כנגד הפשיעה החמורה ואכיפת החוק.
44. בשנת 1985, הוחל בארגון מחדש של משמר הגבול. מטות המחט"בים בוטלו והחיל אורגן במסגרת שלוש מפקדות: מפקדת מג"ב צפון, מפקדת מג"ב דרום ומפקדת גדוד, שהוקמה באיר"ש. השלמת ההתארגנות החדשה של מג"ב, הייתה בשנת 1986.
- א.44 בשנת 1985, הוחל בתהליך ארוך ומורכב של שילובו הרשמי של המשא"ז בתוך מערך הכוחות והפיקוד הטריטוריאלי של משטרת ישראל (התהליך הושלם בתאריך 1.2.1986).
45. בשנת 1986, שולב באופן סופי המשמר האזרחי ב-83 רשויות מקומיות ועירוניות, מקצרין בצפון ועד אילת בדרום, במערך הכוחות של משטרת ישראל. השילוב התבצע מתוך הנחה, שעל משטרה בחברה דמוקרטית, לפעול גם כשירות רווחה וכי היא חייבת במעורבות קהילתית ובשילוב הציבור בשמירה על איכות חייו. בעקבות כך, הוכפפו היחידות למפקדות התחנות, המרחבים והמחוזות ואילו במטה הארצי הפך המשמר האזרחי לאגף חילי מקצועי נפרד.

46. במהלך שנת 1986, השלים משמר הגבול את התארגנותו על פי תוכנית "רשת ב" ובנוסף לשלוש המפקדות הגזרתיות, הוקמה מפקדה משימתית ארעית נוספת, שכללה מספר יחידות, לטיפול בנושאי הביטחון של ירושלים ולמתן סיוע למרחב העירוני בתחום הפלילי והסדר הציבורי של הבירה.
- 46א. במהלך שנת העבודה 1987, תוקנה מפקדת מג"ב בט"ש ירושלים כמפקדה משימתית קבועה.
- 46ב. בשנת 1989, הוקמו שתי פלוגות מג"ב נוספות במימון צה"ל, למשימות ביטחון שוטף. האחת – באזור יהודה ושומרון והשנייה – בחבל עזה. בנוסף, הוקמה מפקדה משימתית (קו התפר) בתחום הקו הירוק, מקיבוץ מגל בצפון ועד הגלבוע כולל. וכן, הוקמה במג"ב מפקדה מיוחדת לטיפול במניעת הצתות בשטחים חקלאיים ובחורש טבעי.
47. בשנת 1991, עקב ריבוי האירועים בירושלים, ביחוד בארבע השנים הראשונות של האינתיפאדה (בעיקר בעקבות אירועי הר הבית) ובשל מיקום מוסדות לאומיים רבים בעיר הבירה, הוחלט לפצל את המחוז הדרומי ולהקים את מחוז ירושלים – המחוז החמישי של משטרת ישראל. המחוז החדש הוקם כמחוז מבצעי, שמבנהו שונה ממבנה שאר המחוזות והוא חולק לא למרחבים, אלא לתחנות: תחנת הבירה, תחנת נווה יעקב, תחנת גילה, תחנת בית שמש ויחידת העיר העתיקה. מטה המחוז מוקם במגרש הרוסים. סדר הכוחות תוגבר ואורגן מחדש, תוך שילוב פלוגות מג"ב בבט"ש. כן הופעלה יחידה מרכזית – היחידה המיוחדת לטיפול במפירי סדר קיצוניים.
48. בינואר 1991, אורגן המחוז הדרומי מחדש ואחריותו הטריטוריאלית צומצמה לשני מרחבים – נגב ולכיש – ולשתי נפות – יהודה ועזה. סה"כ כלל המחוז הדרומי כ-20 תחנות, וכן שתי יחידות מעברי גבול – יחידת מעבר גבול רפיח ויחידת מעבר גבול גשר אלנבי.
- 48א. במהלך שנת 1991, הוקמו במחוז ת"א שלוש יחידות מרחביות לטיפול בנושא הביטחון השוטף.
- 48ב. בשנת 1991, הוקמה תחנת משטרה בנצרת עילית.
49. עקב הצורך בכוחות התערבות מידיים בהפרות סדר ציבורי, הוחלט בשנת 1992, על הקמת יחידת התערבות במרחב לכיש, שתאפשר התמודדות טובה יותר עם מטלות חריגות בתחום הסדר הציבורי ברמה מרחבית. בנוסף, לאור השינוי בתפקוד גשרי הירדן, הופרדה יחידת גשר אלנבי מתחנת יריחו והפכה ליחידה עצמאית, תוך כפיפות לנפת יהודה.
50. בשנת 1993, הוחלט על ארגון מחדש של כוחות מג"ב ירושלים. ואכן, בהתאם לתוכנית שבוצעה במהלך שנת 1994, הועברו פלוגות מג"ב ומערכי משטרה נוספים, למתקן חדש (מתקן יהודאי), בשכונת שיח ג'ראת, ירושלים.
- מפקדת מג"ב ירושלים, כללה סד"כ של מחט"ב ושלוש סיירות מג"ב (סמ"ג), שתפקידן לשמש כוח התערבות מיידי, כסיוע לפלוגות מג"ב במשימות שוטפות, באירועי ביטחון והפרות סדר וככוח עתודה מחוזי.

בשנה זו אורגנה מחדש גם יחידת המקומות הקדושים בירושלים, על ידי איחוד בין יחידת הר הבית ונקודת הכותל המערבי, במגמה לאחד את כל הגורמים המטפלים במקומות הקדושים.

51. במסגרת היערכותה של משטרת ישראל באזח"ע בעקבות הסכם "עזה ויריחו תחילה", הוחלט בשנת 1994, על הקמת מרחב "שמשון" על בסיס נפת עזה (לשעבר). המרחב החדש הכיל את תחנות ארז, קטיף וימג"ר (יח' מעבר גבול רפיח).

במסגרת הקמת מרחב שמשון, נבדקה העברת תחנת נתיבות ממרחב הנגב למרחב שמשון ותחנת שדרות ממרחב לכיש למרחב שמשון.

52. לאור אירועי הפשיעה החמורה במחוז הצפוני ולאור העלייה בפשיעה הפלילית והביטחונית שמקורה במגזר המיעוטים, הוחלט על הקמת מחלק לחקירות מיעוטים ופשעים תמורים במטה המחוז הצפוני. הקמת המחלק איפשרה התמודדות עם פרשיות פשיעה מורכבות בין מרחביות וכן, הגברת הפעילות המשטרתית כנגד הפשיעה שמקורה במגזר המיעוטים במחוז הצפוני.

53. בעקבות חתימת "הסכם העקרונות עם הפלשתינאים" בתאריך 13.9.1993, נדרשה משטרת ישראל להיערכות מחודשת באזורי אי"ש ואזח"ע. במסגרת ההיערכות, הוקמה "מפקדת ש"ש" – מפקדה מקצועית-משימתית אשר באחריותה קישור ותיאום פעולות המשטרה באזורים אלה. המפקדה האמורה הייתה כפופה ישירות למפכ"ל.

בהמשך להתקדמות התהליך המדיני עם הפלשתינאים ובעקבות "הסכם קהיר" בתאריך 4.5.1994 בנושא "עזה ויריחו תחילה", סוכם על הפיכת מפקדת ש"ש למחוז השישי של משטרת ישראל – מחוז ש"י (שומרון ויהודה). בעקבות ההיערכות החדשה, הנפות שומרון ויהודה, הפכו למרחבים והוכפפו למחוז החדש, החל מתאריך 19.9.1994.

ייחודו של המחוז – באחריותו על קישור ותיאום פעילות משטרת ישראל במרחבי המחוז עם גורמי הביטחון הישראליים, ועדת קש"ת עליונה, המשטרה הפלשתינאית וכן מתן הנחייה מקצועית למרחב שמשון (לשעבר, נפת עזה).

54. בשנת 1994, בעקבות החלת הסכמי האוטונומיה באזח"ע ויריחו, הוחלט על פיצול מפקדת מג"ב דרום לשתי מפקדות: מפקדת מג"ב ת"א/מרכז, שמוקמה ללא שינוי בבית דגון ומפקדת מג"ב דרום (החדשה), שמוקמה בבית גוברין. מפקדת מג"ב דרום הוכפפה פיקודית למפקד מג"ב. ההפעלה המבצעית של המפקדה החדשה הייתה על ידי מחוז דרומי, כשהיא נשענה על שירותי מפקדת מג"ב ת"א/מרכז.

הצורך בפיצול מג"ב דרום לשתי מפקדות נבע מהסיבות הבאות: א. העברת האחריות לביטחון הפנים באזור לכיש מצה"ל למשטרת ישראל. ב. קבלת האחריות המבצעית על המעבר הבטוח בין עזה ליריחו. ג. העברה מתוכננת של האחריות לביטחון הפנים מצה"ל למשטרת ישראל באזור המעפ"ד (מפקדת עורף פיקוד דרום).

55. בתאריך 16.4.1995, החלה לפעול במחוז ירושלים יחידת אופנועים כחלק אינטגרלי מהיס"מ. על הקמת היחידה החליט המפכ"ל דאז, רנ"צ אסף חפץ. הוחלט לרכוש אופנועים מסוג "קוואסקי 500", שנמצאו המתאימים ביותר לדרישות המבצעיות והמקצועיות של המשטרה והמחוז. בתחילה נרכשו תריסר אופנועים, שלכל אופנוע מצוותים שני שוטרים קבועים.
56. במהלך שנת 1995, הוקמו מספר תחנות חדשות. במחוז הדרומי הוקמה יחידת העיר אילת בשל הצורך בטיפול בתיירות הרבה הזורמת לעיר הדרומית, והמביאה בכנפיה תופעות של פשיעה פלילית לסוגיה השונים. במחוז ת"א, הוקמה תחנת משטרה חדשה בעיר בת ים. זאת לנוכח גל הפשיעה הגואה ומעשים פליליים חמורים שבוצעו בעיר זו. במקביל, במסגרת המחוז הצפוני, הוקמה תחנת משטרה בכפר הדרוזי דלית אל-כרמל השייך למרחב חיפה. התחנה הוקמה במגמה לתת מענה לגל עבירות הרכוש והסמים, שגדלו באחוזים גדולים במקום.
57. בעקבות חתימת הסכמי "אוסלו" עם הרשות הפלשתינאית והתחלת יישום, הוחל במלאכת פינוי כוחות המשטרה במחוז ש"י ומג"ב, ממרכזי הערים ביהודה ושומרון אל בסיסים ותחנות סמוכים, או אל תוך הקו הירוק. הוחל בגיבוש תפיסה כוללת לאבטחת "מרחב התפר", אשר בעיקרה תושבת על פעילות מבצעית של יחידות מג"ב. במהלך החודשים אוקטובר עד דצמבר 1995, בוצע מעבר תחנות המשטרה ברחבי איו"ש מהערים הפלשתינאיות כדלקמן:
- תחנת ג'נין, עברה למחנה דותן.
 - תחנת טול כרם, עברה למחנה קדום.
 - תחנת שכם, עברה למחנה חורון.
 - תחנת רמאללה, עברה למחנה בית-אל.
 - תחנת בית לחם, עברה לבט"ר עציון.
58. בשלהי שנת 1995, הוכרז רשמית על פתיחת מתקן האימונים במכמש, על שם יצחק רבין. קדמו לאירוע הפתיחה המרגש, עבודות תשתית ובניית מתקנים אינטנסיבית, אשר הפכו את מתקן "רבין" לטוב מסוגו בישראל.
59. בתאריך 10.3.1996, נחנכה תחנת משטרה חדשה במחוז ירושלים. המדובר היה ביחידת שלם, שמוקמה בבניין הדואר ברחוב צאלח א-דין במזרח ירושלים. היחידה הוקמה על מנת לשפר את שירותי המשטרה הניתנים לתושבי מזרח ירושלים, תוך הדגשת הריבונות הישראלית במזרח העיר. יחידת שלם הוכפפה לתחנת הבירה, והיא מנתה בתחילת דרכה 19 תקני כוח אדם כולל מפקד תחנה בדרגת פקד. כדי לאבטח את היחידה הופעלו במקום 28 שוטרים מפלוגה ב' של מג"ב ירושלים.
60. מיקומו הגיאוגרפי של מחוז המרכז, הסמוך ל"קו הירוק", מהווה מוקד לגניבת מכוניות, רכוש חקלאי ועבירות פליליות נוספות. במהלך השנים, חלה עלייה חדה ברמת הפשיעה בארץ בכלל ובמחוז מרכז בפרט. בשל כך הוחלט לרכז את הלחימה בפשיעה החמורה באזור מחוז המרכז ולהקים יחידה מרכזית (ימ"ר) גם במחוז זה, זאת החל מחודש מאי 1996. ימ"ר

מרכז כללה ארבע יחידות: פיקוד; מפלג תישאול ובלוש; מפלג סמים; מפלג מודיעין. סך הכל מנתה היחידה בתחילתה כ-134 תקני כוח אדם ו-29 תקני כלי רכב. במקביל, נוספה במחוז מרכז תחנת משטרה חדשה – תחנת ראש העין, והוקמה נקודת משטרה חדשה בעיר מודיעין.

61. לקראת סופה של שנת 1996, הסתיים תהליך העברת תחנות מחוז ש"י באתרי הקבע שלהן. תחנת העיר ג'נין הייתה התחנה הראשונה שפונתה והפכה לתחנת דותן. במרחב שומרון הממוקם באריאל, הפכה תחנת טול כרם לתחנת קדום, תחנת שכם לתחנת גריזים, והנקודות שהיו באריאל ובמעלה אפרים גדלו לתחנות. מרחב יהודה שמוקם בבית לחם עבר לבסיס הטירונים "עציון". תחנת בית לחם הפכה לתחנת עציון ומוקמה בצומת גוש עציון. תחנת רמאללה הפכה לתחנת בנימין, תחנת יריחו הפכה לתחנת ורד יריחו, ואילו תחנת מעלה אדומים נשארה במקומה. במותאם להסכמי "אוסלו" הוקמה במחוז ש"י יחידת המעברים ויחידת ממת"ש, שתפקידה מנגנון לתיאום ושיתוף פעולה בין משטרת ישראל למשטרה הפלשתינאית. כחלק מן המנגנון הוקמו שמונה משרדי תיאום אזוריים (D.C.O) – בג'נין, יריחו, טול-כרם, קלקיליה, שכם, רמאללה, בית לחם וחברון. בנוסף, החל לפעול קצין משטרה מטעם מחוז ש"י, כקצין קישור לנושא המעברים בגשר אלנבי.

62. במהלך שנת 1996, הוקמו במג"ב יחידות חדשות ובהן שתי פלוגות באיר"ש, יחידת מג"ב אילת, חמש מחלקות ל"קו התפר" ויחידת ליווי עצורי פח"ע באיר"ש. יחידות מג"ב הועתקו לבסיסים חדשים ובהם: מפקדת מג"ב צפון הועתקה מצפת לבסיס בבית-נטופה ומפקדת מג"ב דרום מוקמה ביד מרדכי. בסיסים נוספים בהם מוקמו יחידות מג"ב אחרות היו: בית ג'וברין, גן-נר, איבטאן, אילת, עיירות, בית-אל, סיון, אשמורת יצחק (חברון) וכיסופים.

63. במהלך שנת העבודה 1996, הושלמה הקמתה של היחידה המרכזית המחוזית (ימ"ר), ואורגנו היחידות המרחביות, כולל מפלג תשאול ובלוש, מפלג סמים ומפלג מודיעין. בנוסף, הוקמה תחנת משנה בבקא אל-גרביה, ומוסדו דפוסי ההפעלה של יחידות מג"ב במחוז, בשיתוף המרחבים, כולל הסבת פלוגת מג"ב לסיירת מג"ב (סמ"ג 6) והעברת מפקדת מג"ב צפון מצפת לבית נטופה.

64. במחוז ירושלים נערך רה-ארגון אסטרטגי, אולם שינוי מבנה המחוז לתחנות אזוריות בוצעה בתאריך 1.4.1998.

65. בתאריך 1.4.1997, הוקמה יחידת אופנועים במחוז ת"א. הייתה זו סנונית שנייה ליחידות דומות שיקומו בעתיד בכלל מחוזות משטרת ישראל (במחוז ירושלים כבר פעלה יחידה דומה שהייתה מסופחת ליס"מ המחוזי).

היחידה החדשה נועדה לתת מענה מהיר לפשיעה החמורה ולאירועים הפח"עיים, בשטחים העירוניים הגדולים והפקוקים של הכרך הגדול. בתחילת דרכה מנתה היחידה 24 שוטרים, שרכבו על תריסר אופנועים מסוג "קוואסקי 500", ונחשבה ליחידת האופנועים הרשמית השנייה במשטרת ישראל, שלצידה פעלה כאמור יחידת אופנועים במחוז ירושלים.

66. במהלך שנת העבודה 1997, הונחו אבני פינה להקמתן של שתי תחנות משטרה חדשות – תחנת גולן ברמת הגולן ותחנת מגדל העמק. בנוסף, הופקדה ואושרה התוכנית לבניית מטה מרחב חיפה החדש. במקביל, הוקמה במחוז הצפוני יחידת "יואב", שתפקידה אבטחת האוטובוסים של התחבורה הציבורית. היחידה הוכפפה פיקודית לקצין אג"מ צפון ומנתה בתחילתה 21 תקני כוח אדם, ושולבה בשלושת מרחבי המחוז הצפוני.
67. במהלך שנת 1997, הוקם חטמ"ר (חטיבה מרחבית) מג"ב מרכז, אשר קיבל אחריות משימתית על קו התפר על ידי שתי פלוגות. במקביל, באותה שנה נפתחה במחוז מרכז תחנת משטרה חדשה ביישוב מודיעין.
68. במהלך שנת 1997, בוצעה עבודת מטה יסודית לשיטוח מחוז ש"י. הכוונה הייתה לבטל את דרג המרחב, ובמקומם להקים תחנות אזוריות ותחנות משנה, אשר יעבדו ישירות מול מטה המחוז. מיקום יחידות המחוז החדש בצורתן החדשה, התבצעה הלכה למעשה במהלך שנת העבודה 1998.
69. במסגרת ההיערכות המחודשת של כוחות הביטחון ביהודה ושומרון, התעורר הצורך בבחינת ארגון הכוחות של משטרת ישראל, הפועלים לאורך רצועת "קו התפר" ובמרחב הכפרי. ההתארגנות חלה בשלושת המחוזות הסמוכים לקו התפר – צפון, מרכז ודרום. במקביל יחידות מג"ב נהפכו לחטמ"רים (חטיבות מרחביות) והפלוגות הכפופות להן, שכל עיסוקן המבצעי יהיה באזור "קו התפר". נוכח התארגנות זו, הוקם במטה מג"ב ענף התפר, לשם מימוש האחריות המקצועית, הארגונית והמבצעית של כוחות מג"ב המוצבים במרחב התפר. במקביל, הוקמו במסגרת פלוגות התפר, יחידות מיוחדות, שהתבססו על כוח אדם איכותי ועל אמצעים טכנולוגיים מתקדמים. בגין הקמת ענף התפר, שלוש מפקדות מג"ב המרחביות (צפון, מרכז ודרום), קודמו למרחב התפר, לשם קבלת אחריות משימתית כוללת. לכל חטמ"ר, הוכפפו שתי פלוגות בט"ש, כשאחת מהפלוגות כוללת מחלקה טקטית (מתיל"ן) ויחידות נוספות. הפלוגות עצמן בקו התפר, אורגנו כאמור כפלוגות ביטחון שוטף.
- כאמור, במסגרת אחת משתי הפלוגות הכפופות לכל חטמ"ר, הוקמה יחידת מתיל"ן (מודיעין, תצפית, ירוט, לכיש/נגב), לצורך ביצוע משימות ייחודיות למערך התפר. להלן עקרונות הפעלת המתיל"ן:
- א. פיתוח שיטות פעילות מיוחדות, תוך התבססות על אמצעים טכנולוגיים מתקדמים.
 - ב. פעילות מבצעית ומודיעינית, בשילוב אמצעי תצפית, הסוואה וכלי רכב תואמים, במטרה לתת מענה מבצעי לבעיות בקו התפר.
 - ג. פעילות יזומה מתוכננת ומבצעים משולבים עם שאר יחידות מג"ב ומשטרת ישראל במרחב התפר.
 - ד. שיטת הפעולה המבוססת בעיקר על יעדים ומודיעין נקודתי.

בנוסף, נערך שינוי מהותי במערך היישובים במג"ב, כך שמתוך עשר גזרות היישובים, נותרו חמש מפקדות גושים בלבד: גליל, עמקים – חיפה, מרכז, דרום ויהודה. הגושים הללו הוכפפו לחטמ"רים השונים.

להלן מיקום היחידות האמורות במג"ב:

חטמ"ר	צפון	מרכז	דרום
מיקום	גן-נר	אייל	בית ג'וברין
פלוגה + מתיל"ן	ז' – גן-נר	כ"ב – אייל	ל"ו – בית ג'וברין
פלוגה	מ"ד – איבתן	מ"ה – אייל	מ"ו – בית ג'וברין
גושים	גליל – ת. צפת עמקים/חיפה בית נטופה	אייל פלס"ר בית דגון	יד מרדכי

70. במהלך שנת 1997, בוצעה עבודת מטה יסודית, במטרה לחזק את היכולת של יחידות השטח, וכדי לספק שירות יעיל ואיכותי לאזרחי העיר. בשלהי שנת 1997, התקיימה הצגת התוכנית המסכמת של רה-ארגון מחוז ירושלים שבוצעה הלכה למעשה בשנת העבודה 1998.

מחוז ירושלים כלל את היחידות הבאות:

- מטה מחוז ירושלים.

- תחנה אזורית ציון (צפון) – כולל את תחנת משנה שפט, שלם.

- תחנה אזורית מוריה (דרום) – כולל את תחנת משנה עוז.

- תחנה אזורית דוד (העיר העתיקה) – כולל את יחידת המקומות הקדושים (ימ"ק).

- תחנת בית שמש, יחידה מרכזית (ימ"ר) ויחידה 33.

הדגש המרכזי בארגון המחודש של מחוז ירושלים היה, חלוקת העיר לשתי גזרות מרכזיות – צפון ודרום. במקביל, אישרה ממשלת ישראל תוספת של 400 תקני כוח אדם למחוז ירושלים, כך שמחוז ירושלים ימנה בסה"כ כ-2,150 שוטרים. חרף הארגון מחדש, נשאר מטה המחוז במגרש הרוסים. תחנת ציון מוקמה אף היא במגרש הרוסים. תחנת מוריה מוקמה בתלפיות ואילו תחנת דוד נשארה במקומה בקישלה. פקודת רה-ארגון זו, ביטלה את פקודת ארגון 10/90, שהייתה הפקודה (ההיסטורית) שהורתה על הקמת מחוז ירושלים מחדש.

71. במהלך שנת העבודה 1998, הוחלט לאחר ביצוע עבודת מטה יסודית שנה קודם לכן, על ביטול מרחב שמשון במחוז הדרומי. תחתיה הוקמה תחנה אזורית שמשון, במסגרת השינוי האסטרטגי שעבר על מ"י באותה שנה, ושבבסיסו – ביטול דרג המרחב. בהמשך להקמת תחנה אזורית שמשון, הוחל בהקמת הימ"ר הדרומי. יעודו – גוף המרכז את הלחימה בפשיעה החמורה בראייה מחוזית, באמצעות הפעלת פונקציות מודיעיניות וחקירתיות.

בנוסף לתחנת האם (שמשון), הוקמו לאחר מכן התחנות והנקודות הבאות: - תחנת משנה קטיף ונקודת כיסופים; תחנת משנה מעבר רפית, נקודת סופה ונקודת נחל עוז.

התא"ז החדשה, אורגנה במסגרת 213 תקני כוח אדם, ואילו הימ"ר הדרומי החדש ימנה 130 תקני כוח אדם. כאמור, הרה-ארגון במחוז הדרומי, הינו תוצאה של חשיבה אסטרטגית ארגונית מעמיקה, שהדגל הראשי שלה היה – שיטוח המבנה הארגוני של משטרת ישראל.

72. במהלך שנת 1997, בוצעה עבודת מטה יסודית לרה ארגון מחוז ש"י, שבוצעה הלכה למעשה במהלך שנת העבודה 1998.

מחוז ש"י הורכב מהיחידות הבאות:

- מטה מחוז ש"י
- תחנה אזורית חברון
- תחנה אזורית שומרון
- תחנת מעלה אדומים
- תחנת בנימין
- תחנת הבקעה

כמו כן, בוטל הימ"ר המחוזי ונעשה ביזור של הפונקציות המודיעיניות לתחנות האזוריות ולתחנות המשנה. במקביל, בוטלו תחנות גריזים, דותן וורד יריחו, תוך איחודן כנקודות משטרה עם משרדי הקישור העובדים מול הרש"פ (D.C.O.).

סוכם כי מפקד מחוז ש"י, ימשיך להיות כפוף למפק"ל, אך יופעל אופרטיבית גם על פי הנחיות אלוף פיקוד מרכז. התחנות: חברון, בנימין, שומרון, מעלה אדומים והבקעה, יעברו לכפיפות ישירה של הממ"ז. במקביל, תחנת משנה עציון תוכפף לתחנה אזורית (תא"ז) חברון, ואילו תחנת משנה קדום תהיה כפופה לתא"ז שומרון. רה ארגון זה, היה חלק מהתהליך האסטרטגי הכולל העובר על משטרת ישראל, שמטרתו, לייעל את הארגון, תפקודו, דמתו המקצועית ואת השירות הניתן לאזרח.

73. במהלך שנת 1998, ניצב מג"ב בפני אתגרים חדשים בתחום הארגוני והמבצעי. אתגרים אלו נבעו מהצבת יעדי הלוחמה בפשיעה בראש סולם העדיפויות, תוך היערכות להקמת יחידות חדשות, שינוי מיקום היחידות ודפוסי הפעילות.

הנחיית המפק"ל לחיזוק מערך הלוחמה בפשיעה פתחה בפני מג"ב אפיקי פעולה חדשים. הוקמו מספר יחידות חדשות ללוחמה בפשיעה, שלוחמיהן הוכשרו לביצוע תפקידי בילוש ומודיעין ברמה גבוהה, בד בבד עם שמירת יכולתם לתפקד כלוחמי מג"ב בעת הצורך. בין היחידות החדשות שהוחל בהקמתן היו: - יחידת "צבר" הפועלת במחוז המרכז, יחידת "רותם" במחוז הדרומי, יחידת "לביא" שהחלה לפעול במהלך שנת 1998, במחוז ירושלים. בעקבותיהן הופעלו – יחידת "אלון" במחוז הצפוני ויחידת "ברק" במחוז ת"א. כמו כן, אורגנו מחדש יחידות הסמ"ג, והוגדר מחדש ייעוד הפעלתן, למתן מענה הולם בנושאי ביטחון פנים והסדר הציבורי.

74. במהלך שנת העבודה 1999, הוקמו מספר יחידות חדשות במחוז ירושלים כדלקמן: יחידת גת שמנים – יחידת משטרה חדשה שמוקמה במתחם הכנסיות של גת שמנים. שוטרי היחידה פעלו תוך שיתוף פעולה מלא עם נציגי הכנסיות במקום. מאז הקמתה, ירד מספר מקרי השוד ותקיפה כנגד תיירים ותושבים שביקרו במתחם.
- יחידת כנסיית הקבר – יחידה חדשה שהוקמה סמוך לכנסיית הקבר. היחידה העניקה שירותי משטרה המיוחדים למקום רגיש זה, תוך מתן דגש על שמירה על הסדר ועל הביטחון.
- יחידת האריות – בסמוך לשער האריות שופץ מבנה והוא הוסב לנקודת משטרה, הנותנת שירותים לתושבי הרובע המוסלמי, תוך הידוק הקשר עם המנהיגות במקום. בנוסף, היחידה גם מעניקה שירות לתיירים הרבים העוברים במקום.
75. במהלך שנת העבודה 1999, הופעלה יחידת המעברים במחוז הדרומי. היחידה טיפלה באופן ממוקד באזור רצועת עזה ובמעברים, תוך מתן שירותי משטרה ליישובים בחבל עזה. במקביל, החלה בפעילותה היחידה המרכזית המחוזית (ימ"ר) ללוחמה בפשיעה החמורה. באותה שנה נבחן מחדש המבנה הארגוני של יחידת המעברים שמשון, ומוסדה מחדש תחנת משטרה בארז ונקודת משטרה בגן יבנה.
76. בשנת העבודה 1999, אושרה עבודת המטה ששינתה את פניו של המבנה הארגוני של מחוז תל אביב. הארגון מחדש כלל חלוקה של השטח הטריטוריאלי לארבע תחנות גדולות כמוקדי כוח עצמאיים. התוכנית כללה גם בנייה מחדש של מטה המחוז ברחוב סלמה. באותה שנה החלה לפעול במחוז תל אביב, יחידת "ברק" של מג"ב באופן אופרטיבי, שעיקר עיסוקה הינו בתחום הלחימה בפשיעה (ראה הערה 80).
- 76.א. במחוז הצפוני הוקמו במהלך שנת 1999, יחידת תיירות בתחנת טבריה, יחידת "יואב" אורגנה מחדש, ונוספו תחנות חדשות – במגדל העמק ובקצרין.
77. בשנת 1999, בוצעה עבודת מטה ממושכת ומעמיקה במחוז ש"י ובסופה בוצע ארגון מחדש נוסף, ובוטלו תחנות הבקעה, קדום ועציון. שינוי מבני זה, היה המשכו של הרה-ארגון האסטרטגי שבוצע במחוז ש"י במהלך שנת 1998.
78. שנת 1999, התאפיינה בשינויים ארגוניים חשובים כדלקמן: הוחל בארגון מחדש של יחידות מג"ב במגזר הכפרי. מטרתו הייתה להביא לידי מיצוי מירבי יעיל ונכון של כוחות מג"ב במגזר הכפרי. במסגרת הרה-ארגון בוטלו הגושים של מערך היישובים. במקביל, הוחל בבחינה מחדשת של המבנה הארגוני של בה"ד/בא"ח, במטרה להתאימו לדרישות החיל. נבנה ענף טירונים, שופרו תהליכי המיון בקליטת הטיירונים והוחל בעריכת מיון קפדני לבחירת סגל המדריכים בבה"ד.
- פלוגה ל"ה (המעבר הבטוח) – אורגנה מחדש, תוך התאמתה לייעודה החדש. בהתאם להחלטות המדיניות של פתיחת ציר המעבר הבטוח הדרומי בין עזה לאיו"ש.

בשנה זו הוקמה יחידת סמ"ג 7, לצורך חיזוק מערך הלחימה בפשיעה במחוז המרכז. במקביל, בוטלה פלוגה י"ג, שעסקה בזקיפויות ושמירה על השגרירויות הזרות, בתי השגרירים ועל מעונות אח"מים בתחום מחוז ת"א.

79. בשנת העבודה 2000, הוקמו מספר יחידות חדשות ובהם: יחידה ללחימה בהברחות סמים מהגבול. זאת נוכח העלייה בהברחות סמים בעיקר מגבול מצרים. בנוסף, הוקמה יחידת קניין רוחני – שמטרתה ללחום בעבירות הנוגעות לזכויות יוצרים; מוסדה ונפתחה מעבדת סמים מחוזית, שחסכה את הצורך להריץ חומרים חשודים כסמים למעבדת מז"פ במטא"ר ירושלים; הוקם ימ"ג כפרי "דקל" במסגרת מג"ב, לשם הגברת הביטחון ביישובים החקלאיים בשטחי המחוז.

80. במהלך שנת 1999, בוצעה עבודת מטה מעמיקה לבחינת המבנה הארגוני של מחוז תל אביב. הכוונה הייתה לבטל את דרג המרחב ולארגן את המחוז מחדש במסגרת שונה של תחנות אזוריות. לאור הבחינה של נושאי התשתית, אוכלוסיית, תעבורה ופשיעה בכרך הגדול, נקבעו מספר עקרונות מנחים שיהוו בסיס לארגון המחודש של המחוז וביניהם:

- העברת תקורות של תפקידי מטה לטובת חיזוק השטח.

- שיפור השירות לאוכלוסייה האזרחית.

- חיזוק מערך הבולטות באזורי מסחר ובילוי.

לאור דגשים אלו הוחלט על:

- ביטול המרחבים – ירקון, דן ואיילון והקמת ארבע תחנות אזוריות: דן, ירקון, איילון ויפת"ח.

- ביטול תחנות רמת השרון, יפו, בת ים, שכונות, גבעתיים וחולון, תוך הקמת נקודות משטרה במקומן.

- פתיחת נקודת משטרה בצפון תל אביב וברחוב דיזינגוף.

- שינוי מעמדן של תחנות מסובים וגלילות, לתחנות משנה.

- הקמת יחידת תיירות במחוז. יחידה זו הינה במהותה יחידת סיור שתפעל בתחום הטיפול בתיירים ובפשיעה נגדם תוך שיתוף פעולה מלא עם עיריית תל אביב.

- הקמת יחידת "יהלום", שתפעל לשיפור איכות חייהם של תושבי תל אביב, ותטפל בתפיסת רוכלים ניידים, שימור רחובות, השחת פני מקרקעין, גניבות חול, השלכת פסולת לרשום הרבים ועוד.

התוכנית בכללותה הדגישה את העדיפות של פעילות השטח, על חשבון צמצום המטות תוך התייעלות פנימית.

81. במהלך שנת 2000, הוקמה תחנה אזורית חיפה בעיר חיפה ושם המרחב שונה ממרחב חיפה למרחב חוף. במקביל, הוקם ימ"ג חקלאי "ארז" במסגרת מג"ב צפון, לשם לחימה בפשיעה במגזר החקלאי.
82. בראשית שנת 2000, עבר מחוז ש"י רה-ארגון נוסף, ומבנהו החדש היה כדלקמן: תחנה אזורית חברון, תחנה אזורית שומרון, תחנת בנימין ותחנת מעלה אדומים. שינוי נוסף זה, נועד לייעל עוד יותר את עבודת המשטרה מול המתיישבים היהודיים והאוכלוסייה המקומית המתגוררת בשטחי המחוז.
83. שנת העבודה 2000, עמדה בסימן מיסוד השינויים הארגוניים שחלו בשנים 1998-1999, וכללו הקמת יחידות חדשות (ימ"גים וסמ"ג 7), ארגון מחדש במגזר הכפרי, צמצום יחידות והקמת יחידות חדשות במגזר הכפרי. נוספו 27 אזורי סיור כפריים, המהווים תוספת של כ-15% לאזורי הסיור במשטרת ישראל.
84. בשנת 2001, המשיך מחוז ירושלים לבסס את ריבונותה של המדינה במזרח העיר. כפועל יוצא מכך הוקמו נקודות משטרה ברחבי העיר המזרחית – נקודת הדקל, נקודת קדמה, ונקודת העופל. במקביל, הורחבו הקשרים שבין הנהגת האוכלוסייה הערבית לפיקוד המחוז וההידברות ביניהם נהפכה למעשה תדיר של יום יום.
85. במהלך שנת העבודה 2000, בוצעו במחוז הדרומי עבודות בניוי בהיקף של 34 מיליוני ש"ח. בין השאר נבנו ושופצו תחנת קריית מלאכי, תחנת שדרות, נקודת ירוחם, בית מעצר נגב ובית מעצר לכיש.
86. בשנת 2001, החלה בנייתו של מבנה מטה מחוז תל אביב ויחידות נוספות במתחם מבנה מטא"ר יפו. הבנייה אמורה להימשך כ-26 חודשים, ועם סיומה ישוכנו במבנה החדש: מטה מחוז תל אביב, ימ"ר תל אביב, את"ן ת"א, מרחב יפת"ח ויחידות מטא"ר נוספות.
87. שנת 2001, התאפיינה בתוספת תקנים לצד קיצוצים במסגרת ארצית. תוספת תקני כוח אדם נבעה בעיקר ממספר פרויקטים מרכזיים, שאושרו על ידי אג"ת וביניהם: - הקמת משלט מחוזי, הקמת בית-משפט בראשון לציון, תוספת תקנים עבור יחידת הליווי ועבור תובעים, תקנון דוברים מרחביים והקמתה של משטרת תירות בעיר נתניה.
88. שנת 2001, עמדה בסימן מיסודם של שינויים ארגוניים, שהחלו בשנת 2000 כדלקמן: בתאריך 11.11.2001, החל לפעול מרחב התפר באחריות פיקודית ומבצעית של מג"ב. גבולות מרחב התפר היו: ממטולה בצפון, ועד הר עמשא (סמוך לחברון) בדרום, לאורך של 263 ק"מ. הייעוד של מרחב התפר היה – מניעת פעילות חבלנית עוינת וסיכולה, הגברת תחושת הביטחון של הציבור, טיפול בשוהים בלתי חוקיים הנכנסים למרחב התפר, מניעת מעבר כלי-רכב ואנשים מתחומי איר"ש וארגון מערך היישובים במרחב החדש. מפקדת המרחב מונה עשר פלוגות, יחידת ליוויים ויחידת תצפית. במקביל, נמשכה הקמתו של מערך המילואים במג"ב, ביסוסו ותיקצובו, הוחל בארגון כוח האדם באזורי איר"ש, תוך ביצוע שינויים בפריסת היחידות בתיאום עם צה"ל; ארגון מערך היישובים המאוימים, כלקח

מאירועי "אוקטובר 2000" וביסוסו הביטחוני באמצעות רב"שים ומיסוד הקשר בין כוחות מג"ב לבין יישובי מרחב התפר.

89. במהלך שנת 2002, שונה שמם של התחנות האזוריות למרחבים. מבנה מחוז ירושלים הורכב משלושה מרחבים (תחנות אזוריות לשעבר): ציון, מוריה ודוד ומתחנות: שפט, שלם, עוז ובית שמש. כמו כן, הורחבה תחנת הראל במבשרת-ציון, כפועל יוצא של מדיניות המחוז המדגיש את הנוכחות והבולטות בכל חלקי ירושלים וסביבותיה, נוכח המצב הביטחוני והמדיני.

90. במסגרת תוספות כוח אדם לשנת 2002, תוגבר המחוז הדרומי ב-93 תקנים. בין השאר שימשו תקנים חדשים אלה לחיזוק נקודות משטרה מרוחקות: מצפה רמון וירוחם, וניתנה תוספת כוח אדם לסיור לתחנות אשדוד, אשקלון ואילת. בעיר אילת הוקם מרחב מיוחד בשל הצורך להילחם בתופעות של מעשים פליליים חמורים. הקמת מרחב אילת תוך תוספת תקני כוח אדם, באה כאמור על רקע הצורך לטפל בנושאים הבאים:

מכוני ליווי – עבירות מוסר, סחר בנשים, שהייה בלתי חוקית ואלימות.

עבירות עונתיות – עבירות אלימות בחוף הים ועבירות רכוש בבתי מלון.

הימורים – טיפול בספינות קזינו ומשחקי מזל, בבתי הימורים והלבנת הון.

פשעת עברייני חוץ – תפיסת עבריינים הנשלחים על פי צו ועבריינים המגיעים לאילת כמקום מפלט.

91. בדומה למחוז ירושלים, גם במחוז תל אביב, שונה שמם של התחנות האזוריות למרחבים. מחוז תל אביב מנה אם כן ארבעה מרחבים (ירקון, דן, איילון ויפת"ח). פרט למרחבים מצויה במחוז תחנה עצמאית, תחנת גלילות הכפופה ישירות למחוז, ותחנת מסובים הכפופה למרחב דן. במהלך חודש אוקטובר 2002, נחנכה מחדש תחנת מסובים, בדומה למתכונת שהייתה קיימת לפני הארגון מחדש של המחוז. לתחנה החדשה ישנה, נוספו 61 תקני כוח אדם והיא מנתה כ-108 תקנים. בסופו של תהליך הרחבתה, תמנה תחנת מסובים 142 תקני כוח אדם.

92. במהלך שנת 2002, אושרה תוספת תקנים למחוז המרכז. בקשת המחוז להגדרת מרחב שרון כמרחב בכיר על כל מאפייניו, אושרה ובמסגרתה אושרו דרגת תקן תנ"צ למפקד המרחב ודרגת תקן נצ"מ לסגנו. במקביל הפכה יחידת נתב"ג למרחב נתב"ג, נוכח ריבוי המשימות והמטלות המבצעיות, ונוכח רגישותו הביטחונית והמשטרתית של נמל האויר הבין לאומי הראשי של מדינת ישראל.

93. במחוז ש"י, בדומה למחוז ירושלים ומחוז תל אביב, שונה שמם של התחנות האזוריות למרחבים. מחוז ש"י מנה אם כן שני מרחבים (שומרון וחברון), ושתי תחנות (בנימין ומעלה אדומים).

94. נוכח ריבוי האירועים הפח"עיים בירושלים, הוחלט לתגבר את כוחות מג"ב בעיר ולהקים את מפקדת עוטף ירושלים. החל מחודש מאי 2002, מועד הקמתה של מפקדת מג"ב ב"עוטף

ירושלים", קיבלה המפקדה החדשה אחריות מבצעית בגבולות גזרתה, זאת תוך הגדלת סד"כ המפקדה בקצינים, לוחמים ובמגוייסיים חדשים, ובהקצאת ציוד טכנולוגי מתקדם כדי לסכל את הפעילות החבלנית של ארגוני הטרור השונים.

95. גם בשנת 2003, המשיך מחוז ירושלים להתבסס ברחבי העיר המזרחית בנקודות משטרה שונות (נקודות הדקל, קדמה והעופל, פריסה שהחלה עוד קודם לכן). בנוסף, נחנכה תחנת משטרה חדשה בשכונת הר חומה, תוך הידוק הקשר בין הקהילה למשטרה.

96. במהלך שנת 2003, בוצעו במחוז הדרומי מספר שינויים ארגוניים וביניהם: - מיסוד מערך "בלימת חירום" ללחימה בפשיעה באזור באר-שבע ובגזרת עיירות; הקמת משרדי תנועה בתחנות לצמצום תאונות דרכים; העברת סמ"ג 5 למחוז הדרומי, לשם חיזוק מערך הלחימה בפשיעה, תוך מתן דגש על המגזר הבדואי; הרחבת פעילות יחידת מג"ב רמון ללחימה בהברחות סמים דרך הגבולות והקמת משרד משולב של מש"ק ובסיס משא"ז ביישוב עומר; התחלת בניית משל"ט מחוזי ושידרוג מערך ההדרכה ושינויים במערך ביקורת הגבולות, לשם צמצום הברחות והסתננויות במעברים.

97. במהלך שנת 2003, הסתיימו מספר פרויקטים בנושאי ארגון מחוז תל אביב וביניהם: - סיום עבודת המטה אודות תחנת תל-אביב צפון; המשך תהליך המעקב והפיקוח על "פרויקט סלמה" – הקמת מבנה חדיש ומודרני למחוז. המעבר למבנה החדש אמור להתבצע במהלך שנת 2005. מתן פטור ממכרז למבנה למרחב ירקון, לאחר כישלונם של מספר מכרזים שפורסמו בשנים האחרונות; מעבר לפעילות מלאה של מערכת המיחשוב לפניות נהגים ביחידות את"ן במחוז (פרויקט "דותן"); והתחלת הנעת התהליך, בשלהי שנת 2003, של פרויקט מיחשוב הניידות במחוז תל אביב.

98. במהלך שנת 2003, הוקם אודיטוריום במטה המחוז הצפוני, שופצו סביבות העבודה של סירים ומשרדי הסיור וכן, שופצו משרדי התביעות המרחביים, משרדי הימ"ר, משרדי מטה מרחב חוף ומשרדי תחנת בית-שאן. במקביל, הוקם בית ספר לשוטרי מג"ב צפון.

99. בעקבות ההחמרה בפשיעה בעיר לוד, החליט ראש הממשלה אריאל שרון, לנקוט פעולה כלל מערכתית, במגמה לחולל שינוי מהותי בעיר. בהחלטת ממשלה מספר 2264 נקבע, כי תיושם תוכנית אינטגרטיבית, שתכלול תוספת משמעותית של כוח אדם ואמצעים לתחנת לוד. ואכן, במהלך שנת 2003, נוספו לתחנת לוד 23 תקנים, הורחב מבנה התחנה הקיים והוחל בתכנון בניית מבנה חדש לתחנה.

100. במהלך שנת 2003, בוצעו במחוז ש"י פרויקטים רבים, ששיפרו את סביבת העבודה וביניהם: - השלמת פרויקט יחידת המערה; שיפור סביבת העבודה לשוטרים ביחידות: חברון, עציון, המערה, בנימין ומטה המחוז ושיפור חזות היחידות וטיפול הגינון. בשלהי שנת 2002, הוקם באמ"ן ש"י צוות מודיעין מיוחד (צמ"מ), לטובת איסוף נתונים מודיעיני של בנייה בלתי חוקית במגזר היהודי, תוך שיפור אכיפת החוק באיו"ש.

101. במהלך שנת 2003, בוצעו במג"ב שינויים ארגוניים רבים וביניהם: - העברת האחריות במרחב התפר לפיקוד מרכז של צה"ל (בתאריך 13.4.2003 – סה"כ הועברו 25 יישובים);

העברת חמש פלוגות מג"ב לפקמ"ז; קבלת אחריות לבט"ש ב"עוטף ירושלים" מידי צה"ל (פקמ"ז); קבלת אחריות על שבעה יישובים מאיר"ש; קבלת שלוש פלוגות מג"ב מאיר"ש לעוטף ירושלים, לביצוע משימות הבט"ש בגזרה זו (בנוסף לחמש הפלוגות הקיימות); מיסוד ארגוני ומבצעי של מחט"ב מג"ב רמון בגזרתו החדשה בגבול מצרים; פירוק מחט"ב יהודה וחזרה למבנה הארגוני הקודם של מג"ב איר"ש והשלמת עמ"ט להקמת מערך המילואים במג"ב תוך השלמת הציוד והאמצעים הנדרשים.

מפקדים במשטרת ישראל

טבלה

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1948 - 1958

תפקיד שנה	שם	מפק"ל	אגף חקירות (אח"ק)	אגף הדרכה וארגון	קצין שלישות ראשי מחלקת כוח אדם	אגף מנהלה
1948	בכור שלום שטרית 30.12.66 – 15.5.48	יחזקאל סהר 31.5.58 - 14.5.48	רם ירון (לוסטיג) 1.7.50 - 9.9.48		ידין פרומקין (1) 1.8.48 - 1.5.48 יעקב נש 1.7.49 - 2.8.48	יוסף בן פורת (2) 17.3.50 - 1.12.48
1949				אגף הדרכה (3) עמוס בן-גוריון 8.10.58 - 27.7.49	אלי דקל 29.3.52 - 2.7.49	
1950			נעמן סתוי 21.6.52 - 5.7.50	שם האגף שונה לאגף הארגון (אגא"ד)		יקותיאל קרן (סביצקי) 31.1.70 - 20.7.50
1951						
1952			ישורון שיף 27.11.53 - 22.6.52		זאב מרגלית (4) 30.11.63 - 30.3.52	
1953			אברהם זלינגר 8.10.58 - 28.11.53			
1954						
1955						
1956						
1957						
1958		יוסף נחמיאס 31.5.64 - 1.6.58	מתתיהו סלע (מ"מ) 28.5.59 - 9.10.58	אהרון סלע 18.7.63 - 9.10.58		

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1948 - 1958

מ"ב	מחוז מרכז	מחוז תל אביב	מחוז ירושלים	מחוז הדרום (מחוז דרומי מ-1958)	מחוז צפוני (מחוז צפון לשעבר)	מחוז חיפה	מחוז טבריה	תפקיד שנה
		נחום זיו-אב 24.8.49 - 5.6.48	ישורון שיף 18.11.49 - 16.8.48			נעמן סתוי 19.11.49 - 13.7.48	מתתיהו סלע 11.8.49 - 21.6.48	1948
		יואב פלג 11.10.58 - 25.8.49	לוי אברהמי 12.10.58 - 21.11.49	נחום זיו-אב 15.11.49 - 25.8.49		ישורון שיף 31.5.51 - 20.11.49	אהרון סלע 31.5.51 - 12.8.49	1949
				מחוז הדרום ונפותיו תוברו למחוזות אחרים				1950
מקסים כהן 21.6.52 - 7.11.51 שלוש פלוגות: א, ב, ג (5)						אהרון סלע 12.12.53 - 1.6.51	אברהם זלינגר 3.10.53 - 16.9.51	1951
								1952
פנחס קופל (6) 31.5.64 - 25.4.53					אריה ניר (קלפר) 31.3.54 - 11.10.53	מתתיהו סלע 7.10.58 - 13.12.53	ביטול המחוז והכללתו במחוז הצפון	1953
	הקמת המחוז אריה ניר (7) 12.10.58 - 1.4.54				אהרון סלע 9.10.58 - 1.4.54			1954
								1955
								1956
								1957
ראה הערה (9)	ביטול המחוז והכללתו במחוז הדרומי ב-13.10.58	עמוס בן-גוריון (א8) 30.11.63 - 12.10.58	ביטול מחוז ירושלים והכללתו במחוז הדרומי	יואב פלג 16.8.61 - 13.10.58	אברהם זלינגר 25.5.60 - 12.10.58	משנת 1958 אוחד עם מחוז צפון ונקרא מחוז צפוני (8)	משנת 1958 נכלל במחוז צפוני (8)	1958

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1959 – 1969

תפקיד שנה	שר	מפכ"ל	אגף החקירות	אגף שיטור וביטחון (הדרכה, ארגון, אג"מ לשעבר)	אגף כח-אדם (מכ"א, מנכ"א לשעבר)	אגף אפסנאות (מנהלה לשעבר)	אגף התכנון (אג"ת)
1959			יהודה פראג 31.5.60 – 29.5.59				
1960			מתתיהו סלע 14.2.63 - 1.6.60				
1961							
1962							
1963			אריה שור 9.4.75 - 10.7.63	יהודה פראג 31.3.69 - 19.7.63	משה אידלוביץ 31.1.73 – 1.12.63		
1964		פנחס קופל 31.7.72 - 1.6.64					
1965				שם האגף שונה לאגף השיטור וההדרכה			
1966							
1967							אליהו ששון 14.12.69 - 1.1.67
1968							
1969				שם האגף שונה לאגף הארגון (10) אלי דקל 31.1.70 - 1.4.69			שלמה הילל 20.6.77 - 15.12.69

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1959 – 1969

שנה תפקיד	מחוז צפוני	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	מחוז ת"א	מחוז מרכז	מג"ב
1959						
1960	מקסים כהן 12.4.61 - 26.5.60					
1961	אברהם זלינגר 31.7.63 - 13.4.61	שאול רוזולין 3.2.70 - 16.8.61				
1962						
1963	אהרון סלע 31.7.72 - 1.8.63			יעקב קנר 31.3.69 - 1.12.63		
1964						שמעון אשד 11.10.72 - 1.6.64
1965						
1966						
1967						
1968						
1969				יהודה פראג 14.8.72 - 1.4.69		

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1970 - 1979

תפקיד שנה	שר	מפכ"ל	אגף חקירות (אח"ק)	אגף שיטור וביטחון (אגף ארגון לשעבר)	אגף כוח-אדם (מכ"א, מנכ"א לשעבר)	אגף מנהלה	אגף המטה
1970		(א10)		שאול רוזוליו 31.7.72 - 4.2.70		אלי דקל 31.7.72 - 1.2.70	
1971							
1972		אהרון סלע 23.9.72 - 1.8.72 שאול רוזוליו (ב10) 30.12.76 - 31.10.72		מאיר נוביק 26.4.75 - 1.11.72		שאול רוזוליו 30.10.72 - 1.8.72 אלי דקל 18.1.77 - 1.11.72	
1973					יורם נשר 31.3.74 - 1.2.73		
1974					פרד בליימן 25.3.75 - 1.4.74		
1975			יעקב קדמי 16.10.77 - 10.4.75	חיים תבורי (12) 29.12.76 - 27.4.75	אברהם שבוג (13) 17.11.76 - 26.3.75		
1976		חיים תבורי 31.12.79 - 31.12.76					
1977	יוסף בורג 13.9.84 - 20.6.77		אהרן שלוש 30.4.80 - 17.10.77	חיים אבינועם 30.6.78 - 19.1.77	אביגדור קפלן 30.6.78 - 8.2.77	דב קורצוויל 4.5.77 - 19.1.77 דוד קראוס 30.6.78 - 10.7.77	
1978				דוד קראוס (א16) 30.10.82 - 1.7.78	יהודה רוזנפלד 31.11.80 - 1.7.78 (ראה הערה מס' 14)	בנימין גלעד 31.8.80 - 1.7.78	זאב מרגלית (14) 31.12.79 - 1.7.78
1979							האגף בוטל ב-31.12.79

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1970 - 1979

מג"ב	מחוז מרכז	מחוז ת"א	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז צפוני	משמר אזורי	תפקיד שנה
				דוד עופר 14.8.72 - 15.4.70			1970
							1971
חיים לוי 31.3.76 - 12.10.72		דוד עופר 30.9.76 - 15.8.72		אהרון שלוש 31.12.72 - 15.8.72	יהודה בונה (מ"מ) 30.11.72 - 1.8.72 שמעון אטד 15.12.76 - 1.12.72		1972
				חיים תבורי 26.4.75 - 1.1.73			1973
						שמואל כהן (11) 14.10.79 - 15.8.74	1974
				אריה איבצן 4.1.81 - 27.4.75			1975
צבי בר 19.2.83 - 1.4.76		משה טיומקין 31.7.81 - 1.10.76			מרדכי רון 30.6.78 - 16.12.76		1976
							1977
					חיים אבינועם 31.12.81 - 1.7.78		1978
						שאול גבעולי 1.7.85 - 15.10.79	1979

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1980 - 1989

תפקיד שנה	שר	מפק"ל	אגף חקירות (אח"ק)	אגף שיטור וביטחון (הדרכה, ארגון, אג"מ לשעבר)	אגף כוח-אדם (מכ"א, מנכ"א לשעבר)	אגף אפסנאות (מנהלה לשעבר)	מינהל תכנון וארגון (אגף תכנון וארגון מ-1988)
1980		הרצל שמיר 31.12.80 - 1.1.80	יחזקאל קרתי 31.12.85 - 1.5.80		אלי עשת 14.3.81 - 1.12.80	בנימין ברלאי 14.3.81 - 1.9.80	גבריאל נגל (15) 31.3.88 - 1.12.80
1981		אריה איבצן 31.3.85 - 5.1.81			בנימין ברלאי 8.8.85 - 15.3.81	יצחק עירן (16) 27.12.81 - 2.8.81	
1982						רחמים חדד (17) 16.6.84 - 15.2.82	
1983				צבי בר 31.3.85 - 20.2.83			
1984	חיים בר-לב 14.3.90 - 13.9.84					ישעיהו לורוביץ 1.7.93 - 17.6.84	
1985		דוד קראוס 31.3.90 - 1.4.85		משולם עמית 11.2.89 - 1.4.85	יעקב טרנר 31.1.89 - 9.8.85		
1986			יגאל מרקוס 9.4.88 - 1.1.86				
1987							
1988			יהושע כספי 28.2.90 - 10.4.88				גבריאל נגל 20.10.91 - 1.4.88
1989				גבריאל עמיר (18) 31.3.90 - 12.2.89	שלמה חרון 27.3.91 - 1.2.89		

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1980 - 1989

תפקיד שנה	משמר אזרחי	מחוז צפוני	מחוז דרומי	מחוז ירושלים	מחוז ת"א	מחוז מרכז	מג"ב
1980							
1981			יהושע כספי 5.7.84 - 5.1.81		אברהם תורג'מן 21.6.84 - 1.8.81	גבריאל עמיר (19) 10.3.85 - 1.8.81	
1982		יצחק עירן 16.6.84 - 1.1.82					
1983							פנחס שחר 31.1.89 - 20.2.83
1984		רחמים חדד 17.6.85 - 17.6.84	אברהם תורג'מן 30.4.85 - 6.7.84		דוד קראוס 9.3.85 - 22.6.84		
1985	ברוך לוי 31.3.88 - 2.7.85	שאול לוי 14.11.87 - 18.6.85	רחמים קומפורט 31.12.90 - 1.5.85		גבריאל עמיר 9.4.88 - 10.3.85	אנוש גבעתי 31.1.89 - 13.2.85	
1986							
1987		שלמה חרון 21.1.89 - 15.11.87					
1988	עוזי ברגר 1.2.90 - 1.4.88				יגאל מרקוס 1.2.93 - 10.4.88		
1989		אלבדט מוספיה 3.2.93 - 22.1.89				יעקב טרנר 31.12.89 - 1.2.89	משולם עמית 14.1.93 - 1.2.89

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1990 - 1995

תפקיד שנה	שר	מפכ"ל	ראש המטה (א19)	אגף חקירות (אח"ק)	אגף שיטור וביטחון (הדרכה, ארגון, אג"מ לשעבר)	אגף כוח-אדם (מכ"א, מנכ"א לשעבר)	אגף אפסנאות (מנהלה לשעבר)	אגף התכנון (אג'ת)
1990	רוני מילוא 13.7.92 - 11.6.90	יעקב טרנר 31.3.93 - 1.4.90		עוזי ברגר 28.2.93 - 1.3.90	אסף חפץ 8.12.90 - 1.4.90 גבריאל לטט 5.1.93 - 9.12.90			
1991			גבריאל נגל 5.5.93 - 21.10.91			אריה ביבי 1.2.93 - 28.3.91		שי צ'לאג 28.2.93 - 21.10.91
1992	משה שחל 18.6.96 - 14.7.92							
1993		רפי פלד 30.4.94 - 1.4.93	שלמה גל 16.3.96 - 10.6.93	אלכס איש-שלום 14.11.93 - 1.3.93 יוסף לוי 31.10.96 - 15.11.93	אריה עמית 30.4.94 - 6.1.93	יאיר יצחקי 16.3.96 - 3.2.93	סנדו מזור 31.5.96 - 10.7.93	ישראל אפרת 18.5.96 - 1.3.93
1994		אסף חפץ 31.12.97 - 1.5.94			דני ברינקר 11.2.97 - 1.5.94			
1995	(21)						(22)	

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1990 - 1995

מג"ב	מחוז ש"י	מחוז מרכז	מחוז ת"א	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז צפוני	משמר אזורי	תפקיד שנה
		חיים אלבלדס 8.12.90 - 1.1.90 אסף חפץ 30.4.94 - 9.12.90					זאב רם 27.3.91 - 4.2.90	1990
				חיים אלבלדס (19) 9.2.93 - 1.1.91	רפי פלד 4.2.93 - 1.1.91		שלמה גל 31.3.93 - 28.3.91	1991
								1992
יצחק אהרונוביץ 31.3.95 - 15.1.93			גבריאל לסט 14.12.96- 2.2.93	רפי פלד 10.3.93 - 10.2.93 יהודה וילק 9.5.94 - 11.3.93	יהודה וילק 7.3.93 - 4.2.93 שמעון לוי 16.3.96 - 8.3.93	יעקב גנוח 17.11.94 - 4.2.93	זכריה יוסף 31.8.96 - 1.4.93	1993
	אלכסנדר דון (20) 11.12.97 - 1.8.94	שלמה אהרונישקי 14.12.96 - 1.5.94		אריה עמית 4.3.97 - 10.5.94		עמוס עזני 1.1.97 - 22.11.94		1994
ישראל סדן 11.1.98 - 1.4.95								1995

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1996 - 2000

תפקיד שנה	שר	מפכ"ל	סמפכ"ל / ראש מטה (23)	אגף חקירות (אח"ק)	אגף שיטור וביטחון (אג"מ)	אגף כוח-אדם (אמ"ש 26)	אגף לתמיכה לוגיסטית (אגף אפסגאות לשעבר)	אגף התכנון (אג"ת)	אגף מודיעין (אמ"ן)
1996	אביגדור קהלני 6.9.99 - 19.6.96		זאב אבן חן 14.12.96 – 17.3.96 גבי לסט 31.3.98 - 15.12.96	סנדו מזור 31.3.98 - 1.11.96		אסתר דומיניסיני 22.1.01 - 17.3.96	רמי רהב 31.1.00 - 1.6.96	הרצל יוסוב 30.9.99 - 19.5.96	
1997 (25)					יהודה בכר 10.2.01 - 12.2.97				אברהם כהן 30.4.98 - 1.4.97
1998		יהודה וילק 31.12.00- 1.1.98	סנדו מזור 31.8.00 -1.4.98	יוסף סידבון 1.1.01 - 1.4.98					חיים קליין 4.9.2002 - 30.6.98
1999	שלמה בן עמי 10.3.01 - 7.9.99							יעקב בורובסקי 8.5.01 – 1.10.99	
2000							אריק יקואל 31.3.01 - 10.3.2000		

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 1996 - 2000

מג"ב	מחוז ש"י	מחוז מרכז	מחוז ת"א	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז צפוני	משא"ז (אק"מ) (27)	אגף תנועה (את"ן)	תפקיד שנה
		זאב אבן-חן 31.12.00 - 15.12.96	שלמה אהרונישקי 31.12.00 - 15.12.96		יאיר יצחקי 11.2.97 - 17.3.96		חיים קליין 29.6.98 - 1.9.96		1996
	יוסף סדבון 28.2.98- 12.2.97			יאיר יצחקי 4.12.00 - 5.3.97	דני ברינקר 9.5.00 - 12.2.97	אלכסנדר רון 31.6.01 - 12.2.97		יעקב גנרת 7.2.01 - 1.10.97	1997 (24)
ז'אק דדון 7.2.01 - 12.1.98	יצחק אהרונוביץ 5.2.00 - 1.3.98						יעקב רוז 22.1.01 - 30.6.98		1998
									1999
	מיקי לוי 4.12.00 - 10.5.00			מיקי לוי 14.7.04 - 5.12.00	יצחק אהרונוביץ 14.10.02 - 10.5.00				2000

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 2001 - 2004

שנה	תפקיד	שר	מפק"ל	סמפכ"ל (רמ"ט מ-29.8.04)	אגף חקירות (אוד"ק) (31)	אגף שיטור וביטחון (אג"מ)	אגף משאבי אנוש (אמ"ש)	אגף לתמיכה לוגיסטית (אוד"ל)	אגף תכנון (אג"ת)	אגף מודיעין (אמ"ן) (31)	אגף תנועה (אוד"ן)
2001		עוזי לנדאו 1.3.03 - 11.3.01	שלמה אהרונישקי 30.7.04 - 1.1.01	דני ברינקר 8.9.02 - 1.1.01	משה מזרחי 21.11.04 - 2.1.2001	דן רונן 30.9.02 - 11.2.01	משה קראדי 16.10.02 - 23.1.01	חסין פארס 1.8.04 - 1.4.01	אריק יקואל - 9.5.01		יעקב רז 1.8.04 - 8.2.01
2002				יצחק אהרונוביץ 30.7.04 - 15.10.02		דוד כהן 20.7.04 - 3.10.02	אבי טילר 31.7.04 - 17.10.02			אילן פרגוקו - 7.9.02 14.7.04	
2003		צחי הנגבי (30) 31.8.04 - 2.3.03									
2004		גדעון עזרא (30) - 1.9.04	משה קראדי - 1.8.04	נטים מור (29) - 29.8.04	ברטי אוחיון - 21.7.04	גבי גל - 1.8.2004	יעקב רז - 2.8.04			אורי בר-לב - 15.7.04	שחר איילון - 2.8.04

מפקדים במשטרת ישראל בין השנים 2001 - 2004

מג"ב	מחוז ש"י	מחוז מרכז	מחוז ת"א	מחוז ירושלים	מחוז דרומי	מחוז צפוני	אק"מ (משא"ז)	תפקיד שנה
יעקב גנות 16.9.02 - 8.2.01	שחר איילון 1.8.04 - 21.1.01	יהודה בכר 17.7.03 - 11.2.01	יוסף סידבון 25.8.04 - 2.1.01			יעקב בורובסקי 29.8.04 - 1.7.01	אסתר דומיניסיני 30.6.03 - 23.1.01	2001
דוד צור 1.8.04 - 17.9.02					משה קראדי 28.7.04 - 15.10.02			2002
		אורי בר-לב (מ"מ) 30.11.03 - 18.7.03 בני קניאק -1.12.03					(28) דאובן אדיאב (מ"מ) 30.10.04 - 1.7.03	2003
חסין פארס - 2.8.04	ישראל יצחק - 31.10.04		דוד צור - 26.8.04	אילן פרנקו - 15.7.04	דוד כהן - 29.7.04	דן רונן - 30.8.04	דוד קרוזה - 31.10.2004	2004

הערות לטבלת מפקדים במשטרת ישראל

1. בשנת ההקמה של משטרת ישראל (1948), שימש ידן פרומקין כקצין שלישות ראשי/קצין גיוס ואימונים ראשי באגף המינהלה (בשנת 1949 – קצין גיוס ראשי). אחריו שימש בתפקיד זה ישראל בן-אליהו (עד 1.5.1968). במקביל, באגף זה הייתה פונקציה של ראש מחלקת כוח אדם (מכ"א), כשהראשון שעמד בראשה, היה יעקב נש.
2. בראש אגף המינהלה עמד יוסף בן פורת. האגף בוטל רק בשלהי שנת 1979 ובמקומו הוקם אגף האפסנאות.
3. בשנת 1949, הוקם אגף הדרכה בראשותו של עמוס בן-גוריון. בשנת 1950, שם האגף שונה לאגף הארגון.
4. בשנת 1952, חלה התייצבות במצבת כוח האדם במשטרה, בעיקר בגין הבלימה במספר ההתפטרויות. מיעוט המגויסים (14%) היו ילידי הארץ והשאר – עולים חדשים שלא גילו עניין מיוחד ברכישת המקצוע, אלא, ראו במשטרה בעיקר מקור פרנסה. בשנה זו שימש זאב מרגלית כראש מכ"א.
5. בשנת 1951, המשטרה מקימה שלוש פלוגות שנקראו "משמר הגבול", במסגרת אג"ר. רשמית, תואמה פעולתן על ידי קצין מטה לענייני משמר הגבולות – מפקד עליון מטעם המטה הארצי, סגן מפקח מחוזי מקסים כהן ("מקסי").
6. באפריל 1953, הוקם רשמית חיל משמר הגבול כשלמפקדו הראשון מונה סגן מפקח מחוזי פנחס קופל.
7. באפריל 1954, הוקם מחוז מרכז (המחוז החמישי), בראשותו של אריה ניר.
8. משנת 1958, הופחת מספר המחוזות במשטרה מחמישה לשלושה: מחוז צפוני, מחוז דרומי ומחוז ת"א.
- א8. בשנת 1958, מונה עמוס בן גוריון כסמפכ"ל, בנוסף על תפקידו כממ"ז ת"א, ובשלהי אותה שנה בוטל תפקיד זה.
9. בשנת 1958, עם ההתארגנות מחדש של משטרת ישראל, נותק מג"ב מכפיפותו הארגונית הקודמת לאגף הארגון במטה הארצי וקיבל מעמד של חיל עצמאי, שמפקדו כפוף ישירות למפכ"ל.
10. בשנת 1969, אגף השיטור וההדרכה שונה שוב לאגף הארגון בראשותו של אלי דקל.
- א10. בשנת 1970, הוכנסה לשימוש דרגה חדשה במשטרה – רב ניצב.
- ב10. בתאריך 1.8.1972, נתמנה שאול רוזוליו כסמפכ"ל, בנוסף על תפקידו כראש אגף המנהלה.
11. בתאריך 15.7.1974, הוקם המשמר האזרחי, כגוף עצמאי, בראשותו של ניצב שמואל כהן (מולה).

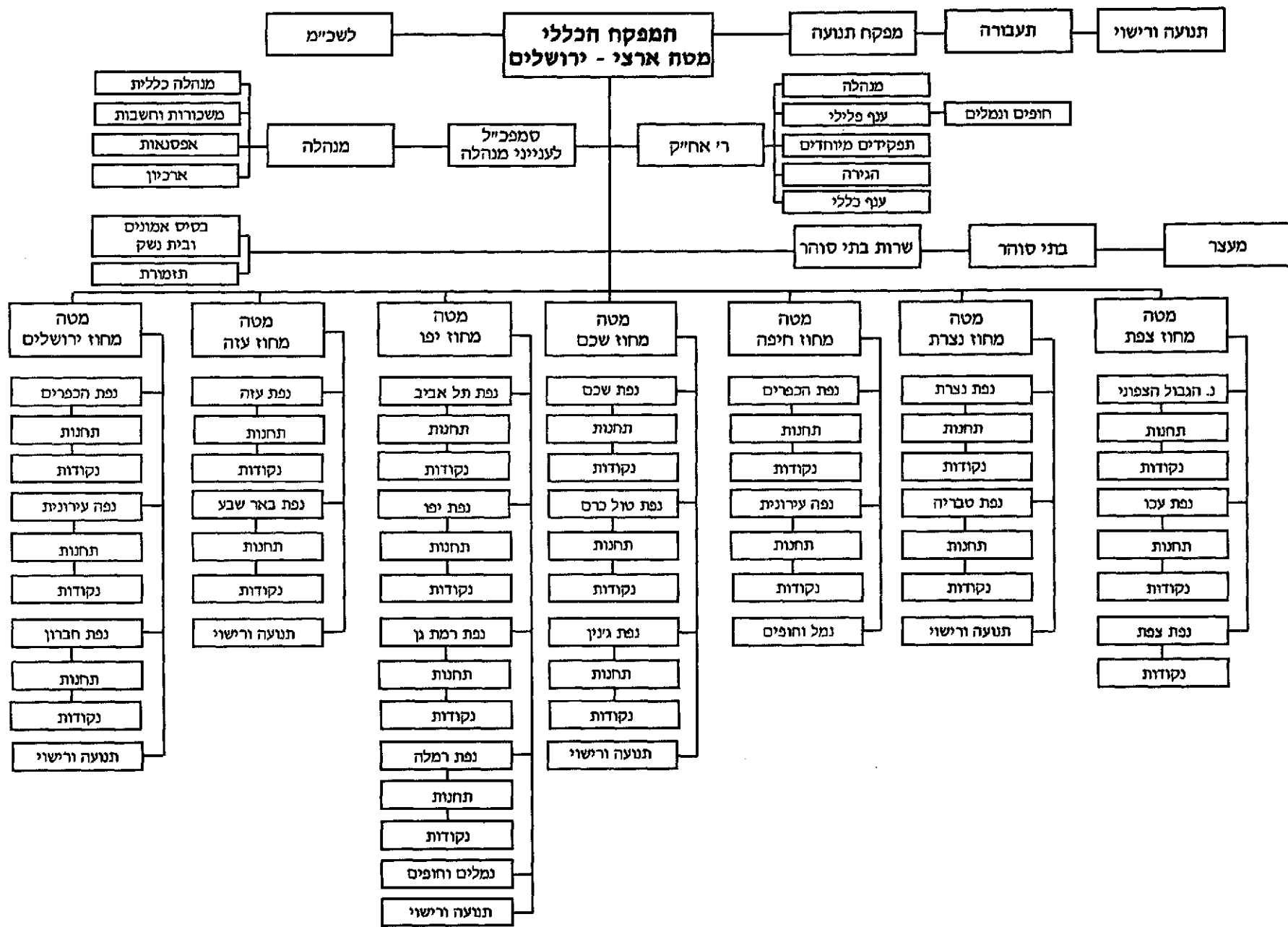
12. בשנת 1975, הוקם אגף שיטור וביטחון במקום אגף הארגון ולראשו נתמנה ניצב חיים תבורי.
13. בשנת 1975, הפונקציה "מחלקת כוח אדם" הפכה למינהל כוח אדם, שבראשו מונה אברהם שבנק.
14. בשנת 1978, הוקם אגף המטה. האגף בוטל בשנת 1980, ובמקומו הוקם אגף כוח-אדם (אכ"א).
15. בתאריך 1.11.1980, הוקם מינהל תכנון וארגון (מנת"א), במסגרת תוכנית תירוש (בנוסף לאגף כוח אדם), בראשותו של תנ"צ גבריאל נגל. בשלהי שנת 1991, נתמנה כראש המטה עד לפרישתו ב-5.5.1993. כמחליפו בתפקיד מונה ניצב שלמה גל. בשנת 1988, מינהל תכנון וארגון קיבל מעמד של אגף ונקרא אגף תכנון וארגון (אג"ת). תנ"צ גבריאל נגל הועלה לדרגת ניצב.
16. ניצב יצחק עירן, שימש כממלא מקום ראש אגף האפסנאות החל בתאריך 20.3.81.
- 16א. משנת 1981 שימש ניצב דוד קראוס, כסמפכ"ל, בנוסף על תפקידו כראש אג"מ.
17. ניצב רחמים חדד, שימש כממלא מקום ראש אגף האפסנאות החל מתאריך 28.12.81 עד התמנתו כראש אגף אפסנאות בתאריך 15.2.1982.
18. ב-1.4.1988, מונה ניצב גבריאל עמיר, כסגן המפכ"ל ושימש לאחר מכן כראש אגף שיטור וביטחון.
19. בשנת 1981, הוקם מחוז רביעי, מחוז מרכז, בפיקודו של ניצב גבריאל עמיר.
- 19א. משנת העבודה 1991, מוסד התקן של ראש המטה (רמ"ט), במקום התקן של סגן המפקח הכללי (סמפכ"ל).
20. בעקבות "הסכם קהיר" בתאריך 4.5.1994 – "עזה ויריחו תחילה" והצורך בהתארגנות מחודשת בתחומי יהודה ושומרון, הוחלט על הקמת מחוז שישי למשטרת ישראל – מחוז ש"י (שומרון ויהודה) בפיקודו של ניצב אלכסנדר רון, החל מתאריך 11.8.1994.
21. על פי החלטת ממשלת ישראל, מנובמבר 1995, הוסב שמו של משרד המשטרה למשרד לביטחון פנים.
22. בתאריך 22.10.1995, הוסב שמו של אגף אפסנאות לאגף לתמיכה לוגיסטית (את"ל).
23. החל מתאריך 15.12.1996, בוטל התפקיד של ראש המטה (רמ"ט), ובמקומו תוקנן תפקיד הסמפכ"ל.
24. החל מתאריך 1.10.1997, הוקם אגף התנועה במשטרת ישראל.
25. החל מדריך 18.2.1997, הוקם אגף מודיעין במשטרת ישראל.
26. החל מתאריך 1.6.1999, הוסב שמו של אגף כוח אדם לאגף למשאבי אנוש (אמ"ש).

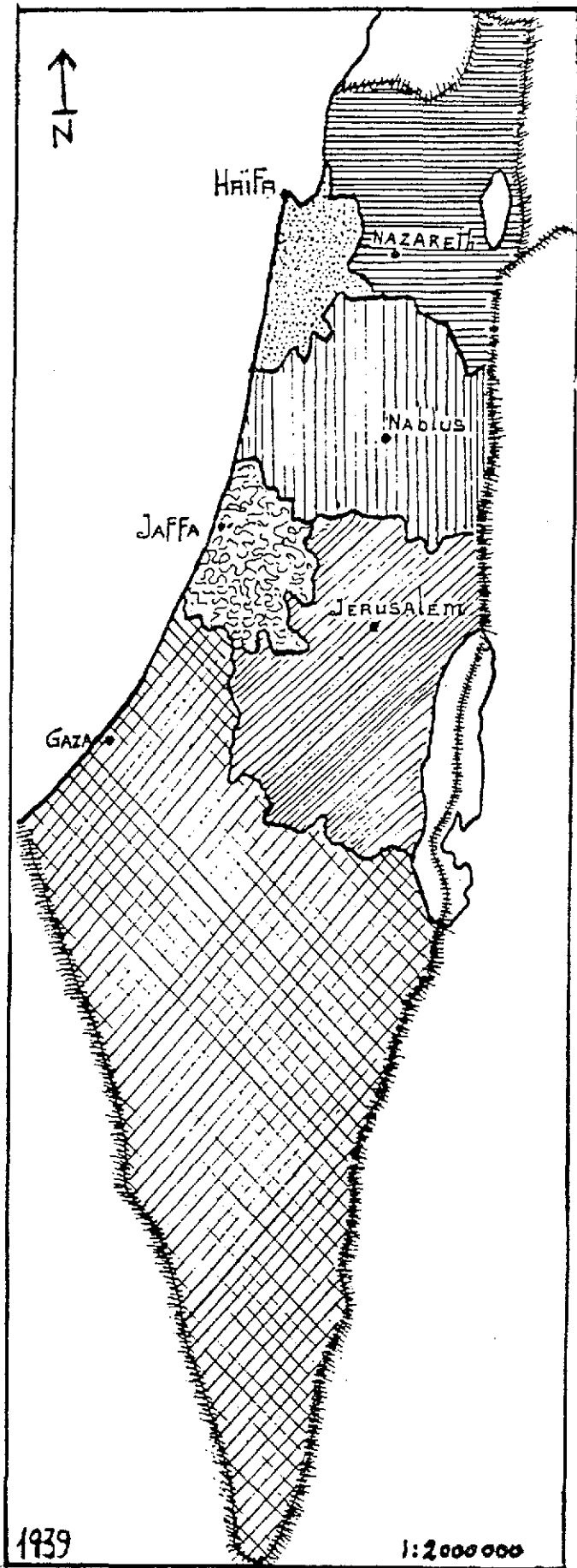
27. החל מתאריך 1.1.1999, הוסב שמו של המשא"ז לאגף קהילה ומשמר אזרחי (אק"מ).
28. עם פרישתה של ר' אק"מ ניצב אסתר דומיניסיני, מילא את מקומה תנ"צ ראובן אריאב. בתאריך 31.10.2004, מונה ניצב דוד קרוזה כראש אק"מ.
29. בתאריך 29.8.2004, מונה תנ"צ ניסים מור כראש המטה (רמ"ט). באותו תאריך בוטל תקן הסמפל"ל.
30. בתאריך 31.8.2004, התפטר השר לביטחון פנים, צחי הנגבי מתפקידו, נוכח חקירה שנפתחה נגדו. במקומו מונה שר התיירות, גדעון עזרא.
31. במהלך חודש דצמבר 2004, החליט המפכ"ל, רנ"צ משה קראדי, על איחוד אגף המודיעין ואגף החקירות לאגף אחד, בדומה למתכונת שהייתה נהוגה במשטרת ישראל עד שנת 1997, מועד הפרדתם.

מבנה ארגוני של משטרת פלשתינה

ושירות בתי הסוהר - 1937

טבלה











Palestine Police Badge and force crest. c.1932 to 1948. White metal. Voided centre.*

*From 1946 there was an issue in black metal.

The Administrative Division of Palestine 1939:

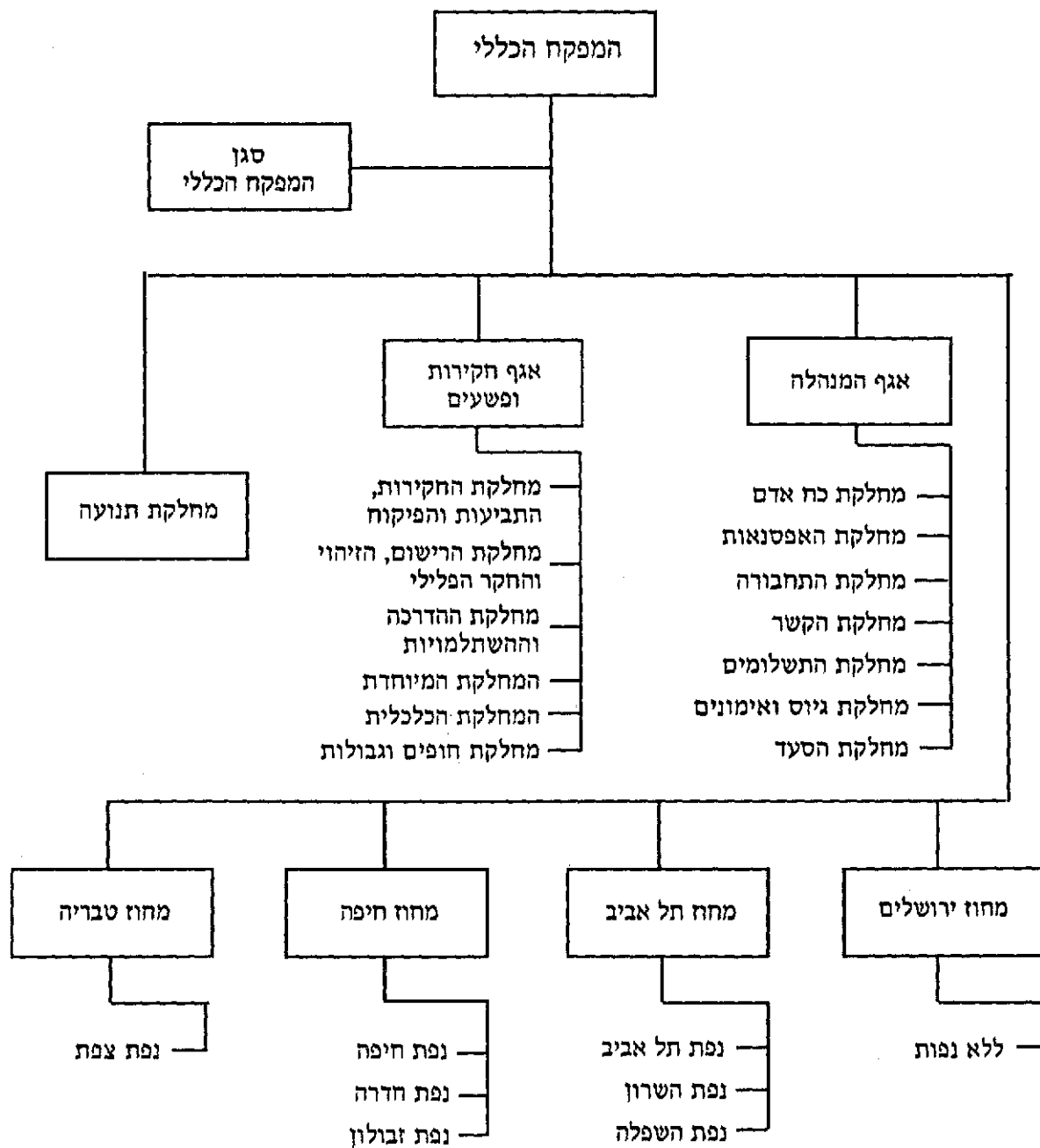
-  Galilee and Acre district
-  Haifa district
-  Samaria district
-  Jerusalem district
-  Lydda district
-  Gaza district

מבנה ארגוני של המטה הארצי
מחוזות המשטרה, מג"ב ומשא"ז

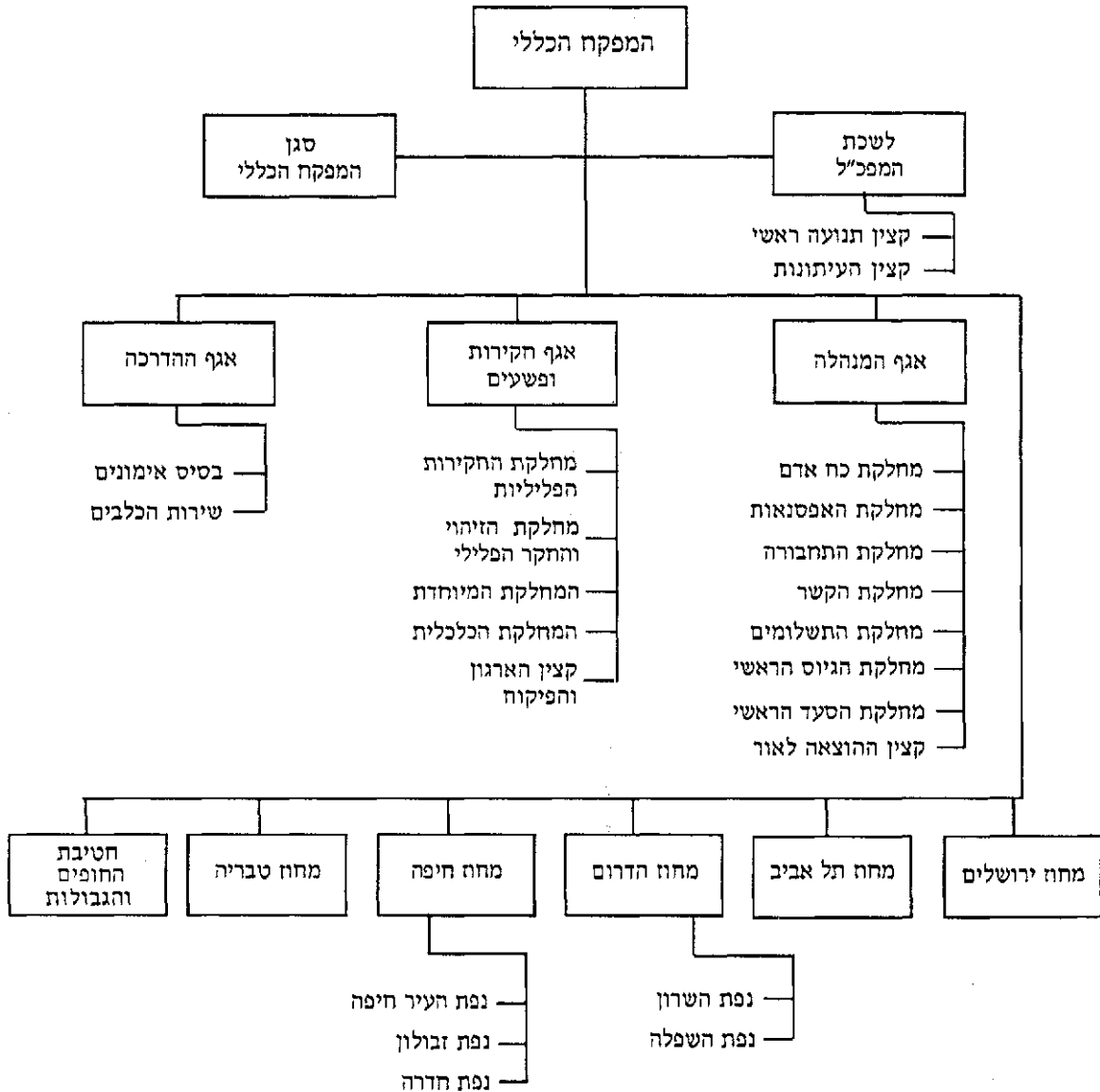
2003 - 1948

עצי מבנה

מבנה ארגוני של מ"י 1948



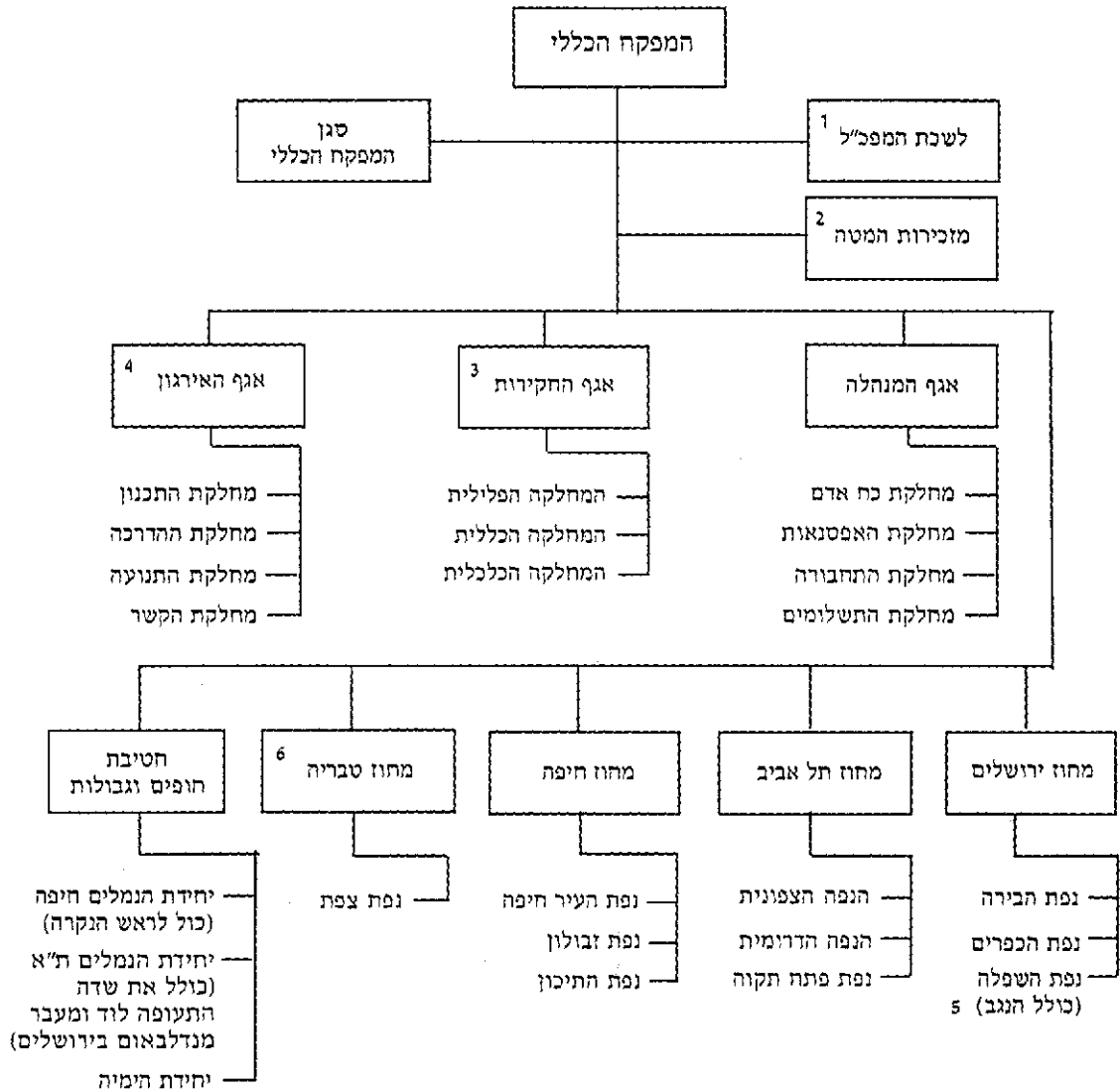
משטרת ישראל - מבנה ארגוני - 1949



הערות:

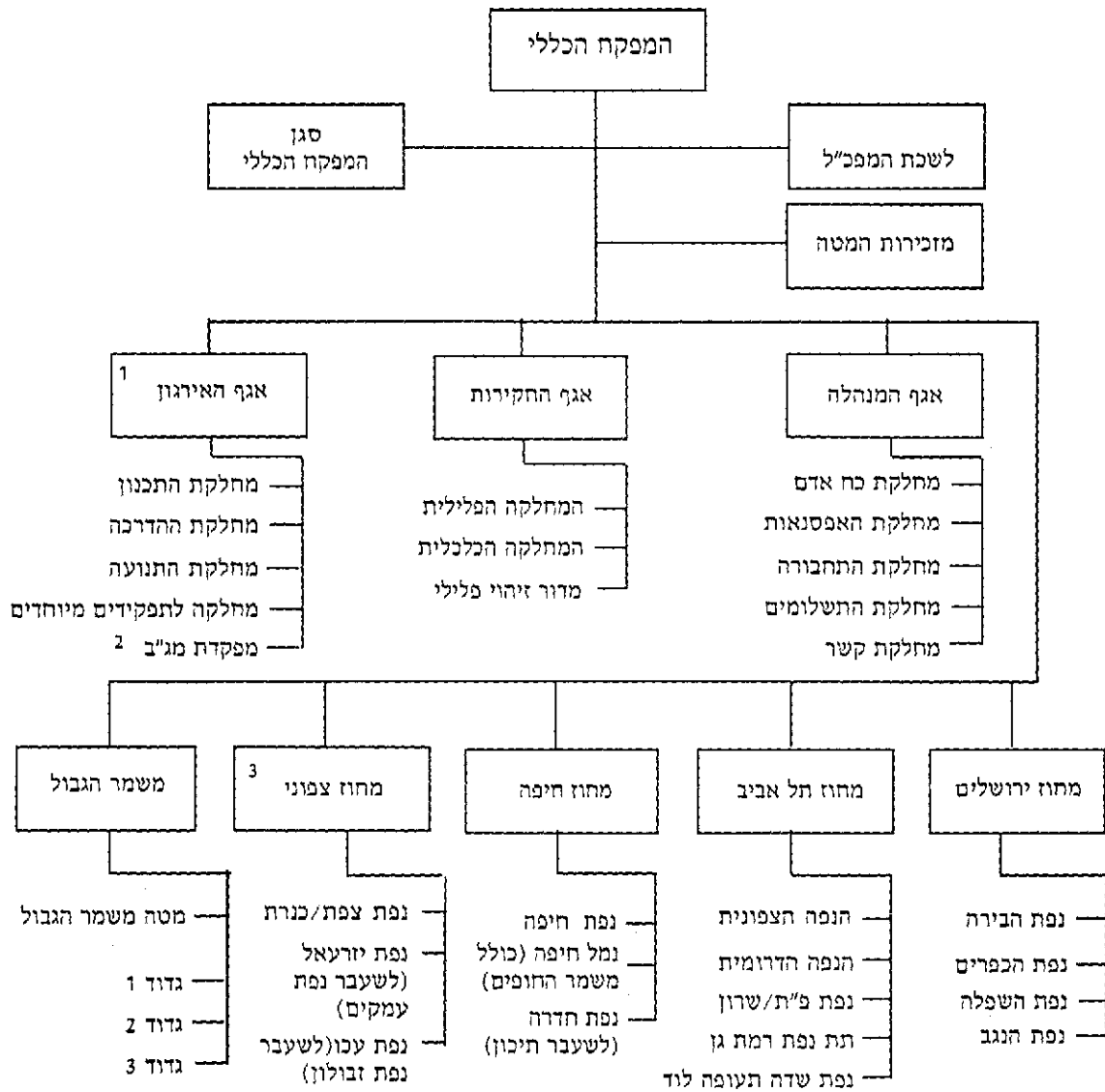
1. אזור תחנת באר שבע היה כפוף במישור למטה מחוז הדרום.
2. הנמלים ונקודות הגבול היו נתונים לפיקוחה של חטיבת החופים והגבולות והם הופרדו מן המרחבים שבשטחם נמצאו.
3. מחוזות ירושלים, תל אביב וטבריה, לא חולקו בשנה זו חלוקת משנה לנפות.
4. בשנת 1950 פורק המחוז הדרומי (כשנפותיו הועברו למחוזות אחרים) והוקם מחדש בשנת 1958.

מבנה ארגוני של מ"י - 1950



1. לשכת המפכ"ל קובעת את מדיניות החל בתיאום עם מדיניותה של הממשלה, מתאמת ומנחה את שלושת האגפים.
2. מזכירות המטה הוקמה בסוף השנה ועסקה בנוסף על תפקידי מזכירות (תיק, ארכיון, חישוב, הנהלת מכתבים) ביחסי ציבור (עיתונות, בירור תלונות נגד אנשי משטרה), בפקוח על עבודתם של עובדי המטה הארצי וכן בהוצאתם לאור של פרסומי המשטרה.
3. אגף החקירות בא במקום אגף תקירות פשעים. המחלקה הפלילית כללה את המדור לזיהוי וחקר פלילי ומדור לחקירות ותביעות. המחלקה הכלכלית שהוקמה בשנת 1950, עסקה בפעולות הפיקוח הכללי בנושאי מזון ומלאי-נושאים שהועברו למשטרה לאחר ביטול משרד הקיצוב והאספקה.
4. אגף הארגון (הוקם במקום אגף ההדרכה).
5. בשנת 1951, נותק איזור הנגב ממחוז ירושלים והפך לנפה עצמאית – נפת הנגב, שהוכפפה ישירות למטא"ר. בשנת 1953, הוחזרה הכפיפות למחוז.
6. למחוז טבריה נוסף בשנת 1951, נפת העמקים ובשנת 1952, תת נפת טבריה. המחוז בוטל בשנת 1953, ונפתיו נכללו במחוז הצפוני החדש.

מבנה ארגוני של מ"י - 1953



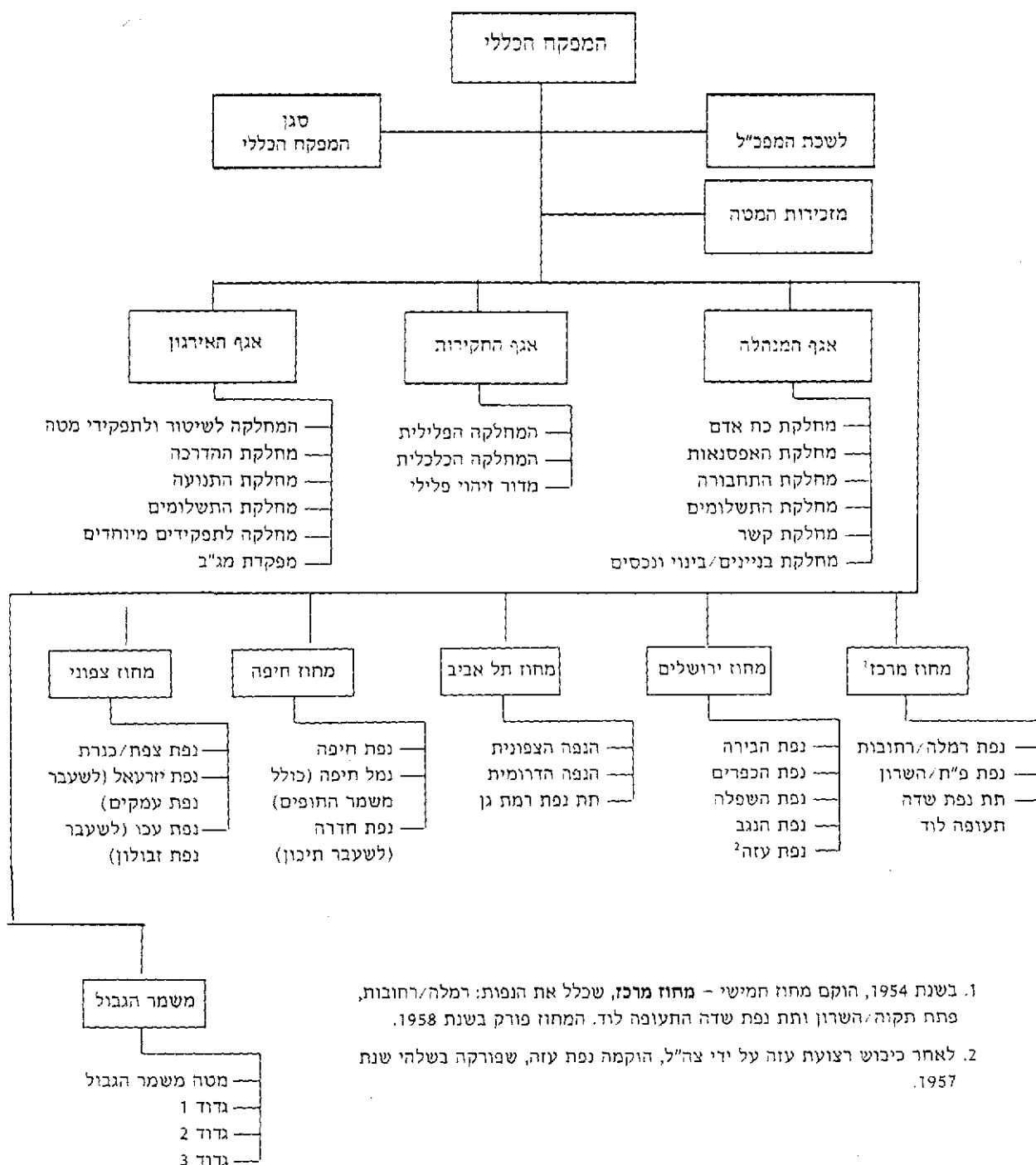
1. בין השנים 1965 – 1969, שונה שם האגף לאגף שיטור והדרכה ובו שתי מחלקות – מחלקת סיור ותנועה ומחלקת ההדרכה. בשנת 1969, חזר לשמו המקורי – אגף הארגון.

2. מפקדת מג"ב מרכזת ומתכננת את פעולותיהן של יחידות מג"ב ואת הלחימה בהסתננות.

3. בשנת 1953, מחוז טבריה בוטל ונפותיו נכללו במחוז צפוני.

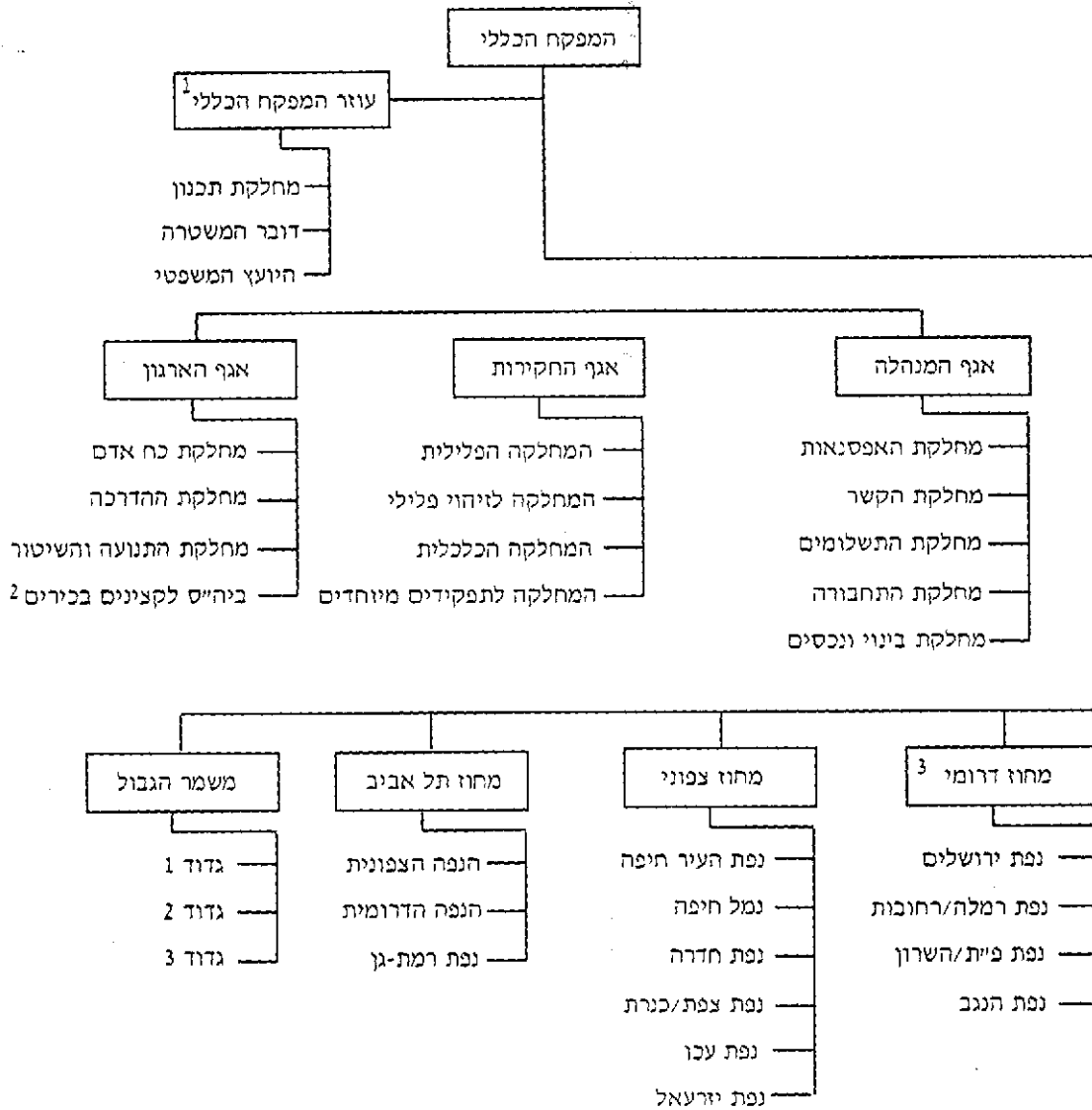
בשנת 1953, מחוז בוטלה חטיבת חופים וגבולות.

מבנה ארגוני של מ"י 1954-1957



1. בשנת 1954, הוקם מחוז חמישי - מחוז מרכז, שכלל את הנפות: רמלה/רחובות, פתח תקוה/השרון ותת נפת שדה התעופה לוד. המחוז פורק בשנת 1958.
2. לאחר כיבוש רצועת עזה על ידי צה"ל, הוקמה נפת עזה, שפורקה בשלהי שנת 1957.

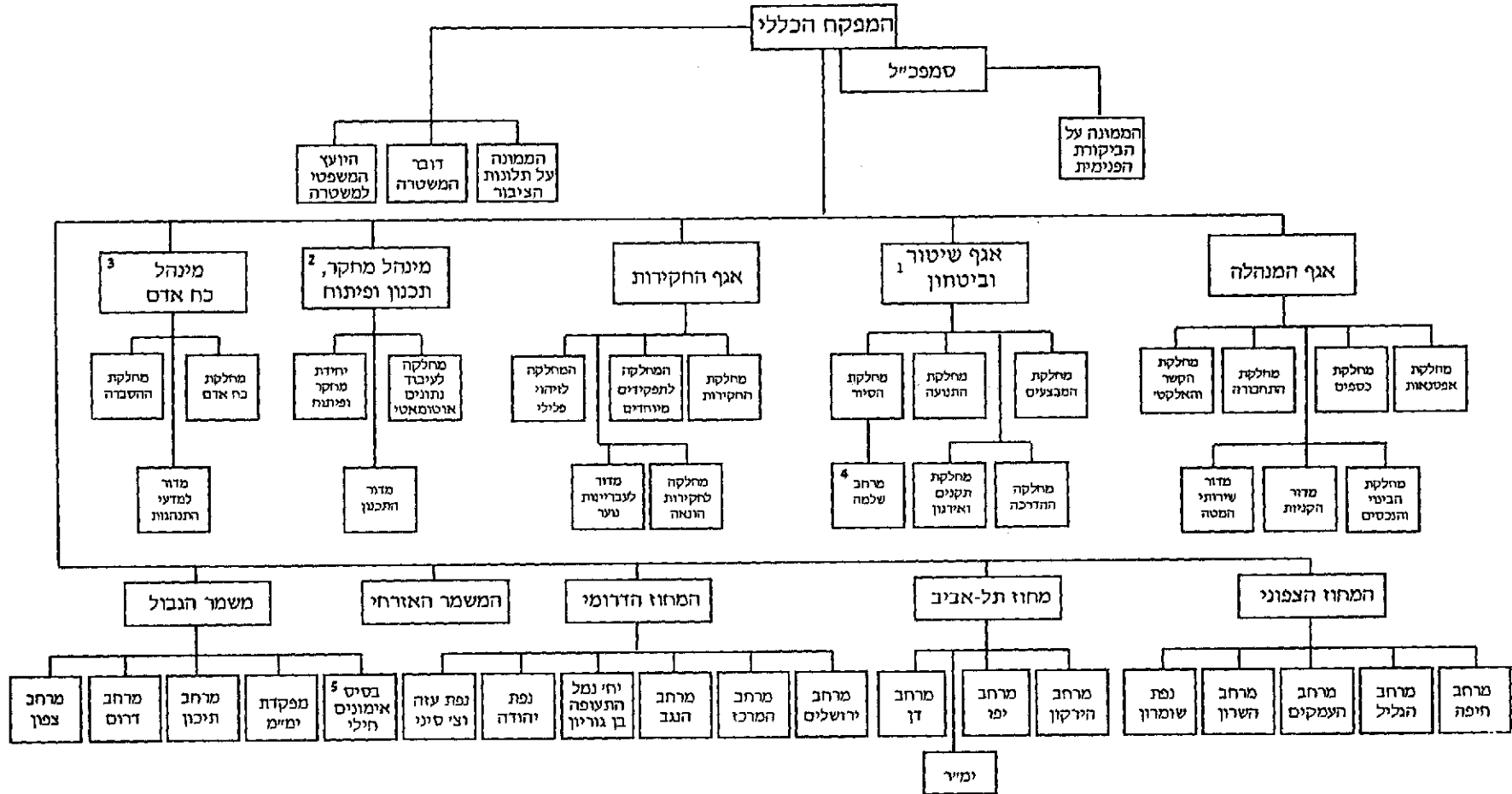
מבנה ארגוני של מ"י - 1958



בשנת 1958, בוצע במשטרת ישראל דה-אירגון מקיף וכתוצאה מכך הופחתו מספר המחוזות מחמישה לשלושה: המחוז הצפוני, המחוז הדרומי ומחוז תל אביב. מחוז חיפה מוזג עם מחוז הצפון שהפך למחוז הצפוני, שמושב מטהו בחיפה.

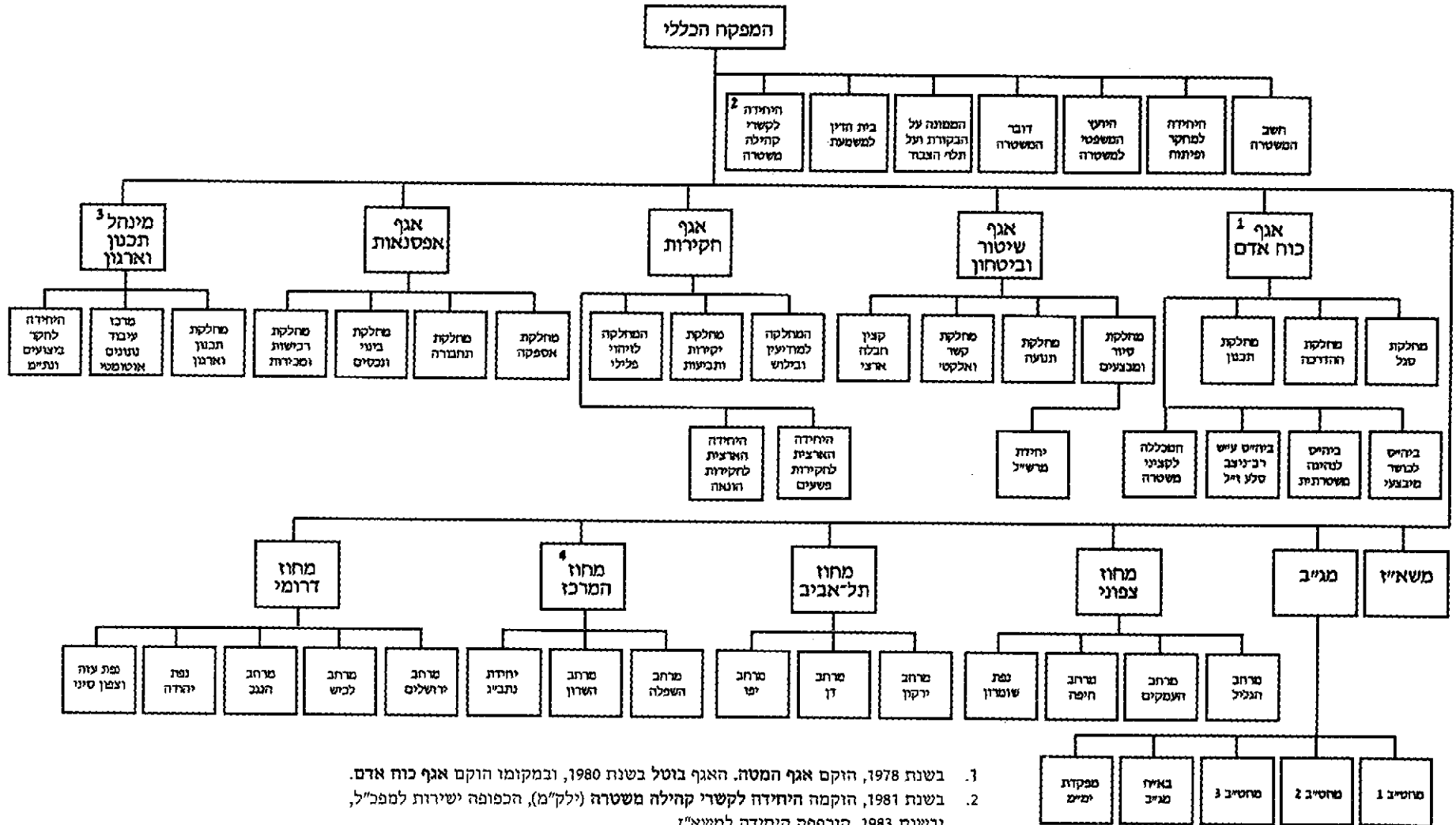
1. בשנה זו בוטלה הפונקציה סגן המפקח"ל. עוזר המפקח הכללי הינו אחראי על הפונקציות הרשומות בעץ המבנה.
- בשנת 1959, גוספה המחלקה ליחסי ציבור ובשנת 1959, בוטלה הפונקציה עוזר המפקח"ל.
2. בשנת 1958, הוקם ביה"ס לקצינים בכירים (כשתחילת דרכו הייתה בבסיס המשטרה בכפר שלם).
3. בשנת 1958, בוטלו מחוזות ירושלים וחמרכו (שהוקם רק בשנת 1954) ונפותיהם נכללו במחוז הדרומי, שהוקם מחדש.
- * בשנת 1965, אגף הארגון שונה לאגף השיטור וההדרכה ובו מחלקת סיור ותנועה ומחלקת ההדרכה.
- בשנת 1969, חזר האגף לשמו המקורי אגף הארגון ובו המחלקות: תכנון, תנועה, הדרכה וסיור ומבצעים.
- * בשנת 1966, בוטלה המחלקה לחקירות כלכליות שבאגף החקירות.

תרשים ארגוני/ משטרת ישראל 1975



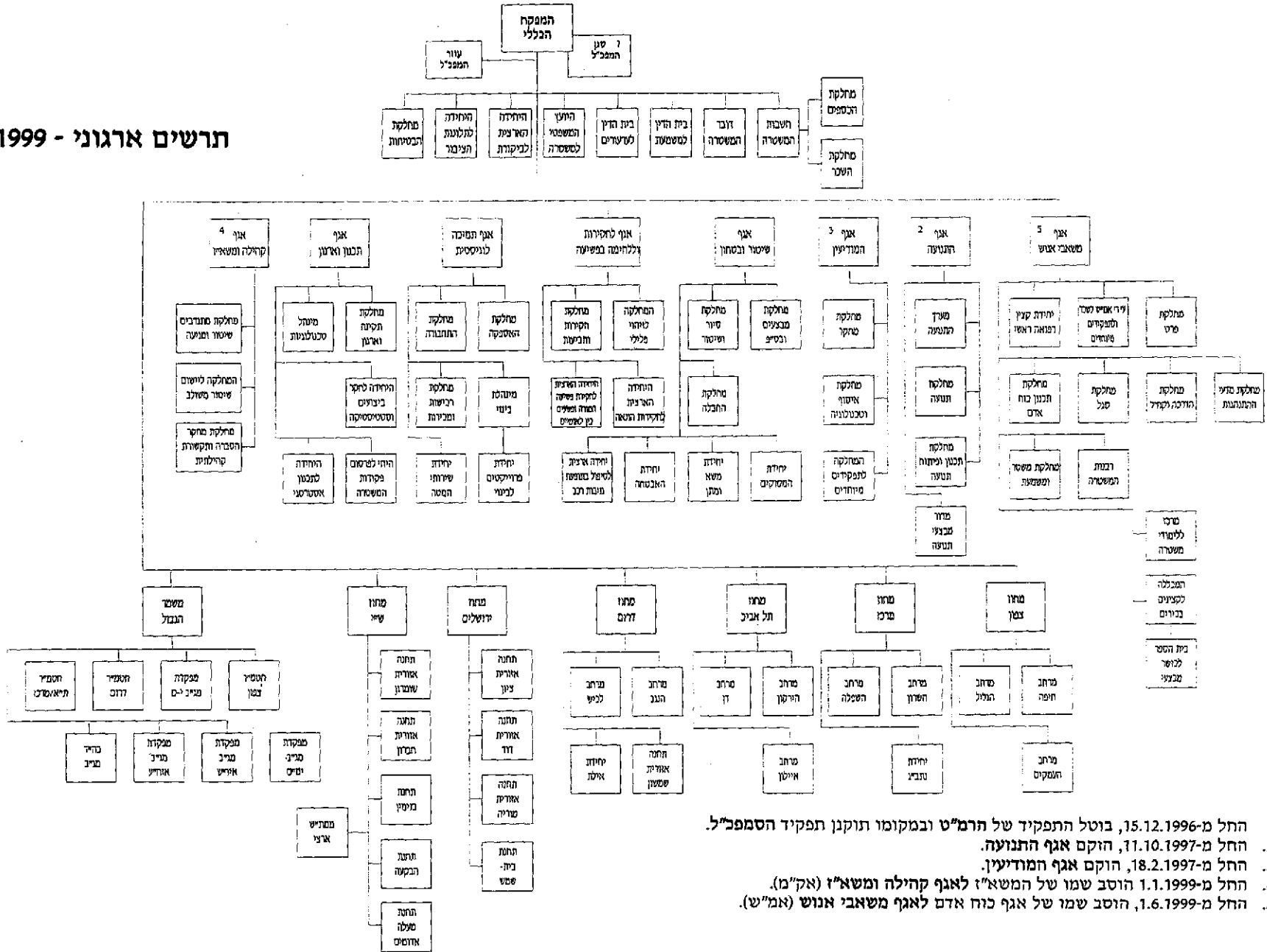
1. בשנת 1975, הוקם אגף שיטור וביטחון במקום אגף הארגון.
2. בשנת 1975, הוקם מינהל תכנון ופיתוח.
3. בשנת 1975, הוקם מינהל כוח אדם. מחלקת כוח אדם שהייתה כפופה לסמפכ"ל, הועברה לכפיפות מינהל כוח אדם.
4. בשנת 1975, הוחלט שיחידת המשטרה במרחב שלמה תהיה כפופה ישירות למחלקת הסיור במטא"ר.
5. בשנת 1970, נפתח בבית חורון בסיס אימונים של טירוני מג"ב, בנוסף לבסיס תלפיות. במהלך השנים 1972-1975 הפך בית חורון לבסיס המרכזי של הכשרת טירוני מג"ב ונקרא - בסיס אימונים חילי.

מבנה ארגוני של מ"י 1981



1. בשנת 1978, הוקם אגף המטה. האגף בוטל בשנת 1980, ובמקומו הוקם אגף כוח אדם.
2. בשנת 1981, הוקמה היחידה לקשרי קהילה משטרה (ילק"מ), הכפופה ישירות למפק"ל, ובשנת 1983, הוכפפה היחידה למשא"ז.
3. בשלהי שנת 1980, הוקם מינהל תכנון וארגון. בשנת 1988 קיבל המינהל מעמד של אגף הנקרא - אגף תכנון וארגון (אג"ת).
4. בשנת 1981, הוקם מחוז המרכז (המחוז הוקם לראשונה בשנת 1954 ובוטל בשנת 1959).

תרשים ארגוני - 1999



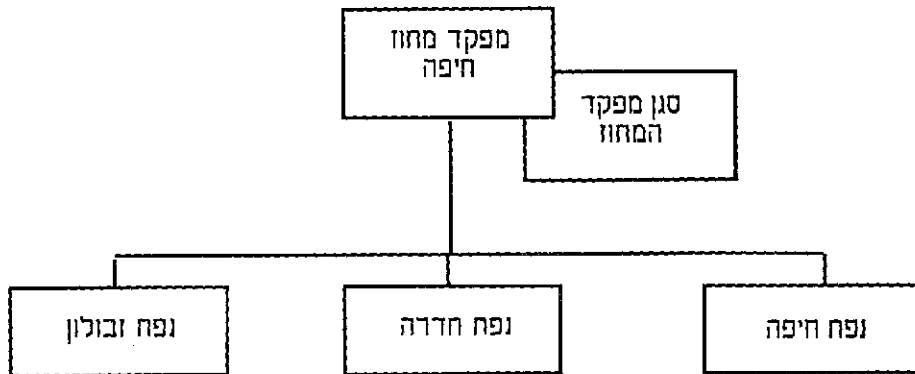
- 1 החל מ-15.12.1996, בוטל התפקיד של תרמ"ט ובמקומו תוקנן תפקיד הסמפכ"ל.
- 2 החל מ-11.10.1997, הוקם אגף התנועה.
- 3 החל מ-18.2.1997, הוקם אגף המודיעין.
- 4 החל מ-1.1.1999 הוסב שמו של המשא"ז לאגף קהילה ומשא"ז (אק"מ).
- 5 החל מ-1.6.1999, הוסב שמו של אגף כוח אדם לאגף משאבי אנוש (אמ"ש).

פירוט מבנה המחוזות,

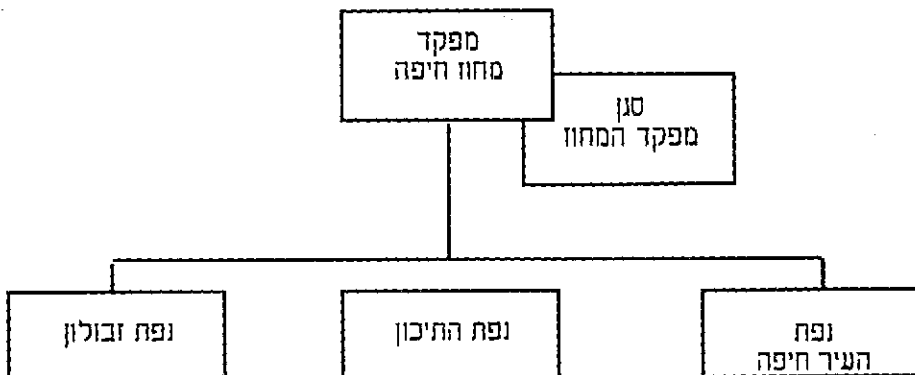
מג"ב ומשא"ז

מחוז צפוני

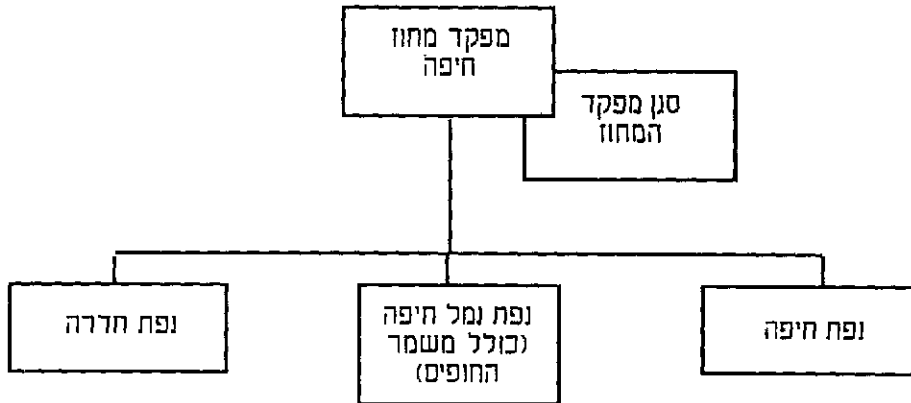
מחוז חיפה / תרשים ארגוני - 1948-1949



מחוז חיפה / תרשים ארגוני - 1950-1952

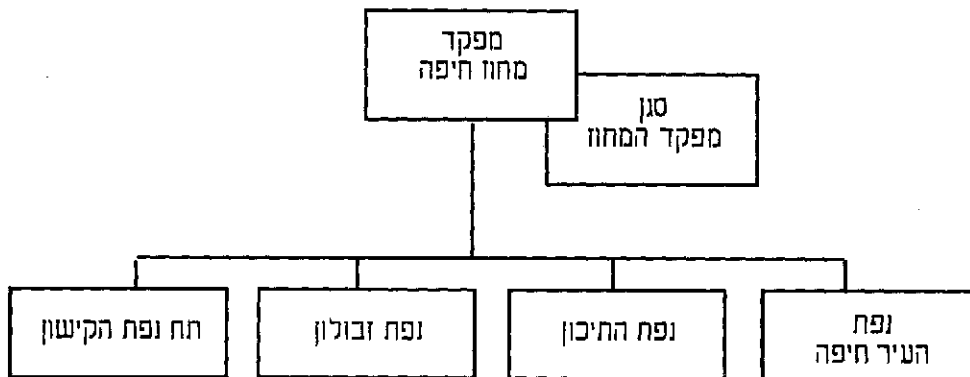


מחוז חיפה / תרשים ארגוני - 1953-1956



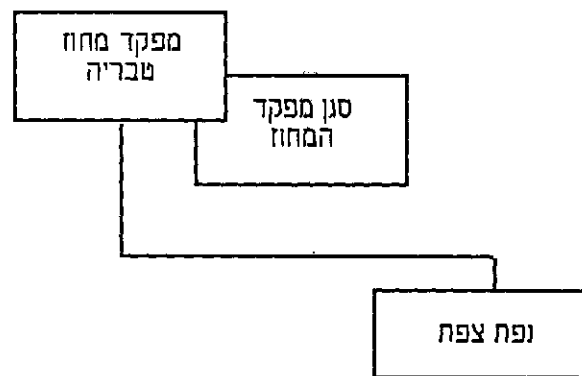
בשנת 1953, הוקמה במחוז חיפה **נפת נמל חיפה**, שאליה הוכפף גם משמר החופים.

מחוז חיפה / תרשים ארגוני - 1957-1958

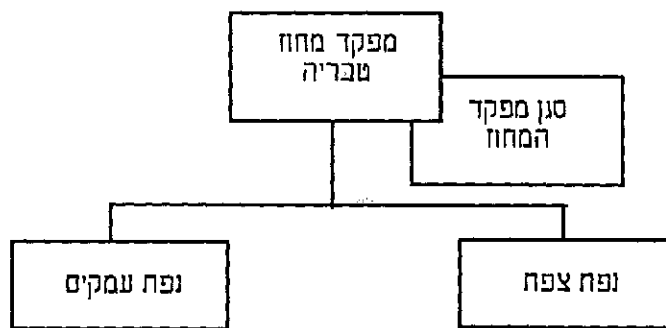


בשנת 1958, מחוז חיפה **בוטל** ונפותיו נכללו במחוז הצפוני.

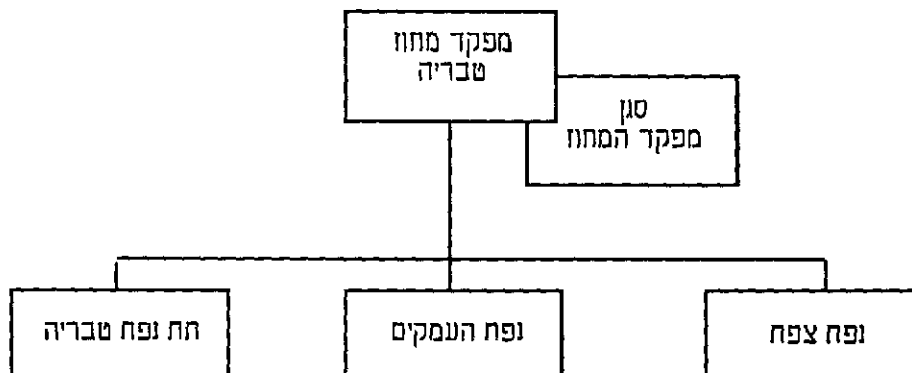
מחוז טבריה / תרשים ארגוני - 1948-1950



מחוז טבריה / תרשים ארגוני - 1951

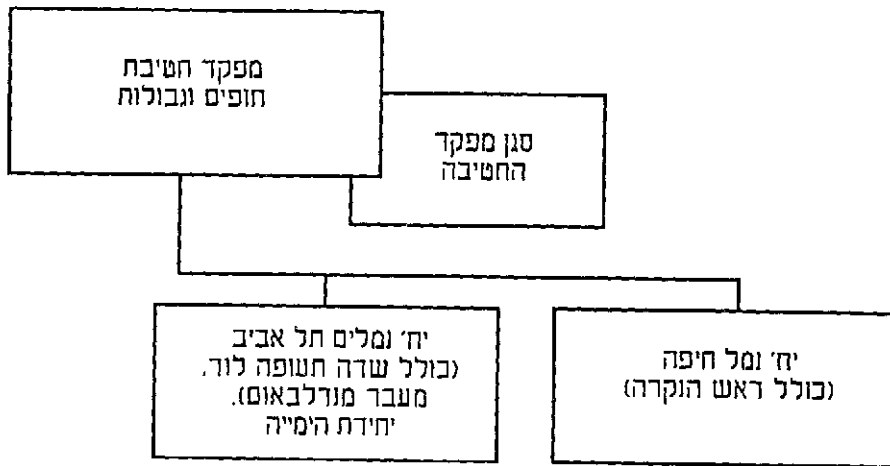


מחוז טבריה / תרשים ארגוני - 1952



בשנת 1953 בוטל מחוז טבריה ונפותיו הוכללו במחוז הצפון.

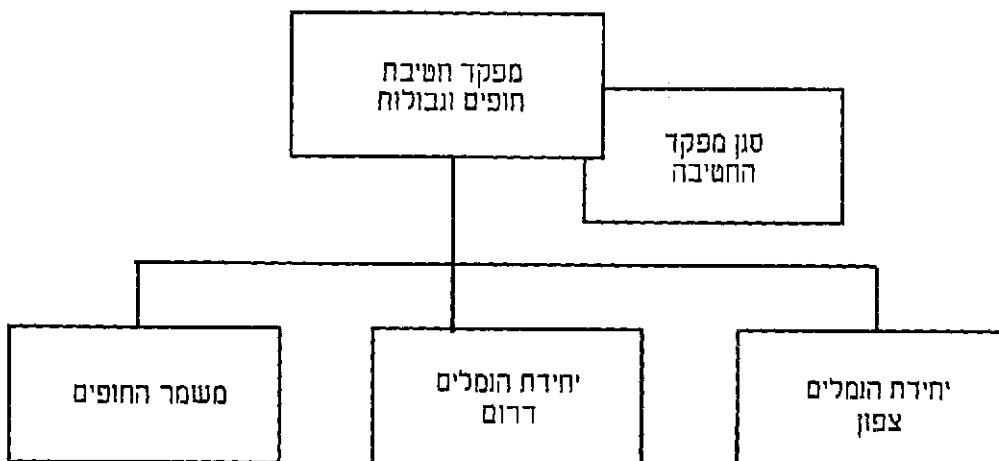
חטיבת חופים וגבולות / תרשים ארגוני - 1950



ביולי 1949, בוטלה מחלקת החופים והגבולות באגף חקירת הפשעים והוקמה "חטיבת חופים וגבולות", המרכזת את כל הנמלים ונקודות הגבול, שהופרדו לשם כך מן המרחבים שבשטחם הם נמצאים.

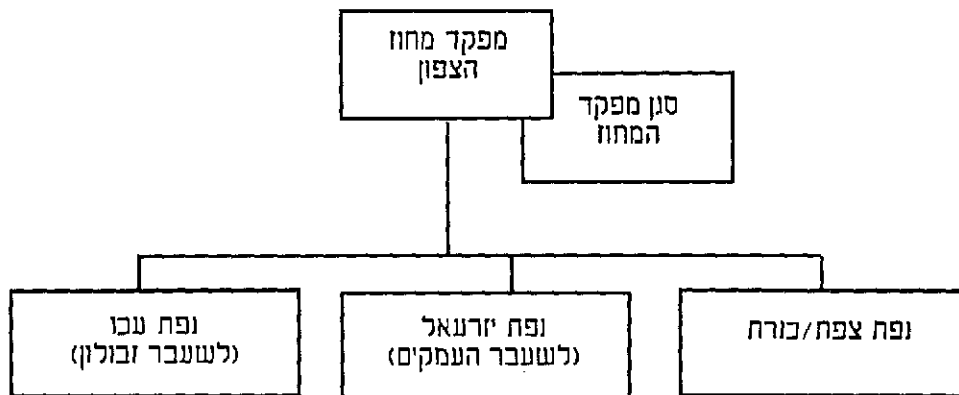
החטיבה מפקחת על כניסתם ויציאתם של אנשים דרך תחנות הגבול, בודקת את האניות והמטוסים המגיעים למדינה והיוצאים ממנה, משגיחה על צוותי האניות העוגנות בנמלים, עוסקת במניעת הברחות, בשמירה על המתקנים ובמניעת פשעים באזוריהם ובפיקוח על הדייג. מחלקת הימיה של החטיבה, כללה שתי ספינות משמר הגדולות וספינת עזר קטנה, וכן סירת תחנה לביקורת שיגרתית באניות ולסיורי ביטחון בנמל.

חטיבת חופים וגבולות / תרשים ארגוני - 1951-1953



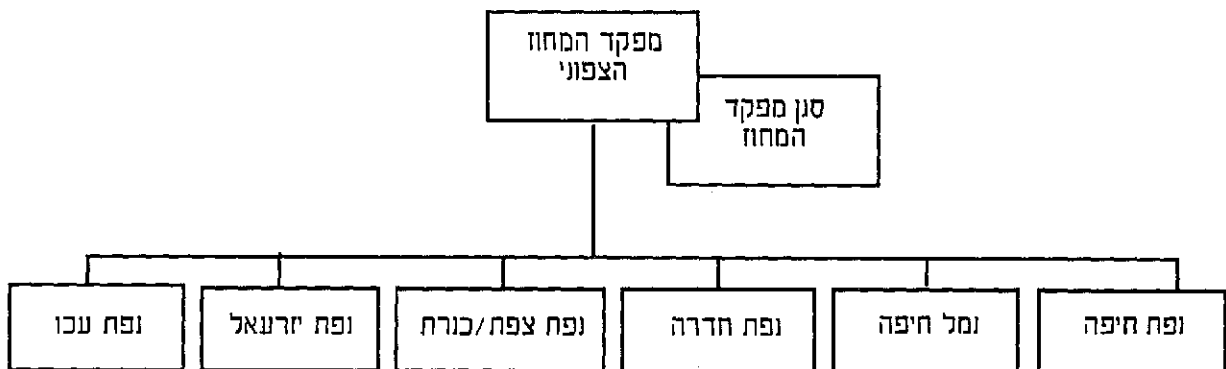
בשנת 1953, בוטלה חטיבת חופים וגבולות.

מחוז הצפון / תרשים ארגוני - 1953-1957



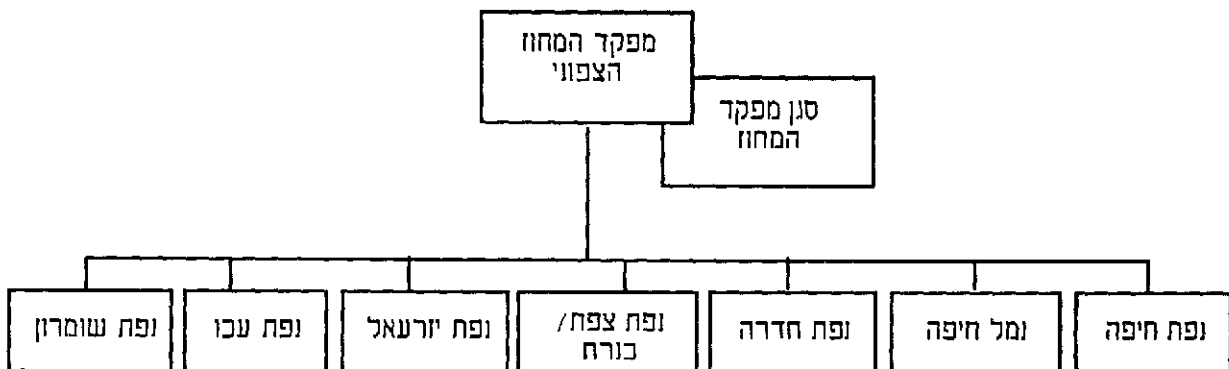
בשנת 1953 אוחדו מטעמי חסכון, שטחים שונים של מרחבים, שבהתאם לתכנית, נועדו להתקיים כיחידות אדמיניסטרטיביות נפרדות. כך למשל, בוטל מחוז טבריה ונפתיו הוכללו במחוז הצפון.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1958-1966



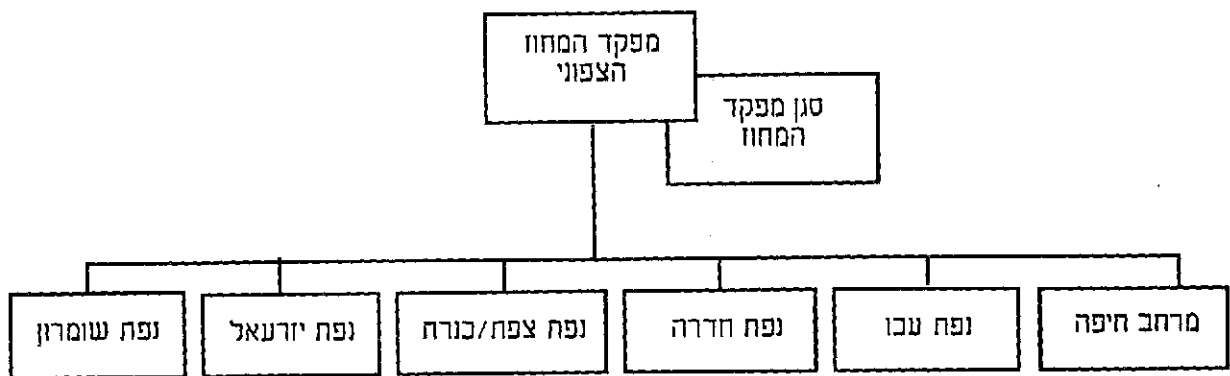
בשנת 1958, בוצע במשטרת ישראל דה-אירגון מקיף וכתוצאה מכך הופחתו מספר המחוזות מחמישה לשלושה: המחוז הצפוני, המחוז הדרומי ומחוז תל אביב. מחוז חיפה מוזג עם מחוז הצפון שהפך למחוז הצפוני, שמושב מטהו בחיפה.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1967-1969



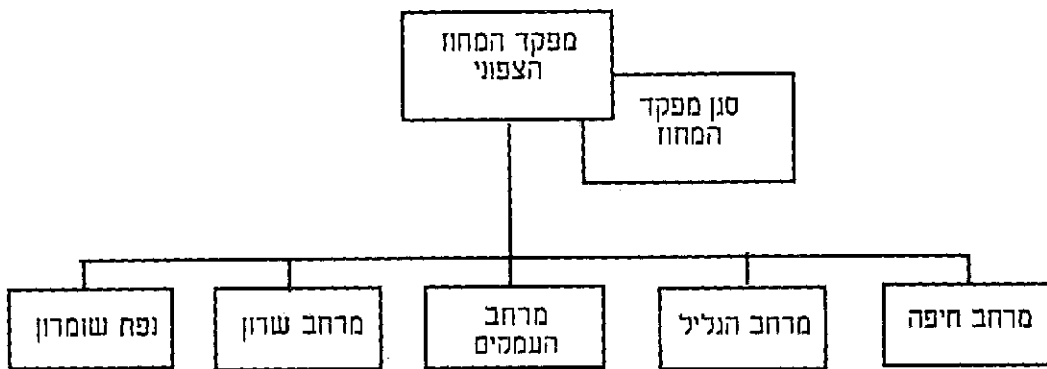
בשנת 1967, בעקבות השינויים הטריטוריאליים שנוצרו כתוצאה ממלחמת ששת הימים בכלל ושחרור ירושלים בפרט, הורחבה הפריסה משטרתית והוקמו 3 נפות חדשות בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה תחת פיקוד צה"ל: נפת יהודה במחוז הדרומי, נפת עזה וצפון סיני במחוז תל אביב ונפת שומרון במחוז הצפוני.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1970-1972



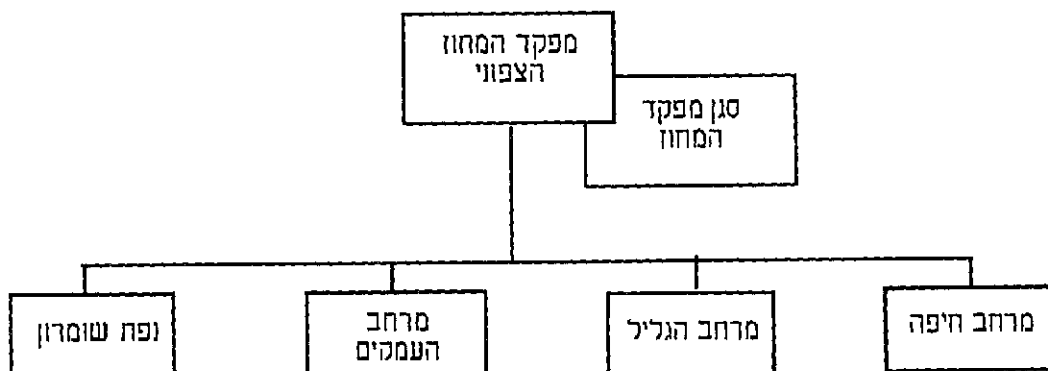
בשנת 1970, הנפה העירונית חיפה הפכה למרחב.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1973-1980



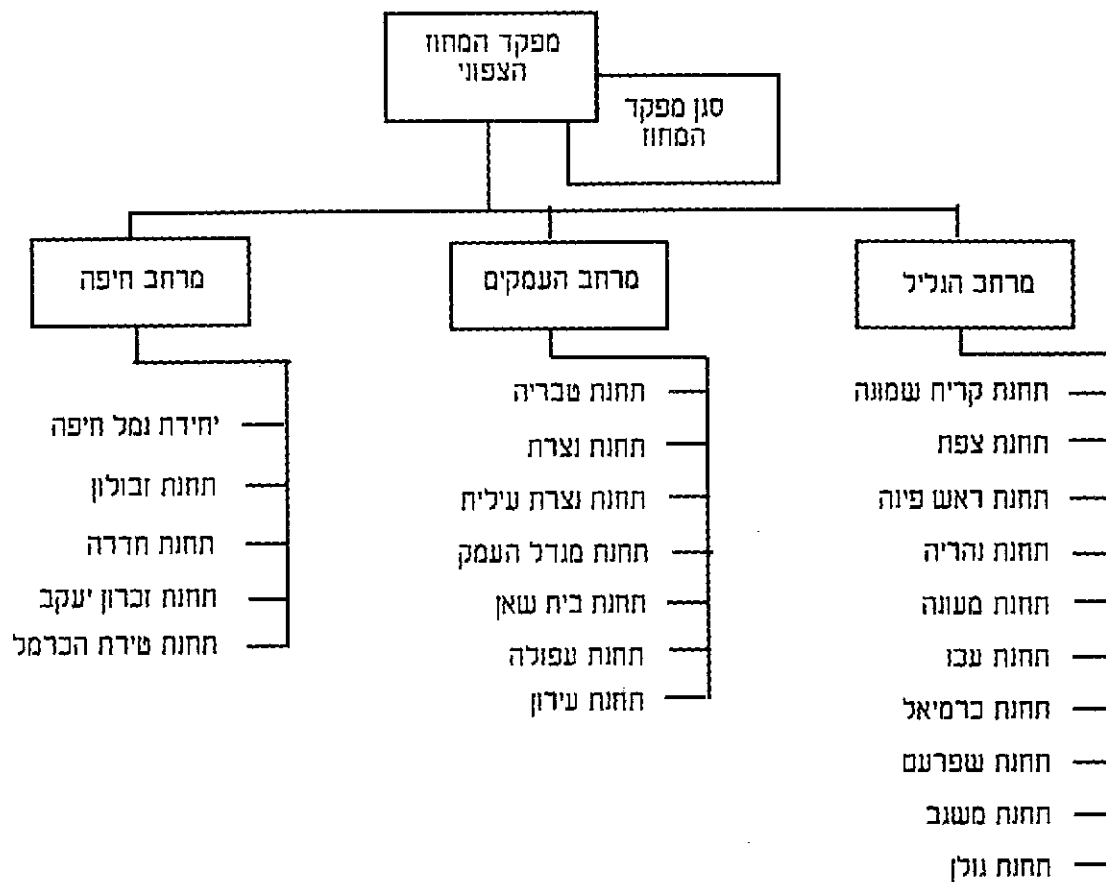
בשנת 1973, בוטלו במחוז הצפוני הנפות הבאות: נפת עכו, נפת צפת/כנרת, נפת יזרעאל ונפת חדרה. במקומן הוקמו המרחבים: גליל, עמקים ושרון.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1981-1993



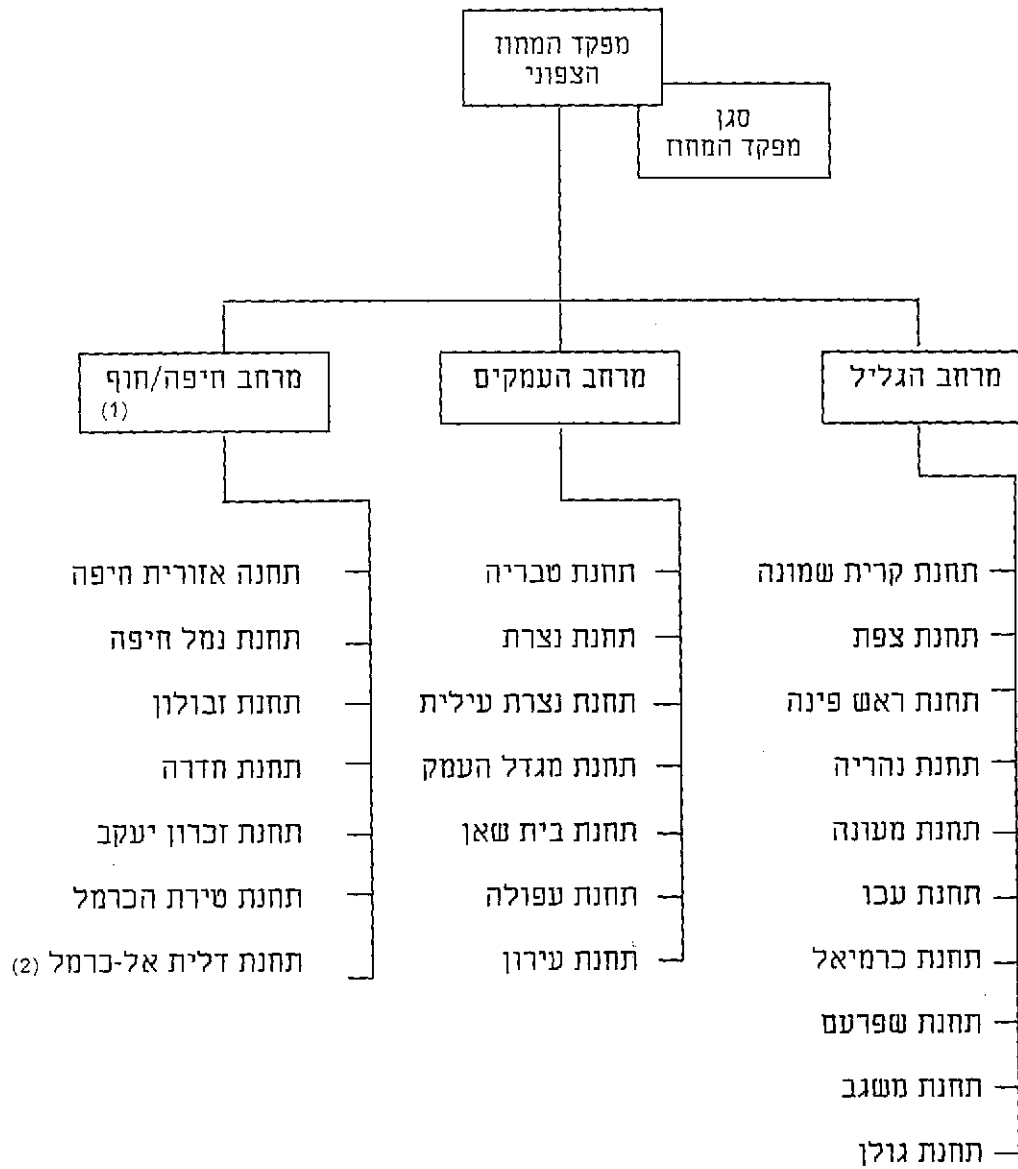
עם הקמת מחוז המרכז ומרחב לכיש (בסגרת המחוז הדרומי) בשנת 1981, אורגנה מחדש החלוקה הטריטוריאלית, כך שאחריות על מרחב השרון הועברה למחוז החדש-מחוז המרכז.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני 1994



בעקבות הסכם קהיר בתאריך 4.5.1994, בנושא "עזה ויריחו תחילה", סוכם על הפיכת מפקדת ש"ש למחוז השישי של משטרת ישראל – מחוז שומרון ויהודה (מחוז ש"י). בעקבות ההיערכות החדשה, הנפות שומרון ויהודה הפכו למרחבים החל מ-19.9.1994, והאחריות על נפת שומרון הועברה מהמחוז הצפוני למחוז ש"י. המחוז הצפוני בנוי מעתה על שלושה מרחבים: גליל, עמקים וחיפה.

מחוז צפוני / תרשים ארגוני - 1995-2003

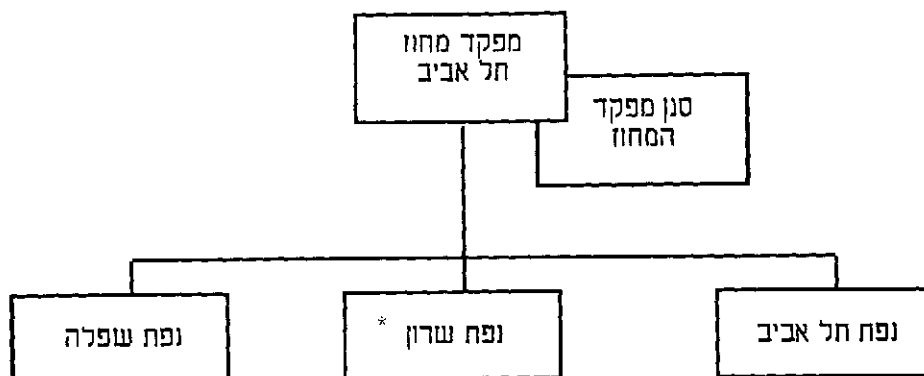


1. במהלך שנת 1995, הוקמה במחוז הצפוני תחנת דלית אל-כרמל.

2. במהלך שנת 2000, הוקמה תחנה אזורית חיפה בעיר חיפה, ושונה שם המרחב למרחב חוף.

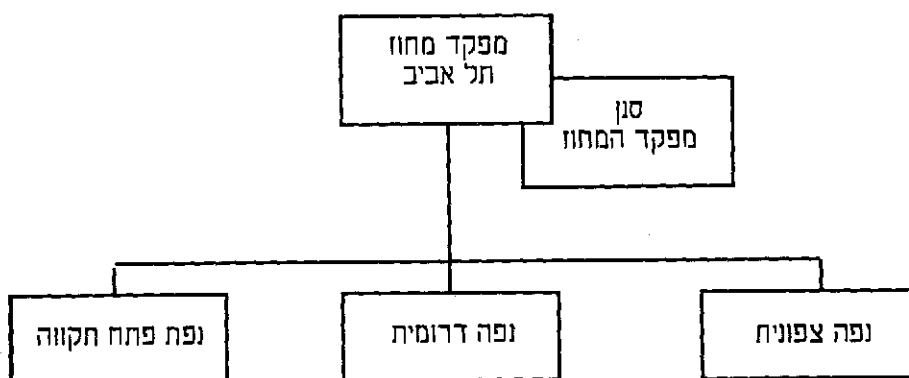
מחוז תל אביב

מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1948



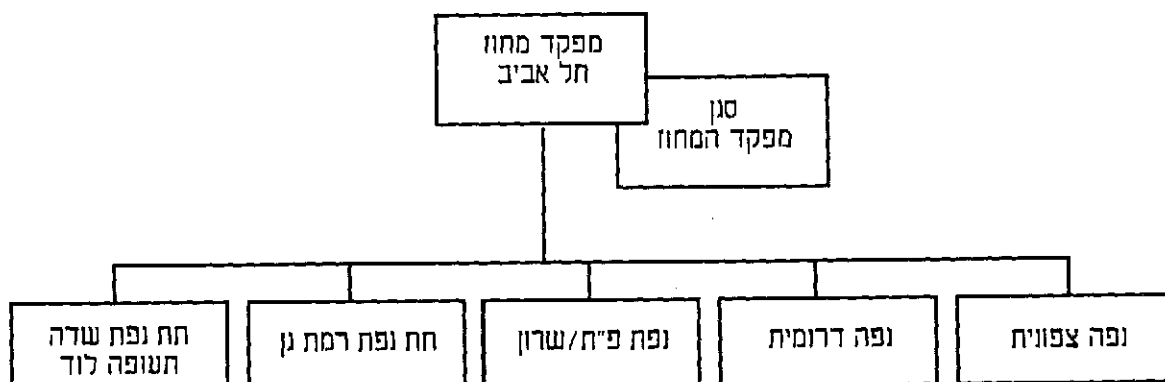
בשנת 1949, מחוז תל-אביב היה ללא נפות. הנפות: שרון ושפלה הועברו לאחריות מחוז הדרום. * מתאריך 14.5.1948, הורכבה נפת השרון מנפות נתניה ופתח תקוה. בתאריך 5.12.1948, אוחדו שתי הנפות לנפה אחת - נפת השרון

מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1950-1952

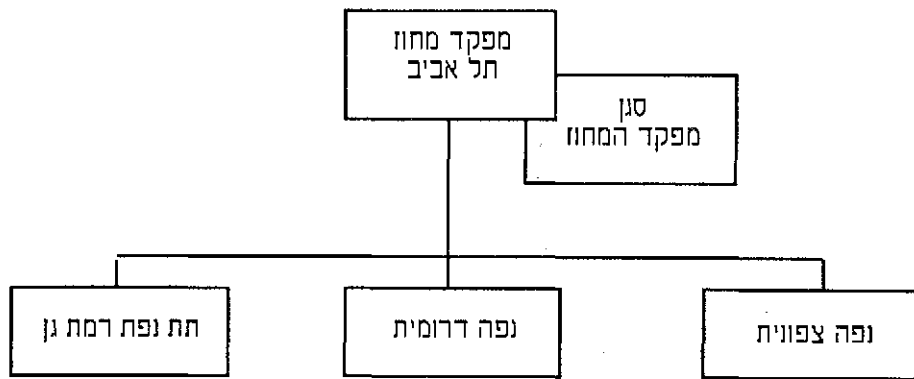


בשנת 1950, בוצעו שינויים במבנה ובפריסה של מבנה מחוז תל אביב. הנפות החדשות החליפו את הקודמות והן מעתה: נפה צפונית, נפה דרומית ונפת פתח תקווה.

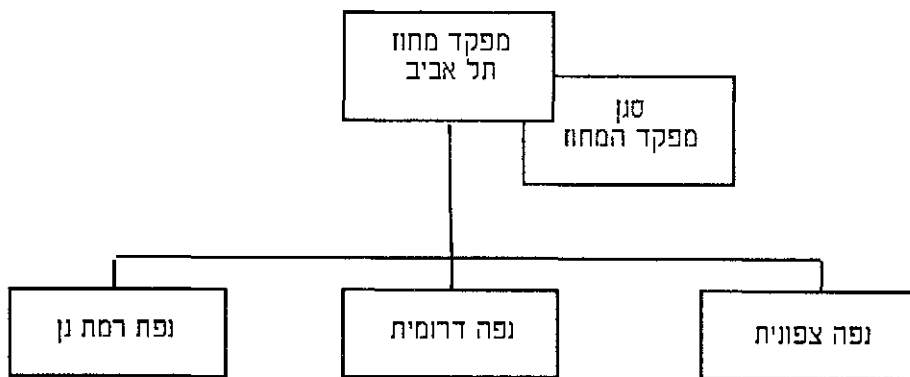
מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1953



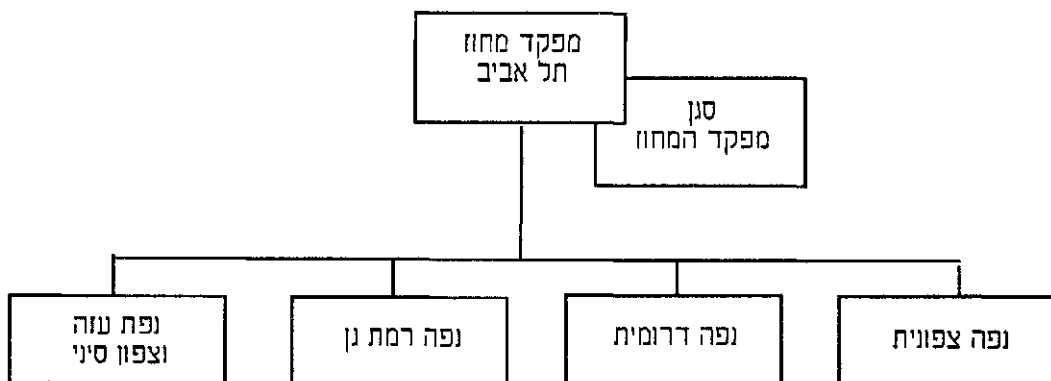
מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1954-1957



מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1958-1966

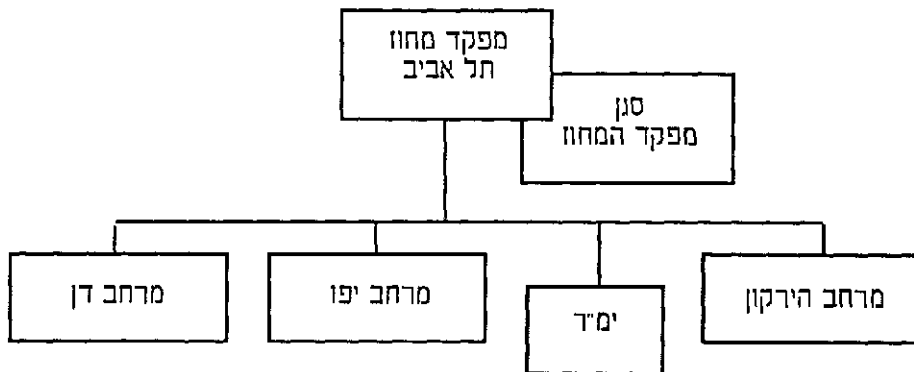


מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1967-1969



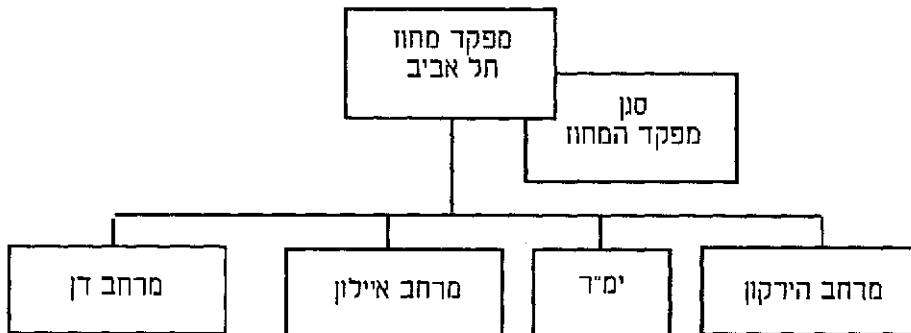
לאחר מלחמת ששת הימים, קיבלה עליה מ"י באוגוסט 1967, את מלוא האחריות לענייני משטרה באזורי יהודה, שומרון וחבל עזה. נפת עזה וצפון סיני הוכפפה למחוז ת"א ונפתחו בה מספר תחנות משטרה.

מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1970-1982



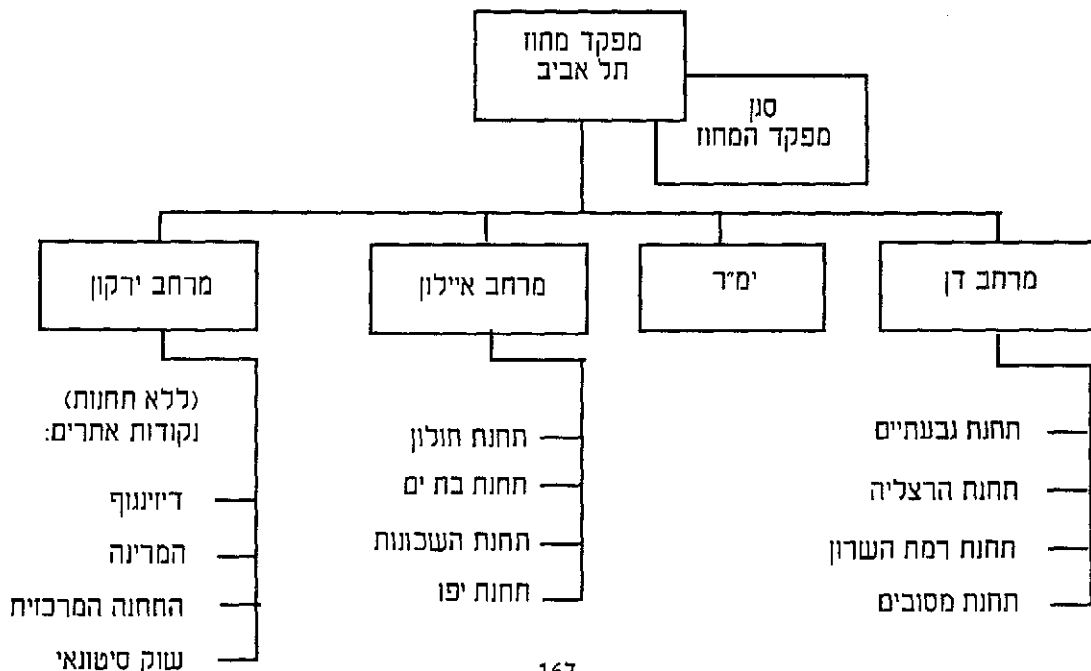
לאחר מלחמת יום כיפורים, הורחב המדור המרכזי והפך ל"יחידה המרכזית" (ימ"ר). הימ"ר קיבל לשורותיו כוח אדם איכותי, אמצעים טכנולוגיים משוכללים וכלי רכב חדישים.

מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1983-1988

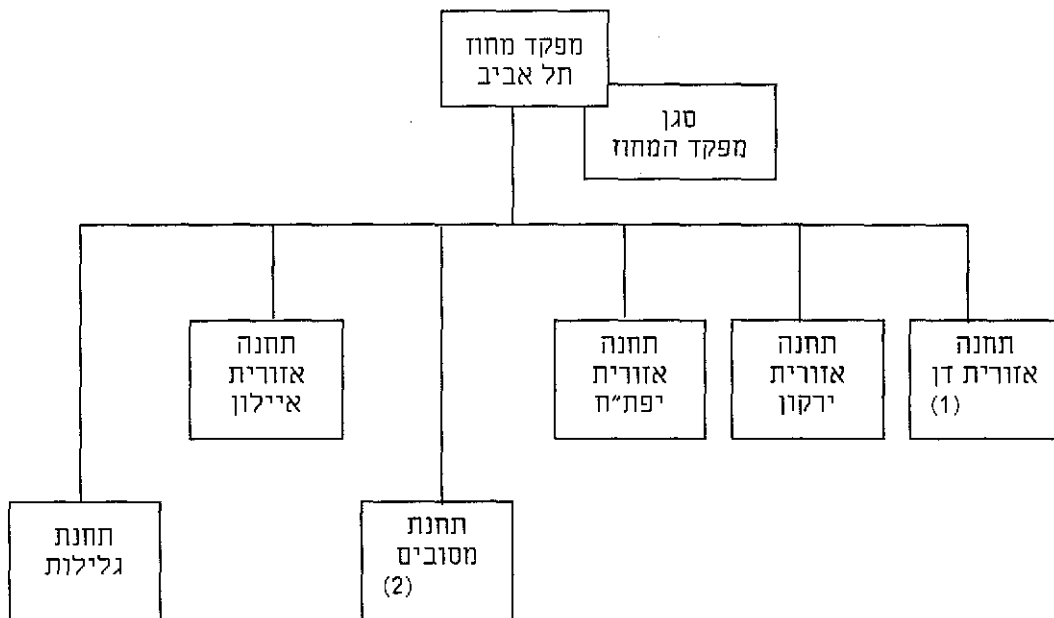


בשנת 1983 הוקם מרחב איילון כמרחב כפרי, האחראי על 4 תחנות משטרה, מתוכן שתי תחנות חדשות: תחנת יפו ותחנת השכונות.

מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 1989-1994



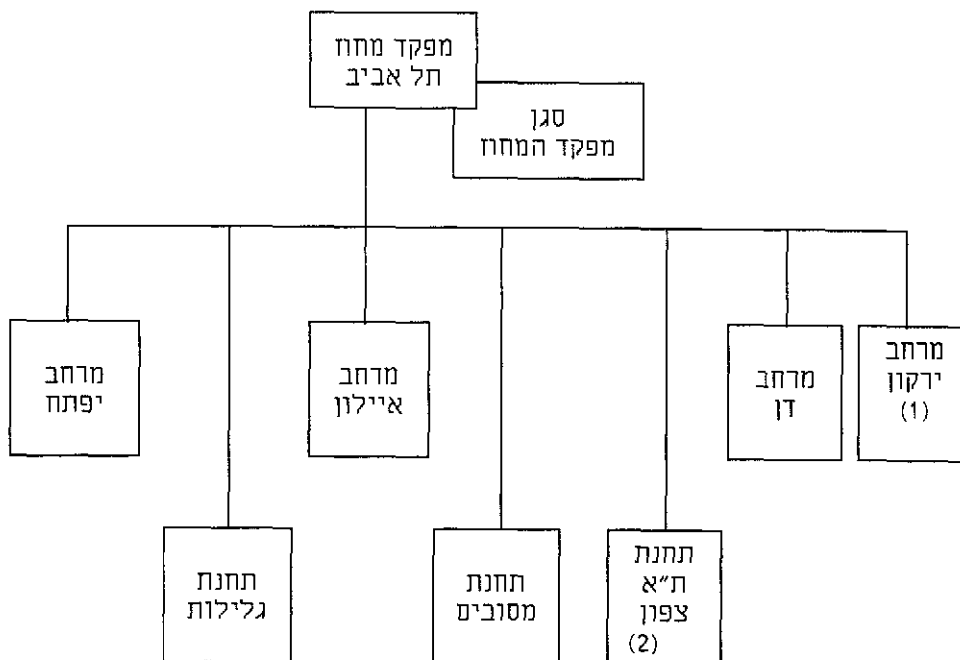
מחוז תל-אביב / תרשים ארגוני - 2002-2000



1. במהלך חודש יולי 2000, החל מחוז תל אביב לפעול במבנהו הארגוני החדש. בשטח המחוז הוקמו חמש תחנות אזוריות ויחידה חדשה - יהל"ם - היחידה לשיפור איכות החיים והסביבה.

2. במהלך חודש אוקטובר 2002, נחנכה מחדש תחנת מסובים.

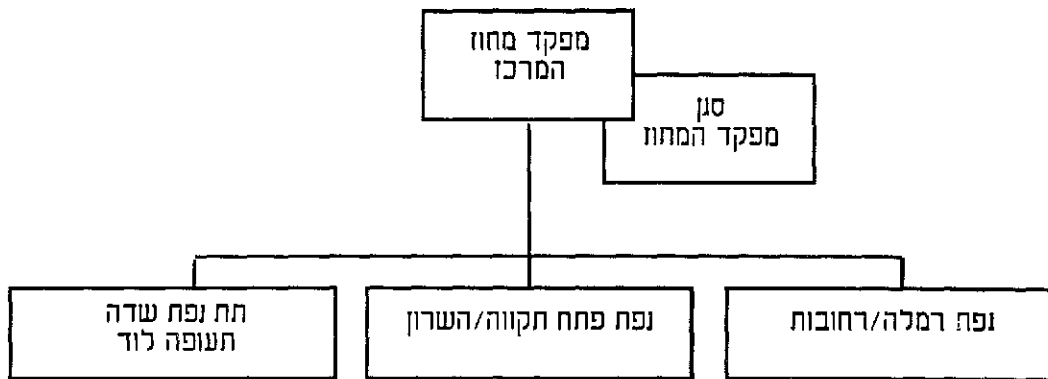
מחוז תל אביב / תרשים ארגוני - 2003



1. במהלך שנת 2003, הוסבו שמותיהם של התחנות האזוריות לשמן הקודם – מרחבים.
2. במהלך שנת 2003, הוקמה תחנת ת"א צפון.

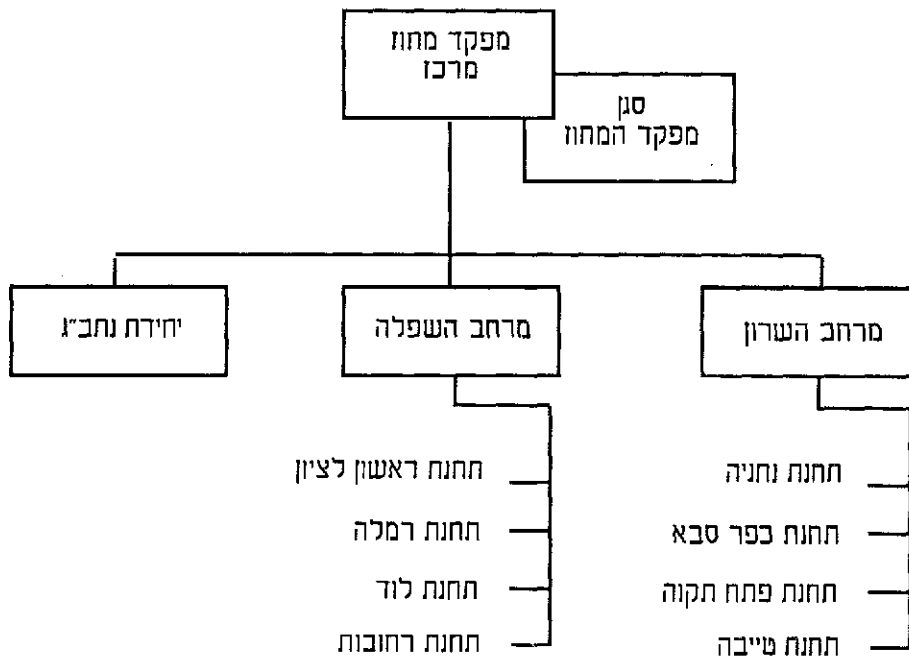
מחוז מרכז

מחוז המרכז / תרשים ארגוני - 1954-1957



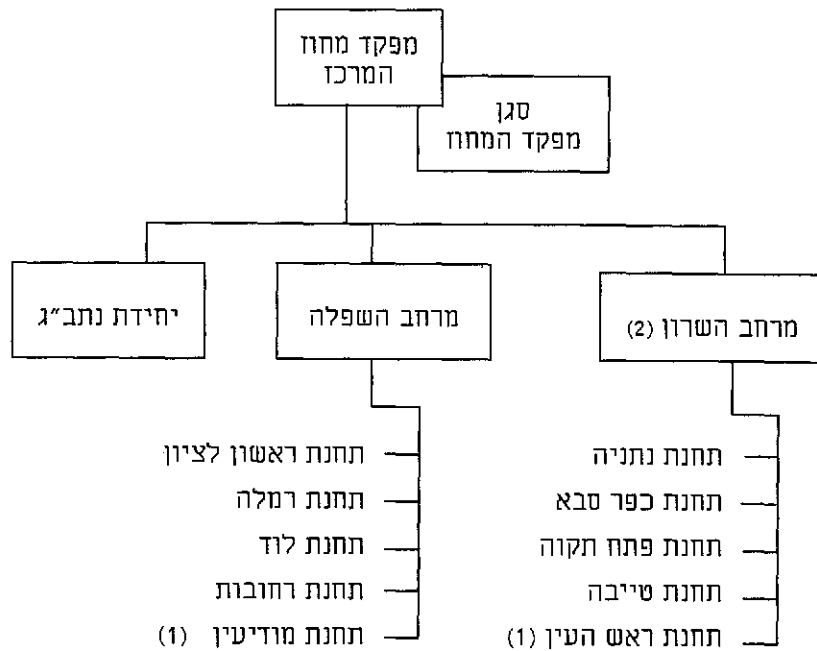
בשנת 1957 בוטל מחוז מרכז ונפותיו הוכללו במחוז הדרומי

מחוז מרכז / תרשים ארגוני - 1981-1994



בשנת 1981, הוקם מחדש מחוז מרכז, המחוז הרביעי של משטרת ישראל. המחוז הוקם במטרה לייעל את הלחימה בפשיעה ולאפשר איזון מוטת השליטה. כוח האדם והמשאבים נלקחו מיחידות קיימות, בעיקר ע"י קיצוצים במגזר המנהלי.

מחוז מרכז / תרשים ארגוני - 1996-2003

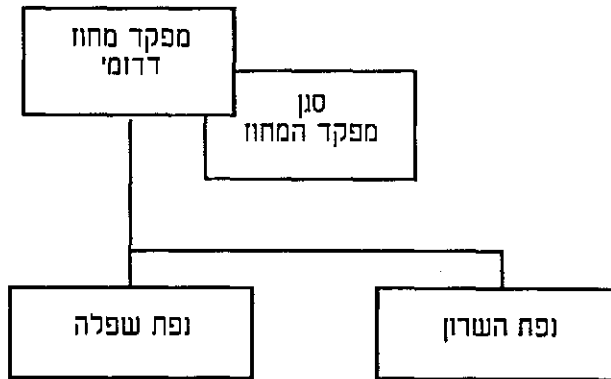


1. בשנת 1996, הוקמו שתי תחנות חדשות במחוז מרכז – תחנת ראש העין במרחב שרון ותחנת מודיעין במרחב שפלה.

2. בשנת 2002, הוגדר מרחב שרון כמרחב בכיר.

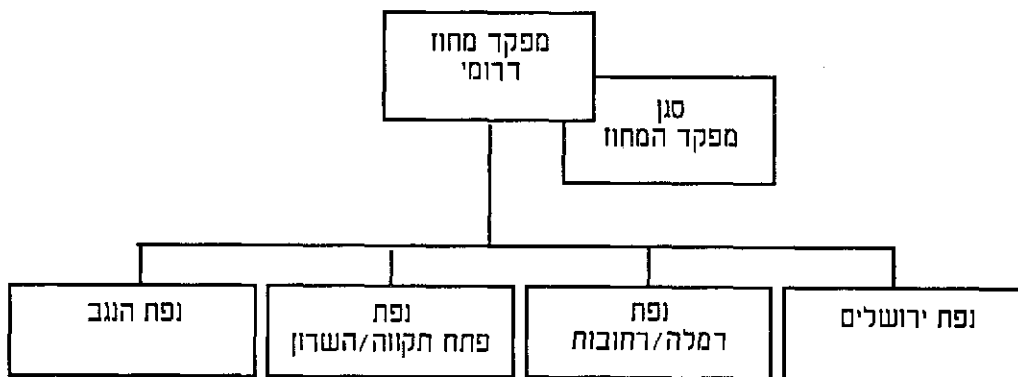
מחוז דרומי

מחוז הדרום - תרשים ארגוני - 1949



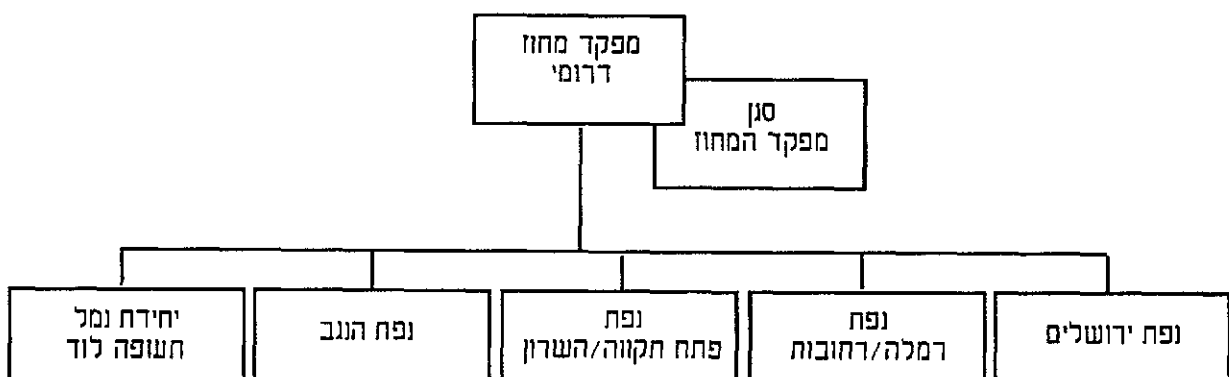
בשנת 1950 פורק מחוז הדרום ונפותיו חוברו למחוזות אחרים.

מחוז דרום / תרשים ארגוני - 1958-1961

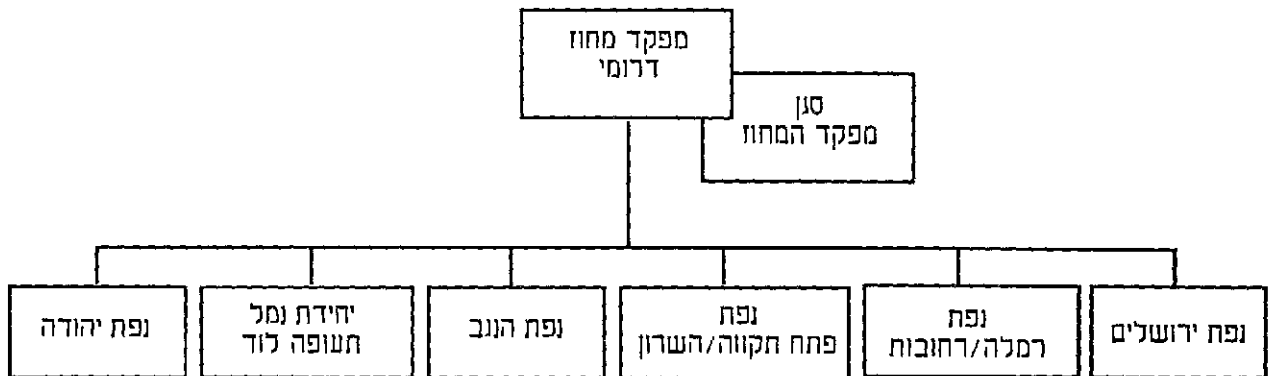


מחוז ירושלים נתמזג עם מחוז המרכז והפך למחוז הדרומי, שמושבו מטהו בירושלים.

מחוז דרום / תרשים ארגוני - 1962-1966

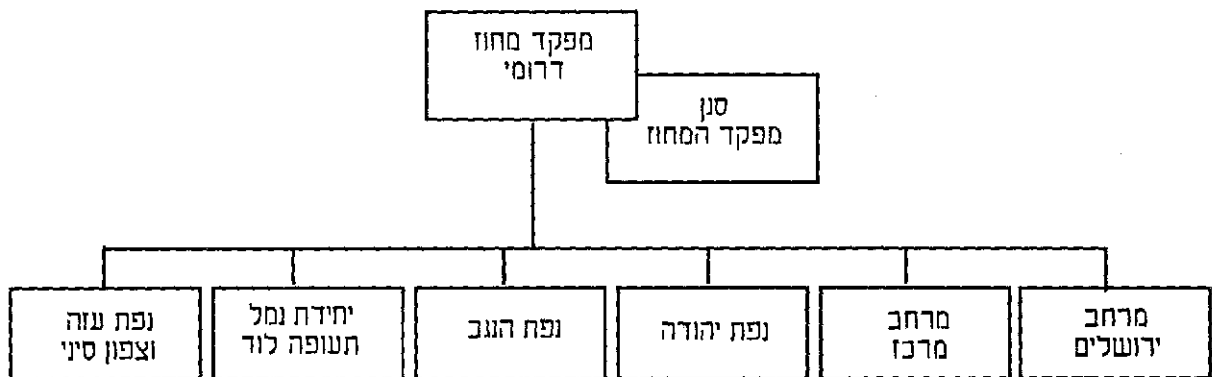


מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1967-1969



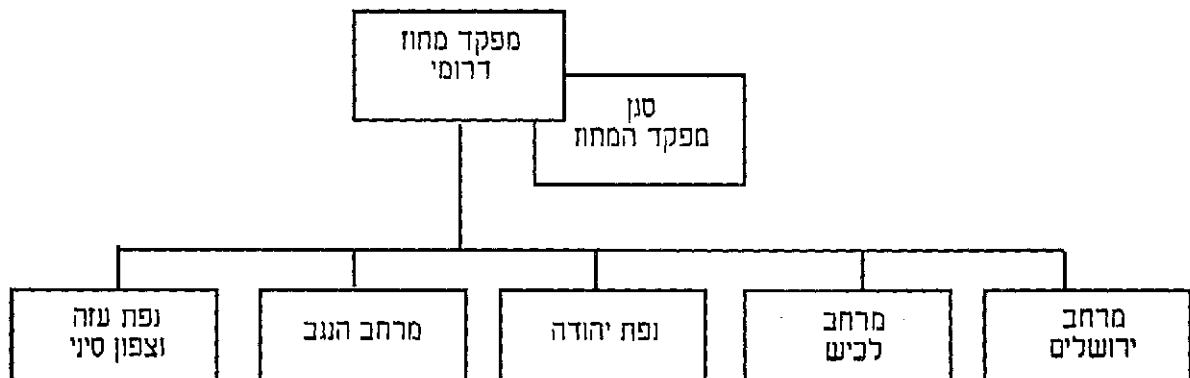
בשנת 1967, בעקבות שינויים טריטוריאליים שנוצרו כתוצאה ממלחמת ששת הימים, הורחבה הפריסה המשטרתית והוקמו שלוש נפות חדשות בשטחי יהודה, שומרון ותבל עזה תחת פיקוד צה"ל: נפת יהודה במחוז הדרומי, נפת עזה וצפון סיני במחוז תל אביב ונפת שומרון במחוז הצפוני.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1970-1980



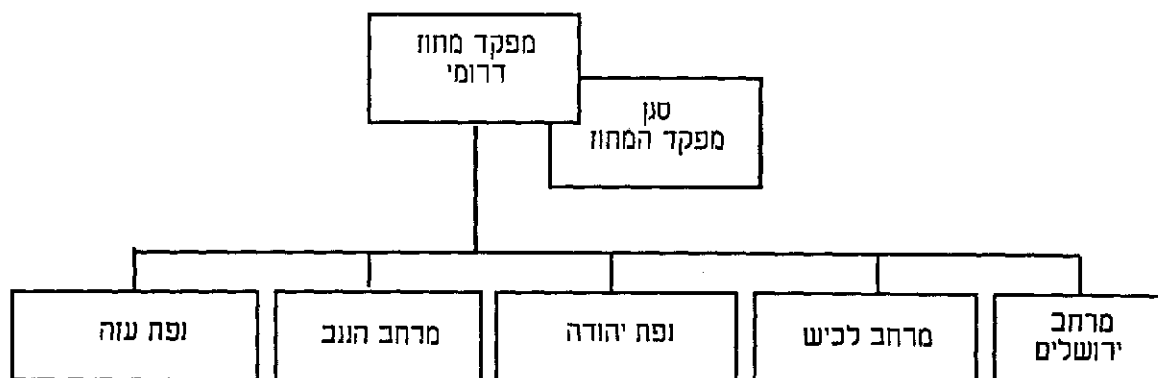
בשנת 1971, הוקם מרחב מרכז ע"י איחוד נפת רמלה עם נפת רחובות ונפת פתח תקווה עם נפת שרון. נפת הנגב קיבלה מעמד של מרחב.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1981



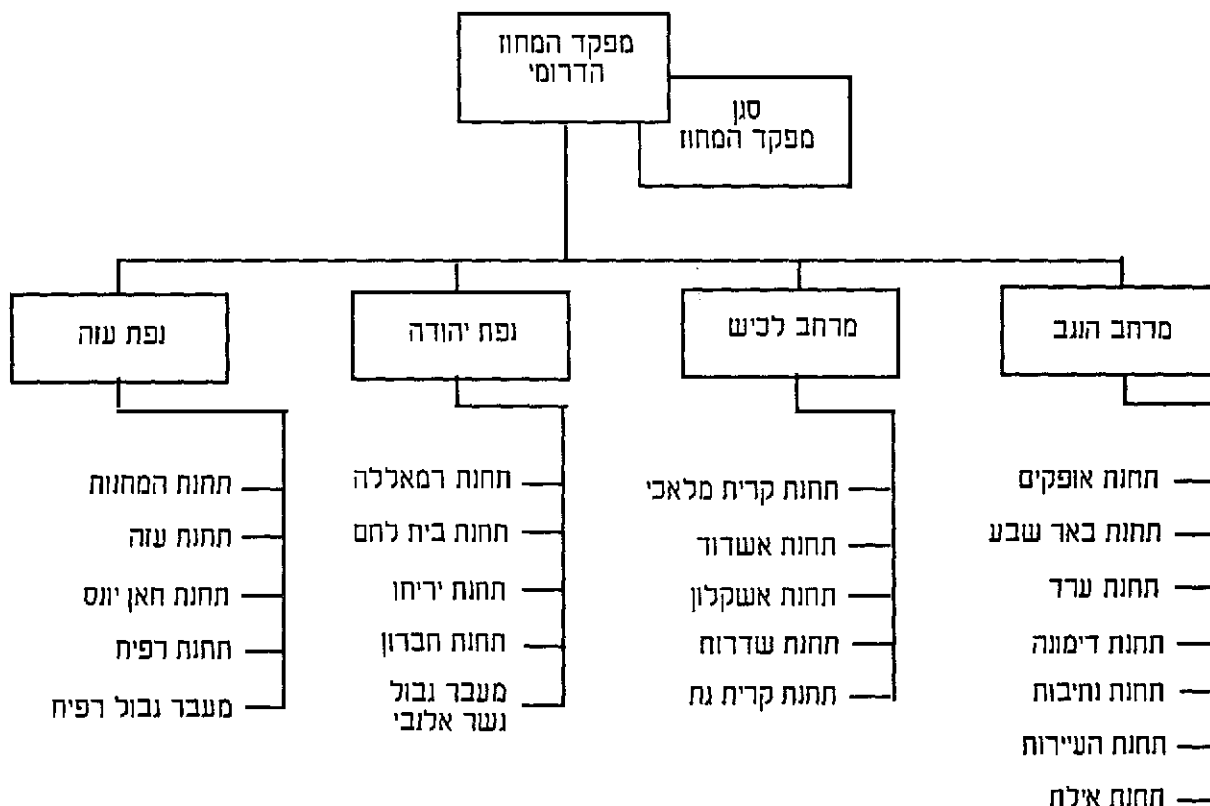
בשנת 1981, הוקם במסגרת המחוז הדרומי מרחב לכיש. יחידת נתבי"ג עברה לאחריה מחוז מרכז. בשנת 1981 הוקם מחדש מחוז מרכז, המחוז הרביעי של מ"י.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1982-1990



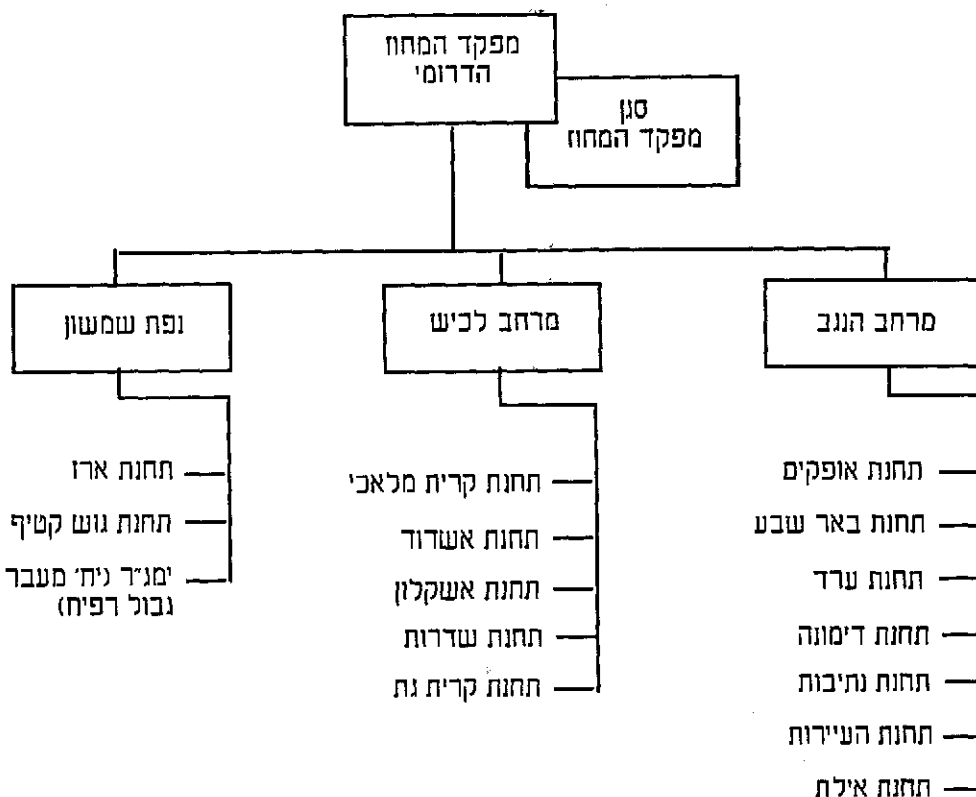
במסגרת היערכותה של מ"י באזח"ע בעקבות הסכם "עזה ויריחו תחילה", הוחלט בשנת 1994, על הקמת מרחב "שמשון" על בסיס נפת עזה (לשעבר). המרחב החדש כלל את תחנות ארוז, קטיף וימג"ר (יח' מעבר גבול רפיח). במסגרת הקמת מרחב שמשון נבדקה העברת תחנות נתיבות ממרחב הנגב למרחב שמשון, ותחנות שדרות ממרחב לכיש למרחב שמשון.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1991-1993



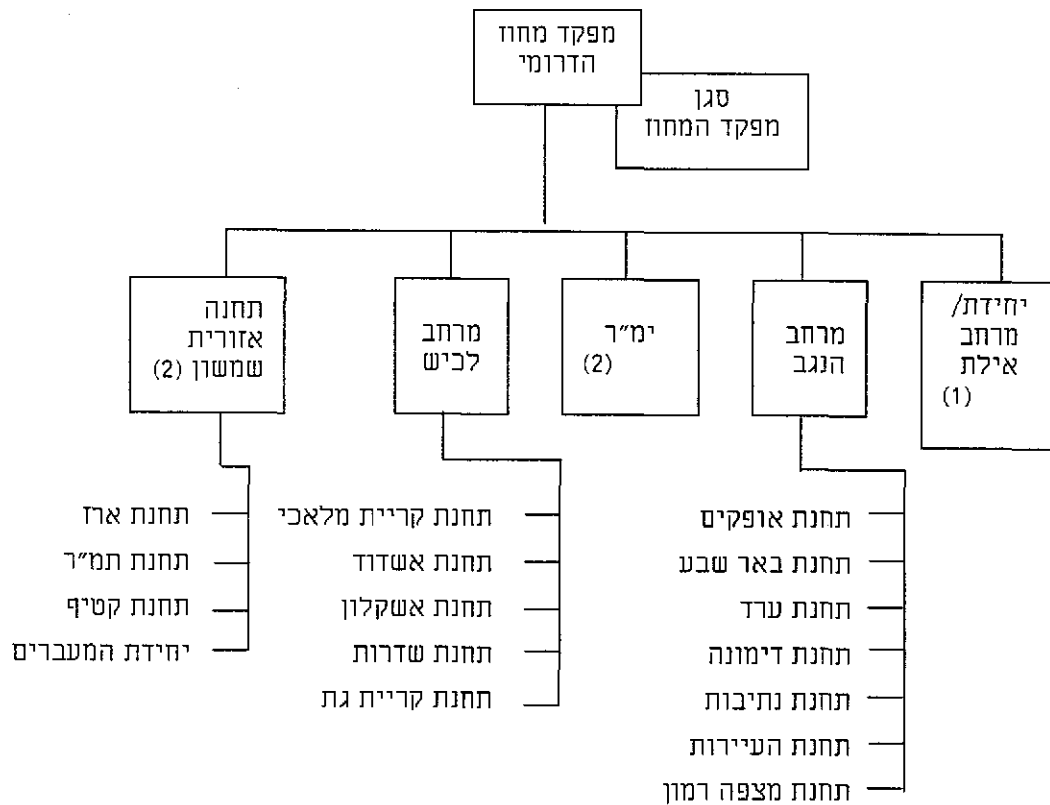
בשנת 1991, אורגן המחוז הדרומי מחדש ואחריותו הטריטוריאלית צומצמה לשני מרחבים: נגב ולכיש ולשתי נפות: יחודה ועזה. סה"כ כלל המחוז הדרומי כ-20 תחנות ושתי יחידות מעברי גבול: יחידת מעבר גבול רפיח ויחידת מעבר גבול גשר אלנבי.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1994



במסגרת היערכותה של מ"י באזח"ע בעקבות הסכם "עזה ויריחו תחילה", הוחלט בשנת 1994, על הקמת מרחב "שמשון" על בסיס נפת עזה (לשעבר). המרחב החדש כלל את תחנות ארז, קטיף וימג"ר (יח' מעבר גבול רפיח). במסגרת הקמת מרחב שמשון נבדקה העברת תחנת נתיבות ממרחב הנגב למרחב שמשון, ותחנת שדרות ממרחב לכיש למרחב שמשון.

מחוז דרומי / תרשים ארגוני - 1995-2003

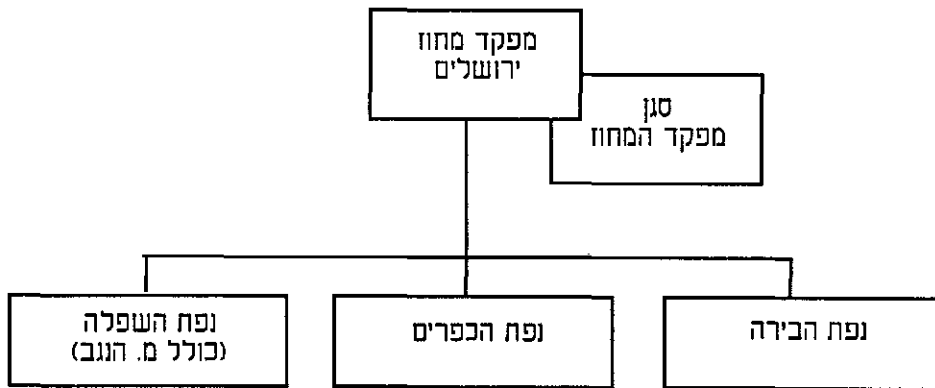


1. במהלך שנת 1995, קיבלה תחנת אילת מעמד עצמאי והפכה ליחידת אילת. במהלך שנת 2002, הוסב שמה של יחידת אילת למרחב אילת.

2. במהלך שנת 1998, הוקמה יחידת הימ"ר בכפוף למפקדת המחוז הדרומי, בנוסף, מרחב שמשון אורגן מחדש ונקרא – תחנה אזורית שמשון, תוך שינוי מבני והקמת תחנות תמ"ר וקטיף, והקמת יחידת המעברים.

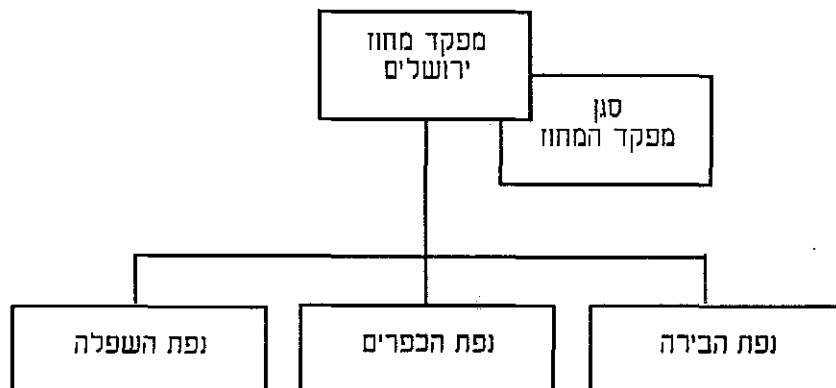
מחוז ירושלים

מחוז ירושלים / תרשים ארגוני - 1950



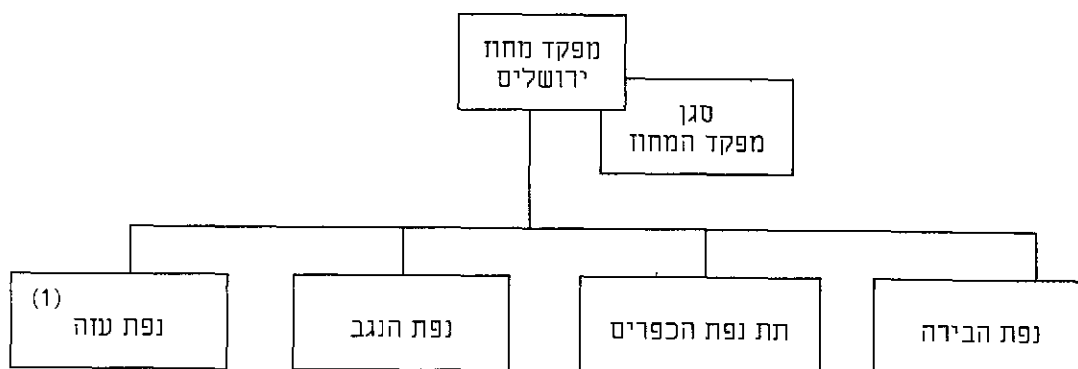
בין השנים 1948-1949, מחוז ירושלים היה ללא נפות.

מחוז ירושלים / תרשים ארגוני 1951-1952



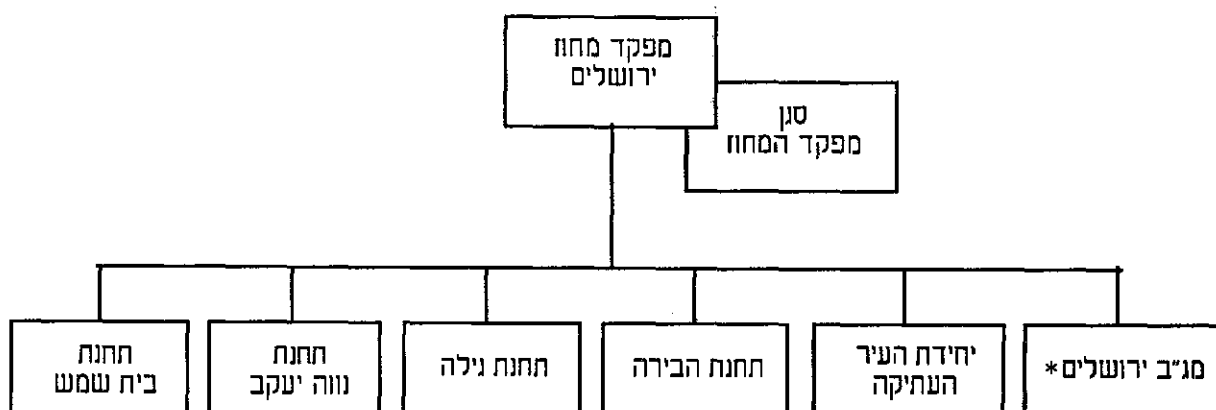
בשנת 1951, נותק אזור הנגב מחוז ירושלים והפך לנפה עצמאית – נפת הנגב, שהוכפפה ישירות למטה הארצי. בשנת 1953, נפת הנגב הוכפפה שוב למחוז ירושלים.

מחוז ירושלים / תרשים ארגוני - 1954-1957



1. בשנת 1956, לאחר כיבוש רצועת עזה, הוקמה במקום נפה משטרתית בשם נפת עזה. בתחילה הייתה כפופה נפה זו למטא"ר ובהמשך למחוז ירושלים. עם נסיגת צה"ל מרצועת עזה במהלך שנת 1957, בוטלה נפה זו. בשנת 1958 מחוז ירושלים בוטל ונפותיו נכללו במחוז הדרומי.

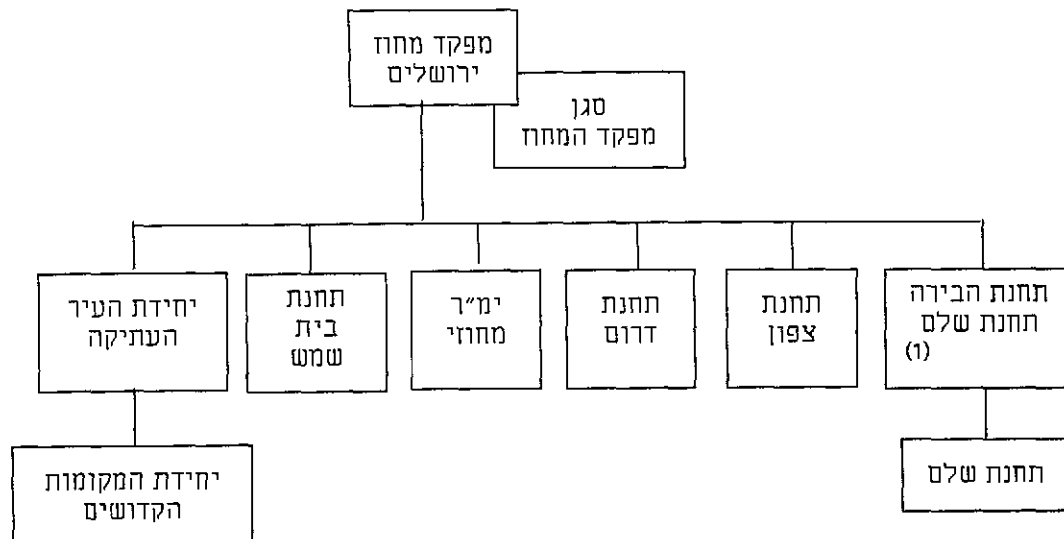
מחוז ירושלים / תרשים ארגוני - 1991-1994



* כפוף מבצעית למחוז וארגונית למטה מג"ב

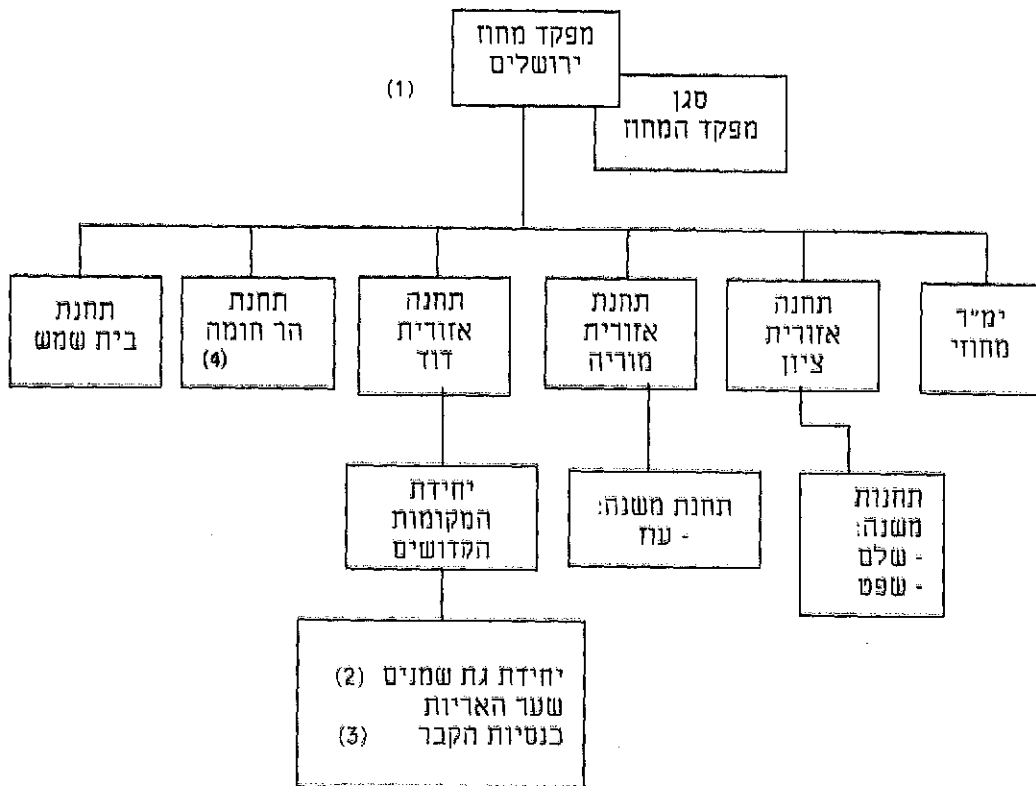
בשנת 1991, עקב ריבוי האירועים בירושלים, בייחוד בארבע השנים הראשונות של ה"אינתיפאדה" ובשל מיקום מוסדות לאומיים בעיר, הוחלט לפצל את המחוז הדרומי ולהקים את מחוז ירושלים-המחוז החמישי של מ"י. המחוז החדש הוקם כמחוז מבצעי, שמבנהו שונה ממבנה שאר המחוזות והוא חולק לא למרחבים אלא לתחנות: תחנת הבירה, תחנת נווה יעקב, תחנת גילה, תחנת בית שמש ויחידת העיר העתיקה. מטת המחוז מוקם במגרש הרוסים. סדר הכוחות תוגבר ואורגן מחדש, תוך שילוב פלוגות מג"ב בכטי"ש. כן הופעלה יחידת מרכזית-היחידה המיוחדת לטיפול במפירי סדר קיצוניים.

מחוז ירושלים / תרשים ארגוני - 1996-1997



1 בשנת 1996, שוגו שמות התחנות במחוז ירושלים לתחנת הביירה, תחנת צפון ותחנת דרום. בנוסף, הוקמה תחנת משטרה חדשה - תחנת שלם, בכפיפות לתחנת הביירה.

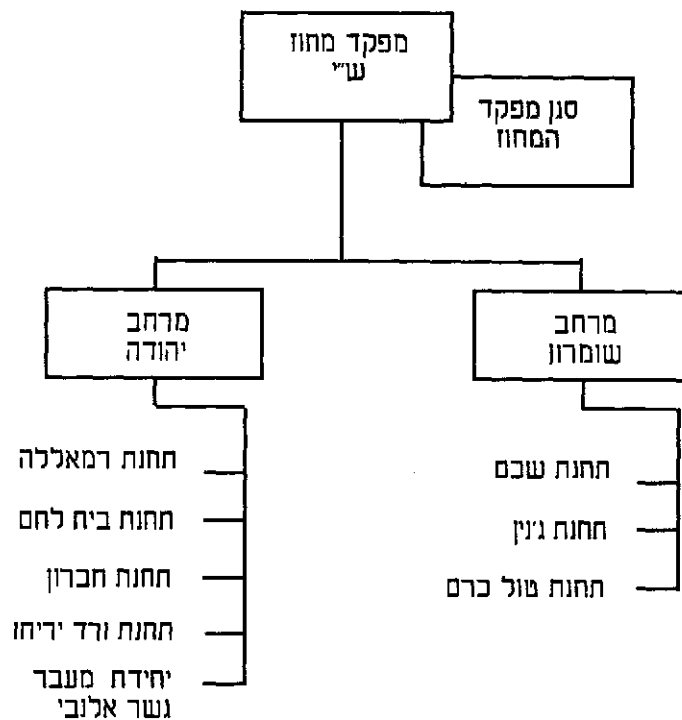
מחוז ירושלים / תרשים ארגוני - 1998-2003



1. במהלך שנת 1997, החל דה-ארגון מחדש של מחוז ירושלים, שהפך לעובדה בשנת 1998. במסגרת דה-הארגון נבנה המחוז במתכונת חדשה, הכוללת שלוש תחנות אזוריות ותחנות משנה. זאת על מנת לתת מענה הולם לאיזמים הביטחוניים ולמשיעה הפלילית הקיימת.
2. במהלך שנת 1999, הוקמו מספר יחידות נוספות וביניהם: יחידת גת שמנים, יחידת כנסיית הקבר, יחידת האריות באזור הרובע המוסלמי.
3. במהלך שנת 2002, הוקמו ברחבי העיר המזרחית הנקודות הבאות: הדקל, קדמה, העופל. כן הורחבה תחנת הראל במבשרת ציון.
4. במהלך שנת 2003, הוקמה תחנת משטרה חדשה בהר חומה.

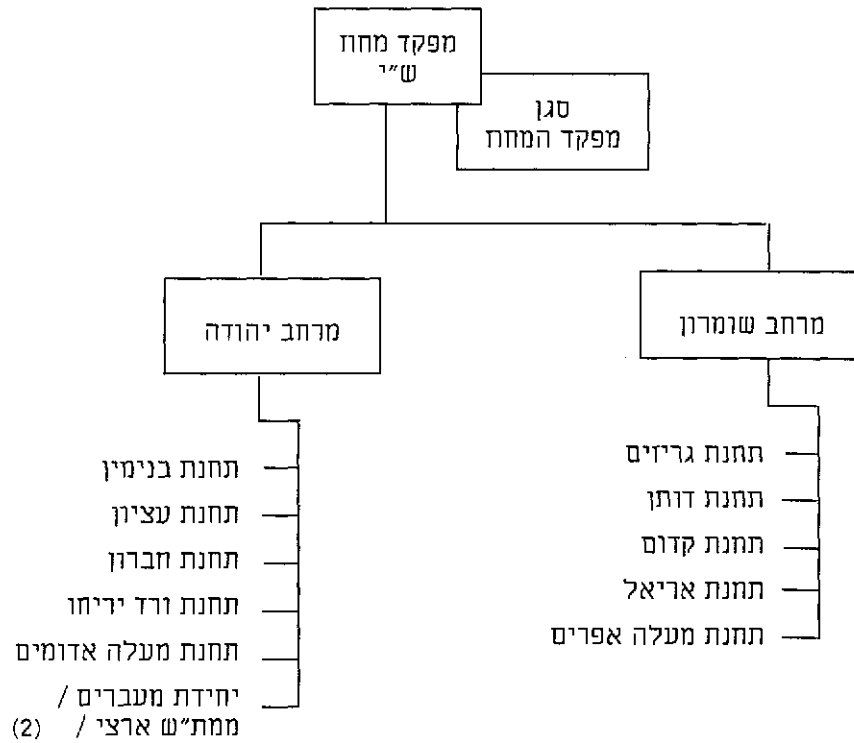
מחוז ש"י

מחוז ש"י / תרשים ארגוני 1994



בעקבות "הסכם קהיר" בתאריך 4.5.1994, בנושא "עזה ויריחו תחילה", סוכם על הפיכת מפקדת ש"ש למחוז השישי של מ"י - מחוז ש"י. בעקבות ההיערכות החדשה, הנפות שומרון ויהודה הפכו למרחבים והוכפפו רשמית למחוז ב- 19.9.1994.

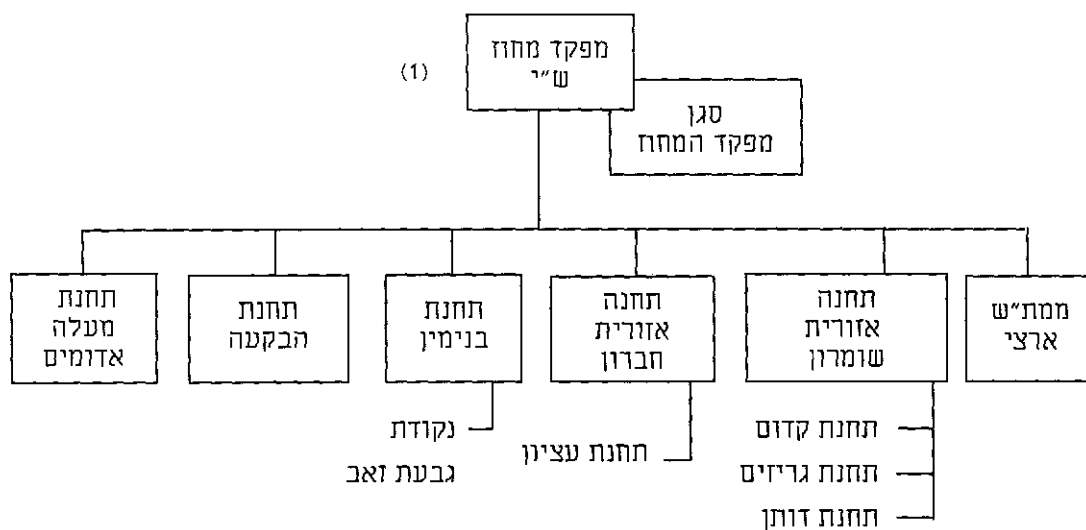
מחוז ש"י / תרשים ארגוני - 1995-1997⁽¹⁾



1. במהלך שנת העבודה 1996, הסתיים תהליך פריסת תחנות המחוז באתרי הקבע שלהן, שהחל עם יציאת צה"ל, המשטרה ומג"ב מהערם הפלשתינאיות ביהודה ובשומרון. במקביל, שונו שמות התחנות החדשות בהתאם.

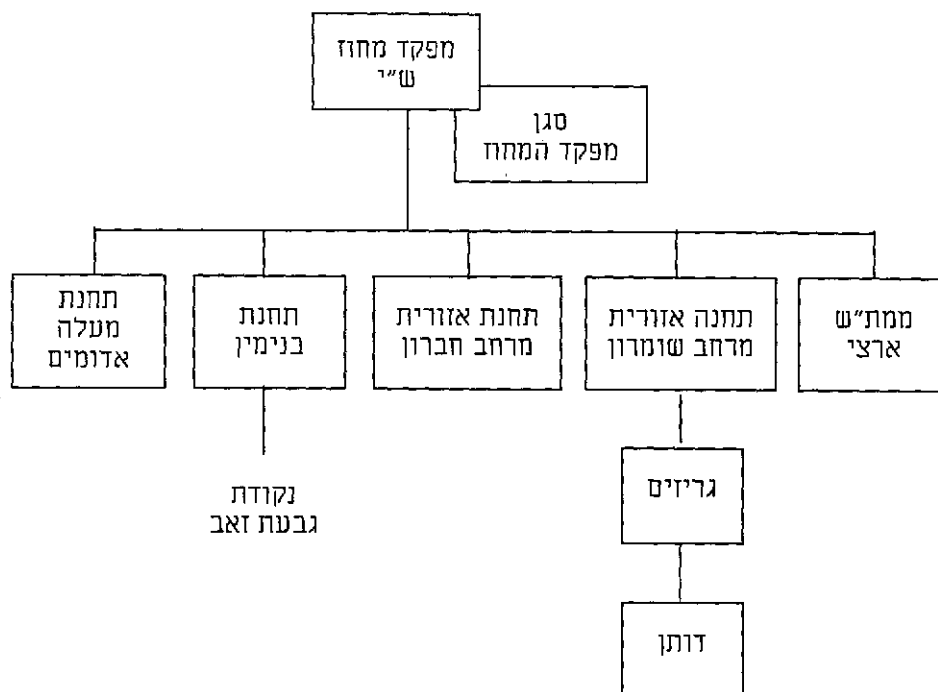
2. החל משנת העבודה 1995/6, הוקם מנגנון פיקוח מול הרש"פ בשם ממת"ש ארצי.

מחוז ש"י / תרשים ארגוני - 1998-1999



1. בהתאם לתהליך השיטוח שעליו הוחלט במשטרה, בוצע בשנת 1998 רה-ארגון של מחוז ש"י. המרחבים פורקו והמחוז עבר לעבוד ישירות מול תחנותיו.

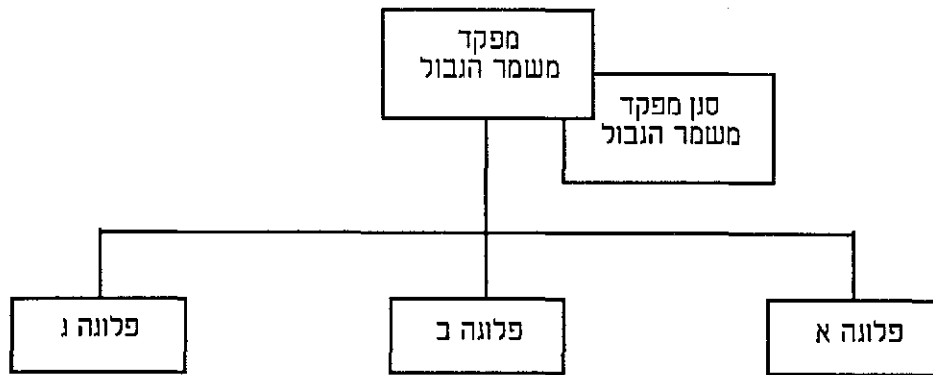
מחוז ש"י / תרשים ארגוני - 2000-2003



בשנת 1999, בוצעה עבודת מטה ממושכת ובסופה בשנת העבודה 2000, בוצע במחוז ש"י ארגון מחדש נוסף, במהלכו בוטלו תחנות הבקעה, קדום ועציון. בשנת 2000, הוסבו שמותן של התחנות האזוריות למרחבים.

משמר הגבול

משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1951 - 1953

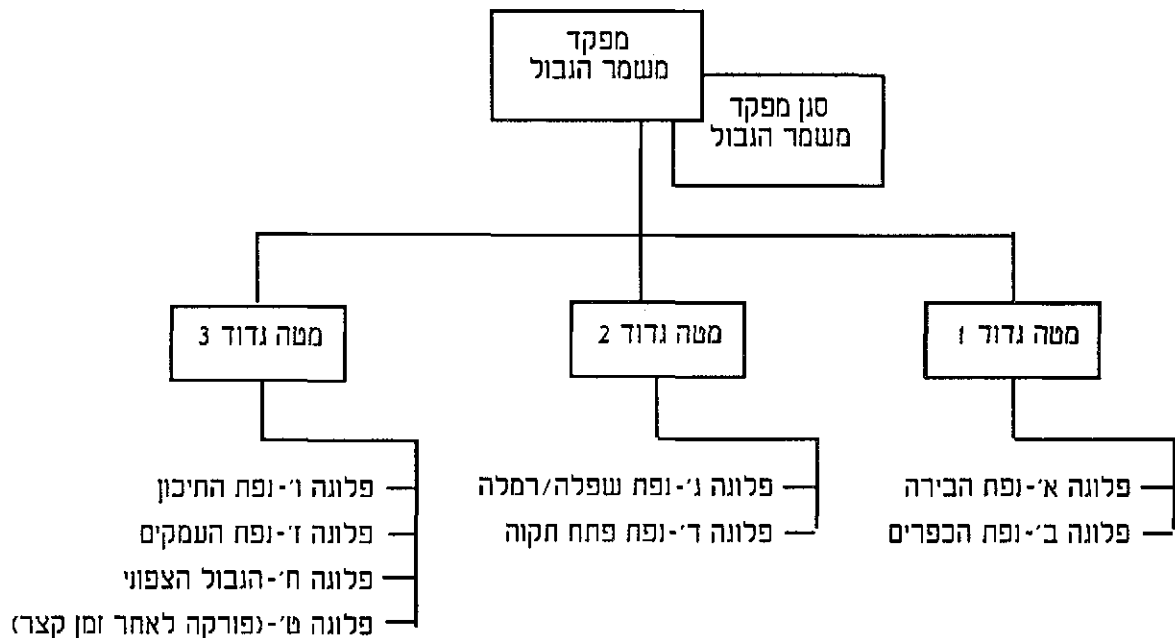


בשלהי שנת 1949, הוקם "חיל הספר", חיל שנועד לאבטח את גבולות המדינה. מפקדו הראשון היה האלוף דוד שאלתיאל ותחת פיקודו נוצרו לראשונה דפוסים של לחימה במסתננים ושמירה על גבולות המדינה. החיל שמנה כ-300 איש, היה כפוף למטה הכללי של צ.ה.ל.

בשנת 1951, הקימה משטרת ישראל שלוש פלוגות "משמר הגבול". כל פלוגה פעלה בנפרד והוכפפה לנפה משטרתית שבמסגרתה פעלה רשמית. פעילותן תואמה על ידי מפקד עליון מטעם המטה הארצי, סגן מפקח מחוזי מקסים כהן, אם כי בפועל הן פעלו באופן עצמאי.

פלוגה א', בפיקודו של אריה אלכסנדרוני הוקמה בינואר 1951, ומוקמה במבנה משטרת ראש העין. הפלוגה חלשה על גזרת "המשולש הקטן" - חלקו המערבי של הר הכרמל. לקראת סוף שנת 1951 הוקמו שתי פלוגות נוספות - פלוגה ב' - בפיקודו של דב אוגול כשתחום אחריותה - "המשולש הגדול" - ואדי ערה, ופלוגה ג' - בפיקודו של שמואל איתן, שתחום אחריותה היה אבטחת גזרת קו הגבול מקיבוץ גשר עד ואדי ערה.

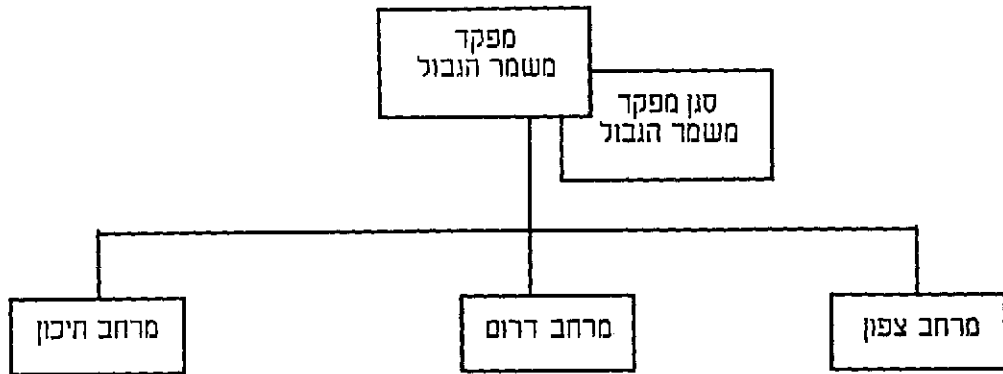
משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1953-1970



באפריל 1953, הוקם חיל משמר הגבול וכמפקדו מונה סגן מפקח מחוזי פנחס קופל. לשכת מפקדת מג"ב שוכנה במטה הארצי / אגף ארגון.

בשנת 1967, נוסף גדוד מס' 4 שפעל בעיקר בשטחי יהודה ושומרון.

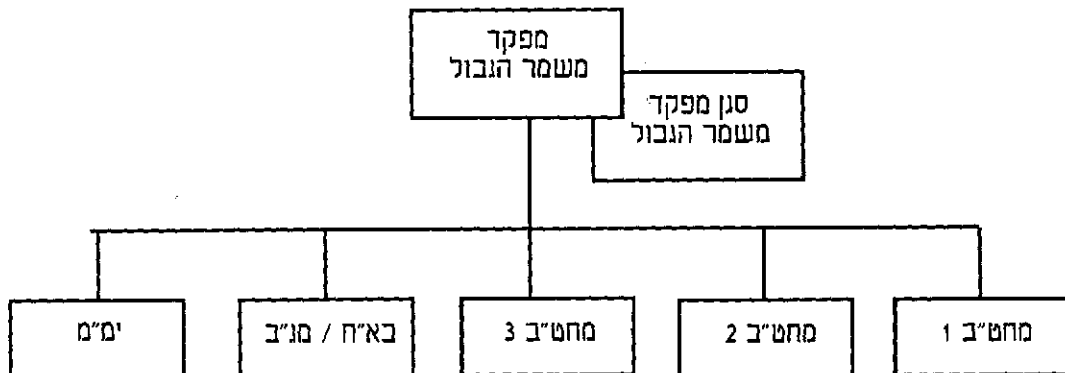
משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1971 - 1975



הטלת האחריות לביטחון הפנים על משטרת ישראל בשנת 1974, חייבה התארגנות חדשה של מ"ב. מטה מ"ב במטא"ר קיבל מעמד של אגף (האגף לביטחון פנים, הסדר שבוטל ב-1975). כמו כן הוקמה יחידה משטרתית מיוחדת - י"מ, שנועדה לתת מענה לפעילות פח"עית.

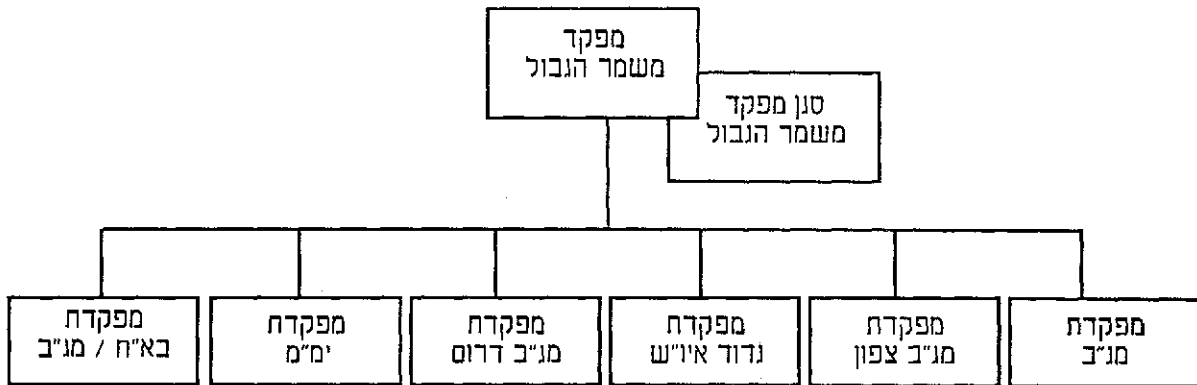
במהלך שנת 1972, הפך בית חרוון לבסיס אימונים חילי המרכזי (בא"ח מ"ב), לאור הצורך החיוני לעלות את הרמה המקצועית של שוטרי מ"ב.

משמר הגבול - תרשים ארגוני - 1976-1984



בשנת 1976, הוקמו במג"ב שלושה מחט"בים, שכל אחד מהם כלל מספר פלוגות. היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור (הימ"מ) הוכפפה למפקד מג"ב.

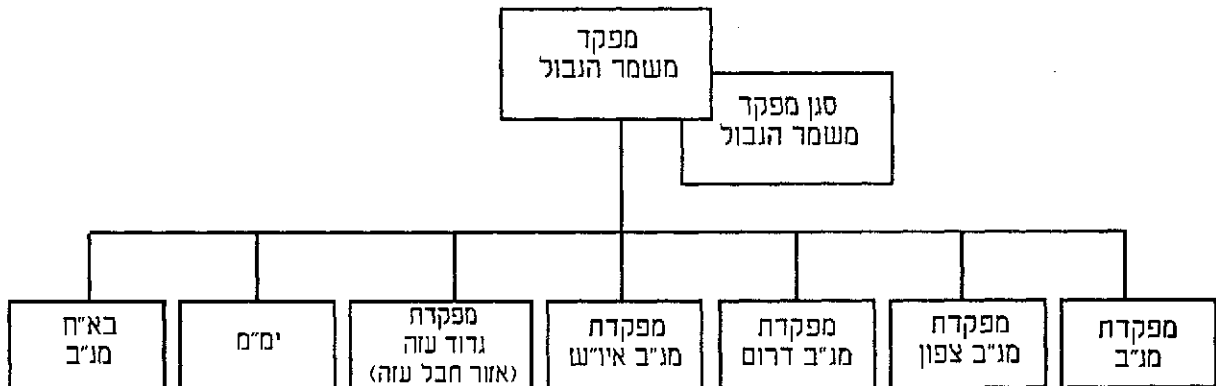
משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1985 - 1986



בשנת 1985, אורגן מחדש משמר הגבול. מטות המחט"בים בוטלו והחיל אורגן במסגרת שלוש מפקדות: מפקדות מג"ב צפון, מפקדת מג"ב דרום ומפקדת גדוד, שהוקמה באיו"ש.

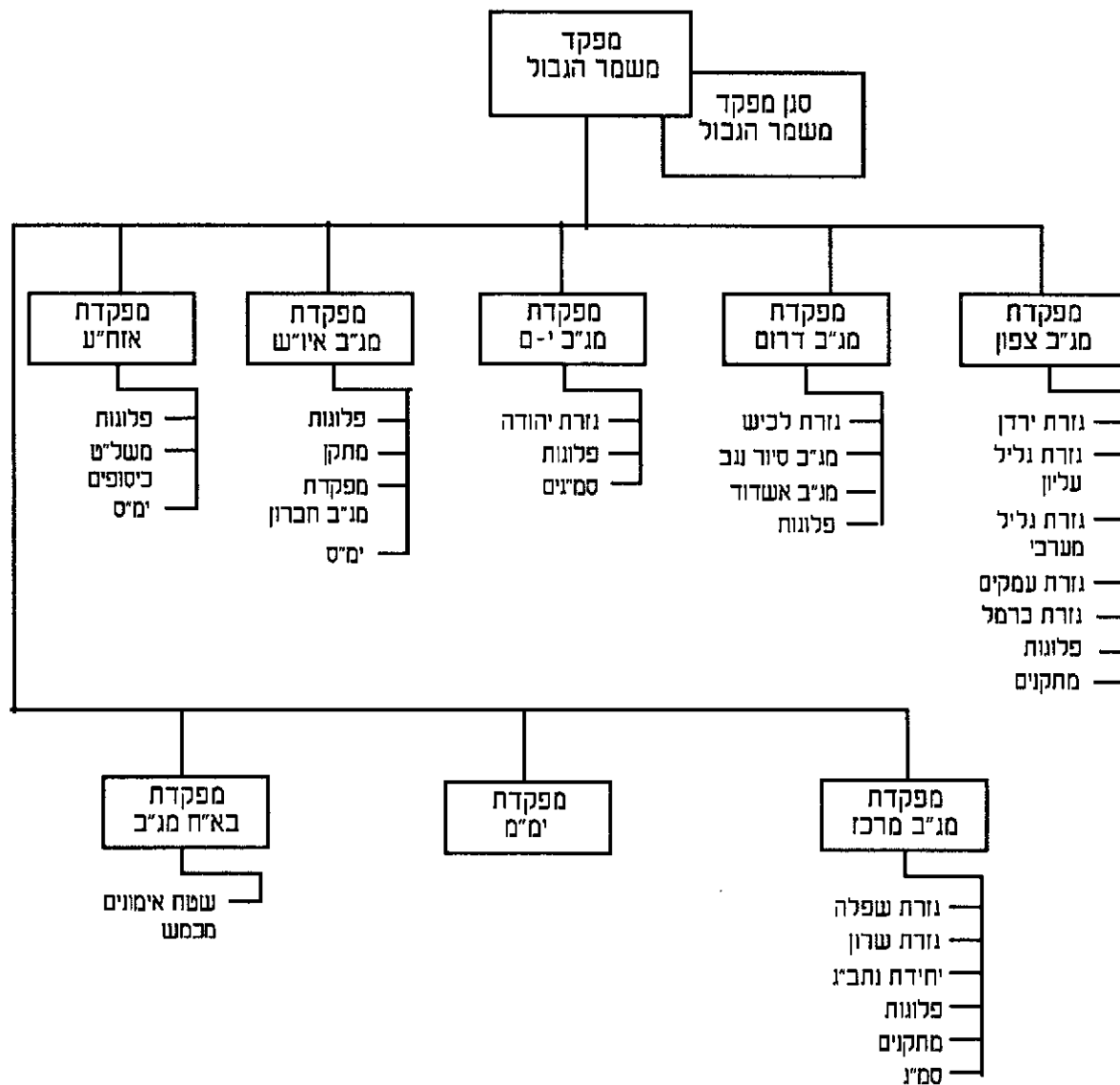
במהלך שנת 1986, השלים משמר הגבול את התארגנותו על פי תוכנית "רשת ב" ובנוסף לשלוש המפקדות הגזרתיות, הוקמה משימתית ארעית, שכללה מספר יחידות, לטיפול בנושאי הביטחון של ירושלים ולמתן סיוע למרחב העירוני בתחום הפלילי והסדר הציבורי של הבירה.

משמר הגבול - תרשים ארגוני - 1987-1993



בשנת 1988 נוספה מפקדת גדוד עזה (איזור חבל עזה)

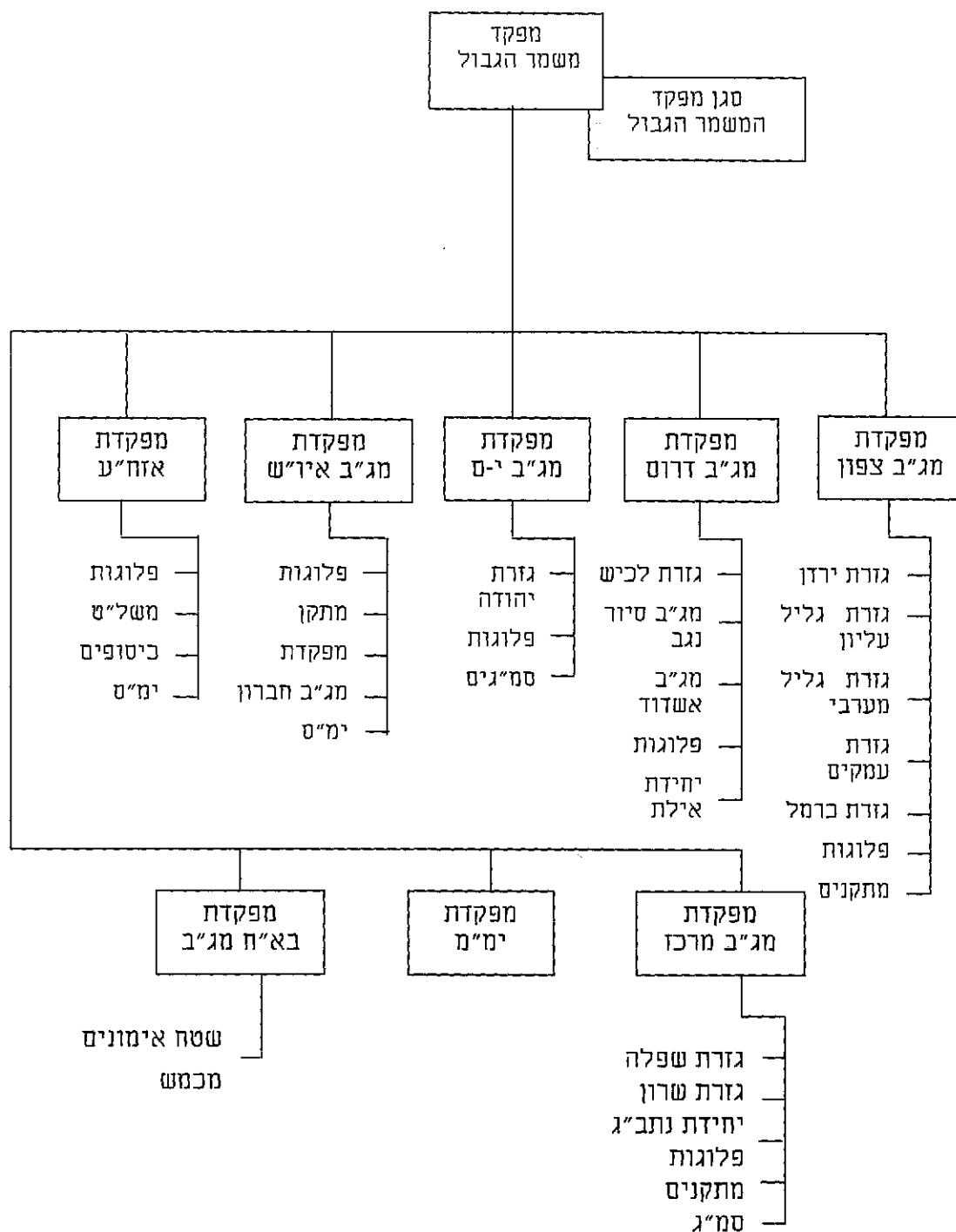
משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1994



בשנת 1994, הוחלט על פיצול מפקדת מג"ב דרום לשתי מפקדות: מג"ב מרכז ומג"ב דרום. השינוי נבע מהסיבות הבאות:

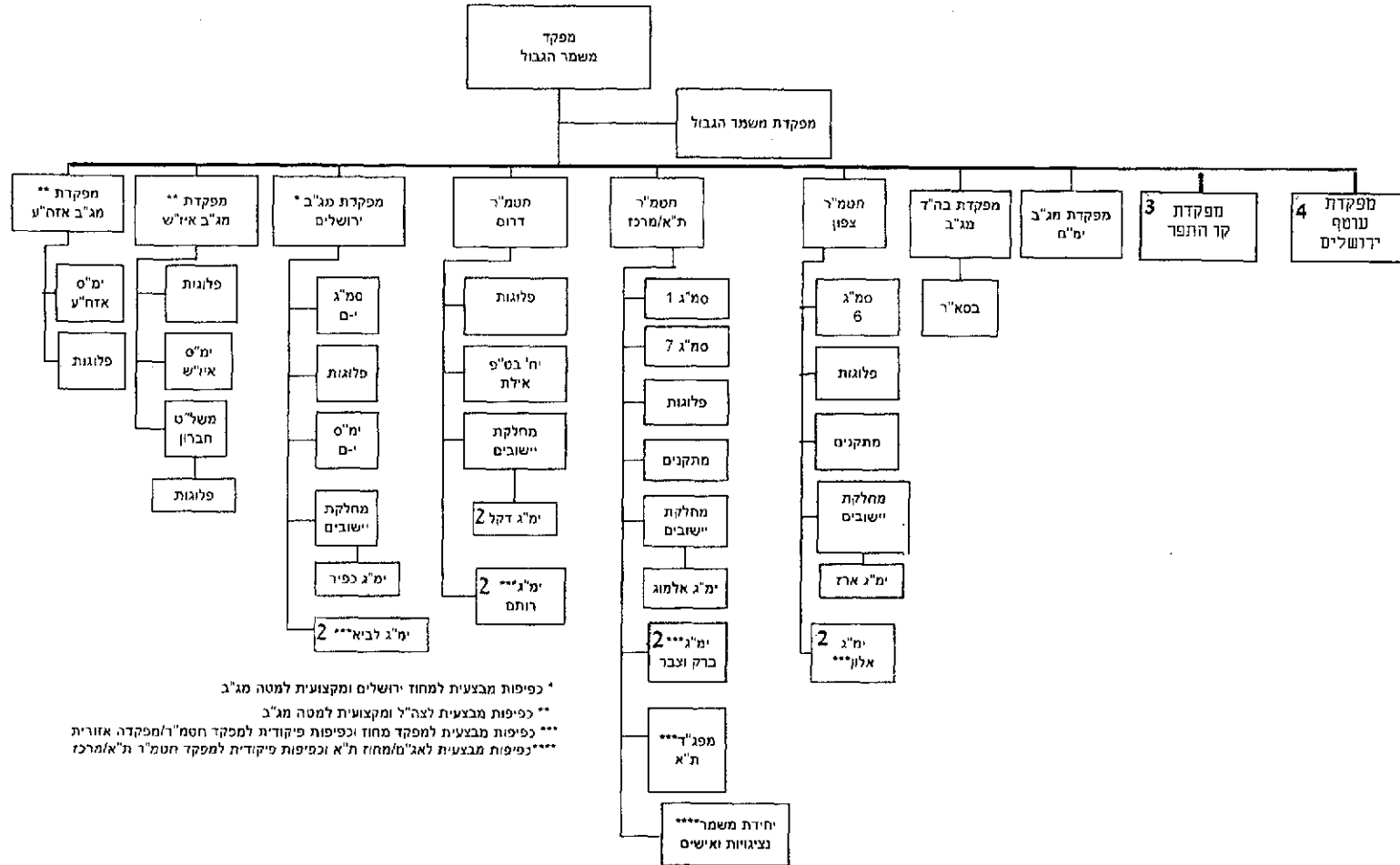
- (א) העברת האחריות לביטחון הפנים באזור לכיש מצה"ל למ"י.
- (ב) קבלת האחריות על המעבר הבטוח בין עזה ליריחו.
- (ג) העברה מתוכננת של האחריות לביטחון הפנים מצה"ל למשטרת ישראל באזור המעפ"ד (מפקדת עורף פיקוד דרום).

משמר הגבול / תרשים ארגוני - 1995-1997



1. במהלך שנת 1995, בעקבות פריסת צה"ל מחוץ לערים הפלשתינאיות ביהודה ושומרון, פרס מג"ב את כוחותיו, אף הוא מחוץ לערים אלו.
2. במהלך שנת 1996, פרסו יחידות מג"ב בבסיסים חדשים וביניהם: בית ג'וברין, גן נר, איבטאן, עיירות, בית-אל, סיוון, משמורת יצחק (חברון).
3. במהלך שנת 1996, הוקמה יחידת אילת, ומפקדת מג"ב צפון הועתקה מצפת לבסיס מג"ב בנטופה, ומפקדת מג"ב דרום פרסה ביד מרדכי.

משמר הגבול, תרשים ארגוני 1998-2003¹

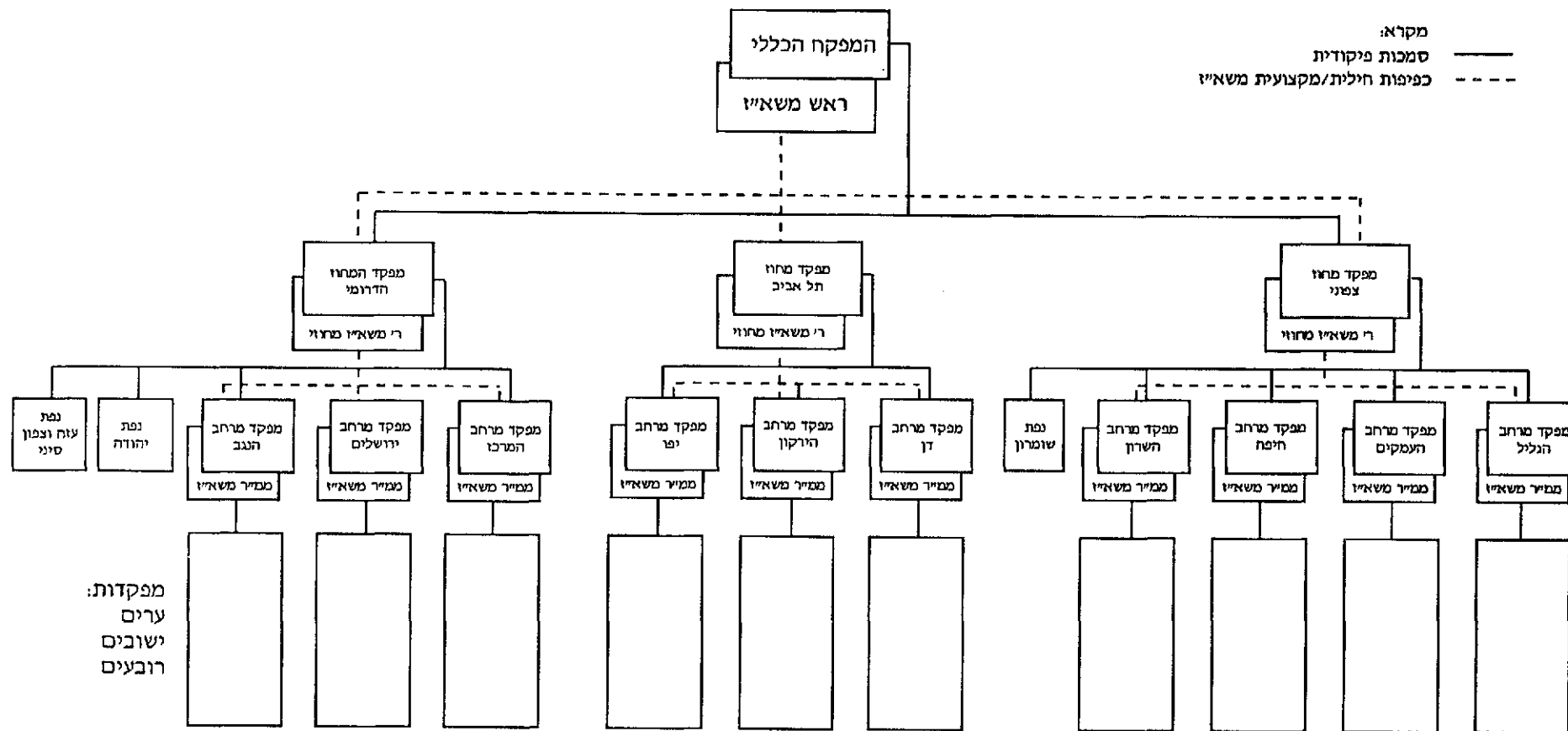


* כפיפות מבצעית למחוז ירושלים ומקצועית למטה מג"ב
 ** כפיפות מבצעית לצה"ל ומקצועית למטה מג"ב
 *** כפיפות מבצעית למפקד מחוז וכפיפות פיקודית למפקד חטמ"ר/מפקדה אזורית
 **** כפיפות מבצעית לאג"מ/מחוז ת"א וכפיפות פיקודית למפקד חטמ"ר ת"א/מרכז

1. במהלך שנת 1998, הסתיימה הפיכתן של מפקדות מג"ב לחטמ"רים, ובשנת 1999, אורגנו מחדש יחידות מג"ב במגזר הכפרי.
2. במהלך שנת 1998, הוקמו במג"ב יחידות מיוחדות ללחימה בפשיעה. כמו כן נחנך בסיס מכבים באזור מודיעין ומאחז שקף בחבל לכיש.
3. בתאריך 11.11.2001, החל לפעול מרחב התפר באחוזות פיקודית ומבצעית של מג"ב. גבולותיו - ממטולה בצפון ועד הר עמשא (תברון) בדרום - 263 ק"מ. במהלך שנת 2003, הועברה האחוזות במרחב התפר לצה"ל / פיקוד מרכז.
4. החל מחודש מאי 2002, החלה לפעול מפקדת מג"ב ב"עוטף ירושלים", תוך הקמת חמש פלוגות חדשות. במהלך שנת 2003, הוקמו בעוטף ירושלים, מפג"ד מזרחי ומפג"ד מערבי להגברת מוטת השליטה.

המשמר האזרחי

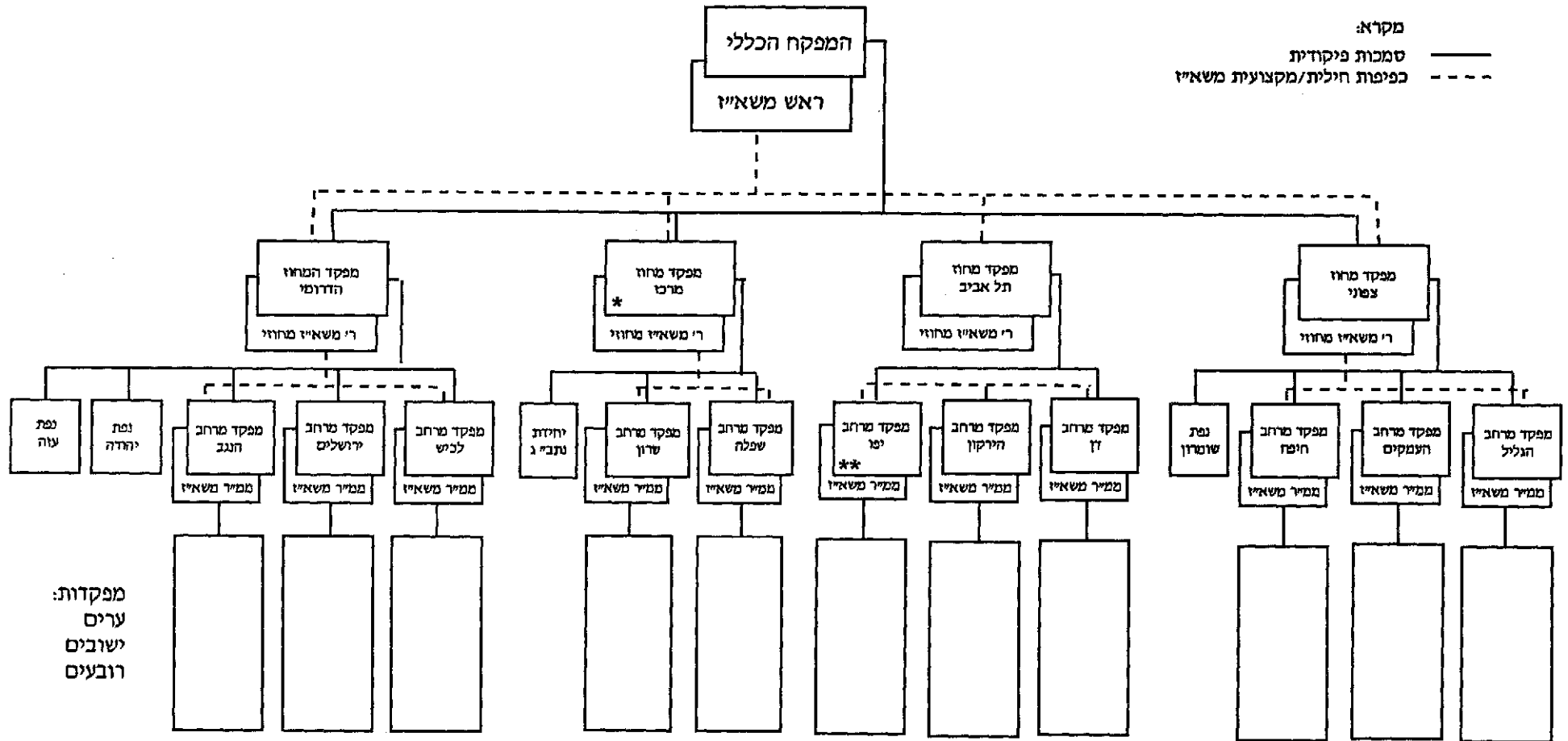
המשמר האזרחי / תרשים ארגוני 1974-1980



בשנת 1974, חלו מספר שינויים ארגוניים חשובים בעקבות דו"ח "ועדת חורב", (שדן באירועי פח"ע שונים ובראשם הפיגוע במעלות). הממשלה בהחלטתה מט' 411 מחודש אפריל, הטילה את האחריות לביטחון פנים בתחומי הקו הירוק על משטרת ישראל.

בעקבות ההחלטה הוקם המשמר האזרחי, שהחל להתארגן בשנת 1974 בכל רחבי הארץ, כגוף עצמאי, בתהליך שנמשך גם בשנת 1975. מבנה המשא"ז הותאם למבנה הארגוני של המשטרה ומפקדיו הוכפפו למפקדי היחידות הטריטוריאליות.

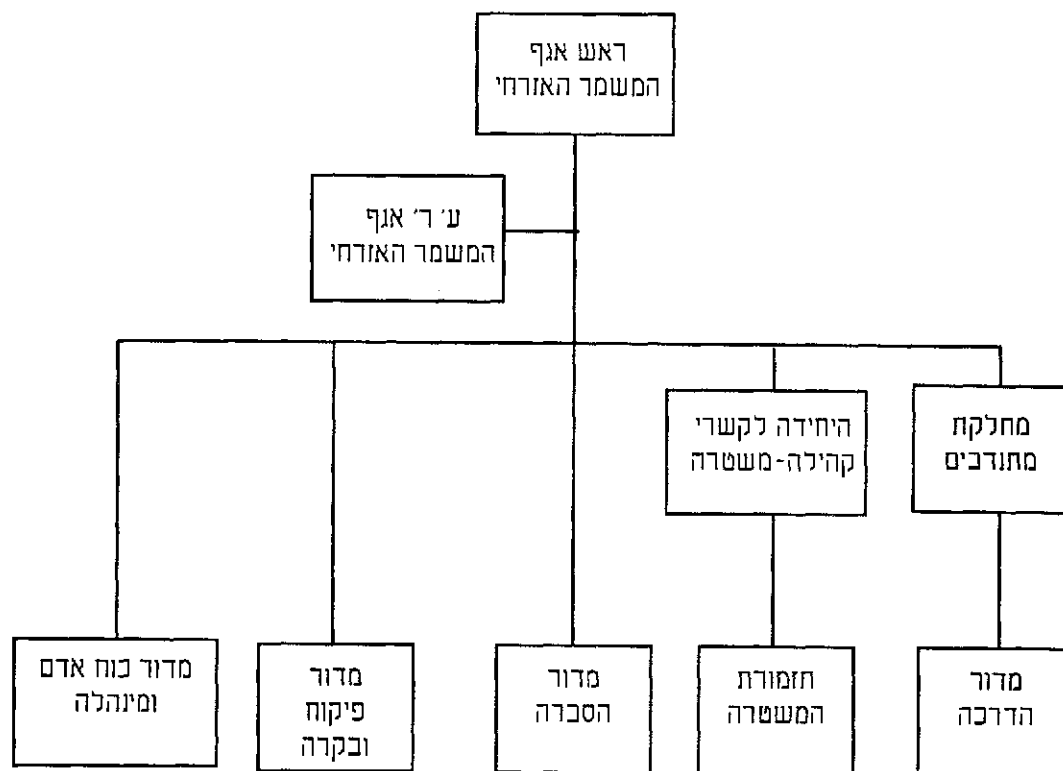
המשמר האזרחי / תרשים ארגוני 1981-1985



* בשנת 1981, הוקם מחוז המרכז – המחוז הרביעי של משטרת ישראל ופריסת המשא"ז חלה גם בו.

** בשנת 1983, הוקם מרחב איילון (לשעבר יפו).

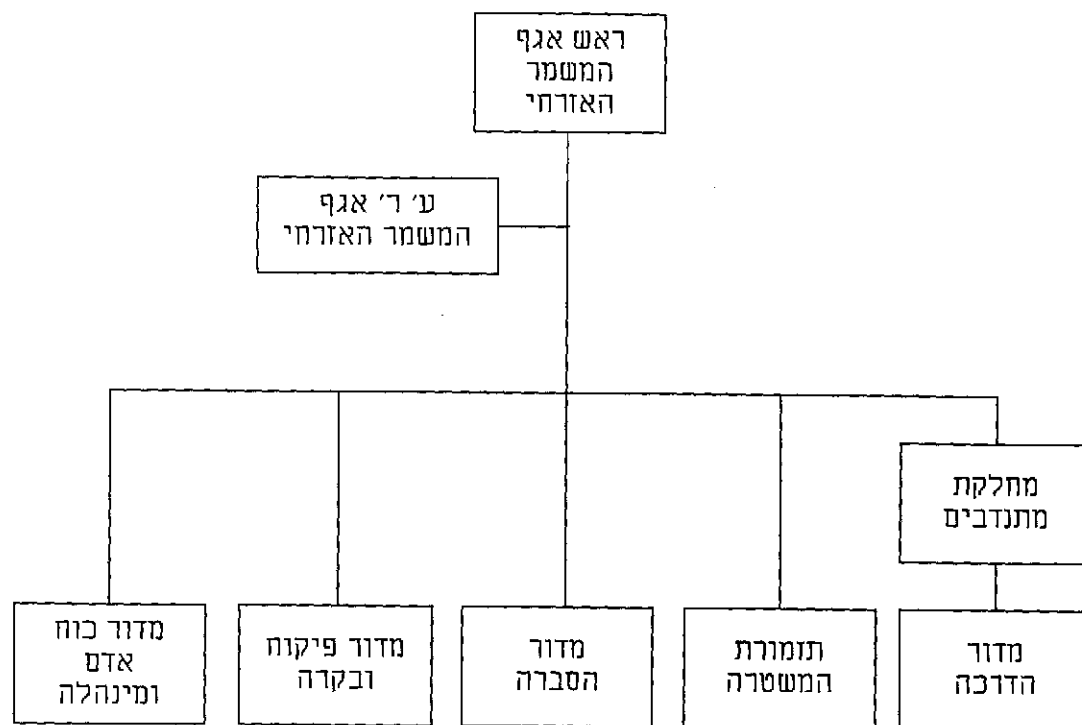
אגף המשמר האזרחי / תרשים ארגוני - 1986-1994



נכון לתאריך 1.9.94

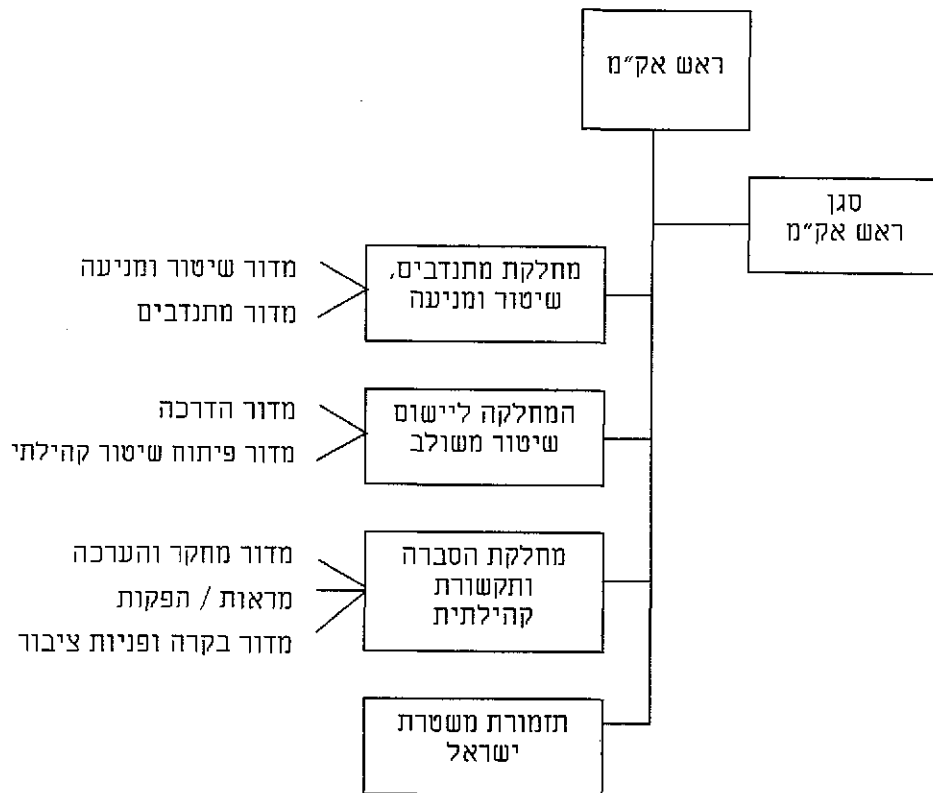
בראשית שנת 1986, נכנס לתוקפו שינוי מבני ואיורגוני, ששילב את המשמר האזרחי בתוך מערך הכוחות והפיקוד הטריטוריאלי של מ"י בכל רמות הארגון (מחוז, מרחב תחנה). מטה המשא"ז במטא"ר הפך לאגף חילי-מקצועי, במסגרת אנפי המטה.

(1) אגף המשמר האזרחי / תרשים ארגוני - 1995-1997



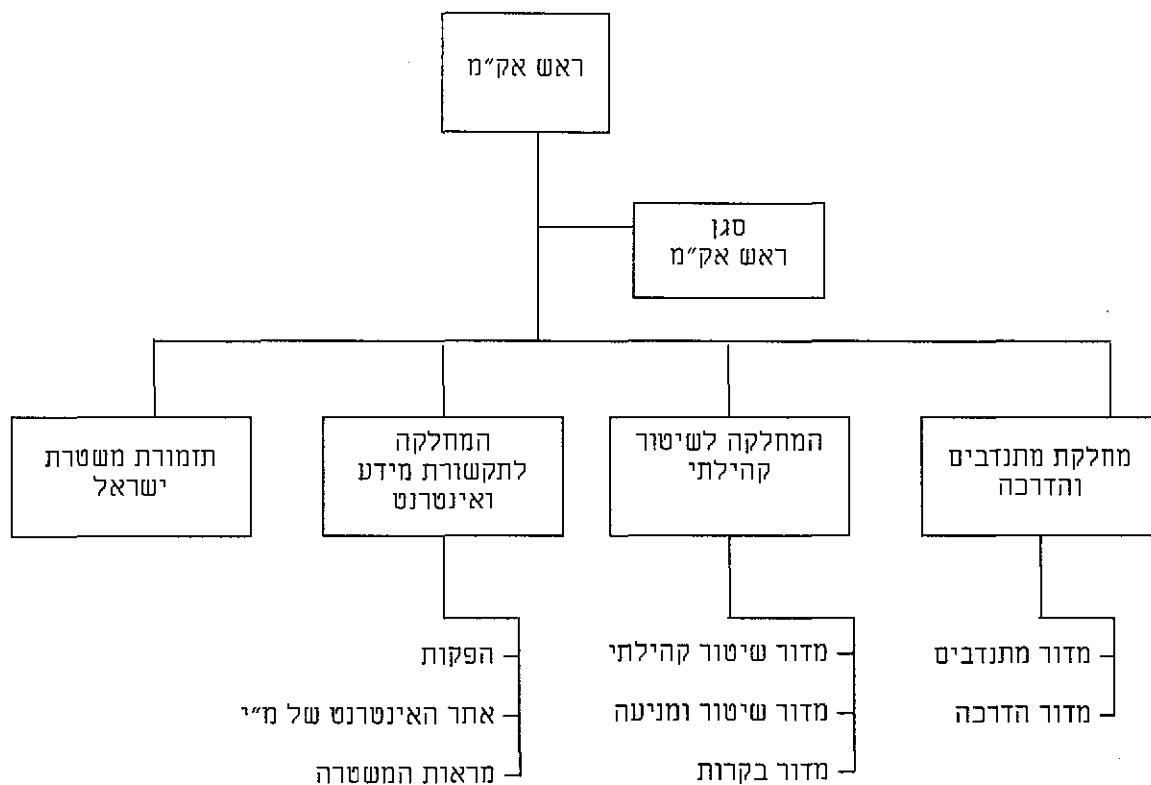
1. בשנת 1995, הורחבה התשתית הביטחונית של משא"ז בתחום המועצות האזוריות ביהודה ושומרון, בקעת הירדן ומגילות. הוקמה יחידה חדשה - יש"ק (יחידת שיטור קהילתי), בכפיפות ישירה למפ"ל. בשנת 1996, הוקמו יחידות זק"א (זיהוי קרבנות אסון), שעיקר פעילותן בעת פיגוע או אסון המוני.

(1) **אגף קהילה ומשא"ז / תרשים ארגוני - 1998-1999**



1. בתאריך 1.1.1999, הושלם והוקם רשמית אגף קהילה ומשא"ז, המשלב את השיטור הקהילתי עם המשמר האזרחי. ההתארגנות של האגף החדש החלה עוד בשליש האחרון של שנת העבודה 1998. מאז נפרסו מאות משקי"ם (מרכזי שיטור קהילתי) בכל חלקי הארץ, כולל במגזר החרדי ובמגזר הערבי. במהלך שנת 1999, מוסדה יחידת רופאי שיניים, העוסקים בזיהוי גופות בזמן אסון המוני, והוחל בפרויקט "אור ירוק" – פעילות מתנדבים של אק"מ בניידות מיוחדות במלחמה כנגד תאונות הדרכים.

אגף קהילה ומשא"ז / תרשים ארגוני - 2000-2003⁽¹⁾



1. בין השנים 2000 ל-2003, הרחיב אגף קהילה ומשא"ז את פעילותו בתחומים רבים וביניהם: ארגון מתנדבים לעזרת המשטרה בנושאי ביטחון הפנים ומניעת פשיעה; פיתוח שותפויות בין המשטרה לבין רשויות מקומיות וארגונים, באמצעות מרכזי שיטור קהילתיים (משקי"ם); דוברות יזומה ופרסום עזרי הסברה שונים בנושאי התנדבות למשטרה והפעלת אתר האינטרנט של המשטרה; הוצאתו לאור של הביטאון הרשמי של המשטרה "מראות המשטרה", והופעותיה של תמורת המשטרה. מצבת המתנדבים נכון לסוף שנת העבודה 2003, עמדה על כ-74,000 מתנדבים.

מקורות

הוד אלי (עורך), תקופות בהתפתחות משטרת ישראל, הוצאת יחידת היסטוריה של משטרת ישראל, דפוס יובל, ירושלים, 2004.

הוד אלי (עורך), תולדות משטרת ישראל 1948-1958, שלב המסד, כרך א', (מהדורה מחודשת), הוצאת דפוס יובל, 2004.

הוד אלי (עורך), תולדות משטרת ישראל, שלב ההתבססות וההתמקצעות, כרך ב', הוצאת דפוס יובל, 2002.

התכנון והארגון במשטרת ישראל 1948-1991, דפוס מאור-ולך, ירושלים, אוגוסט, 1991.

משטרת ישראל, דוחות שנתיים של משטרת ישראל לשנים 1948-2003.

משטרת ישראל, ארגון ופריסה, חוברת הדרכה, הוצאה לאור – מדור תורות והוצאה לאור / מה"ד ואכ"א ירושלים, יוני, 1991.

שחם דוד, ישראל – 50 שנה, הוצאת עם עובד, 2000.

שיף זאב והבר איתן, לקסיקון לביטחון ישראל, הוצאת זמורה ביתן מודן, מהדורת דבר, ת"א, 1976.

שרף זאב, שלושה ימים, הוצאת עם עובד, ת"א, 1959.

תולדות משטרת ישראל, חוברת הדרכה של המכללה לקציני משטרה, ערך סנ"צ עידו גור, יוני 1980.

